UĞUR MUMCU

Yolsuzluk, Şiddet, Bağımlılık

um:ag
UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI YAYINLARI

Bazı ülkelerde bazı kimseler ... yapmak için politikacı kılığına girerler. Partilerde, ... girerler. İhracat, ithalat, ... yaparlar. Bunlar da çetedir. Çeteler ... yüzlerini devlet adamı maskesi ... memleketimiz ...

6

BÜTÜN YAZILARI

UĞUR MUMCU
Yolsuzluk, Şiddet, Bağımlılık
6
BÜTÜN YAZILARI
um:ag

um:ag Vakfı Yayınları: 37
Bütün Yazıları Dizisi: 6

YOLSUZLUK, ŞİDDET, BAĞIMLILIK

UĞUR MUMCU

(2 Ocak-16 Haziran 1976 Yazıları)

Birinci Baskı: Mayıs 1997, Ankara, 3 000 adet

ISBN 975 - 8084 - 38 - 0

Yayın Yönetmeni Ali TARTANOĞLU
Kapak Tasarım: SOLARİS
Dizgi: um:ag
Baskı: DUMAT

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI
Atatürk Bulvarı 125/6, Bakanlıklar, Ankara Tel: 0 312-417 47 62 - 417 77 20 Faks: 417 57 46

UĞUR MUMCU

YOLSUZLUK, ŞİDDET, BAĞIMLILIK

um:ag

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
Ölmek Hakkı 11
Bir Yetkili Arıyorum 13
CHP Görev Yapmalı 16
Beynelmilel Komünizm Yolu 18
Papaz ve Pilav 20
Ne Bekliyorsunuz? 22
Bir Örnek ... 24
Hiç Olmazsa ... 26
Ateşle Oynamak ... 28
Çankaya Yokuşu 30
Oyuna Gelmemek ... 32
Devlet Başkanlığı ve Saygı 35
Nasıl Zengin Oldu, Nasıl? 38
Aftan Yararlanan Kimmiş? 40
CHP'de Yeni Yön 43
Silah ve Adalet ... 45
Bildiri İle Olmaz ... 47
500 Bin Lira Eder mi, Etmez mi? 50
Buyrun Kararı ... 53
Cumhuriyet Yazı İşleri Müdürlüğüne 56
Eski Demokratlar Diriliyor 58
Gizli Örgüt mü? 61
Açık Artırma 64
Bay Türkeş'e Sorular 66
Polise Saygısızlık Budur 68
Lastik Dosyası 70
Örtbas Eden Kim? 72
Demirel ve Elverdi 75
Sayın Muhbir Başbakan 77
Alan Kim, Veren Kim? 79
İstifa... İstifa... 81
Zavallı Menderes 84
Bir Tutukluya Öğütler 86
Bir Açıklama ... 88
Yalnız Yeğen mi? 90
İşin Özü 92
CHP 94

Geleceğe Doğru 97
Devletle Övünün 98
Şimdi Ne Yapmalı? 100
Buyur Ahmet Bey 103
Vekil Beyefendinin Telefonu 105
Çete 108
1 Sayılı Yasa 110
Kim Kimi Doğruluyor? 112
CHP Ne Yapmalı? 115
Kira Sözleşmesi 117
Özaydınlı Kararnamesi 119
Kıraya Verelim 120
Bombalar Patlarken 121
Oyunu Anlamak 123
Kontrgerilla Taktikleri 125
Çimento vs. 126
Generallerin Gecesi 128
Mehmet Pekşen'i Tanır mısınız? 130
Peki Bu Silahlar? 132
Bir Babanın Gözyaşları 134
Özaydınlı Olayı 136
Bu Kan Kurumaz 139
Bu Hesap Sorulmaz mı? 141
Buyurun, İspat Edin 143
CHP Görev Başına 145
Olumlu Adımlar 147
Sahipsiz Değiller 149
Özaydınlı ve Cephecilik 152
Dalokay İle Beraber 154
CHP ve Dışındaki Sol 156
Karataş'ı Tanıyalım 158
Onlar İçin de 160
Anlaşılmaz İşler 162
Ölüleri Anarken 164
Kim Vurduya Gitmek 166
Bravo Melen'e 168
Turistik Değer mi? 170
Danıştay Tokadı 172
THY Dosyası 174
Öç Alınıyor 177

Şu İşe Bakın 179
THY ve Evliya Çelebicilik 181
Kalem 184
Üniversitenin Onuru 186
Ülkücüye Notlar 188
Bizim Bayramımız 190
Geç de Olsa 192
Eşkıyanın Kökü Dışarıdadır 194
İsyan Bayrağı 196
Ecevit'in Dramı 198
Yeniden Soruyoruz 200
Ücretsiz Avukatlık 202
Komünizmi Ezmek İçin 204
Hakları Yok 206
Yine Petrol Kokuyor 208
Sınav Günleri 210
Sunta mı, Mobilya mı? 213
MC Petrol Kuyusunda 215
Geldik Karataş'a 217

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, bu kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

um:ag Uğur Mumcu'nun kitaplarını "Bütün Yapıtları" dizisi olarak kendi logosuyla yeniden yayımladı.

BÜTÜN YAZILARI ise, adından da anlaşılacağı gibi Mumcu'nun yazılarından oluşuyor.

Uğur Mumcu'nun 1962'den itibaren Kim, Ant, Türk Solu, Devrim, Ortam dergilerinde, Milliyet, Akşam, Yeni Ortam, Cumhuriyet gazetelerinde beş bin iki yüz kadar yazısı yayımlanmış.

Bu yazıların altı yüz kadarı daha önce yayımlanan Suçlular ve Güçlüler, Bir Pulsuz Dilekçe, Tüfek İsad Oldu, Terörsüz Özgürlük, Devrimci ve Demokrat, Tarikat-Siyaset-Ticaret adlı kitaplarında yer almıştı. **Bütün Yazıları** dizisi bir ayrım yapmadan hem bunları, hem de hiç bir kitapta ayrıca yer almamış, sadece yayınlandıkları gazete ve dergide kalmış öteki dört bin beş yüz yazıyı da kapsıyor. Yani beş bin iki yüz yazının tamamını... 1962-1971 arasında yayımlanan yazılarından oluşan ilk kitap, **"Katiller Demokrasisi, Hırsızlar Düzeni"** adıyla Şubat 1997'de yayımlandı.

um:ag için bu kaçınılmaz bir görevdi. Çünkü birincisi, katledilmesinde en büyük etken, düşünceleri ve dolayısıyla bu düşüncelerin yansıdığı yazıları idiyse, bütün yazılarının kitap halinde yeniden yayımlanması, cinayete karşı tek başına en büyük ve en anlamlı tavır olacaktı.

İkincisi, Türkiye'de yaşanan ve üzülerek, endişeyle izlediğimiz gelişmeler Uğur Mumcu'yu ve elbette yazılarını, çok önemli bir başvuru kaynağı haline getirdi. Başta meslektaşı gazeteciler olmak üzere araştırmacılar için **Uğur Mumcu Yazıları** başlıbaşına, vazgeçilemez kaynak durumundalar.

Yazıların bütününden, otuz yılda bu ülkede nelerin değiştiğine ya da değişmediğine ilişkin, hüzün verici veya öfkelendirici sonuçlar çıkarılabilir.

Yazıların galiba asıl gösterdiği ise, Uğur Mumcu'nun derin hukuk bilgisi, hukuki düşünme yeteneği, ülkesini ve onun gerçeklerini kavrayıp sergilemekte gösterdiği olağanüstü ustalık ve isabet. Sistem, onu vahşice yok ederek, bu kadar gelişmiş yeteneklerin, kendisi için fazla, hatta tehlikeli olduğunu göstermiş oldu.

Mumcu'nun bütün yazıları bir arada değerlendirdiğinde, 1962-71 ile 1974 sonrası olmak üzere iki farklı dönem görmek olası. Dizinin birinci kitabı olan Katiller Demokrasisi Hırsızlar Düzeni'nde, "birinci dönem yazıları" biraraya getirildi. Bu yazılar, **Uğur Mumcu Yazıları**'nın bir tür **"içindekiler"**i, **"ana fikri"** 1974'ten katledilmesine kadar olan "ikinci dönem yazıları" ise bu "içindekiler"in açılımı, bu ana fikrin rakamlarla, tarihlerle, belgelerle somutlanması...

Yalnız "içindekiler"i koca bir kitap oluşturan bu dev "küllıyat"ın oluşmasında emeği geçen, katkısı olan Mesut Seven, Fatih Alpertan, Avni Kalkan, Bekir Tekkaya, Serkan Uzun, Şebnem Kocabıyık, Neş'e Tartanoğlu, Murat Kaya, Emrah Yücel ve DUMAT Matbaası emekçilerine teşekkür etmek, sadece bir incelik, bir "âdet yerini bulsun" değil, zorunlu ama içten bir görev. Sağolsunlar.

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler. Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan, ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um:ag

ÖLMEK HAKKI

Yaşamı yudum yudum içen insanlar vardır. Bir sevgi denizinde kulaç atmışlardır ömür boyu. Sevmişlerdir, sevilmişlerdir Bu dünyadan çekip gittiklerinde, dostlarına, taze buketler gibi anılar, şelaleler gibi kahkahalar bırakmışlardır

Önceki gün Bülent Nuri hocamızı da toprağa verdik.

Bir kahkaha deniziydi. Bir espri hazinesiydi. Bir duygu dehlizıydi. Duygularından, esprilerinden, kahkahalarından, kulaklarımızda hoş birer yankı kaldı şimdi. Mezarına kürek kürek toprak atılırken, ders verişini, açık oturumlarda konuşuşunu, sınavlarda sorduğu soruları, özel söyleşilerimizi anımsıyordum tek tek... Ve bin dokuzyüz yetmişbirlerde, bir Mayıs gecesi, yıldırım bölge cezaevine getirilişini...

Gülerek girmişti cezaevi koğuşuna. Tanıdıklarını birer birer öpmüştü, esririler yapmıştı. Kalkmış bir de cezaevi yüznumarasını temizlemek istemişti:

– Cezaevini anladık ama, yüznumara temiz olmalı...

Geceyarısı üçe doğru evinin kapısını çalan Sıkıyönetim görevlileri, giyinip kendileriyle gelmesini istediklerinde:

– Yahu insan gecenin bu saatinde rahatsız edilir mi?... diye, söylene söylene arabaya binip Yıldırım Bölge Cezaevine gelmişti. Gözaltına alındığı günün akşamı devrin Başbakanı Nihat Erim ile berabermiş. Akşam başbakanla beraber, gece de cezaevi... Kendi kendisiyle alay ediyor, bunları anlatıyordu çevresine.

Nihat Erim çok yakın arkadaşıydı Bülent hocanın. Belki bu nedenle 12 Mart yönetimine pek karşı çıkmamıştı. Çok severdi Erim'i. Sonradan çok kırılmıştı Erim'e. Kızmıştı. Öfkelenmişti. Hukuk Fakültesi Sıkıyönetimce basılıp, kitaplar tek tek arandığında, dayanamayıp odasına gitmiş:

– Hocam, görüyorsunuz arkadaşınız Erim'i... diye başlayıp, bir sürü söz sıralamıştım arka arkaya. Üzgündü. Odası aranıyordu. Bana:

– Nihat hakkında hüküm verme hemen... dedi sadece. Sonraları hiç savunmadı arkadaşını bizlere karşı.

"Atatürkçülük", "hürriyet", "laiklik" dilinden düşürmediği, sanki, her gün besteleyip söylediği şarkılar gibiydi. Dilinde başka anlamları vardı bu kavramların. Renk katardı düşüncelere. "Hürriyet" derken, "ü"lerini uzatır, bu sözcüğe birbaşka ses verirdi. Bir öğrenci bir gün sordu:

– Neden hürriyete hürrüyet diyorsunuz?

Cevap:

– Hür olduğum için...

Hademeler en yakın dostlarıydı. Hademelerden biri hastalanmasın, hemen arabasına alır, Hacettepe Hastanesi'ne götürür, orada iyice muayene ettirirdi kendiliğinden. Herkese, karınca kaderince yardım etmek isterdi.

– Benim, ben...

Telefonu açtığında böyle konuşurdu. Kendisine özgü, kalın, hoş, gür bir sesi vardı.

– Benim, ben...

Çağırırdı odasına. Giderdim. Fıkralar anlatırdı. Anılardan söz açardı. Sık sık. Herkesi de tanırdı. Bir gün Güney Amerikalı devrimci Che Guevara'nın fotoğrafını asmıştı odasına. Bir tutucu profesör:

– Neden asıyorsun... diye sorunca, tutucu profesörü de güldüren şu cevabı vermişti:

– Yakışıklı adam onun için asıyorum. Ne kızıyorsun. Bir senin suratına bak, bir de onun...

Fakültedeki odası, Bülent Hoca'nın renkli kişiliğini yansıtırdı. Duvarlar, kitaplar, fotoğraflar ve espri yazılarla doluydu. Öğrencileri severdi. Solcu olsun, sağcı olsun severdi hepsini. Bir boykotta, profesörler kapısı önünde nöbet tutan sağcı öğrencilere; başındaki kasketi sallayıp:

– Savulun Lenin geliyor... demiş ve bu esprisini arkadaşı Nihat Erim'in başbakanlığında, gözaltına alınmakla ödemişti.

Ne hoş adamdı, zeki, duygulu adamdı, bir değişik adamdı Bülent hoca...

Ölümünden önce "ölmek hakkı" diye bir de şiir yazmış. Yaşamak ve ölmek üzerine sıralanmış satırlar:

– Bir insan hakkıdır ölmek / elbet kapımızı çalacak bir gün / ve isteyecek isteyeceğini / değişmez kader olarak, hak olarak / sana vermek düşer isteneni / hak oyunudur bu / ama namuslu bir alış veriş istersen / vereceğin yaşama hakkı olduğuna göre / yaşanmaya değmiş bir hayatın olmalı / bir işe yaramışsan / koruyabilmişsen savunmasını / maskesini indirmişsen sömürücünün / sevebilmişsen bir gerçek sevgiliyi / ve hele sevmişse sevgili seni / ve yüreklerine girebilmişsen / bir zerrecik katabilmişsen / gelecek denizine / senden sonrakilerin mutluluğu için / o zaman kapını çalacak olana / sunulmaya değer bir hayatın var demektir / ve sen kapını ilk ve son kez çalanı / korkusuz karşılayabilirsin / o güne kadar hakkın olandan / senden sonrakilerin aynı hakları uğruna / sonsuz hakkı getirip verdiği için / sana yeni hak sağladığı için / vazgeçmek karşılığında sevinçle / henüz hiç tatmadığın / kullanmadığın / yaşama hakkını / verebilirsin / ölmek hakkını kazanabilirsin / ve hayatın kaderin olur...

Mezarının üstüne serpilen kürek kürek topraklara bakıyordum. Bir kürek toprak asistanından... bir kürek toprak doçentinden... bir kürek toprak öğrencisinden... bir kürek de kendisini hapsettiren arkadaşından... Bir kürek toprak, doyamadığı yaşamından... Bir kürek esprilerinden, bir kürek zekâsından ve anılarından... Bir kürek toprak da benden sevgili hocam, nur içinde yat...

Bu dünyadan şöyle esip geçtin Esen hoca...

– Savulun Bülent Nuri geliyor. Ölmek hakkını, ölmek hürriyetini kullanarak...

(Cumhuriyet, 1 Ocak 1976)

BİR YETKİLİ ARIYORUM...

Bir genç adam İstanbul'da Maltepe Cezaevinde ölümle pençeleşmektedir. Yusuf Küpeli, cezaevi ranzalarında ölümcül hastalığı ile, bu kez de ecelin gelip kendisini tutuklamasını

beklemektedir Devlet, savcıları, yargıçları, bakanları ve gardiyanlarıyla bu ölümü gözünün ucuyla izlemektedir.

Bir dönemin adalet anlayışı da budur: Asabildiğini ipe çek, yakaladığını yol ortasında vur, kıstırdığını havan topuyla imha et, hastalananı eceliyle baş başa bırak; gencecik insanlar birer birer ölsünler, ne çıkar!.. Yahya Demireller sağ ya...

Hatice Alankuş nasıl öldü? Cezaevinde barsak düğümlenmesinden... Bir gül fidanı gibi, gencecik bir kızdı. Gelinliğinin ütüsü bozulmamıştı daha. Ölürken cezaevi doktoru neredeydi, ne yapıyordu? Hiç. Ne yapacaktı, hiç... "Hipokrat" yemini etmiş doktorların gözü önünde öldü Hatice. Cinayet değildir de nedir bunun adı?!..

Harun Karadeniz nasıl öldü? Bir uydurma dava ile gözaltına alındı. Hastaydı. Kanserdi. Tedavi edilmesi gerekiyordu. Bile bile, göz göre göre, kanserin adım adım ilerlemesine izin verdiler. Cezaevinden çıktı, bu kez yurtdışına çıkarmadılar. Birtakım gizli istihbarat raporları, doktor raporlarından üstün tutuldu. Bunun için hesap veren oldu mu? Hayır. Hatice Alankuş'un davası açıldı mı? Hayır!..

Şimdi de, aynı musalla taşına Yusuf Küpeli konmak üzeredir

Bilmem, cezaevinde hastalanmak nedir, bilir misiniz? Hem de, kanınızın damarlarınızdan günbegün çekildiğini, nefesinizin göğsünüzün inip kalkmasına yetmediğini duyarak, anlayarak ve bilerek ölmek nedir anlayabilir misiniz? Karşınızda, devletin "manevi şahsiyeti" gibi duran insanlardan birtakım hukuk kurallarını duya duya, özgürlükten, barıştan ve demokrasiden dem vurulan bir ülkede, her gün azar azar ölmek nedir, bilir misiniz hiç?!..

Bir adam cezaevindeki ranzasında ölümle savaşıyor... Barolar susmamalı!.. Barolar Birliği susmamalı!.. Tabipler Odaları susmamalı!.. Namuslu kalemler susmamalı!.. Milletvekili ve senatörler susmamalı. Çünkü, bir ülkede, bir kişiye yapılan haksızlık, bir topluma karşı işlenmiş bir suç gibidir. Devletin görevi yaşayanı yaşatmaktır Devlet, yaşayanı öldürmek gibi bir yetkinin idam sehpası ve infaz mangası değildir. Yaşayanı, sağlıklı biçimde yaşatmak, devletin temel görevidir.

Yusuf Küpeli, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından 24 yıl ağır hapse mahkum olmuş. Karar henüz Yargıtay'ca o-

nanmamış. Yani Küpeli hukuk diliyle henüz "hükümlü" sayılmamaktadır Dava dosyası, Yargıtay'da bulunduğuna göre, Yargıtay'ın bir "ara kararı" ile tutukluluğun kaldırılması mümkündür

Anayasa'ya göre devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir. Aynı Anayasa hiçbir hakkın özüne dokunulmayacağını söylemektedir. Yusuf Küpeli, Türk vatandaşı değil midir? Yusuf Küpeli, Anayasa'da "Herkes" sözcüğü ile tanımlanan insanlar arasında değil midir? Herkes gibi, Küpeli'nin yaşama hakkı da kutsal değil midir?

Herkese ruh ve beden sağlığı içinde yaşayabilmesi için tıbbi bakım sağlayacak devlet, İstanbul Maltepe Cezaevi nizamiyesinden içeri girememekte midir yoksa?

Gencecik insanları ölüme mahkum edenler kimlerdir? Sokak ortasında adam öldürenlerden söz etmiyorum. Kimdir etkililer, yetkililer, hekimler, görevliler, görevsizler? Kim veriyor bu ölüm emirlerini? Neden korkuluyor, kimden korkuluyor? Kim yönetiyor bu devleti? Neye göre yönetiliyor devlet? Anayasa'ya göre mi, işte Anayasa! Bir insan nasıl ölüme mahkum edilir göz göre göre, nasıl?!..

Sayın Cumhurbaşkanı Korutürk duyun!.. Sayın Ecevit görün!.. Sayın Anayasa Mahkemesi Başkanı Vrana bakın!.. Askeri Yargıtay Başkanı, Danıştay, Yargıtay, Yüksek Askeri İdare Mahkemesi Başkanları duyun, görün, bakın, anlayın!.. Gencecik bir insan ölüyor, hepimiz ve hepiniz elimiz kolumuz bağlı izliyoruz, hiçbir şey gelmiyor elimizden!

Yusuf ölüyor. Yusuf Küpeli, yoksul bir annenin tek çocuğu değil, belki sizlerin çocuğu, kardeşi, torunu, yeğeni olabilirdi. Ölüyor işte. Anayasa'ya rağmen ölüyor. Ceza yasasına rağmen ölüyor!..

Yok mu bir "er kişi"? Yusuf Küpeli'nin yaşama hakkını savunacak bir yetkili arıyorum. Yok mu?.. Yok mu?.. Söyleyin yok mu?..

(Cumhuriyet, 4 Ocak 1976)

CHP GÖREV YAPMALI...

Olaylar artık iyice çığırından çıkmıştır. Silâhlı bir çete, başkent sokaklarında saldırılar düzenlemekte, genç insanlar birbirleri ardından hunharca öldürülmektedir. Bütün olup bitenlere karşı başta İçişleri Bakanı olmak üzere, devletin tüm yetkilileri hiçbir şey olmamış gibi sus-pus olup oturmaktadır.

Bu silâhlı saldırılar, yarın gazetecilere ve ilerici politikacılara da yöneltilecektir. Cinayet işleme özgürlüğünün milliyetçilik sayıldığı bir dönem yaşıyoruz. Vuran vuruyor, ölen ölüyor. Milyonluk yolsuzluklara, birader ve yeğen soygunlarına alıştırılan toplum, şimdi de kanlı mezar taşlarına alıştırılmaktadır. Saldırılar ve cinayetler bile artık yadırganmıyor, görüyorsunuz.

İstanbul'da Şişli'de yaylım ateşiyle öldürülen iki gençten sonra, Ankara'da bir devrimci öğrenci on yerinden kurşunlanarak öldürüldü. Son olarak, Orta-Doğu Teknik Üniversitesi öğrencileri, başkentin göbeğinde, Genelkurmay Başkanlığı binası önünde, silahlı saldırıya uğradılar, altı öğrenci tabanca kurşunuyla yaralandı.

Ne olacak bu işlerin sonu?

Saldırıya uğrayan insanlar, bir süre sonra, devletin olmadığını görerek, kendi savunmalarını kendileri mi yapacaklar? Bu kez, öğrenciler ve veliler de birer tabanca alıp, öyle mi gezecekler? Toplum bu silahlı saldırılarla nereye sürüklenmektedir?

Bu gibi saldırıların önlenmesini başımıza çöreklenip oturan şu dört cephe ortaklığından beklemek mümkün değildir. Bu gibi olaylar sadece cephe ortaklarının suç kanıtlarını çoğaltmaktadır. Demirel'in, Melen'in, Türkeş'in ve Feyzioğlu'nun içinde bulunduğu bir siyasal iktidardan barış ve özgürlük istemek, gerçeklere gözlerimizi sımsıkı kapamak demektir.

Öyleyse, görev, CHP'ye düşmektedir...

Toplumumuzun hiçbir sorunu, can güvenliği kadar önemli değildir.

Sokakları, genç insanların kanlarıyla sulanan bir ülkede, iktidar ölçüsünde olmasa bile muhalefet de sorumludur. Muhalefet, birkaç bildiri yayınlamak ve bir iki komisyon kurmaktan öteye, ciddi girişimlerde bulunmamıştır, ne yazık ki. Nedendir bilinmez?

CHP, bu gibi işleri biraz ağırdan almaktadır. Oysa, Millet Meclisinde 190 sandalyeli CHP, bu gibi koşullarda cephe iktidarını, hallaç, pamuğu gibi atacak güce sahiptir. Şimdi sormak isterim, kaç CHP milletvekili ya da senatöründe öldürülen gençlerle ilgili dosya bulunmaktadır? Evet, kaçında acaba?

CHP milletvekilleri ve senatörleri kürsülere çıkıp dökülen kanların hesabını sormalıdır. Silâhlı çeteleri kimler kurmuş kimler desteklemiş, 12 Mart öncesi ve sonrası eylemlerinde kimler nasıl öldürülmüş? Devletin bazı istihbarat örgütleriyle bu vurucu güçler arasında herhangi bir ilişki kurulmuş mu? "Kontr-gerilla" adı verilen işkence örgütünün yöneticileri bugün nerelerde kimlerle, çalışmaktadır?

Soruluyor mu bu sorular? Hayır...

Bugünkü silâhlı saldırıların amacını anlayabilmek için, "Kontr-gerilla" gerçeğini ortaya çıkartmak gerekmektedir. Sağın saldırgan güçleri "Kontr-gerilla" örgütünün sivil uzantılarıdır. Hangi uygar devlette, bir örgüt sokak ortasında takır takır adam vurur da hakkında bir kovuşturma açılmaz?... Devletin bir kesimi, solu ezmek, boğmak için örgütlenmiş ve silâhlı eşkiyayı sokak ortalarına salıvermiştir.

Aynı çevrelerin Sıkıyönetim istemeleri de bu yüzdendir...

12 Mart Sıkıyönetiminde "Kontr-gerilla" çeteleri etkin görevler üstlenmişlerdir. Aynı dönemde Ülkü Ocakları adlı sağcı örgütün bazı Sıkıyönetim savcı ve yargıçlarıyla yaptıkları işbirliği mahkeme tutanaklarına kadar yansımıştır. Cephe iktidarı yoluyla da, sağın vurucu güçleri devleti ele geçirmenin sarhoşluğu içindedir.

CHP bunlarla savaşabilecek midir?...

Sokak ortasında adam vurulur, silahlı çeteler yol keser ve İçişleri Bakanı koltuğunda rahat rahat oturabilir... Özür dilerim ama, bu biraz da muhalefetin sorumluluğudur. Demirel iki ay süreyle Meclis Başkanlarını seçtirmeyerek Parlamentoyu çalıştırmadı. Artık Parlamento açık. Şunu öğrenmek istiyoruz. Meclis gündeminin ilk maddesine kanlı saldırılar getirilebilecek ve saldırıların hesabı sorulabilecek midir?

CHP, üzerindeki ölü toprağını silkmeli ve cephe sorumlularından kanlı mezar taşlarının hesabını sormalıdır.

Ve bu hesap yeni suçlar işlenmeden sorulmalıdır. CHP nerdesin? Nerdesin CHP?...

(Cumhuriyet, 7 Ocak 1976)

"BEYNELMİLEL KOMÜNİZM YOLU..."

Son zamanlarda Türkiye'de olup bitenlere akıl erdirmek bayağı güçleşti. Neler oluyor neler; baksanıza.

Sovyetler, Türkiye'ye tam 18 milyar lira para yardımı yapacakmış. Bir zamanlar, ülkenin bağımsızlığı ile ilgili bir söz söylediniz mi, hemen:

- Amerika gitsin de, Rusya mı gelsin?.. diye başlarlardı saldırıya. Ruslar İzmir'de, Aliağa'da, Seydişehir'de ve İskenderun'da çalışıp duruyorlar. Geçenlerde Kosigin geldi, Demirel ile uzun uzun konuştu. Kosigin gitti, Çekoslovak Başbakanı geldi. Geçen ay da Demirel, Bulgar Devlet Başkanı'nın konuğu olarak Bulgaristan'a gidip gelmişti.

Komünist mi oluyoruz acaba?.. Olur mu olur. Bir zamanlar komünizmin "k"sını ağzınıza alamazdınız, şimdi Marksist-Leninist'erin ülkesini komşu kapısı yaptık maşallah. Allah muhabbetinizi artırsın. Ruslar üstelik para da veriyorlar. Bu yardım bizim kalkınma felsefemize de uygundur, evelallah! Para veren altın bulsun!.

Bu Demirel, ülkemize sosyalizmi yerleştirmek için gökten zembille inmiş,Allah sizi inandırsın. Önce Amerikan düşmanlığını körükledi, sonra Mıgırdı Şellafyan'dı, yok Yahya Demirel'di, bu düzende kapitalizmin insanları nasıl zengin ettiğini kanıtladı. Şimdi de, başta Sovyetler olmak üzere bütün "uluslararası komünizm mihraklarıyla" türlü çeşitli ilişkiler kurmaktadır. "Türk-Sovyet sınırı barış ve işbirliği sınırı olacaktır" diye yağmur altında bas bas bağırmadı mı, İskenderun'da Kosigin'in önünde?.. Ağzından yel alsın!..

Biz NATO ülkesi değil miyiz? NATO bizi komünistlere karşı korumuyor mu? Ya Ruslar, sınırda işbirliği yaparken bize saldırıverirlerse? Efendime söyleyeyim ya Ruslar, Kars ve Ardahan'dan sonra İskenderun'u da isteyiverirlerse? Ruslar İskenderun'dan, İstanbul'a kadar yol döşetmek istiyorlarmış. Ya bu yollar yapıldıktan sonra, bu güzel yollardan memleketimizi, bu cennet vatanımızı işgal ediverirlerse Ruslar?..

Ya, gördünüz mü?..

Son bağımsız İslam devletinin hali nice olur, hiç düşünen yok. Türkeş bir türlü titreyip kendisine dönmüyor. Feyzioğlu, bu tehlikeyi görüp, iman dolu göğsünü siper etmiyor. Türün

Paşa, yönetim kurulu koltuklarını bırakıp çizmesini giymiyor Ali Elverdi, idam sehpaları kurmuyor. Nihat Erim Anayasa taslakları hazırlamıyor.

Gaflet içindeyiz, gaflet...

Ruslar, İskenderun'dan İstanbul'a kadar yol döşetmek istiyorlarmış. Gerçi, Milliyetçi Cephe döneminde dökülen yollar yürümekle aşınmaz amma, Ruslar'n yaptığı yollardan da çok gelinip geçilecek bundan sonra. Bu yola ne ad verilir acaba? Düşünelim bakalım:

"Kosigin Yolu" Yok olmadı. "Leninist Yol" Bu da olmadı. "Marksist-Leninist Yol" Bu hiç olmadı.

Buldum, buldum. Bu yol, uluslarası bir yol olmayacak mı? Tabii. Komünistlerin verdiği parayla yapılmıyor mu? Evet. Öyleyse yolun adı şimdiden bellidir:

"Uluslararası Komünizm Yolu"

"Uluslararası" yerine bir yabancı sözcük kullanırsak "Beynelmilelci Komünizm Yolu" olarak da adlandırılabilir.

Bu yol zamanında yapılmış olsaydı, eski başbakanlardan çok değerli devlet adamı Ferit Melen, başbakanlığı günlerinde, Bolu dağlarında durup dururken:

"12 Mart olmasaydı, komünistler herkesi Sibirya'ya süreceklerdi" diye konuşmazdı; çünkü "Uluslararası Komünizm Yolu" üzerinden çoktan Sibirya'ya gönderilmiş olurdu o güne kadar.

Yollar bozuktu, ne yapacaksınız...

Memleketimizde bazı "ideolojik maksatlı" kişiler, sosyalist ülkelerden fikir aldıkları için başlarına gelmedik bela kalmamıştır. Çok partili düzenimizde, sosyalizmden söz etmek yasak, sosyalistlerden para almak sevaptır.

"Paranın dini imanı olmaz" derler atalarımız. Milliyetçi Cephe, bu dinsiz, imansız paradan alıp, keyfine bakmaktadır. Avuç, avuç... Oh ne iyi! Dolar, ruble, leva, hiç fark etmiyor. Yeter ki gelsin paralar...

Komünistlerden para alıp, milliyetçilik yapmak şu son bağımsız Müslüman devletinin son marifeti midir acep?..

(Cumhuriyet, 8 Ocak 1976)

PAPAZ VE PİLAV

CHP Genel Başkanı Ecevit'in önceki günkü basın toplantısında söylediği sözler gerçekten çok ilginçtir. Sayın Ecevit Demirel'in, son olaylardan sonra 12 Mart türü bir dönem için hazırlıklara giriştiğini ve asker-sivil karışımı bir yönetim için çağrılar yaptığını açıklamaktadır.

Ecevit haklıdır...

Dört başlı siyasal iktidar, cephe çadırlarını kurduğu günden beri ülkemizi kana boyamaktadır. Kanlı mezar taşlarına her gün bir yenisi eklenmektedir. Sokaklarda yaylım ateşiyle gençler öldürülmekte, üniversiteler savaş alanlarına döndürülmekte, Başkentin ortasında yol kesilmekte, adam vurulmaktadır. Milliyetçilik, cinayet işleme özgürlüğünün adı olmuştur artık.

Aynı zamanda, cephe çadırları önünde yolsuzluk dosyaları birbiri üzerine yığılmıştır. Vergi iadelerinden, teşvik tedbirlerinden usulsüz kredilere kadar hısım akraba, birader ve yeğen yolsuzlukları parlamentoda konuşulacakları günleri beklemektedir.

Bu nedenledir ki şimdi yeni bir oyun tezgahlanmaktadır. Bu oyun ilk kez 12 Mart'ta sahneye konmuştur. Demirel ailesi çevresinde dolaşan yolsuzluk söylentileri bir anda unutturulmuş ve "devletin bölünmezliği" gerekçesiyle dikkatler, başka yönlere kaydırılmıştır. Bugün de yapılmak istenen budur. Sıkıyönetim ilan edilecek, mahkemeler kurulacak, devlet radyo ve televizyonunda sabah akşam;

- Devletiyle, milletiyle bölünmezlik... Aşırı cereyanlar... Milli birlik ve beraberlik ruhu... gibi kavramlar söylenip durulacaktır

12 Mart döneminde Feyzioğlu, bir mangalık partisiyle devleti ele geçirmiş ve Ferit Melen Başbakanlık koltuğuna oturtuluvermiştir. Günden güne silinip eriyen Cumhuriyetçi Güven Partisi, ancak bir kapalı dönemde, bazı cunta pazarlıklarıyla ayakta kalabilmektedir. Sıkıyönetimin ilk müşterisi CGP'dir.

Türkeş, 12 Mart'ta tuttuğu köprü başlarıyla yönetime egemen olmak ve hukukça olmasa bile "fiilen" devleti yönetmenin hazırlığı ve özlemi içindedir. Türkeş biliyor ki, yakın akrabası bir emekli hakim albay aracılığı ile -12 Mart'ta olduğu gibi- sıkıyönetim savcı ve hakimlerinin atanmasında etken ola-

cak ve dizi dibinde yetişmiş bazı askeri savcılar eliyle de solcu aydınları, öğrencileri ve sendikacıları ezmeye ve boğmaya çalışacaktır.

12 Mart döneminde, böyle olmuştur... Sanıklar hakkında tahliye kararı veren hakimler birer ikişer görevlerinden alınmış ve ancak sanıklar hakkında mahkumiyet kararı veren hakimler görevde tutulmuştur. Remzi Şirin başkanlığındaki Sıkıyönetim Mahkemesi, 84 deniz subayı hakkında beraat kararı verince mahkeme ortadan kaldırılmış ve Hakim Albay Remzi Şirin de Erzurum'a sürülmüştür. Prof. Uğur Alacakaptan'ı yargılayan Ankara I No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı Top. Albay. Azmi Işıklar karar günü görevinden alınmış ve yerine gelen Albay Remzi Siretli imzasıyla mahkumiyet kararı verilerek Alacakaptan ve arkadaşları tutuklanmıştır. Mahkeme kararında:

- Ülkü ocakları devletin emniyet kuvvetlerine yardımcıdır... diye yazılmış ve bu karara imza atan askeri hakim, bir tek kararı bile Yargıtay'ca onaylanmamasına rağmen sıkıyönetim bitince terfi ederek başka göreve atanmıştır.

Sanıyorlar ki, yine böyle olacak.

Demirel, bir zamanlar övgüler düzdüğü sandıktan artık umudunu kesmiştir. Bundan sonra seçim sandığından sol oylar çıkmaktadır. Sağ oylar gerilemekte, sol oylar sağlıklı biçimde artmaktadır. Demirel için tek yol, öteki sağcı partileri eritmek, bir kapalı dönemde de solu iyice ezmektir. 12 Mart'ın tadı damağında kalmıştır. Yaratılan bu olaylar 12 Mart'ın provasıdır. Hazırlıklar tamamlanmıştır. İş sıkıyönetim koşullarının kabulüne kalmaktadır.

Şimdi bir aşama içindeyiz işte...

Bu gelişim içinde, ortalıklarda şaşkın şaşkın dolaşan tek parti lideri Necmettin Erbakan'dır. Sıkıyönetim gelir gelmez yapacağı ilk iş solcuları cezaevlerine doldurmaksa, ikinci işi de, Milli Selamet Partisi'nin kapısına kilit vurmaktır. Milli Selamet Partisi, 12 Mart döneminde kapatılan Milli Nizam Partisi'nin devamıdır. MNP'yi kapatmak için bulunan gerekçelerin bin katı MSP için kolaylıkla bulunacaktır. Demirel, MSP'yi kapatmak için seçim öncesi giriştiği hazırlıkları, bir kapalı dönemde kolaylıkla sürdürecektir.

Müslüman kardeşler bunun farkında mıdır acaba? Türkiye'de, bunca siyasal gelişmeden sonra faşizm kurmak, bir sürü

siyasal koşullar yanında biraz da "yürek" istemektedir. İç ve dış koşullar acaba faşizmi kurmaya ve sürdürmeye elverişli midir? Acaba 12 Mart'taki gibi Demirel yanlısı orgeneraller bulmak eskisi kadar kolay mıdır? Ve faşizme karşı olanların gücü hesaplanmış mıdır?

Her zaman papaz pilav yemez. Her zaman da Demirel, sıkıyönetim gölgelerinde hüküm süremez. Faşizm kurmak isteyenler varsa, buyursunlar gelsinler. Gelecekleri varsa, görecekleri de vardır...

(Cumhuriyet, 12 Ocak 1976)

NE BEKLİYORSUNUZ?..

27 Mayıs 1960 devriminden önce gençlik olaylarına tanık olunmuştu. Gençliğin büyük bir kesimi Bayar-Menderes diktasına karşı baş kaldırmış ve İstanbul'da polis-öğrenci çatışmasında Orman Fakültesi öğrencisi Turan Emeksiz vurularak öldürülmüştü. Bu ölüm ihtilâlin gerekçelerinden biri oldu.

İhtilalden önce bir tankın dişlileri arasında ezilen Nedim Özpolat ve ihtilal gecesinde bir kaza kurşunuyla ölen Ersan Özey adlı bir küçük çocuk, ihtilâlin şehitleri olarak adlandırıldı. İhtilâl gecesi ölen teğmen Ali İhsan Kalmaz için de büyük törenler yapıldı. Kalmaz'ın ve Emeksiz'in adlarına gemiler yapıldı, sokaklara, caddelere adları verildi, büstleri dikildi.

Bir de, Demirel döneminin kanlı mezar taşlarına bakın...

Artık görülüyor ki, genç öğrenci kanı demokrasimizin vazgeçilmez unsurlarından biri olmuştur. Milliyetçilik, cinayet işleme özgürlüğünün bir başka adıdır. Demirel döneminde öldürülenlerin sayısını bile tutmak güçleşmiştir. Toplum, yolsuzluklara da, cinayetlere de alıştırılmıştır. Sokak ortalarında yaylım ateşiyle gençler öldürülüyor, katiller ellerini kollarını sallayarak kaçıyorlar. Genelkurmay Başkanlığı önünde öğrenci otobüsü çevrilip kurşunlanıyor, saldırganların izini bulan çıkmıyor. Üniversitelerde, öğrenciler birbirlerini ardından vuruyor, devlet yine susuyor.

Bütün olup bitenlerin bazı rastlantılarla oluştuğunu söylemek için sadece kör ve sağır olmak yetmez, insanın bir de

duygu ve düşüncelerinin kör olması gerekir. Sırtını devletin bir kesimine dayamış saldırgan örgütler, devrimci avına çıkmışlardır. Türkeş'in durup dururken ağzından kaçırdığı söz boşuna söylenmemiştir. Türkeş:

– Bizimkiler yerli malı silah kullanır... demekteydi. Olaylar, bu sözü doğrulamaktadır. Silah kullanmak, suç olmaktan çıkmıştır artık. Orman yasaları yürürlüğe girmiş, kıran kırana bir savaş başlamıştır.

Sağcı saldırgan örgütler, "planlı" ve "sistemli" bir eyleme geçmişlerdir. Anlaşılıyor k; üniversitelerde üstlenen ve bazı devlet dairelerinden beslenen sağcı militanlar, "yıldırma harekâtına" girişmişlerdir. Dikkat edin; öldürülen devrimci öğrencilerin hepsi de gençlik liderlerinden seçilmektedir. Hepsi de öldürücü yara almaktadır. Sağcı saldırganlar içinde, hiç şüpheniz olmasın, "kontrgerilla" adlı gizli örgütün yetişmiş elemanları bulunmaktadır.

Amaç, açıktır...

Devrimci gençliği sindirmek, korkutmak, bir kesimini silahlı eyleme geçirtmek ve bundan sonra da, ortadan kaybolup, bütün olayların sorumluluğunu devrimcilere yıkmak, 12 Mart öncesinde denenmiş yollardandır. Ondan sonra gelsin sıkıyönetim... Savcıların bir kısmı Türkeş'in emrinde iddianameler bile hazırlamıştır şimdiden.

Türkeş kimdir ve siyasal hayata nasıl atılmıştır? 1944 yılında ırkçı-Turancı akımdaki yeri neydi? 27 Mayıs ihtilâlcileri arasına Türkeş nasıl katılmıştır? İhtilal öncesinde ve sonrasında ne gibi işlere karışmıştır? 22 Şubat ve 21 Mayıs İhtilal girişimlerinde Türkeş'in bir rolü olmuş mudur? 21 Mayıs İhtilal gecesinde, Türkeş, Albay Talat Aydemir'i neden ihbar etmiştir? "14"ler olarak adlandırılan Türkeş ve arkadaşları, hangi eylemlerde bulunmuşlardır? Türkeş'in yakın arkadaşları, Rifat Baykal, Muzaffer Özdağ, Numan Esin, Mustafa Kaplan, Şefik Soyuyüce, hangi olaylar nedeniyle Türkeş ile ilişkilerini kesmişlerdir?

Bunlar açığa çıkmamıştır.

Komando kampları ne zaman kimlerin parasıyla açılmıştır? Bu kamplar, devlet arazisi üzerinde mi kurulmuştu, yoksa özel kişilerin mi? Kamplara kaç kişi katılmış ve bu iş için kaç lira harcanmıştır? Devletin istihbarat örgütleri bu kamplar için herhangi bir çalışma yapmışlar mıdır? Örneğin bu kampların ça-

lışmaları saptanmış ve kamplarda eğiticilik yapanların kimlikleri araştırılmış mıdır? "Kontrgerilla" adlı gizli örgüt ile sağın saldırgan militanları arasında herhangi bir bağ aranmış mıdır? Türkeş yanlısı bazı askeri savcıların atanma işlemlerinde kimlerin parmağı bulunmaktadır? Türkeş'in "dünürü" Hâkim Albay, nerde çalışmaktadır ve kimlerin atanma işlemleriyle ilgilenmektedir?

Evet, araştırılacak konular bunlardır. Bütün bunları ancak CHP milletvekilleri ve senatörleri araştırabilir. Bu ve bunun gibi birçok soru aydınlığa kavuşmazsa, olayların nedenini, niçinini de anlamaya pek olanak yoktur.

CHP parlamenterleri adresiniz neresidir? Bu soruların kim tarafından sorulmasını bekliyorsunuz? Dokunulmazlığınız yok mu? Araştırmayacak mısınız bu konuları?

Ne bekliyorsunuz daha? Kimi veya neyi?.. Üzerinizdeki ölü toprağı ne zaman kalkacak, ne zaman?!..

(Cumhuriyet, 14 Ocak 1976)

BİR ÖRNEK...

Milliyetçi Cephe Hükümeti kurulduğu günden bu yana, ilk kez Bornova'da bir jandarma yüzbaşısı devletin varlığını kanıtlamış, Ülkü Ocaklı saldırganları Çekoslovak yapısı silahlarıyla sımsıkı yakalamıştır.

İşte "devlet otoritesi" budur. Ülkü Ocaklı saldırganların üzerinde 10 tabanca bulunmuştur. Bu tabancalar Çekoslovak yapısıdır. Ülkücüler nereden buluyorlar bu silahları? Bu silahlar nereden geliyor? Hangi sınırdan gizlice sokuluyor? Yok mu bu devletin güvenlik kuvvetleri? Türkeş:

- Ülkücü gençler, devletin emniyet kuvvetlerine yardım ediyorlar... diyordu. Yardım böyle mi yapılıyor? Tabancalar, bıçaklar, zincirlerle donatılmış "şehir eşkiyası" değil midir bunlar? 12 Mart döneminde, askeri ceza yasasında değişiklik yapılarak, "Silahlı eşkıya düşman sayılır" hükmü kabul edilmişti. Bu silahlı eşkıya düşman sayılmaz mı şimdi acaba?

Bunlar ülkücülerdir... Bunlar eski Cumhurbaşkanlarından Cevdet Sunay'ın sırtlarını sıvazladığı saldırganlardır. Bunlar, bazı sıkıyönetim savcılarının demirbaş tanıklarıdır. Bunlar, bazı as-

keri yargıçların "Ülkücü gençler devletin emniyet kuvvetlerine yardım eden gençlerdir" dedikleri militanlardır. Bunlar Türkeş'in vurucu güçleridir. Bunlar, bazı devlet dairelerine yerleştirilen Türkeş'in "SS" kıtalarıdır.

Bir çeşit dokunulmazlıkları vardır bunların. Bunların kim oldukları, ne iş yaptıkları, kimler tarafından beslendikleri bir türlü ortaya çıkarılmamıştır. Ülkü Ocakları'nın Türkiye'nin her ilinde, her ilçesinde örgütleri bulunmaktadır. Bu paralar nereden gelmektedir? Demirel'in "örtülü ödeneği"nden bu saldırganlara para verilmekte midir? Herhangi bir ticaret odası bunlara para yardımı yapmış mıdır?

Bu silahları kimden alıyor bunlar? Demirel'in istihbarat örgütleri neresidir? Alpaslan Türkeş'in "dünürü" emekli hakim albay, Ülkü Ocaklı militanlara yardım edecek bir yetkiye sahip midir? Kim koruyor bunları? Hangi görünmez eller yardım ediyor bu saldırganlara?

Türk Ceza Yasası'nın 168 ve 169'uncu maddelerine göre, silahlı saldırganların eylemleri ağır suçlardandır. Hiçbir Cumhuriyet Savcısı, bu saldırganlar hakkında dava açamamıştır şimdiye kadar. Neden? Suç kanıtı, suç belirtisi mi yok? Hayır. Örgüt ortada. Silahlar ortada. Zincirler, bıçaklar ortada. Demeçler, saldırılar ortada.

Ortada olmayanlar sadece devlet yetkilileridir. Bir toplum böyle çöker işte. Devletin yerini kaba kuvvet alır, susulur. Yasanın yerini Allah alır, korkulur. Yolsuzluklar, cinayetler birbirini izler, eller kollar bağlanıp götürülür. Vuran vurur, öldüren öldürür ve bütün bunlardan sonra bir "çete" gelir ve devleti teslim alır.

Solcuysa, vur, öldür, havan ateşi aç, yol ortasında sırtından kurşunla, işkencede öldür, hücrelere at; sağcıysa, sırtını sıvazla, parlamento kürsüsünden savun, mahkeme tutanağında öv... Devlet bu mudur? Bu mudur devlet?!..

Ya buna karşı muhalefet ne yapıyor? Bir iki öfkeli bildiri, iki üç açıklama... Sonra? Sonrası koskoca bir hiç. Cinayetler yeniden birbiri ardından işleniyor. Yine kanlı mezar taşları çoğalıyor. 190 muhalefet milletvekiline rağmen, sırtını iktidar partilerine dayamış çeteler, ülkede kol geziyor. Bu 190 kişi, 1950 yılından bu yana, CHP'nin parlamentoda elde ettiği en büyük çoğunluktur. Bir de, 1957 yılındaki CHP'yi düşünün, bir de 12

Mart sonrası CHP'yi anımsayın. Bu çoğunlukla böylesine suskunluğun amacı ne olabilir acaba?

- Efendim, Meclis Başkanları daha yeni seçildi... Efendim, araştırıyoruz... Efendim sayın Genel Başkan'ın demeci var... Efendim, Genel Sekreterlik... Efendim, Eyüboğlu, Kırıkoğlu... Efendim şu, efendim bu...

Sokak ortasında adam öldürülüyor, hangisinin cevabı bu?!.. Hangi ülkede bir İçişleri Bakanı bunca cinayete rağmen koltuğunda oturabilir?! Hangi demokratik ülkede "güçlü bir muhalefet" buna izin verebilir?! Araştırma önergeleri nerede, gensorular nerede, gündem dışı konuşmalar nerede?! CHP'nin sağı, merkezi, solu, nerede, nerede bu sayın milletvekilleri?!..

Türkeş üç kişilik partisiyle ortalığı tozu dumana kattı. CHP, sadece Millet Meclisi'nde 190 kişisiyle oturup bekliyor. Bornova'da saldırganları silahlarıyla yakalayan jandarma yüzbaşısı Hanefi Erkan'ın, ne dokunulmazlığı ne de ayda 16 bin 800 lira maaşı var!

Bornova jandarma komutanı, hem iktidar hem de muhalefet için çok acı bir örnektir. Umut ederiz ki, bu örnekten ders alacaklar çıkar...

(Cumhuriyet, 15 Ocak 1976)

HİÇ OLMAZSA...

Türkiye Barolar Birliği'nin son Genel Kurul toplantısında, Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu hakkında ilginç bir karar alındı. Karara göre, Adalet Bakanı kırmızı plakalı arabasından inip, Barolardan birine kaydını yaptırmak isterse, hiçbir baro kendisini avukat olarak kabul etmeyecektir.

Adalet Bakanı, her gün birbirleri üzerine yığılan kanlı mezar taşlarına bakıp,

Vatanseverler, vatan hainleriyle mücadele ediyorlar, demiş; böylece sağcı saldırganların suçlarını bilerek ve isteyerek övmüştür. Bakanın bu sözleri, en azından "suç olan fiili övmek" maddesine girer ama ne yaparsınız, demokratik hukuk devletimizde bazı kişilerin suç işleme ayrıcalıkları bulunmaktadır.

Barolar Birliği, bu kararıyla toplumumuza örnek alınması gereken bir ilkeyi armağan etmiş bulunmaktadır. Ülkemizde, özellikle son yıllarda, her suç yapanın yanında kar kalmaktadır. İnsanlar hangi yetkilerle donatılırlarsa donatılsınlar, yanlış buldukları davranışların ve eylemlerin karşısına çıkabilmeli ve uygarca direnebilmelidir. Hiç olmazsa, bu yapılmalıdır.

12 Mart dönemindeki muhbir profesör ve doçentleri düşününüz. Bunlar, her gün göz göze geldikleri arkadaşlarını mahkum ettirebilmek için askeri savcıların kapılarına koşmuşlar ve bu arkadaşlarını mahkum ettirebilmek için bin bir türlü yalan uydurmuşlardır. Yapılan kovuşturmalardan sonra, muhbir öğretim üyelerince yapılan bütün ihbarların gerçek dışı olduğu askeri yargıtay kararlarıyla kanıtlanmıştır.

Sonra ne olmuştur? Bu muhbir öğretim üyeleri, üniversite koridorlarında ellerini kollarını sallayarak dolaşmışlardır. Bunlara gösterilebilecek tepkiler de vardır. Mahkemelere verilsinler, kendilerinden tazminat istensin. Bunları anlatmak istemiyorum. Namuslu öğretim üyeleri, bu muhbir öğretim üyelerinin ellerini sıkmamalı ve aralarına gitmemelidir. Bu insanlara bir "manevi müeyyide sistemi" uygulanmalı, bunlar, toplum içinde soyutlanmalı, ayıplanmalı ve kınanmalıdır.

Barolar Birliği, kendi olanakları ölçüsünde bir "manevi müeyyide" uygulamaktadır. Adalet Bakanı kınanmıştır, meslektaşları tarafından ayıplanmıştır ve bakana açıkça:

- Sen avukat olamazsın... denilmiştir. Sanırım, bir hukukçuya bundan daha ağır bir ceza verilemez.

12 Mart dönemi, demokratik yaşantımız için bir "laboratuvar" gibidir. Bu dönemde inançlar, düşünceler, kişilikler, bir potada, şiddetin ve terörün ateşiyle kavrulmak istenmiştir. Bu sınavdan yüz akı ile çıkanlarla, demokrasi tarihimize kara leke sürenler yeniden demokratik sistem içinde karşı karşıya gelmişlerdir.

Temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldıran, anayasaları lüks bulan, işkence karargahları kurup bir gecede ülkenin bütün ilerici aydınlarını cezaevlerine dolduranların, yine de, demokratik yaşantımızın demirbaşları olarak yerlerini koruduklarını görünce, ülkemizde bu "manevi müeyyide sistemi"nin yeterince işlemediğini düşünüyorsunuz.

12 Mart döneminin hesabı, belki şimdilik sorulmayacaktır. Af Yasası, bu suçları da bağışlamıştır. İşin iç yüzüne bakarsanız,

faşist dönemin hiçbir yetkilisi, Yunanistan'da yapıldığı gibi, yaptıklarının hesabını mahkemelerde vermeyecektir. Haydi bunu anladık; ama manevi müeyyidesi de yok mudur bu davranışların? Örneğin, parlamentoda bu tür kişilerin eli sıkılmaz, kendilerine selam verilmez ve hiçbir göreve seçilmezlerse, Anayasa "tağyir, tebdil ve ilga" edilmiş mi olur?

Hayır... Hayır ama nedense biz, olup bitenleri çok çabuk unutuyoruz. Eğer bizlerde Anayasa saygısı varsa, bu Anayasa'yı, silah zoruyla değiştirenlerle bugün aynı çatı altında işbirliği yapabilir miyiz? Diyelim ki, Nihat Erim, Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Grubu Başkanı olarak Anayasa komisyonu Başkanlığı'na adaylığını koymuştur. Bir CHP Senatörü çıkar ve Nihat Erim'e oy verebilir mi?

- Canım demokratik hayatta olur böyle şeyler... denilir ve birtakım oy hesaplarıyla Erim veya Erim türü insanlar desteklenebilir mi?

Toplumda bir "manevi müeyyide sistemi" kurulmalı, herkes beğenmediği, karşı olduğu, sevmediği davranışlara karşı uygarca tepki göstermelidir.

Barolar Birliği, Adalet Bakanı hakkındaki kararıyla bu yolu göstermiştir son günlerde.

Darısı başka kuruluşlara ve kişilere...

(Cumhuriyet, 16 Ocak 1976)

ATEŞLE OYNAMAK...

Demirel'in hünerlerinden biri de, bazı kavramlara sahip çıkmak için gösterdiği açıkgözlülüktür. "Milliyetçilik" "Cumhuriyetçilik" gibi kavramlara ipotek koyan Cephe Başkanı, Silahlı Kuvvetlere ve devletin güvenlik kuvvetlerine de sahip çıkmaya kalkışmaktadır.

Bir ülkede Silahlı Kuvvetler, iç siyasal dengelerinde kullanılmak istenirse, o ülkede demokratik sistemin temelinde bir bozukluk var demektir. Silahlı Kuvvetler, herhangi bir partinin değil, tüm Türk ulusunundur. Zaman zaman siyasal çalkantılar sonucu, Silahlı Kuvvetler içinde oluşan "cuntalar", bazı siyasal partilerle örgütsel ilişkiler kurabilir. Bu cuntalarla Silahlı Kuvvet-

ler'i özdeş göstermek, başta bu cuntalarla işbaşında kalmayı düşünenler olmak üzere, birçok kimseyi yanıltabilir.

1961 Anayasa'sı, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen bir ihtilal sonunda hazırlanmış ve halk tarafından onaylanarak yürürlüğe konmuştur. Bu Anayasa'nın altında Silahlı Kuvvetlerimizin harcı bulunmaktadır. Anayasa'nın önsözünde, şu sözler yer almaktadır:

- Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkını kullanarak, 27 Mayıs Devrimi'ni yapan Türk milleti...

AP, Silahlı Kuvvetlerce gerçekleştirilen 27 Mayıs İhtilali'nin devirdiği Demokrat Parti'nin yerini almıştır. Bugün Silahlı Kuvvetler'de çeşitli rütbelerle görev yapanların birçoğu, 27 Mayıs İhtilali'ne katılmıştır. Silahlı Kuvvetler'in tümünün, 27 Mayıs Devrimi'yle getirilen Anayasa'nın karşısında gösterilmesi, hem Silahlı Kuvvetler'e hem de 1961 Anayasa'sına karşı büyük saygısızlıktır. Demirel, her ağzını açtığında:

Bu Anayasa ile devlet idare edilmez... demektedir. Demokratik hukuk devleti bu Anayasa'ya göre kurulmuştur. Başbakan'ın görevi, devleti bu Anayasa'ya göre yönetmektir. Devlet yetkilerini, bu Anayasa'yı değiştirmek için kullanmak, ceza hukukçuları ne düşünür bilmem amma, Anayasa'yı "ihlal" suçuna girmektedir.

Demirel bu Anayasa'nın da, 27 Mayıs Devrimi'nin de yeminli düşmanıdır. Demirel, ülkenin Başbakanı olarak bu Anayasa'yı korumaz, ancak bu Anayasa Demirel'e karşı korunur...

Cephe çadırlarının baş sorumlusu, bütün kavramları tersine çevirmekte ve sanki hukuk devletinin, demokrasinin ve Anayasa'nın savunucusuymuş gibi Başbakanlık merdivenlerini inip çıkmaktadır. Akılları karıştırmak için ikide birde:

Cumhuriyet düşmanları... Demokrasi düşmanları... gibi saldırı silahlarını da Başbakanlık merdivenlerinden fırlatıp durmaktadır.

Demokrasi düşmanı diye Anayasa'yı değiştirip, ülkenin aydınlarını bir gecede cezaevlerine dolduranlara, işkenceevleri kuranlara ve bu olup bitenlere destek olanlara denir. Cumhuriyet düşmanları ise, her türlü gerici ve saldırgan örgütlerle iktidar hırsı için ortaklık yapanlardır. Mıgırdıç Şellefyan ile ilişkiler kur, milliyetçilik olsun... Sokak ortalarına gencecik çocukların kanlı kefenleri serilsin, demokrasicilik olsun... Yeğenin, kardeşin

türlü-çeşitli yollarla milyonerler arasına katılsın, bu da milliyetçilik ve Cumhuriyetçilik olsun... Demirel'in "ince taktiği" budur işte...

Ne zaman yolsuzluk söylentileri suç belgeleriyle Başbakanlık kapılarına dayansa, Demirel ne yapıp yapıp bir "rejim meselesi" çıkarır ve el altından sıkıyönetim için pazarlıklara girişir. Bu pazarlıklar sürüp dururken de, "demokrasi", "milliyetçilik", "cumhuriyetçilik" gibi kavramları kullanarak, yolsuzlukları ve cinayetleri unutturmak ister.

Bundan sonra kurulacak bir sıkıyönetimin, hangi düzen biçimine dönüşeceğini kimse kestiremez. Hiç belli olmaz, Demirel'in de, Türkeş'in de, Feyzioğlu'nun da elleri kursaklarında kalır. Kurulacak mahkemelerde kimlerin yargılanacağını bugünden kestirmek pek de kolay değildir.

Arslanın sırtında hüküm sürenler bir gün gelir, bu arslana yem olurlar...

(Cumhuriyet, 18 Ocak 1976)

ÇANKAYA YOKUŞU...

Anayasal düzen son aylarda yeniden bir dar kavşağa doğru sürüklenmiştir. Ülkemizde can güvenliği kalmamış, yolsuzluk dosyaları, kanlı mezar taşlarıyla birlikte cephe çadırlarının önlerine yığılmıştır. Demirel bu kavşaktan kurtulabilmek için, cinayetleri ve yolsuzlukları unutturup, yeniden bir rejim tartışması açmayı uygun bulmaktadır. Birbiri ardından vurulup öldürülen gençlerin kefenlerini kılı kıpırdamadan izlemesinin nedeni de budur.

Can güvenliğinin sağlanması için tek koşul, cephe hükümetinin düşürülmesidir. Dört parti için verilen güvenoyunun bugün yeniden bulunabilmesi şüphelidir. Aradan geçen süre, dört oy farkla güven oyu almış bulunan cephe partilerini büyük ölçüde yıpratmıştır. Son seçim sonuçları da göstermiştir ki, MSP, Demirel'in gölgesinde giderek etkisini ve gücünü yitirmektedir. Demirel'in düşündüğü gibi bir sıkıyönetim düzeni kurulsa, Erbakan'ın partisinin hali nice olur, şimdiden bunu kestirmek mümkündür. MSP kapatılacak ve bu partinin oy depoları AP'ye kaydırılmak istenecektir.

Demirel, bu çıkmazdan kurtulmak için "türlü-çeşitli" gerekçeler aramaktadır. Çarelerden ilki, 12 Mart türü bir sıkıyönetim ilanıdır. Demirel sanıyor ki, böyle bir dönemde, cinayetler ve yolsuzluklar unutturulur ve kendisi 12 Mart'taki gibi, zeytinyağ ömeği suyun üstüne çıkmayı başarır. Sıkıyönetim için geçen aylarda bir deneme yaptılar olmadı, şimdi bazı girişimlerle yeniden sıkıyönetim koşulları oluşturmaya çalışılmaktadır.

Aynı günlerde CHP, hükümeti düşürmek için gensoru önergeleri hazırlamaktadır. Türkeş'in eylemleri ile, Başbakan'ın yeğeninin karıştığı "mobilya dosyası" parlamentoya getirilmek üzeredir. Türkeş'in "dünürü" emekli askeri yargıçtan, sıkıyönetim savcılarına uzanan asker-sivil bürokrasi dilimiyle, Çek yapısı silahlarla yakalanan ülkücü militanları konu alan bir gensoruyu da araştırma önergesi CHP uzmanlarınca hazırlanmaktadır. Mobilya dosyası bütün yeni belge ve kanıtlarıyla birlikte parlamento kürsüsüne getirilmektedir.

Demirel'in bütün amacı bu girişimlere engel olmaktır... Cumhurbaşkanımız Sayın Korutürk, Türkiye'nin içinde bulunduğu bu ağır koşullardan son derece tedirgin olmaktadır. Cephe hükümetinin hazırladığı bazı kararnameleri onaylamayan Cumhurbaşkanı, öyle görünür ki bu hükümetin sürgit başımızda kalmasından pek hoşnut değildir. Fakat Cumhurbaşkanlığı yetkilerinin sınırlı olması nedeniyle ancak bazı kararnameleri imzalamayarak, Demirel hükümetine karşı tutumunu belirlemeyi uygun bulmaktadır.

Demirel Cumhurbaşkanı'nın duyarlılığından da yararlanmayı tasarlamaktadır.

CHP'nin, hükümeti düşürmek için girişimlerde bulunduğu ve bu amaçla gensoru önergeleri hazırladığı günlerde, Sayın Cumhurbaşkanı'nın iyi niyet ve olanca duyarlılığı ile gerçekleştirmek istediği "Çankaya toplantısı", Demirel'in zaman kazanmasına ve bazı yeni girişimlerde bulunmasına yol açabilir. Yakın tarihimizde, Çankaya toplantısına benzer girişimlere tanık olunmuştur. 27 Mayıs İhtilali'nden sonra Cemal Gürsel'in başkanlığında bütün parti başkanlarınca, binbir yeminle imzalanan "Çankaya protokolları"nın hiçbir hukuksal ve siyasal bağlayıcılığı olmadığı, henüz protokolların altındaki imzalar kurumadan belli olmuştur.

Çankaya toplantısı neyi sağlayacak? Cephe partilerinden oluşan dört başlı iktidar, olaylar karşısında tarafsız değildir. Alpaslan Türkeş'in içinde bulunduğu bir siyasal kuruldan, gençlik olayları için tarafsızlık beklemek, ciğerleri kedilere emanet etmek anlamına gelmektedir. Türkeş'in Milli Güvenlik Kurulu'na katılması bile Türk demokrasisi için bir acı rastlantıdır. Sayın Korutürk'ün iyi niyetiyle toplanacak Çankaya toplantısında kimler, ne gibi yöntemlerde anlaşabilecektir? Demirel, Feyzioğlu, Türkeş, Erbakan, şimdiye kadar ne yapmışlarsa, bundan sonra da aynı davranışları savunacak ve kendilerince uygun buldukları çözüm yollarını önereceklerdir.

Öyleyse ne bekleniyor Çankaya toplantısından?..

Çankaya toplantısı yaşadığımız olaylara kesin ve bağlayıcı hiçbir çözüm getiremez. Siyasal çıkmazlara çözüm getirebilecek yollar, Anayasa'da yazılmıştır. CHP'nin getirdiği önergeler parlamentoda görüşülmeli ve dört başlı iktidarın sorumlulukları kamuoyu önüne serilmelidir.

Unutmayalım ki, Çankaya yokuşu Demirel'in işleri yokuşa sürmek için arayıp da bulamadığı bir fırsat olabilir...

(Cumhuriyet, 19 Ocak 1976)

OYUNA GELMEMEK...

Sağcı vurucu güçlerin yarattığı kanlı olaylar herkesin gözleri önünde olup bitmektedir. öç kişilik sandalyesiyle Başbakan Yardımcılığına sıçrayan Albay Türkeş, devletin bir kesimini ele geçirmenin rahatlığı içinde eyleme geçmiştir. Türkeş'in emir ve komutasındaki saldırgan sağ, solu kanlı sokak çatışmalarına itmeye çalışmaktadır.

Sol, örgütlü olduğu ölçüde güçlüdür. Örgütü olmayan sol, kısa sürede kitlelerden kopar ve eninde sonunda "Küçük burjuva anarşizmi"ne dönüşür. Sokaklardaki silâhlı çatışma, son aşamada, en güçlü silâhlara sahip olan devletin son sözüyle biter. Bütün dünyada yaşanan gerçekler, bu iki ana ilkeyi kanıtlamıştır. "Devrimci pratik" bu ilkelerin canlı örnekleriyle doludur.

Yığınlardan kopmuş hiçbir eylem başarıya ulaşamaz. Kökünü ve gücünü emekçi sınıf ve tabakalarda aramayan her devrimci özlem, bir süre sonra kaynağından saparak, kendi amacına ve yöntemine zarar verir. İlerici akımların topluma yararlı olabilmesi, bu düşünce ve eylemlerin, devrimci partilerin çatıları altında toplanmalarına bağlıdır.

İlerici akımların, devrimci özle kitlelere ulaşabilmesi için, gücünü emekçi sınıflardan alan partilerin "teori" ve "pratik"te, somut amaçları belirlemeleri gerekmektedir. Uzun uzun anlatmaya gerek yok. bu da siyasal bilimin kuramsallaşmış ilkelerindendir.

Bunları anlatmamızın amacı, solcu gençler arasında son günlerde başlatılan yararsız ve verimsiz çatışmalardır.

Türkiye'de, devrimci "teori" ve "pratik", gündemin maddesine anayasal düzenin eksiksiz işlemesini getirip oturtmuştur. Şu anda, toplumun içinde yaşadığı bu aşamada bir devrimciye düşen görev, anayasal düzenin işlemesini sağlamaya çalışmaktır.

Bunun yerine nedense, "soyut" ideolojik tartışmalar seçilmektedir. Somut "pratik"te, hiçbir anlaşmaya varamayanların "soyut" tartışmalarda zaman öldürmeleri hem yararsızdır, hem de yararsız olduğu kadar verimsizdir.

Soyut öğretileri, kenarından köşesinden parçalara bölüp, bu parçalardan soyut ilkeler çıkarmak, karşı tarafın da işine gelmektedir. Sosyalist öğretinin bütünüyle, devrimci eylem arasındaki somut bağlar yeterince kurulmadığı için, yığınlardan kopuk, üniversite duvarlarıyla sınırlı bir devrimci heyecan, sağcı güçler tarafından ustalıkla kullanılmaktadır.

Devrimci, bal vermeyen arılar gibi, bir kovan içinde, birbirini sokmaz. Bir kısır döngü içinde koşup durmaz, "sol gevezelik" ile zaman öldürmez. Gücünü solun başka kesimlerini ezmek için kullanmaz.

Bu aşamada devrimcinin görevi, kaynağını ve gücünü emekçi sınıflardan alan ilerici ve devrimci partileri desteklemektir. Ülkemizde biri, "demokratik sol" adıyla belirlenen sosyal demokrat nitelikteki CHP ile, beş tane sosyalist parti bulunmaktadır. Sendikalar ve ilerici örgütler de, baskı grupları olarak çalışmaktadır.

Bize kalırsa, bütün bu örgütlerin ortak amacı ve eylemi, anayasal düzenin işlemesini sağlamak, olmalıdır. Başta can güvenliğinin sağlanması olmak üzere düşünce yasaklarının kaldırılması ve ülkemizde barışçı bir ortam kurulması için solun bütün örgütleri açık işbirliğine girişmelidir. Bunu yapmayıp, soyut tartışmalarla zaman öldürmenin adı ne devrimciliktir, ne sosyalistliktir, ne de ilericiliktir.

Önemli günler yaşıyoruz. Bölük pürçük sol, bu gibi günlerde, karşı tarafın oyununa gelebilir. Somut amaçlar yerine soyut ideolojik tartışmalarla sol, kendi özüne yabancılaştırılabilir. Sol bir kez kitlelerden soyutlanınca, kolaylıkla küçük burjuva anarşizminin bireyciliği su üstüne çıkar.

Solun alanı, fabrikalardır, tarlalardır. Solu üniversite duvarları içine hapsetmek, devrimci akımları sınırlamak ve soyutlamak demektir. Üniversite duvarlarına hapsedilen sol, sağın saldırgan güçlerince, bir köşeye sıkıştırılmakta ve bundan sonra da, silahlı çatışmalar ister istemez, olayları çığırından çıkarmaktadır. Bunun acı örneklerini hep birlikte yaşamadık mı?

Devrimci olmanın insana kazandırdığı hünerlerden biri karşı tarafın oyununa gelmemektir. Dört başlı cephe ortaklığı, bugünlerde sıkıyönetim koşulları oluşturmak için elinden geleni yapmaktadır. Bu koşullarda sol kesim, içindeki yararsız ve verimsiz tartışmalarla cephe komutanlarının ekmeklerine yağ sürmemelidir.

Sol için sınav günleridir bugünler.

Dün bu köşede, Fethi Çelikbaş'ın bir açıklamasını okudunuz. Çelikbaş, 12 Mart döneminde, birçok yere parasız dağıtılan "Türkiye Gerçekleri ve Terörizm" adlı kitapta saptadığımız yalanları, "tekzibe" kalkışarak, kamuoyunu yanıltmaya çalışmaktadır.

1. Basın yasasının 30'uncu maddesine göre, ceza kovuşturmasının başlaması ile hükmün kesinleşmesine kadar, mahkemelerin hüküm ve işlemleri hakkında, "mütalaa" yayınlamak yasaktır. Yasanın bu hükmü, Çelikbaş'ın savunduğu kitap aracılığı ile Başbakanlık eliyle çiğnenmiştir. Çelikbaş bu ilkel hukuk kurallarını bilmekten "aciz" görünmektedir.

2. "Türkiye Gerçekleri ve Terörizm" adlı kitap, birçok dava görülmekteyken yayınlanmıştır. Çelikbaş, Anayasanın 132'nci maddesindeki "Hiçbir erkân, makam, merci veya kişi, yargı

yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz" hükmünü de görmezlikten gelerek bu kitabı savunmaya kalkışmaktadır. Bu da bir başka "acz" örneğidir.

3. Kültür Sarayı'nın yakılması, Marmara vapurunun batırılması gibi olaylar, adına "Beyaz Kitap" denilen bu "iftiranamede" yeralmaktadır. Sanıklar en aşağılık işkencelerden geçirildikten sonra, kendilerine yükletilmek istenen suçları kabul etmeye zorlanmışlardır. Yargılama sonunda sanıklar beraat etmiştir. İddialar da, beraat hükümleri de, beyaz kitap da ortadır. Bunları anlamamak için ille de kitapsız profesör mü olmak gerekmektedir?

4. Çelikbaş, henüz Demokrat Parti'nin Bakanı olarak, yabancılara peşkeş çekilen petrollerimizin hesabını vermemiştir Üniversite çevrelerinde "kitapsız profesör" olarak bilinen bay Çelikbaş, bu kontrgerilla tutanaklarını, ne hakla ve ne yüzle savunmaktadır? Herhalde yakında kendisiyle mahkeme önünde tartışma olanağını bulacağız. Acı olan bu politika demirbaşının, aşındırdığı parti tabelalarını göğsüne asıp hala senatör olarak bir sandalye işgal etmesidir.

Çelikbaş bir de "baş ezmekten" söz ediyor. Bizim başımızı bir değil, bin Çelikbaş ezemez. Sen, yabancılara haraç-mezat satılan petrollerimizin hesabını ver. Haydi ordan kitapsız profesör sen de!..

(Cumhuriyet, 21 Ocak 1976)

DEVLET BAŞKANLIĞI VE SAYGI...

AP, Sayın Ecevit'in Cumhurbaşkanı'na yönelttiği eleştirilere "mal bulmuş magribi" gibi sarılmıştır. AP sözcüsü, Cumhurbaşkanlığı'nın "bayrak" ve "istiklal marşı" gibi dokunulmazlığı olduğunu ileri sürerek, bu üç kutsal kavrama karşı çıkılmayacağını belirtmektedir.

Ortada Cumhurbaşkanlığı'na karşı bir saygısızlık varsa, bu saygısızlık, Cumhurbaşkanı'na, imzalamak istemediği kararnameleri dört kez götüren Başbakan tarafından işlenmiştir. Anayasamıza göre, Cumhurbaşkanı yürütme organının başıdır.

Cumhurbaşkanı'nın yetkileri buradan kaynaklanmaktadır. Demirel; TRT kararnamesini Cumhurbaşkanı'na imzalatmak istemiş, ancak Korutürk:

Danıştay'dan bu konuda görüş aldım... diyerek Karataş kararnamesini geri çevirmiştir. Demirel, yürütme organının başından aldığı bu buyruğu hiçe sayarak, Danıştay'ı da yok sayarak, kararnameyi dört kez Çankaya Köşkü'ne getirip götürmüştür. Bu geliş gidiş sırasında Demirel:

Kararname konusunda Cumhurbaşkanı'yla aramızda tartışma var diyerek, Cumhurbaşkanı'yla ters düştüklerini açıklamıştı. Demirel bundan sonra, Cumhurbaşkanı'nı, istifa tehdidiyle, kararnameyi imzalamaya zorlamıştır.

Asıl saygısızlık bu değil midir?..

Cumhurbaşkanı'nın çevresinde, bugünkü iktidarın koşutunda bazı yüksek bürokratlar bulunmaktadır. Bu "Köşk bürokrasisi" Cumhurbaşkanı'nı, siyasal iktidarın çizgisine sokmaya çalışmaktadır. Cumhurbaşkanı, iki ateş arasında kalmıştır. Bir yanda Anayasa kuralları, öte yanda Demirel'in istifa tehditleri, Sayın Korutürk'ü bugünkü koşullara sürüklemiştir.

Cumhurbaşkanı'nın yetkileri, Anayasa'da yazılmıştır. Ancak, bu yetkilerin ne gibi yollarla kullanılacağına ilişkin "pozitif" hukuk kuralları yetersizdir. Demirel, bu boşluktan yararlanarak:

- Cumhurbaşkanı'nın hiçbir yetkisi yok, sorumlu olan sadece hükümettir... diyerek Cumhurbaşkanlığı makamını, bir "imza makinesi" ya da "Çankaya Noterliği" sanmaktadır. Cumhurbaşkanı, istifa tehditleri karşısında hükümeti düşürmenin sorumluluğundan çekindiği için, ister istemez bu kararnameyi imzalamıştır Tartışma da bu noktadan başlamıştır.

Anayasa'mızın 96'ncı maddesinde, Cumhurbaşkanı'nın yemini yer almaktadır. Yeminin bir bölümümü okuyalım:

Milletin kayıtsız şartsız egemenliğini ve Anayasa'yı sayacağıma ve savunacağıma... namusum üzerine söz veririm...

"Millet egemenliği" Anayasa'nın koyduğu ilkelere göre, yasama ve yargı organlarınca kullanılır. Yürütme organı, yasalar çerçevesinde görev yapar. Bu çerçeve, yasalarla, yasama organı kararlarıyla da, yargı organı tarafından belirlenir. Bu nedenledir ki, mahkeme hükümleri şu biçimde başlar:

Türk ulusu adına yargı yetkisi kullanan...

Anayasa sistemine göre, Danıştay kararlarını yerine getirmemek, bir Anayasa suçudur. Demirel bu suçun bir numaralı sanığı ve sabıkalısıdır. Anayasa hükümleri, sokaktaki vatandaştan, Çankaya'daki devlet büyüğüne kadar, herkesi bağlayıcı temel hükümler taşımaktadır. Bu hükümler bir kez çiğnenmeye başlandı mı, bu yolun hangi çıkmaz sokakta biteceğini kestirmek çok güçtür.

TRT Genel Müdürlüğü konusu, İsmail Cem'in kişiliğini çoktan aşmış, tek başına bir rejim sorunu olmuştur. Danıştay Dava Daireleri Kurulu, İsmail Cem'i görevden alan ve bu göreve Nevzat Yalçıntaş'ı getiren kararnamenin önce yürütülmesini durdurmuş, sonra da iptaline karar vermiştir. Bu durumda, hükümetin Cem için kullandığı, "Milli güvenliği, kamu düzenini ve devletin dış güvenliğini bozmak" gibi gerekçeler, hukuksal geçerliliklerini yitirmişlerdir. Cem'i bu gerekçelerle görevinden alan kararname, Yüksek Mahkeme tarafından iptal edilmiştir. Bundan sonra hukukça izlenecek tek yol, İsmail Cem'in Genel Müdürlüğe yeniden getirtilmesidir.

Bakanlar Kurulu, Danıştay kararını yerine getirmeyip, üstelik, "ölü doğan" bir başka kararnameye, istifa tehdidiyle Cumhurbaşkanı'nın imzasını da attırarak, kendi açısından bir zafer elde etmiştir.

Karataş'ı, TRT Genel Müdürlüğü'ne getiren kararname ölü doğmuştur. Çünkü, TRT Genel Müdürlüğü makamı, hukukça "boş" değildir. CHP iktidara gelir gelmez, Cumhurbaşkanı'na kararnameyi sunmadan, Danıştay kararını uygulayacak ve Karataş'ı kolundan tuttuğu gibi, kapı dışarı edecektir.

Karataş'ı TRT Genel Müdürlüğü'ne getiren kararnamede, bir başka sakatlık daha vardır. Gerek 359 sayılı TRT Yasası'nın 9'uncu, gerekse, 440 sayılı "İktisadi Devlet Teşekkülleri" hakkındaki yasanın 10'uncu maddesinde, Genel Müdür'ün, TRT Genel Müdürlüğü'nü yerine getirebilecek, "ehliyet", "bilgi" ve "tecrübe" sahibi olması gerekmektedir. Şaban Karataş, "tavukçuluk" üzerine uzmanlaşmış bir veteriner profesörüdür. Basın ve yayın konularında hiçbir bilgisi, hiçbir ehliyeti ve tecrübesi yoktur. İsmail Cem'in Veteriner Fakültesi Dekanı olması ne derece garipse, Şaban Karataş'ın da TRT Genel Müdürü olması, o derece gariptir. Kararname, bu açıdan da ölü doğmuştur.

Cumhurbaşkanına imzalatılan kararname işte bu niteliktedir...

Demirel, işte bu ölçüde Anayasa ve hukuk dışı bir kararnameyi, "iadeli taahhütlü mektup" gibi, dört kez Çankaya'ya indirip çıkarmış ve sonunda, istifa tehdidiyle imza almışsa, Cumhurbaşkanlığı'na asıl saygısızlığı, herkesin gözü önünde Başbakan olarak kendisi işlemiş demektir.

Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nü Anayasa'ya karşı bir kalkan olarak kullanmaya kalkışmak, hem Anayasa'ya hem de Cumhurbaşkanı'na karşı bilinerek ve istenerek işlenmiş bir büyük suçtur.

Bakalım Demirel'in suç dosyaları, hangi Yüce Divan raflarına sığacak?..

(Cumhuriyet, 22 Ocak 1976)

NASIL ZENGİN OLDU, NASIL?..

CHP tarafından hazırlanan araştırma önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiştir. Bu önergeyle, "mobilya dosyası" enine boyuna tartışılacak ve hazine kasalarından yeğen Yahya Demirel'in cebine akan milyonların hesabı sorulacaktır. Bu işin nedeni, nasılı ortaya çıktıkça, düzenin girdisi çıktısı da açık seçik biçimde aydınlanarak gözler önüne serilecektir.

Rejim tartışmalarını bir yana bırakarak, Demirel ailesinin zenginlik kaynaklarını bir bir ortaya çıkarırsanız, düzenin niteliğini de anlamış olursunuz. Demirel'in amacı, bu konuların tartışılmasını önlemektir. Bunun için de elinden geleni yapmaktadır. Rejim tartışmalarının birden bire yoğunlaşması, yolsuzluk dosyalarını unutturmak içindir.

Demirel yoksul bir ailenin çocuğu değil miydi? Evet. "Çoban Sülü" olarak İslamköy'de çobanlık yapmış mı? Evet. İstanbul Teknik Üniversitesini bitirdikten sonra, bir süre devlet hizmetinde bulunmuş mu? Evet. 1960 ihtilâlinden sonra yedek subaylık görevi yapmış mı? Evet. Bu tarihten sonra, Amerikan Morrison firmasının komisyonculuğunu üstlenmiş mi? Evet.

Müteahhit olarak Orta Doğu Teknik Üniversitesi su tesisatını yapmış mı? Evet. Bu inşaattan zarar ettiğini de ilân etmiş mi? Evet.

Öyleyse, ailece nasıl zengin olmuştur?!..

Çobanlıktan zengin olan var mı? Yok. Devlet memurluğundan zengin olan var mı? Yok. Yedeksubay maaşından milyoner olan var mı? Yok. Zarar ettiğini söylediği işten milyoner olan var mı? Yok. Nasıl zengin olmuştur öyleyse?

Şimdi aşağıdaki sorulara yanıt bulunabilirse kamuoyu Demirel ailesini daha iyi tanıyacaktır.

Hacı Ali Demirel'in, 1960 yıllarında bankalarda kaç Türk lirası vardı? Demirel Başbakan olduktan sonra Hacı Ali, hangi ticaret dallarına el atmıştır? Bankalar, usül ve yasalara aykırı olarak, Demirel'lere kaç milyon kredi dağıtmıştır? Yirmi milyon değil, otuz milyon değil. Tam seksen dört milyon nasıl verilmiştir? Bu kredileri yasa ve usüllere aykırı olarak veren banka müdürlerinden biri Hacı Ali Demirel ile kereste ticaretine atılmamış mıdır?

Demirel'ler nasıl milyoner olmuştur, nasıl?

Yahya Demirel nasıl milyoner olmuştur? Vergi iadeleri nasıl sağlanmıştır? Mıgırdiç Şellafyan adlı "azınlık kompradoru" ile "milliyetçi" Başbakan Demirel arasındaki dostluk bağları nasıl kurulmuş, nasıl gelişmiştir? Mobilyalar hangi ülkelere nasıl satılmıştır? Mobilya yolsuzluğunu ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı müsteşarı nasıl görevinden alınmıştır? Ticaret ataşelerinin görev yerleri neden ve nasıl değiştirilmiştir? Mobilya soruşturmasını yürütmekle görevli, Ticaret Bakanlığı başmüfettişi görevinden neden alınmıştır? Nasıl alınmıştır?

Ne yolla zengin edilmiştir Demirel'ler?!..

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanıyken, Hacı Ali Demirel'e usulsüz kredi vermiş midir? Ergenekon hakkında, onbeş ay askerlik şubelerinden kaçtığı için herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Yahya Demirel'in yoklama kaçaklığı konusunda askerlik şubelerinden gerekli bilgi alınmış mıdır? Gülhane Hastanesinden "kalp çarpıntısı" teşhisiyle rapor alan Yahya Demirel'in gece kulüplerindeki sefasını gören saygıdeğer Profesör Doktor Albayların vicdanları sızlamıyor mu? Yahya Demirel'e rapor alabilmek için hastanelere kadar gelen yüksek rütbeli doktor General kimdir?

Krediler nasıl veriliyor, çürük raporları nasıl alınıyor, askerlik şubelerinden nasıl kaçılıyor ve nasıl korunuyor, nasıl zengin ediliyor Demireller?..

Yahya Demirel, kaç "TIR" kamyonu sahibidir? Ortakları kimlerdir? Bu kamyonlar nasıl satın alınmıştır? Başbakan Demirel, Bulgaristan'a gidip "TIR" kamyonlarıyla ilgili herhangi bir anlaşma yapmış mıdır? Başbakan Demirel Romanya'da traktör anlaşması yaptıktan sonra, Hacı Ali Demirel, traktör işine de el atmış mıdır?

Evet, evet, nasıl, ne yolla, kimlerin desteğiyle milyoner oldu Demirel ailesi?!..

Ey Milli Selâmet Partililer!.. Demirel'e destek oldukça öbür dünyada cayır cayır yanacaksınız. Demirel'i desteklemek için kaldırdığınız her el, Demirel ailesine milyonlar kazandıran çeşmenin kolunun çevrilmesine yardım edecektir.

Ey, adlarına komando denilen başbuğcu gençler!.. Sizler sokaklarda vuruştukça, Yahya Demirel, Mıgırdiç Şellefyan ile birlikte milyonlar kazanıp, İsviçre'de, Türkiye'de gece kulüplerinde, büyük otellerde gününü gün ediyor. Titreyin ve kendinize dönün artık. Siz, Demirel ailesinin parayla tutulmuş "fedaileri" misiniz?!..

Bunca idam sehpası, ihtilal, muhtıra, bunca kelepçe, bunca kanlı mezar taşlarından sonra, işte bir aile böyle, sıfırdan milyoner oluyor.

Ey devlet yetkilileri, etkilileri, sizler de, evet sizler de anlayın bunları. Kime, ne için hizmet ettiğinizi anlayın. Anlayın artık!..

Demireller, herkesin, "milli birlik ve beraberlik" gerekçeleri altında korumaya mecbur oldukları bir prensliğin adı mıdır yoksa?..

(Cumhuriyet, 23 Ocak 1976)

AFTAN YARARLANAN KİMMİŞ?

Cephe ortaklığı, son siyasal olayları tek nedene bağlamaktadır. Cephe sözcülerine göre suçlu bellidir ve tek suçlu, af yasasıdır. Af yasası ile salıverilen "anarşistler" "rejim ve devlet

düşmanları" yeniden eyleme geçerek, ortalığı karıştırmaktadırlar.

Bugün af yasasıyla kurtulan bir eylemcinin dava dosyasına bakacağız: Bu eylemcinin adını açıklayalım: Adı Sami, soyadı Bal. Ülkü Ocakları Genel Başkanı. Suçu: Adam öldürmek... Verilen ceza 24 yıl ağır hapis. Verilen ceza af yasasına göre, 12 yıl indiriliyor ve sonuç olarak, Ülkü Ocakları Genel Başkanı Sami Bal, 4 yıl ağır hapis ile cezalandırılıyor. Suç ortaklarının adlarını da açıklayalım: Mahir Özsoy, Hasan Ali Arıkan, Sami Can.

Sami Bal ve arkadaşları, 25.12.1970 günü, Ankara'da Fen Fakültesi önünde, Eğitim Fakültesi öğrencisi Nail Karaçam'ı öldürmüşler ve Karaçam'ın arkadaşları Mehmet Demir ve Recep Sakım'ı da tabanca kurşunuyla yaralamışlardı. Sami Bal, olay tarihinden sonra altı ay gizlenmiş ve ancak 23.6.1971 günü tutuklanabilmiştir. Ankara İkinci Sorgu Yargıçlığı 17.2.1972'de 1971/141 esas, 1972/3466 sayı ile verdiği kararda aynen şu gerekçeyi kullanmaktadır:

– Her iki grup arasında husumet bulunduğu, sağcı sanıklardan Sabri Can, Hasan Ali Arıkan, Mahir Özsoy ve Sami Bal'ın, karşı gruptan olan militanları öldürmeyi tasarladıkları... taammüden ve adam öldürme kastıyla tabancalarıyla ateş etmeleri sonunda Nail Karaçam'ın öldüğü, Recep Sakım ve Mehmet Demir'in yaralandığı... böylece her dört sanığın faili belli olmayacak şekilde taammüden adam öldürdükleri ve öldürmeye tam derecede teşebbüs ettikleri anlaşılmış olduğundan... Son soruşturmanın Ankara Ceza Mahkemesinde yapılmasına...

Sorgu yargıcı, sanıklar hakkında Türk Ceza Yasasının 450/4 maddesinin uygulanmasını istemiştir. Bu madde, ölüm cezasını öngörmektedir.

Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, 1974/133 esas, 1974/557 sayı ve 5.11.1974 günlü kararında Sami Bal ve arkadaşlarını önce yirmi dörder yıl ağır hapse mahkûm ettikten sonra, cezalar üçte bir oranında indirilmiş ve Mahir Özsoy, Hasan Ali Arıkan, Sami Bal ve Sabri Can, on altışar yıl ağır hapse mahkûm olmuşlardır. Bu cezalar, 1803 sayılı af yasası gereğince, on ikişer yıl indirildiğinden, suçluların cezası, dörder yıla düşürülmüş ve bütün sanıklar salıverilmiştir. Bu sağcı mili-

tanların tabanca taşımak suçları da af yasası kapsamı içine alınmıştır.

İşte aftan yararlananlar adları ve sanlarıyla bunlardır!..

Sami Bal, adam öldürme suçundan mahkûm olduktan sonra, 1975 yılı nisan ayında "Ülkü Ocakları Genel Başkanlığı"na seçilmiştir. Ülkü Ocaklarının Sami Bal'dan önceki Genel Başkanı Muharrem Semsek ise, çeşitli olaylara adı karışmış, bir kez de Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesince tutuklanmıştır. Ülkü Ocakları eski Genel Başkanlarından İbrahim Doğan, Hacettepe Üniversitesinde Doktor Necdet Güçlü'yü öldürmek suçundan mahkûm olmuş ve yine 1803 sayılı af yasasından yararlanarak salıverilmiştir.

Ülkü Ocaklarının iki genel başkanının da, adam öldürmekten mahkûm edilmiş olmaları, basit rastlantıların, rastgele halkaları mıdır? Yoksa bu olgu bile bu örgütün silahlı eylemlerde bulunduğunu kanıtlamaz mı?

Evet bu böyledir ama, kime anlatacaksınız bunları?..

12 Mart 1971 tarihinden sonra kurulan sıkıyönetim mahkemeleri bütün gençlik olaylarının dosyalarına el koydular. Gençliğin devrimci kesiminin attığı her adım, sıkıyönetim savcılarının önüne dosya olarak geldi. Sivil mahkemelerdeki bütün davalar, sıkıyönetim mahkemelerine aktarıldı. Ya İbrahim Doğan ile Sami Bal'ın işlediği cinayetler?.. Hiçbir Sıkıyönetim komutanının aklına bu suçların, "Sıkıyönetimin ilanını gerektirir suçlardan" olduğu gelmedi. Gelse ne olacaktı?.. Ali Elverdi, Ülkü Ocaklarını mahkûm edecek değildi ki...

Sıkıyönetim tek bir sağcı eylemciyi kolundan tutup mahkeme önüne getirmedi. Solcunun aldığı nefes bile suç, sağcı militanın cinayeti ise milliyetçilik.. O dönemi yönetmiş etkili ve yetkililerinin vicdanları sızlamaz mı bu örnekleri görünce? Sızlamaz! Sızlasaydı, 12 Mart döneminin kanlı yönetiminde sorumluluk almazlardı... Ne yaptılarsa bilerek yaptılar. Şimdi de bazıları anılarını yazarak sorumluluklarını unutturmak istiyor. Ne yapalım burası Türkiye!..

Şimdi Başbakan Demirel, MHP Genel Başkanı Türkeş, İçişleri Bakanı Asiltürk ve Adalet Bakanı Müftüoğlu'na soruyorum: Asım oğlu, Penbe'den dogma, 1949 doğumlu, Ordu Ulubey Güzelyurt köyü hane 39, cilt 26, sahife 117'de kayıtlı, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Kimya Bölümü 3'üncü sınıf öğrencisi

Sami Bal, şu anda Ülkü Ocakları Genel Başkanı mıdır? Sami Bal, Nail Karaçam'ı öldürmekten mahkûm olmuş mudur? Sami Bal 1803 sayılı af yasasından yararlanmış mıdır?

Son gençlik olaylarından af yasasından yararlanmış olanları suçlamak ne kadar kolaymış değil mi? İki Ülkü Ocakları Genel Başkanı... İkisi de adam öldürmekten hükümlü... İkisi de af yasasından yararlanarak ceza evlerinden çıkmış. Ne büyük rastlantı?

Böylesine ilginç rastlantıyı komünistler, rejim ve devlet düşmanları mı bir araya getiriyor. Yoksa Ülkü Ocakları başkanlarını mahkûm eden yargıçlar, birer devlet düşmanı mı?

(Cumhuriyet, 26 Ocak 1976)

CHP'DE YENİ YÖN...

CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit'in, parti gençlik kollarınca düzenlenen demokratik sol forumda yaptığı konuşma ve bu konuşmadan sonraki gelişmeler, CHP'nin yeni arayışlar içinde olduğunu kanıtlamaktadır. Ecevit, demokratik sol forumda işçi sınıfıyla yakın ilişkiler kuracağını söylemiş ve bu konuşmayı izleyen günlerde, Türk-İş ve DİSK başkanlarıyla ayrı ayrı görüşmüştür.

Türkiye hızlı bir değişim süreci içindedir. Bu değişim süreci partileri ve kurumları da değiştirmektedir. Yığınlar arasında siyasal olaylara katılma isteği ile birlikte sınıfsal biçimlenme gün geçtikçe güçlenmektedir. Egemen sınıflar da, sınıf bilinçlerinin itici gücüyle örgütlenmektedir. Bu aşamada önemli olan, günden güne gelişen işçi sınıfıyla bütün emekçi sınıf ve tabakaların, siyasal erginlikleriyle bir siyasal partinin çatısı altında toplanmalarıdır.

CHP bu bilinci değerlendirmeye çalışmaktadır...

Sağcı partiler, her biri egemen sınıfların sözcülüklerini üzerine alarak, önce sınıfsal bilinçlenmeyi yasaklamak, sonra da emekçi sınıfların örgütlenmelerini önlemek için, baskı ve şiddet başta olmak üzere her türlü yola başvurmaktadır. El altından cinayetler tezgahlanmakta ve siyasal olayları, işçi sınıfının dışına itebilmek için, bütün çareler denenmektedir.

Türkiye'de işçi sınıfı, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası'yla Sendikalar Yasası yürürlüğe girdikten sonra, yasal açıdan örgütlenme ve kendi çıkarları için savaşma olanağını ele geçirmiştir. "Partilerüstü politika" gerekçesiyle, önceleri iki büyük parti arasında bir denge arayan Türk-İş, adım adım bu politikadan vazgeçmek zorunda kalmıştır. Türk-İş'in denge politikası tabandaki işçilerin sınıfsal bilinçlenmelerini önleyememiş, önce sosyalist bilincin ışığı altında Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu kurulmuş, bundan sonra da, Türk-İş çatısı altında toplanan sendikalar "Sosyal Demokrat Sendikacılar" adı altında Demirsoy-Tunç yönetimindeki Türk-İş'e baş kaldırmışlardır. Aradan geçen süre içinde şimdi bu iki büyük işçi örgütü, CHP'nin somut amaçlarını desteklemek çizgisinde birbirlerine yanaşmış görünmektedir.

Yığınları örgütleyebilecek en güçlü örgütler, siyasi partilerdir. Meslek kuruluşları, sendikalar ve dernekler, bu açıdan "yan kuruluş" sayılır. Bu kuruluşlar, sendikalar ve dernekler, belirli siyasal partilerle aynı çizgide ve yörüngede çalışırlarsa, bilinç aşamasına katkıda bulunabilirler. Bir dernek, bir sendika ve bir kuruluş tek başına kitlelerdeki gücünü tartamaz. Bu nedenle, gücüyle orantısız eylemler seçebilir. Bu eylemler, bazı koşullarda taktik açısından, zamansız ve yararsız da olabilir. Bunun örnekleri görülmüştür.

Her partinin bir "ideolojisi", bir siyasal görüşü bulunur. Bu görüşü paylaşan sendikalar ve dernekler, bu siyasal partilerle aynı siyasal çizgide eylem yaparlar. Yığınlara ulaşabilecek en güvenceli yol siyasal partilerden geçmektedir.

CHP, bu genel doğruların parti çatısı altında uygulanma olanağı bulabilmesi için, partiye yeni bir yön vermektedir. Bu yeni yön, CHP'nin işçi sınıfıyla tam bir bütünleşmeye girmesine yol açmaktadır. Parti tabanındaki oluşumu değerlendiren CHP Genel Başkanı, partiyi emekçi sınıflara dayamanın, partinin örgütlü gücünü işçi sınıfında aramanın çalışmaları içindedir. Bu aşamada, partinin kabuğu yeniden değişecek ve CHP, tabanını emekçi sınıflara dayayacaktır.

CHP buna hazır mıdır? Bunun yanıtını hemen vermek bizi yanıltıcı sonuçlara götürebilir. Şimdilik görülüyor ki, parti "tabanındaki" bilinç düzeyi, parti "tavanındaki" siyasal görüşleri zaman zaman aşmaktadır. Partinin işçi sınıfıyla örgütsel düzey

bütünleşmesi, CHP'nin sımsıkı sarıldığı kavramların boşlukta bir sarkaç gibi sağa ve sola sallanmasını önleyecek ve bu kavramları gerçek sahiplerinin ellerine teslim edecektir.

Örgütlenmiş işçi kesimi, saflarını ya CHP ya da öteki sosyalist partiler yanında seçmek zorundadır. Örgütsüz siyasal kavga, eninde sonunda "küçük burjuva anarşizmine" yol açar. Yığınlara ulaşabilmenin tek yolu, ilerici siyasal partilerle işçi sınıfı arasındaki bütünleşmeye bağlıdır.

CHP işçi sınıfıyla bağlantı kurdukça, partinin tabanındaki devrimci özlemler, kendi itici "motor gücünü" bulacak ve partinin ideolojik yapısı yeniden ve sağlam ölçülerle belirlenecektir CHP içindeki sağ ve sol kanatlar işte bu koşullarda, gerçek niteliklerini ve yerlerini bulabilecektir.

Önümüzdeki günlerde CHP'ye kazandırılmaya çalışılan yeni siyasal çizgi, parti içinde birtakım sorunlara ve sarsıntılara yol açabilir. Bu aşamada CHP'ye destek olmak, bütün ilericilerin görevi olmalıdır...

(Cumhuriyet, 27 Ocak 1976)

SİLAH VE ADALET...

Bir toplumu ayakta tutan temel dayanaklardan biri, adalet duygusudur. Bu duygu bir kez yara aldı mı, demokrasinin temelleri de sarsılmış demektir. Adalet, bağımsız mahkemeler eliyle dağıtılırsa, adalet duygusu güçlenir. Çağdaş demokrasilerde adaleti dağıtacak, suçluyu suçsuzu ayırt edecek tek yetkili organ mahkemelerdir.

Toplumlar zaman zaman öfke seline kapılırlar. Soruşturmanın yerini işkence, mahkemelerin yerini güdümlü kurullar, yargıcın yerini de silah alır. Siyasal iktidardan kaynaklanan öfke seli, sağduyuyu yok ederek, vicdanları ipotek altına almaya çalışır. Adalet duygusu kaybolur, yerini güdümlü hukuk, peşin yargı ve siyasal kine bırakır.

Böyle dönemlerden geçiyoruz...

Devletin görevi adam öldürmek değildir. Devlet, sanıklar kim olursa olsun, suçları hangi türden bulunursa bulunsun, haklarında suç belirtileri bulunan kimseleri, sağ olarak mahke-

meler önüne çıkarmakla yükümlüdür. İçinde yaşadığımız hafta, Malatya ve Mardin'de arka arkaya sekiz kişi vurularak öldürülmüştür. Geçen haftalarda, basının da çağrılı bulunduğu bir baskın sonucunda, bir işçi yurttaşımız herkesin gözü önünde kurşunlanmıştır.

Resmi kaynaklı suçlamalara göre öldürülen yurttaşlarımız, silahlı eylem yoluyla anayasal düzeni değiştirmek amacıyla örgütlenmişler. Bu arada bir polis bir de bekçi yurttaşımızı öldürmüşlerdir. Hemen belirtelim: Biz, içinde yaşadığımız koşullarda devrimci düşüncelerin silah yoluyla ve gerilla yöntemleriyle başarıya ulaşacağına inanmıyoruz. Silah, önce bu silaha sarılanları yok etmekte, sonra da emekçi sınıfların söz ve örgütlenme özgürlüklerine zarar vermektedir. Bu gibi silahlı eylemler, emekçi halk üzerinde "diktatorya" kurmak isteyenlere de olanak sağlamaktadır.

Sokak ortasında adam vurma yöntemi, 12 Mart dönemi ile devlet yaşamına girmiş ve bir çeşit "meşruiyet" ve "resmilik" kazanmıştır. Nurhak dağlarında adam vuruldu. Ses çıkmadı. Kızıldere'de Mahir Çayan ve arkadaşları havan topuyla öldürüldü, ses çıkmadı. Şimdi Malatya ve Mardin'de, "insan avı" en acımasız biçimde gerçekleştirilmiştir. Yarın bir üniversiteli gencin sokak ortasında vurulduğunu duyarsak, artık şaşırmayacağız. Bir yeni adalet anlayışı, devlet katında geçerlilik kazanmıştır çünkü...

Demokratik ülkelerde mahkemeler "tabii hakim" kuralı gereğince görev yapar. Tabii hakim kuralı, yargıçların suçtan önce belirlenmiş olmalarını gerektirir. Suç işleyen kimse, hangi mahkemede yargılanacağını bilir. Ceza mahkemeleri, sulh, asliye ve ağır ceza mahkemeleri olarak görev yapar.

Siyasal iktidarlar, bu olağan mahkemelere güvenmemekte, bunların yerine sıkıyönetim mahkemelerini çalıştırmak istemektedir. Sıkıyönetim yargıçları suçtan sonra atanmaktadırlar. Acı örneklerini 12 Mart döneminde gördüğümüz gibi, vicdanları doğrultusunda karar veren birçok askeri yargıç, hemen görevlerinden alınmaktadır.

Ağır ceza mahkemeleri var... Bırak onları, başka mahkemeleri kur, beğenmediğin yargıçları görevlerinden al, yerine istediğiniz kararları verenleri getir... Beğenmediğin kararları veren mahkemeleri toptan kaldır... Danıştay var... Bırak Danıştay'ı,

başka mahkemeler kur. Ağır ceza yargıçlarını çiğne geç... Devlet Güvenlik Mahkemeleri için yasa taslakları hazırla...

Cephenin hukuku da budur işte... Yargıcına güvenmez, savcısına güvenmez, görev yapan subayını aşırı solcu ilan eder, böylesine bir anlayışın eline esir düşmüştür hukuk devleti...

Bundan da acısı, mahkemelerin yerini, silahla, bombayla doldurmak isteyen anlayıştır. Kim ne suç işlerse işlesin, devletin görevi, suç kanıtlarını sanıklarla birlikte mahkemelere teslim etmektir. Malatya ve Mardin'de öldürülenler suç işlemişlerse, bunların cezalarını ancak mahkemeler verir. Mahkemelerin yerine "Harp Divanları" gibi infazlara girişmek, hangi uygar ülkede eşine rastlanır bir güvenlik hizmetidir?.. Bağevlerinde, mağaralarda sıkıştırılan insanlar, havan topuyla, bombayla, makinalı tüfekle öldürülürse, mahkemelerin gerekliliğine nasıl inandıracaksınız toplumu?

Yargıçları yok sayan siyasal iktidar, bundan sonra silah yoluyla mı adalet dağıtacaktır yoksa?..

(Cumhuriyet, 30 Ocak 1976)

BİLDİRİ İLE OLMAZ...

Birkaç gün önce, Milli Savunma Bakanlığı Genel Sekreterliği bir açıklama yaparak, Sıkıyönetim Mahkemelerinde görev yapan askeri savcı ve yargıçların, "feragat" ve "fedakârlıkla" çalıştıklarını belirtmiştir Bildiride ayrıca:

– Bazı yayın organlarında bilhassa son günlerde yazılan yazılarda Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde görev ifa eden askeri savcı ve hakimlerin tarafsızlığından şüpheye düşürücü isim zikretmeden imalar yapılmaya çalışılmaktadır... denilmektedir.

Bu konuyu bazı somut örneklerle incelemek gerekmektedir. Sıkıyönetim Mahkemelerinde görev yapan bazı askeri yargıçlar, neden görevlerinden alınmışlardı? Bir mahkeme neden toptan ortadan kaldırılmıştı? Bu sorularla birlikte, tarafsız oldukları söylenen bazı askeri yargıçların kararlarından da örnekler vermek, sanırız konuyu bir ölçüde aydınlatacaktır.

Ankara Sıkıyönetim 1 No'lu Mahkemesi'nin 1972/89 esas, 1972/126 karar sayılı gerekçeli hükmün 19 ve 87'nci sayfalarına gözatalım. "Tarafsız hakimlerin" Ülkü Ocaklı komandolar hakkındaki görüşleri, aynen şöyledir:

– Ülkücülerle aşırı solcuların çatışma ve çarpışmaları ideolojik görüş farkından ileri gelmektedir. Aşırı solcular mevcut düzeni değiştirmek için ihtilalin ön safhasını teşkil eden anarşik ortam yaratmak maksadıyla fiil ve eylem yapmakta hadise yaratmaktadırlar. Ülkücüler bunların karşısında gayelerinin tahakkukuna mani olmaya çalışmaktadır. Yurt sathında taraftar toplamak, anarşik ortam yaratmak için vaki fiil ve eylemlere karşı çıkan, emniyet yanında bulunan, çatışan, çarpışan yeni Ülkücülerdir...

Bu gerekçelerle, Alpaslan Türkeş'in, "Ülkücü gençler devletin güvenlik kuvvetlerine yardım ediyorlar" sözü arasındaki benzerlik ortadadır Ülkü Ocaklı sağcı saldırganları, mahkeme kararlarında bile övebilen yargıçların tarafsız oldukları söylenebilir mi? Bu yargıçların adlarını da açıklayalım: Topçu Pilot Albay Remzi Siretli, Hakim Yarbay Saadettin Üçüncüoğlu, Hakim Binbaşı Siret Kurtcebe. Aynı Sıkıyönetim mahkemesi, 1974/1 esas, 1974/2 sayılı gerekçeli hükmünde işkence konusu için şunları yazabilmektedir. Kararın 34'üncü sayfasını okuyalım:

– Şu halde iddia edildiği gibi, işkence yapılmış ise, gerçeğe aykırı bilgi edilmemiş, gerçeğe uygun bilgi edilmiştir...

Bu gerekçe açıkça, işkence yoluyla elde edilen sanık ifadelerine hukuksal geçerlik kazandırmaktadır.

Tarafsızlık bu mudur? "feragat" ve "fedakârlık" göstererek çalışmak böyle mi olur?

Sizler bunların cevabını ararken, Sıkıyönetim Komutanlıkları ve Milli Savunma Bakanlığı'nca görevlerinden alınan bazı askeri yargıçlardan örnekler verelim:

Hakim Yarbay Galip Savaşkan ve Hakim Binbaşı Hikmet Hacımirzaoğlu, İstanbul'da 1'inci Ordu Mahkemesinde görev yaparken, 83 sanıklı deniz subayları davasında tutuklama istemlerini kabul etmediği için görevlerinden alınmışlardır. Galip Savaşkan Lüleburgaz'a, Hikmet Hacımirzaoğlu da, güney illerine yollanmıştır. 83 sanıklı davada beraat hükmü veren ve genç subayları ihbar eden Kubilay Kılıç hakkında kovuşturma açıl-

masını isteyen Hâkim Albay Remzi Şirin ve Hakim Yarbay Refik Karaağ görevlerinden alınmış ve görev yaptıkları mahkeme toptan kaldırılmıştır.

Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, bu askeri yargıçların meslek onurlarını 12 Mart günlerinde korumuş mudur ki, bugün de aynı duygu ve düşünce ile böylesine bildirilerle askeri yargıçları savunmaya çalışmaktadır? Görevlerinden alınan, mahkemeleri ortadan kaldırılan askeri yargıçlar, "Feragat" ve "Fedakârlık" içinde çalışmamışlar mıydı?.

Evet, bunlar askeri yargıç değil miydi!?

Ankara 2 No'lu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt ve arkadaşlarını ilk duruşmada tahliye eden Hakim Albay Doğan Tolen ve hakim albay İsmet Onur, neden bu tahliye kararlarından sonra, Sıkıyönetim Mahkemelerindeki görevlerinden alınmıştır? Yoksa bu askeri yargıçlar da, gerekli "Feragat" ve "Fedakârlıkla" çalışmamışlar mıdır? Rastlantıya bakın ki, bu iki askeri yargıç görevlerinden alındıktan sonra, Fakir Baykurt ve arkadaşları tank albay Celâl Altın ve hakim yüzbaşı Celalettin Perek'in imzalarıyla mahkûm olmuşlardır. Duruşma yargıcı hakim yarbay Zeki Engin, bu karara karşı çıkmıştır. Karar sonradan askeri Yargıtay'ca da bozulmuştur.

Bu da mı rastlantı?

Türkiye İşçi Partisi yöneticilerinin tutuklanma istemine karşı çıkan hakim yarbay Besim Doğuşlu, neden, bu kararından bir kaç ay sonra görevinden alınmıştır? Yazar Emin Galip Sandalcı hakkında beraat kararı veren hakim yarbay Necati Akagündüz'ün bu karardan hemen sonra görevden alınması da mı rastlantıdır? Hakim yarbay Erdoğdu Demiray ve Hakim binbaşı Ergun Argon neden Sıkıyönetim Mahkemesindeki görevlerinden alınmıştır? Diyarbakır Sıkıyönetim Savcısı hakim albay Hayrettin Uğraşsız, hangi tutuklama kararına karşı çıktıktan sonra, görevinden alınmıştır?.

Profesör Uğur Alacakaptan ve arkadaşlarının davasında, mahkûmiyet kararı nasıl alınmıştır bilir misiniz? Karar duruşmasında üye değiştirerek... Mahkeme Başkanı Topçu Albay Azmi Işıklar, karar duruşmasından hemen önce değiştirilerek, mahkeme başkanlığına topçu albay Remzi Siretli getirilmiş ve mahkûmiyet kararı, hava hakim binbaşı Fersat Oltulu'nun muhale-

fetiyle alınmıştır. Fersat Oltulu'nun bu karardan bir süre sonra Sıkıyönetim Mahkemesindeki görevine son verilmiştir. İzmir Sıklyönetim Mahkemesi Başkanı Fahrettin Burkay da bazı sanıkların tahliyesine karar verdikten sonra görevinden alınmıştır. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde görevli deniz hakim binbaşı Turgut Akınalp de alınanlar arasındadır.

Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, 12 Mart hükümetlerinin Başbakanlığını ve Milli Savunma Bakanlığını yapmıştır. Resmi ağızlara göre, 12 Mart Muhtırası, Demirel'in başında bulunduğu hükümeti, Cumhuriyetin geleceğini ağır bir tehlike içine düşürdüğü için devirmiştir. Ferit Melen bu muhtırayla kurulan hükümetin Başbakanlığını yaptıktan sonra, bugün de Demirel hükümetinin Milli Savunma Bakanlığında bulunmayı nasıl yorumlamaktadır, bunu bilemeyiz. Fakat şu soruların cevabını bekleriz: "Feragat ve fedakârlık"la çalıştıklarını söylediğiniz yargıçlar, sadece Ülkü Ocaklarını mahkeme kararlarında övenler midir? Toplattığı kitapları yakan Abdülbaki Tuğ gibi Savcılar mıdır? Remzi Şirin, Refik Karaağ, Doğan Tölen, İsmet Onur, Fersat Oltulu, Galip Savaşkan, Hikmet Hacımirzaoğlu, Zeki Eğin, Erdoğdu Demiray, Ergun Argon, Hayrettin Uğrasız, Fahrettin Burkay, Azmi Işıklar neden görevlerinden alınmışlardı?" Evet bunların cevabını vermek gerekiyor. Bunca askeri yargıç neden görevlerinden alınmıştı, neden?...

Askeri yargıçların meslek onurları ve kişilikleri böyle bildirilerle korunmaz. Onları, kürsülerinde vicdanlarıyla başbaşa bırakmamak için, görevlerinden almak, askeri yargıçlara karşı yapılmış en büyük saygısızlık değil midir?

(Cumhuriyet, 31 Ocak 1976)

500 BİN LİRA EDER Mİ, ETMEZ Mİ?..

CHP, Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Kemal Demirel hakkında mobilya ihracatı ile ilgili iddiaları, bir Meclis araştırma önergesiyle parlamentoya getirmiştir. AP öncekl gün, bu konuda araştırma komisyonu kurulmasını önlemek için bazı engellemelere başvurmuştur. Demirel'in, yolsuzluk dosyalarının gün ışığına çıkmasını önleme konusunda herkesçe bilinen hü-

nerleri vardır. Bakınız, bugün Adalet Partisi milletvekili sıralarında oturan Ankara Sıkıyönetim 1 No'lu Mahkeme Başkanı Ali Elverdi, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan ile ilgili kararın 10 ve 11. sayfalarında aynen şu ifadeyi kullanmaktadır:

- Ekonomik sıkıntı, buhran, politik tutarsızlık, 26 milyonluk birader yolsuzluğu söylenti ve çalkantılarının ve bu şayiaların gün ışığına çıkması yolunda çabaların baltalanması, engellenmesi yolundaki ayak oyunları...

Başbakan Demirel'in yakınlarına çıkar sağladığına ilişkin Meclis soruşturması önergesi, 1969 yılında CHP milletvekilleri Selahattin Hakkı Esatoğlu ve Cahit Angı tarafından verilmiştir. Soruşturma komisyonu, 1970 yılında işin esasına girmişse de, komisyon Başkanı DP Milletvekili İhsan Gürsan, sağlık nedenleriyle, görevinden istifa etmiş yerine, AP Milletvekili Naci Çerezci seçilmiştir. DP Trabzon Senatörü Ömer Lütfi Hocaoğlu ve Konya Milletvekili Özer Ölçmen de bir başka önerge vererek, Demirel'in kardeşleri ve yakınlarına usulsüz kredi verilmesi ve yatırım indirimi sağlanması konularında Meclis soruşturması istemişlerdi.

Demirel'i, Türk ulusu adına verdiği kararda "ayak oyunları" yapmakla suçlayan Ali Elverdi, Demirel'le kucaklaşıp AP'ye girdi. Ya Demirel hakkında soruşturma açılmasını isteyen Trabzon Senatörü Ömer Lütfi Hocaoğlu ne yaptı? O da, son senato seçimlerinin arifesinde Demirel ile şapur şupur öpüşerek AP'ye kaydını yaptırdı. Seçimleri kaybedince de, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nda bir yönetim kurulu üyeliği alarak köşesine çekildi.

Demirel ile ilgili soruşturma önergelerinin konuşulduğu oturumların tutanaklarını okuyorum. Soruşturma açılmasını isteyenlerin başında CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu geliyor. Feyzioğlu şimdi nerede? Demirel'in yardımcısı...

Süleyman Demirel hakkındaki soruşturmanın yapılmasını isteyenler arasında bulunup, kürsülerden konuşmalar yapan, Niğde Milletvekili Nuri Kodamanoğlu da şimdi AP saflarında. CHP'den istifa edip, Demirel'in önünde esas duruşa geçen Sivas milletvekili Vahit Bozatlı'nın Demirel hakkındaki sözlerini tutanaklardan okuyalım:

Yolsuzluğun mevcudiyeti konusunda bir defa ittifak edelim, sonra fail var mı yok mu, bu faili tayin hususunda yüce heyetimize düşen bir görev var mı yok mu konusuna gelelim. Bir defa yolsuzluklar sabit. Türkiye'nin gerçeklerini bilen insanlar olarak bunların birer yolsuzluk olduğunu kesinlikle kabul etmemiz gerekiyor, vicdanlarımız bunu bize emrediyor... Bunlardan bir tanesi Sayın Başbakanın eşinin... Arkadaşlarım ifade ettiler, bir beraberliğin kesinlikle mevcut olduğunu, bir ayırımın olmadığını, mallarının paralarının müşterek olduğunu, Demirel ailesinde öteden beri böyle olduğunu ifade ettikleri malumlarınızdır. Bunu ayrıca Sayın Başbakan'ın aile hayatını anlatan hatıralarından da anlamış bulunuyoruz...

Bugünün AP'lisi, dünün CHP'lisi Vahit Bozatlı, tutanaklara geçen konuşmasını, Demirel'in "şaibeli bir Başbakan" olduğunu belirterek ve "balığın da baştan koktuğunu" anlatarak bitirmiş. Bir de diyor ki:

Bir Hükümet Başkanı şaibe altında kaldığı müddetçe, o memlekette özlenen, huzur, özlenen asayiş hiçbir zaman kurulmaz...

Vahit Bozatlı, geçen hafta Bütçe Komisyonu'nda yaptığı konuşmada CHP'den neden istifa ettiğini açıklarken:

- İnsanın, inanmadığı bir fikir ortamında kalması bence satılmışlıktır... demiştir.

Doğrudur... Ya yolsuzluk yaptığına inandığın Başbakan'ın partisinde bulunmak nedir? Ne olduğunu Vahit Bozatlı'nın kendisi bilir, biz bilmeyiz...

Şu işe bakın Allah aşkına... Ali Elverdi, Demirel'i en ağır sözlerle suçluyor, sonra da AP'ye giriyor... Nuri Kodamanoğlu öyle... Ömer Lütfi Hocaoğlu öyle... Vahit Bozatlı öyle... Bunun adı da milliyetçilik!..

Gelin, bu kadar suçlanan Başbakan Demirel'in savunmasını kendi ağzından dinleyelim:

1960'ta kendi hayatımı kendim kazanmak üzere memleket sathında kendi ekmeğimi çıkarmanın yolunu aradım. Askerlik vazifesini gördükten sonra 1960-1964 süresinde serbest çalıştım. Şimdi şunu söylüyorum. Ben 1964 senesinde bütün işlerimi tasfiye ettim. Varlığım, bundan bir süre önce çıkan bir gazetede ilan edilmiştir, yekûnunu size söyleyeyim. Varlığım menkulü, gayri menkulü, tümü ile 500 bin lirayı geçmez. Bu-

nun üstünde bir şey bulana, keşfedene, bulduğunu vermeye amadeyim. Bedeli bedavadır...

Ben de şimdi soruyorum: Demirel'in Ankara'da Güniz sokaktaki oturduğu ev kendisinin midir? Kendisinin ise bunun değeri ne kadardır? Demirel'in, İstanbul'da Tuzla'da, Manastır mevkiinde zaman zaman dinlendiği villa kendinin midir? Kendininse, bedeli ne kadardır? Bunların değeri 500 bin lira eder mi etmez mi?

Bir küçük isteğimiz daha var... Başbakan olarak siz Süleyman Demirel'in, Nazmiye Demirel'in, Hacı Ali Demirel'in, Şevket Demirel ve Yahya Demirel'in menkul ve gayrimenkul varlıklarının Türk parası olarak değeri ne kadardır?

Lütfen açıklar mısınız?..

(Cumhuriyet, 2 Şubat 1976)

BUYURUN KARARI...

Ülkü Ocakları Genel Başkanı Sami Bal'ın, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 24 yıl hapse mahkum olup olmadığı yeniden tartışılmaktadır. Sami Bal, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1974/133 esas 1974/557 karar sayısı ile mahkum edilmiş ve 21.5.1974 günü 1803 sayılı af yasası gereğince salıverilmiştir. Ülkü Ocağı Genel Başkanlarından İbrahim Doğan ise, Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmekten mahkum olmuştur. İki Ülkü Ocağı Genel Başkanı'nın da, cinayet suçundan ağır ceza mahkemelerince mahkum olmaları rastlantı mıdır acaba?

MHP Genel Başkanı Türkeş, Bornova'da eli silahlı sağcı saldırganları kıskıvrak yakalayan jandarma yüzbaşısı Hanefi Erkan'ı komünist ilan eden kişidir. Ülkü Ocağı Genel Başkanları hakkında savcılık iddianamelerini, sorgu yargıcı kararlarını ve ağır ceza gerekçelerini hiçe sayan Bay Türkeş, görev yapan jandarma yüzbaşısını, elinde hiçbir kanıt olmadan suçlayan adamdır.

Sami Bal ve arkadaşlarını 24 yıla mahkum eden Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçeli hükmünü, başta havada yem arayan kuşu komünistlikle suçlayan MHP Genel Başkanı olmak üzere, Başbakan Demirel, Adalet Bakanı İsmail

Müftüoğlu, İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk ile namuslu ve vicdanlı hukukçulara sunalım. Karardan parçalar okuyoruz:

"Saat 17.18 sularında Fen Fakültesinden çıkarak Kızılay'a gitmek üzere Fen Fakültesi karşısında beklemekte olan Nail Karaçam, müşteki sanık Recep Sakın ve müşteki sanık Mehmet Demir'in yanına gelen diğer sanıklar, müşteki sanık Recep Sakın'ı kolundan tutarak çekip götürmek istedikleri, Recep Sakın'ın direnmesi karşısında sanıklar Sabri Can ve Hasan Ali Arıkan, Mahir Özsoy ve Sami Bal'ın tabancalarını çıkartarak müşteki Recep Sakın'a ateş ettikleri ve Recep Sakın'ı yaralad ıkları, Recep Sakın'ın yardımına koşmak isteyen müşteki sanık Mehmet Demir'e de ateş ettikleri ve Mehmet Demir'i de yaraladıkları ve atılan kurşunlardan birinin Nail Karaçam'a isabet ettiği ve Nail Karaçam'ın da isabet eden bu kurşunla öldüğü, Sabri Can, Hasan Ali Arıkan, Mahir Özsoy ve Sami Bal'ın taammüden ve öldürmek kasdıyla tabanca taşıdıkları, tabancalarla ateş ederek, sonunda Nail Karaçam'ı öldürdükleri, Recep Sakın ve Mehmet Demir'i aynı kasıt altında taammüden öldürmeye teşebbüs ettikleri, ancak gerek ölen Nail Karaçam ve gerekse yaralanan Recep Sakın'la Mehmet Demir'in sanıklardan hangisinin attığı kurşunla öldüğü ve yaralandıklarının saptanamadığı ve her birinin failinin kim olduğu anlaşılmadığı ve böylece sanıklar Sabri Can, Hasan Ali Arıkan, Mahir Özsoy ve Sami Bal'ın, Nail Karaçam'ın faili belli olmayacak şekilde taammüden adam öldürmek, Recep Sakın ve Mehmet Demir'i öldürmeye tam derecede kalkışma ve 6136 sayılı yasaya aykırı hareket etmekten ötürü eylemlerine uyan TCK'nun 450/4, 463, 450/4, 62, 463, 450/4, 62, 463 31, 33 ve 1308 sayı ile değişik 6136 sayılı yasanın 13. TCK'nun 36, 40, 71, 74 maddelerine göre ayrı ayrı cezalandırılmaları için son soruşturmanın Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmasına karar verilmesi ve dosyanın mahkememize gönderilmesi üzerine yapılan ve bitirilen açık duruşma sonunda:

Olay sırasında birçok talebe olayları meyanında, sanıklar Mahir Özsoy, Hasan Ali Arıkan, Sami Bal ve Sabri Can ile Mehmet Demir, Recep Sakın'ı ve bilinmeyen arkadaşları arasında bu olaydan önce bazı olaylar nedeniyle öldürülen Nail Karaçam ve arkadaşlarının yaptıkları bir forumda diğer sanıkların istenmez kişiler olarak tespit edilmesi iddia edilmiş ise de, toplanan delillere göre, Mahir ve Recep karşılaşınca aralarında

tartışma geçtiği ve Mahir'in tabancasını çekerek önce Recep'in ayağına doğru ateş ettiği ve Recep'in yaralanarak düştüğü, sonradan Mahir Özsoy ve Hasan Ali Arıkan'ın birlikte Recep'e ateş ettikleri ve öldürmeye teşebbüs ettikleri ve bu arada Sabri Can ve Sami Bal'ın, Mehmet'in hayati nahiyesine ateş edip raporlarda gösterildiği gibi yaraladıkları, ayrıca Mahir, Hasan Ali, Sabri ve Sami'nin Nail Karaçam'ı taammüden değil, kasten öldürdükleri, keza Mahir ve Hasan'ın Recep'i faili belli olmayacak şekilde öldürmeye teşebbüs ettikleri, keza Sabri ve Sami'nin de Mehmet'i faili belli olmayacak şekilde kasten öldürmeye teşebbüs ettikleri, Mahir, Hasan Ali, Sami ve Sabri'nin ve Mehmet Demir'in yasak nitelikte tabanca taşıdıkları kanaat ve sonucuna varılmıştır.

Neden ve delilleri yukarıda açıklanan ve tartışılan duruma göre kabul dışında kalan sanıklar ve yetkililerin savunmaları yerinde görülmediğinden reddi gerekmiştir.

Sonuç: Mahir Özsoy, Hasan Ali Arıkan, Sabri Can ve Sami Bal'ın Nail Karaçam'ı kasten ve faili belli olmayacak şekilde öldürmek eylemlerine uyan TCK 448. maddesi uyarınca takdiren, yirmi dörder yıl ağır hapis cezalarıyla ayrı ayrı cezalandırılmalarına, TCK'nun 463. maddesi uyarınca takdiren cezalarının 1/3 oranında indirilerek on altışar yıl ağır hapis cezalarıyla cezalandırılmalarına, suç tarihine, suçun niteliğine göre 1803 sayılı Af Yasası'nın 1/e ve 7/b maddeleri uyarınca cezalarının on ikişer yıl indirilerek, sonuç olarak dörder yıl hapis cezasıyla cezalandırılmalarına..."

Karardan bazı parçalar okudunuz. Şimdi soruyorum:

Bay Türkeş bu kararı görmezlikten mi gelmektedir? Bu kararı yok sayan Türkeş, nasıl olur da Bornova'da ülkücü saldırganları yakalayan jandarma yüzbaşısını "aşırı solcu" sayabilmektedir? Nasıl bir hukuk mantığıdır bu? Soruyorum: Ülkü Ocakları'nın eski Genel Başkanlarından İbrahim Doğan, Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmekten mahkum olmuş mudur, olmamış mıdır? Soruyorum: Ülkü Ocakları'nın bu iki Genel Başkanı'nın adam öldürmekten dolayı hüküm giymeleri de mi rastlantıdır?.. Soruyorum: Ülkü Ocakları'nın maddi kaynakları nereden elde edilmektedir? Soruyorum: Milli İstihbarat Teşkilatı Hukuk Müşaviri emekli askeri yargıç Şahap Homris Alpaslan Türkeş'in neyi olmaktadır?

(Cumhuriyet, 3 Şubat 1976)

CUMHURİYET YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

15 Kasım 1975 tarihli gazetenin Gözlem sütunundaki Uğur Mumcu imzalı yazıyı sabırla okudum.

Kanaatimce yazınızda gerçekleri tahrif ediyor, politik tercihinizde bunları vasıta olarak kullanıyorsunuz. Açıklamalarımla tashihine yardımcı olmak istiyorum.

Milletvekilliğiyle, bahsettiğiniz koltuk benim için şerefli olduğu kadar geçicidir. Sorumluluk devremizde bu mevkilerin mehabeti kadar, haysiyetimizi de düşünerek oturmuşuzdur.

Cevabıma, politikaya atılıp bakanlık yaptıktan sonra ticarete başladığım iddianızdan girmek istiyorum.

Meclis albümlerinden bunun kısa cevabını bulabilirdiniz. İlaveten arz edeyim, 1945 senesinde İktisat Fakültesi'ni bitirdikten sonra, babamdan kalan iş yerimize döndüm. 1946 yılında müstakil firmamı kurdum, toptan ticaret yapıyordum. 1967 senesinde bakan olduğumda ambarımda tütün hariç ticari konum yoktu. Bunu müteakip ticari işlerimi tasfiye ettim. 720 ortaklı halka açık şirket olan İstaş'la, onun kurduğu 60 ortaklı Kentaş'a (Kimya Endüstrisi T.A.Ş.) ortak her İnegöl'lü gibi, memleketim İnegöl'e olan tutkum nedeniyle elimdeki imkana ilaveten, baba yadigarı emlakimden satarak girdim. Zengin değil, orta halli ancak haysiyetli bir kimseyim. Bahsettiğim bölgenin kalkınma niteliğindeki şirketleri 230 işçiye, 800 kişilik ailesine ek gelir sağladı. Ayrıca devlete 15 milyon civarında vergi verir. Benimse her ortağın sahip olduğu hakların dışında hakkım yoktur.

Yazınızda bu kuruluşun ortağı olmakla suçlanıyorum. Kentaş şirketinin bilançosuna bakarsanız aktifinde ham mamül maddelerin stok değerini de görür, kredi mevzuuna öyle girerdiniz. Kredi temininde suiistimal görüntüsü vermek için bilinen muamelelerin masumiyetini bilmemezlikten gelerek, aşina olmayan çevrelerde, husumet yaratmak istiyorsunuz. Araştırma zahmetine girmeden ulu orta yazmak, vicdan sahibi kişilerin kârı olmasa gerektir. Size bu şirketlerin devlete ait hiçbir bankadan kredi talebi de bulunmadığını, ifadeyle yetiniyorum.

Yazınızda, İlkel şirketiyle ilişkim olduğu imajını işliyorsunuz. Sizi bu limitet şirketin kuruluş statü, imza yetkisiyle ilgili belgelerini açıklamağa davet ediyorum.

İlkel'in ortağı, sorumlusu, M. Oktay Bey, Kızılay Müdafaa Caddesi 14/5'de bulunan bir mali müşavirlik firmasının sahibiydi. İstaş şirketiyle aralarında mali müşavirlik anlaşmaları vardı. 1971 yılında İstaş Yönetim Kurulu'nda görev aldığımdan itibaren müşavirlik firmasıyla vazifem gereği münasebetim oldu. Belge eklidir.

Yazınızda İlkel ve diğer kimselerle imzalı protokolü eleştiriyorsunuz. Zikredilen protokol, bir şahsa ait hesabın tasfiyesiyle anonim şirket kurma kararını ifade eder. Protokolün şekli budur, maksadı başkadır. İlkel şirketinden alacaklı iki firmanın alacağını tahsil için ortaya koyduğu alternatiftir. Ancak, maksat başka şekilde gerçekleşince protokolü uygulamaya lüzum kalmamıştır. Alacaklılardan birisi İstaş şirketidir. Bir yetkilinin dostane maksatla İlkel şirketi ortağına ödünç olarak verdiği parayı uzun zaman geçtiği halde alamadığı için bu alternatif çare olarak görülmüştür.

Benim görevim gereği imza sebebim budur. Alacaklı diğer firma komisyon, navlun bedelini alamamış olan T.B.T firmasıdır. Protokolü, otuz bin dolar alacağı konusunda benim yardımcı olmam koşuluyla kabullenmiştir. Bilahare, İstaş alacağını dolaylı olarak tahsil etmiş, müşavirlik anlaşması karşılıklı feshedilerek 1973 Şubat'ında hesap kapanmıştır.

Yazınızdaki peynir ihracı konusuna gelince: Dosyayı bütünüyle incelemenizi tavsiye ederim. Aksi halde sıkıntınız olur. Ayrıca dosyayla rabıtalı tereyağı, gemi alımı için döviz tahsisi, teftiş heyeti raporları ortaya konur ki sonunda dostunuzu zem, beni tasvip edip güç duruma düşersiniz.

İlkel şirketiyle ilgili, fakat şahsıma kir sıçratmak maksadıyla dile getirilen, et ihraç etmeden vergi iadesi alınması konusunda bildiklerime gelince; konuya ilk defa maksatlı düzenlenen neşriyatla muttali oldum. Açıkça ifade edeyim ki inanmadım. Çünkü, firma yetkililerini seviyeli, böyle hataları yapmayacak kimseler olarak tanıyordum. Olay, benim yurtdışında bulunduğum sırada, görevde çatışma halinde olduğum kimsece düzenlenmişti.

Buna rağmen bakanlık görevimin gereği olarak, teftiş heyetinden, yapılması gerekeni yazılı olarak istedim. Aldığım cevapta, suç zanlısı şahıslar için Ankara, Erzurum Savcılıkları'na belgeler intikal ettirilmişti. Artık konu Adliye'ce yürütülecekti.

Vergi iadesi konusunda, kanunları bilmemezlikten gelerek husumet yaratmak istiyorsunuz. Bildiğim kadarıyla, bu fakir şirkete, yurda getirdiği döviz için kimse teşekkür etmemiş, fakat önemli hatasından, ilgisi olmayana kir sıçratılarak siyasi olay yaratılmak istenmiştir. Teftiş heyeti yazısına göre, 268 bin lira olan hatalı muamele, gazetenizde üç milyona çıkarılmıştır. Buna rağmen, Merkez Bankası nezdinde yaptığım tahkikatta, paranın bankaca geri alındığını, firmanın borcu kalmadığını öğrendim.

Bahsettiğiniz basın davalarına gelince: Bunlardan birini kazandım, diğeri için kanun yoluna başvurdum. Yanlış hesap Bağdat'tan döner inancımı koruyorum.

Sayın Uğur Mumcu, parlamenter demokraside basın önemli murakabe vasıtasıdır. Gazetecilikse, manevi hasletlerin yanında, müktesebat ister. Gerçek gazetecinin vasfı hakşinaslıktır.

Basın Kanunu'nun cevabı sınırlaması sebebiyle, bu kadar yazabildim. Açıklamam muvacehesinde, yanlış hükümlerinizi tashih edeceğinizi ümit ediyorum. Bu bilgilerin teyidi belgeleri de, adresinize postaladım.

Üzüldüğüm yazınıza rağmen, hizmet felsefemde eksilme olmadı, yaptıklarımızı da anlattım. İnancıma göre, asgari on işçiye olsun siz de ekmek kapısı açar, devletimize gelir imkanı sağlarsanız, sizi ben alnınızdan öperim.

Ahmet TÜRKEL
Bursa Milletvekili

(Cumhuriyet, 4 Şubat 1976)

ESKİ DEMOKRATLAR DİRİLİYOR

Son günlerde AP içinde bazı değişik sesler çıkmaya başlamıştır. Geçen hafta, Demokrat Parti eski bakanlarından Sebati Ataman'ın konuşması önceki gün Senatör Hayrettin Erkmen'in yaptığı konuşma ile tamamlandı. Demokrat Parti eski bakanları, Demirel'in yürüttüğü politikayla pek bağdaşmadıklarını konuşmalarıyla ortaya koydular. Senatör Hayrettin Erkmen, sağ ve solun bir çizgi olmayıp, birer alan olduğunu belirttikten sonra, solun çeşitli anlamlara geleceğini anlatarak,

sınıf diktatoryasını amaçlamayan sol düşünce ile anlaşabileceklerini açıkladı.

Sebati Ataman ve Hayrettin Erkmen'in üst üste yaptığı konuşmalar, parti içindeki eski demokratların Ecevit yönetimindeki CHP ile anlaşabileceklerini ortaya koymuş bulunmaktadır. Erkmen:

- Eğer sosyal adaletçiyseler, o zaman aramızda ne uçurum ne de aşılması imkansız arızalar vardır. Medeni ilişkiler ve ölçüler içinde tartışır, birbirimizi tamamlayarak yurdu ve milleti daha güçlü, ekonomiyi daha büyük, refahı daha yaygın hale getirmeye çalışırız. Milletimizin büyük çoğunluğunun istediği de budur... demektedir.

Bu çağrı, İstanbul'da, Çiftehavuzlar'da, Hazır cevap sokakta oturan eski "Komitacılardan" Celal Bayar'dan, Ankara'da Oran sitesinde oturan CHP Genel Başkanına gönderilmiş bir mektup gibidir. Eski demokratlar Yassıada kararlarını kalkan yapıp, Menderes'in kefenini bayrak gibi sallayarak, iktidara gelen AP Genel Başkanı Demirel'in sürgit Başbakanlık koltuğunda oturmasından pek hoşnut değildirler. Demirel, Celal Bayar'ın gözünde hiçbir zaman "şu bizim eski su müdürü" olmaktan öteye bir değer taşımamıştır.

Demirel, koalisyon içinde Türkeş ile kader birliği içindedir. Erbakan, son olayların kan izlerinin partisini nereye götüreceğini anlamışa benzemektedir. Feyzioğlu, bugünlerde gölgede kalmayı seçmiş görünmektedir. Ortada kalan Demirel ve Türkeş, Milliyetçi cephenin "son tango"suna ayak uydurmaya çalışmaktadır.

Demirel ve Türkeş...

Demokrat Parti büyükleri bu iki politikacıdan kurtulmanın olanağını aramaktadırlar. Demirel, hakkında soruşturma önergeleriyle Yüce Divana gitse, Adalet Partisi'yle, Demokrat Parti arasında önce bir yakınlaşma, sonra da birleşme sağlanacaktır. DP'nin, AP'den ayrıldığı tek nokta Demirel'in kişiliğinde düğümlenmektedir. Demirel AP Genel Başkanlığından düşürülürse, AP ve DP'nin, tek parti olarak birleşmesine görünürde hiçbir engel kalmayacaktır.

Son seçimler, sağın toplam oylarında önemli bir azalma olduğunu ortaya koymuştur. Sağ oylar gerilemekte, sol oylar sağlıklı biçimde artmaktadır. AP ve DP ayrı partiler olarak kal-

dıkça, AP, Türkeş gibi, Erbakan gibi politikacıların koltuk değnekleriyle ayakta durmaya çalışacaktır. Yapılacak ilk seçim AP'nin de, DP'nin de oylarında önemli bir artış sağlayamayacaktır. Aksine DP giderek silinecek, bu partinin oy tabanı, CHP'nin de içinde bulunduğu partilerce paylaşılacaktır. Bu olasılıklar birçok kimse tarafından değerlendirilmektedir.

Bayar Çiftehavuzlar'daki evinin penceresinden bunları görmekte ve sezmektedir...

Bayar, Türkeş'in sesini ilk kez, 27 Mayıs sabahında duymuştur. Türkeş Bayar'ı ölüm cezasına mahkum eden Menderes, Zorlu ve Polatkan'ı ipe çeken ve bütün Demokrat Parti milletvekilleri ve bakanlarını Yassıada'ya kapatan ihtilalin önde gelen plancılarından biridir. Bayar bunları unutabilir mi?..

Bize kalırsa, Celal Bayar, yarım yüzyılı aşan tecrübe ve sezgisiyle, Türkeş'in ülkeyi götürmek istediği karanlığı görmektedir. Demirel-Türkeş ikilisinin ülkeye ne getirip ne götürdüğünün hesabı, eski demokratlarca da pek kolay yapılmaktadır. Sebati Ataman ve Hayrettin Erkmen boş yere kürsülere çıkıp konuşmalar yapmış değillerdir. Bu konuşmaların ardında, eski komitacı Celal Bayar'ın hesapları hazırlıkları ve ince taktikleri yatmaktadır.

Kapalı kapılar ardında neler olur biter, bilinmez. Fakat görünen odur ki, son seçimlerle parlamentoya giren eski demokratlar, Demirel'in Türkeş ile birlikte yürüttüğü politikayla pek bağdaşmamaktadırlar. Hayrettin Erkmen açıklıyor:

Sosyal adaletçiyseler, o zaman aramızda ne uçurum ne de aşılması imkansız arızalar vardır...

Evet, şimdilik engel, Demirel ile Türkeş'tir... Demirel'i de Türkeş'i de devirmenin olanağı bütçe görüşmeleri sonunda elde edilecektir. Cephe Hükümeti bütçe dolayısıyla devrilir, bir de Demirel mobilya soruşturması dolayısıyla Yüce Divana gönderilirse, birçok sorun kendiliğinden çözümlenecektir.

Önümüzdeki günlerde ilginç gelişmelere tanık olacağız...

Not:

Dün bu köşede Ticaret eski bakanlarından Ahmet Türkel'in bir "tekzip" yazısını okudunuz. Türkel ortağı bulunduğu şirketleri savunduktan sonra, beni de kendisi gibi işadamı olmaya çağırmaktadır.

1- Türkel'in "Kentaş-Kimya Endüstrisi ve Ticaret Anonim Şirketi"nin ortakları arasında olduğunu yazmıştım. Aynı şirketin, 1971-72 yılları arasında "2.460.584.15" kredi aldığı da yazılmıştı. Türkel bunu tekzip ediyor mu? etmiyor.

2- Ahmet Türkel'in yönetim kurulu başkanı olduğu Kentaş Şirketinin "İstaş" adlı bir şirketle ortaklık kurduğunu da yazmıştım. Kentaş ve İstaş Şirketlerinin mobilya fabrikası da kurmayı planladıklarını öne sürmüş ve Kentaş Şirketinin "6.428.601" liralık kredisinden söz etmiştim. Ahmet Türkel bunları tekzip ediyor mu? Etmiyor.

3- Ahmet Türkel'in, "İlkel Nakliyat ve İhracat Ticaret Limited Şirketi"yle ilişkisi vardır. Bu ilişki, Ahmet Türkel'in imzasını taşıyan 3.1.1972 tarihli "Protokol" ile saptanmıştır. Türkel bu protokol altındaki imzasını inkar mı etmektedir? Bu protokolün bir fotokopisini kendisine postalayacağım. Öyleyse neyi tekzip etmektedir Ahmet Türkel?

4- Ahmet Türkel'in protokol imzalayarak ilişki kurduğu İlkel Şirketi hakkında, kaçakçılık ve sahte evrak ile vergi iadesi almak suçlarından kovuşturma açılmıştır. Türkel ile bu şirketin ilişkisini yazan Yankı dergisi, Ahmet Türkel tarafından mahkemeye verilmiş, ancak Türkel davayı kaybetmiştir. Bu karar da Yankı dergisinin 250. sayısında yayımlanmıştır. Ahmet Türkel bunu mu tekzip etmektedir?

Ahmet Türkel gibi hem Ticaret Bakanı, hem de işadamı olmayı hüner saymadığımı da bu arada belirtirim. Bu nedenle alnımdan öpmesine de gerek yoktur.

Ben sadece AP'lilerin nasıl milyoner olduklarını araştırmakla yetiniyorum. Başbakanından, bakanlarına kadar...

(Cumhuriyet, 5 Şubat 1976)

GİZLİ ÖRGÜT MÜ?..

Ülkü Ocakları Genel Başkanlığından geçen hafta istifa eden Sami Bal'ın, Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinin, 5.11.1974 gün ve 1974/133 esas, 1974/557 karar sayılı gerekçeli hükmü ile, adam öldürmek, adam öldürmeye teşebbüs ve

ruhsatsız tabanca taşıma suçlarından mahkûm olduğu ve Af Yasasından yararlanarak salıverildiği anlaşılmıştır. MHP Başkanı Alparslan Türkeş, Bal hakkındaki kararının kesinleşmediğini ileri sürmüşse de, kararın, Yargıtay yoluna başvurulmadığı için kesinleştiği de ortaya çıkmıştır. Bu konuda Türkeş de, Sami Bal da açıkça yalan söylemişlerdir.

Bugün bir başka karara gözatalım...

Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 30.9.1974 gün ve 1974/91 esas, 1974/486 sayılı gerekçeli hükmünde, bir başka Ülkü Ocakları Genel Başkanının mahkûmiyet hükmü yer almaktadır: Dr. Necdet Güçlü 13.4.1970 tarihinde, Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ve Ali Güngör tarafından tabancayla vurularak öldürülmüştür. İbrahim Doğan ve Ali Güngör, Af Yasasından yararlanarak cezalarından kurtulmuşlardır. Ali Güngör, cezaevinden çıktıktan sonra, MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlığına getirilmiştir. İbrahim Doğan ve Ali Güngör haklarındaki karar, Yargıtay yoluna başvurulmadığı için kesinleşmiştir. Kararın bir bölümünü birlikte okuyalım:

– Emanet 1970/814 sırasında kayıtlı, sanık İbrahim Doğan'dan zaptedilen 6815296 No'lu tabanca ve mermilerin, teğmen Fehmi Altınbilek adındaki şahsa, 6815248 No'lu tabancanın teğmen Mustafa İlerisoy adındaki başka bir şahsa alt olduğu anlaşıldığından, her iki tabancanın da sahiplerine geri verilmesine...

Demek oluyor ki, Ülkü Ocakları Başkanı İbrahim Doğan, cinayeti, bugün yüzbaşı rütbesiyle görev yapan Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy adlarındaki subayların silâhlarıyla işlemiştir...

Bu silahlar ya Ülkü Ocakları Genel Başkanınca bu subaylardan çalınmıştır, ya da silahlar bu subaylarca Ülkü Ocaklarına verilmiştir. Adı geçen subaylar silahlarının çalındığına ilişkin bir şikâyette bulunmamışlardır. Eğer silâhlar çalınmış olsaydı, savcılığın bu konuda da soruşturma açması gerekirdi. Soruşturma açılmadığına göre, sicil sayıları verilen ordu malı silahlar, yüzbaşı Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy tarafından Ülkü Ocakları Genel Başkanına verilmiştir. Cinayet bu silahla işlenmiştir. Öyleyse, acaba neden hiçbir askeri savcı, bu subaylar hakkında hiçbir işlem yapmamıştır? Neden?..

Nedeni açık. Çünkü hiç bir sıkıyönetim savcısı, Ülkü Ocaklı katilleri yargılamak istememiştir. Sami Bal hakkındaki dosya da, İbrahim Doğan hakkındaki dosya da, sıkıyönetim mahkemelerince kabul edilmemiştir. Çünkü, "Ülkücü Gençleri" devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı olarak selamlayan hakim albay Saadettin Üçüncüoğlular, Ankara sıkıyönetim komutanlığı Adli Müşavirliğindeydiler... Çünkü Ali Elverdiler, sıkıyönetim mahkemelerinde başkanlık yapıyorlardı... Çünkü, askeri savcı Abdülbaki Tuğ'lar, iddia makamında oturuyorlardı... Çünkü, Alpaslan Türkeş'in akrabası Şahap Homris'ler, Milli İstihbarat Teşkilâtı Hukuk Müşaviri olarak görev yapıyorlardı. Nedeni bu...

Şimdi, başta sıkıyönetim mahkemelerinde görev yapan askeri yargıç ve savcılarının vicdanlarına sesleniyorum. Neden, Ülkü Ocaklarının cinayetlerini yargılamadınız? Neden? Aynı yargıç ve savcıların hukuk namuslarına sesleniyorum. Silahları Ülkü Ocakları Genel Başkanında bulunan iki subay, askeri ceza yasasına, ceza yasasına göre suç işlemiş değiller midir? Herhangi bir subayın silâhı, Dev-Genç Başkanı Ertuğrul Kürkçü'nün elinde olsaydı, sorarım sizlere, hangi maddeleri uygulardınız? 146 mı? 141 mi? 168 mi? 169 mu?..

Bir gerçek bütün çizgileriyle ortaya çıkmaktadır.

Sami Bal, Nail Karaçam'ın katilidir. Ülkü Ocakları Genel Başkanlığına getirilmiştir. İbrahim Doğan Ülkü Ocakları Genel Başkanıdır ve Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmüştür. Dr Necdet Güçlü'yü öldüren öteki sanık, Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları Genel Başkanlığına getirilmiştir. Bundan da önemlisi, Ülkü Ocakları Genel Başkanının elinde bulunan tabanca ve mermilerin Silâhlı Kuvvetlerde görevli iki subaydan alınmış olmasıdır. Acaba, Ülkü Ocakları, içinde bazı subayların da bulunduğu bir "gizli örgüt"ün yasal adı mıdır? Acaba, "kontrgerilla" adlı gizli örgüt ile Ülkü Ocakları arasında bir ilişki söz konusu mudur? Bazı sıkıyönetim savcı ve yargıçlarının, belirli kararlardan sonra birer birer görevlerinden alınmaları ve yerlerine Alparslan Türkeş'in siyasal doğrultusunda kararlar veren askeri yargıçların getirilmesi, bu örgütsel ilişkilerin bir sonucu mudur?

12 Mart döneminde kurulan sıklyönetim mahkemelerinde, neden, Ülkücü saldırganların cinayet suçları yargılanmamıştır?

Bunun yanıtını kamuoyu öğrenmek ister. Evet neden bu cinayetlerin sanıkları sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanmamıştır? Neden Ülkü Ocaklarına silâh veren subaylar hakkında hiçbir işlem yapılmamıştır? Evet neden? Soruyorum, hangi hukuksal gerekçeyle, hangi yasal dayanakla, hangi vicdanla, neden? Niçin? Nasıl Nasıl?!!..

(Cumhuriyet, 6 Şubat 1976)

AÇIK ARTTIRMA...

Geçen hafta Millet Meclisi'nde bir yasa değişikliği, bütün partilerin "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" kabul edilerek Cumhuriyet Senatosu'na yollandı. Bu yasa değişikliği, 193 sayılı Gelir Vergisi Yasası'nın 13'üncü maddesiyle ilgiliydi. Yapılan değişikliğe göre, çiftçiler, bundan sonra kazançlarının 90 bin lirasını vergi dışı tutacaklardır. Bu bağışıklık, balıkçılar için de yılda 120 bin lira olacaktır.

AP Milletvekili Kasım Önadım ve arkadaşlarınca verilen önergede, çiftçi ve balıkçıların bir kısım kazançlarının vergi dışı tutulması istenmekteydi. Önergede, 1964 yılında, çiftçilerin 30 bin, balıkçıların da, 30 bin lira kazançlarını vergi dışında tutabildikleri kaydedilmekteydi. Önadım, çiftçilerin yılda 90 bin, balıkçıların ise 120 bin liralarını vergi dışı tutabilmelerini isteyen önergeyi Millet Meclisi Başkanlığına vermişti.

Bütçe ve Plan Komisyonu, Kasım Önadım tarafından saptanan bu rakamları çok bularak, çiftçilerin yılda 60 bin, balıkçıların ise, yılda 75 bin liralarını vergi dışı tutmaları görüşünü benimsemişti. Konunun Millet Meclisi'nde görüşülmesi sırasında, CHP milletvekillerinden bazıları, çiftçilerin vergi dışı tutacakları kazançlarının daha da yükseltilmesi için çaba harcamışlardır. AP'li Enver Akova konuyla ilgili görüşlerini açıklarken

– AP kendi felsefesine, kendi programına, bunu hem seçimlerde, hem programında, hem Yüce Meclis'te söylemektedir. Yapılan teklifte bunu teyit etmektedir... demiştir.

AP'nin "felsefesine" bu kadar uygun bir yasa değişikliği ile çiftçilerin kazançlarından bir kısmının vergi dışı tutulması CHP milletvekillerince nasıl benimsenebilmektedir?

Cumhuriyetçi Güven Partisi sözcüsü Talat Oğuz, çiftçilerde yılda 90 bin, balıkçılarda 120 bin lira vergi dışı tutulması yolundaki önergeyi benimsememiş, bu rakamları çok bularak, çiftçilerin yılda 60 bin, balıkçıların ise 90 bin lirayı vergi dışı tutabilmelerini istemiştir.

Gelelim CHP'lilere...

CHP milletvekilleri Meclis Başkanlığı'na bir önerge vererek, vergi dışı tutulması gereken kazançlarının çiftçilerde 90 bin, balıkçılarda 120 bin lira olmasını istemiştir. Önerge sahibi CHP milletvekillerini açıklayalım:

Neccar Türkcan, Veli Bakırlı, Kaya Bengisu, Süleyman Şimşek, Alev Coşkun, Kemal Önder, Tufan Doğan Avşargil, Mustafa Ok, Abdülkerim Zilan, Hayrettin Uysal, Hasan Çetinkaya...

Bazı CHP milletvekilleri bu rakamları da yeterli görmeyip, vergi dışı bırakılacak kazancın çiftçi için 100 bin, balıkçı için 125 bine çıkarılmasını istemiştir Bu milletvekillerini de açıklayalım:

Fahri Özçelik, Mahir Yılman, Ömer Kahraman, İsmet Büyükyaylacı, Hasan Sever

Bu rakamlar da yeterli görülmemiş ve açık artırma başlamıştır:

100...
- 120...
- 150...

Vergi dışı tutulacak kazancın çiftçide 120 bin, balıkçıda 150 bin olmasını isteyen CHP milletvekilleri de şunlardır:

Osman Çıtırık, Necati Cebe, Ekrem Sadi Erdem, Kadir Özpak, Fuat Uysal...

Oylama sonunda çiftçilerin yılda 90 bin, balıkçıların ise 120 bın lira kazançları vergi dışı tutulmuştur. Ve bu oylamada CHP milletvekilleri, AP'den de, CGP'den de daha istekli biçimde, çiftçilerin kazançlarından az vergi alınmasını sağlamışlardır.

Tarım kazançlarından hemen hemen hiç denecek derecede vergi alınmaktadır. Bu yasa değişikliği ile, şimdiye kadar alınan vergi oranına düşürüldüğü gibi, toprak sahiplerine vergileri kaçırmak için yeni olanaklar sağlamıştır. Toprağı oğullarına, kızlarına dağıt, herbir için yılda 90 bin lirayı vergi dışı tut, bu da sosyal adalet olsun ve "ezilenin, sömürülenin, topraksız köylünün partisiyiz" diyen CHP, çiftçilerin kazançlarını, AP millet-

vekillerinden de, CGP milletvekillerinden de fazla korusunlar CHP'nin "ak günler müjdesi" böyle mi başlıyor?

Devlet her ay işçilerin, memurların kazançlarından milyonlarca lirayı vergi diye alırken, siyasal partilerimiz toprak sahiplerine böylesine "bahşişler" verecekse, söyleyin CHP'liler. Sizi kim seçip gönderdi oraya? Kim? kimler?...

(Cumhuriyet, 7 Şubat 1976)

BAY TÜRKEŞ'E SORULAR

Dün gazetelerde okudunuz: Ülkü Ocaklı ve MHP'li hükümlülerin sayısı şimdilik dörde çıktı. Bunlar gelişigüzel, sıradan Ülkü Ocaklı öğrenciler değildir. Hepsi de üst düzeyde yöneticidir. İbrahim Doğan ve Sami Bal, Ülkü Ocakları Genel Başkanlıkları yaptılar. Ali Güngör MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlığı'na getirildi. Hacettepe Üniversitesi Milliyetçiler Derneği Başkanı Ahmet Tevfik Ozan da, adam öldürmeye tam teşebbüs suçundan cezaevinde yatıyor. Rastlantı mı bunlar?..

İbrahim Doğan ve Ali Güngör, Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.9.1974 gün ve 1971/91 esas ve 1974/489 sayılı gerekçeli kararıyla mahkum edilmişler ve haklarındaki bu karar kesinleşmiştir. İbrahim Doğan ve Ali Güngör, Dr. Necdet Güçlü'yü öldürmüşlerdir. Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan'ın üzerinde ordu malı "6815296" ve "6815248" sicil sayılı silahlar çıkmıştır. Bu silahların, bugün Türk Silahlı Kuvvetleri'nde yüzbaşı rütbesiyle görev yapan Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy'un tabancaları olduğu da anlaşılmıştır. Sami Bal, Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin 5.11.1974 gün ve 1974/133 esas ve 1974/557 sayılı kararı ile 24 yıl ağır hapse mahkum olmuş ve Af Yasası'yla salıverilmiştir. Bal, hakkındaki mahkumiyet için Yargıtay yoluna başvurmadığından, karar kesinleşmiştir. Hacettepe Üniversitesi Milliyetçiler Derneği Başkanı Ahmet Tevfik Ozan, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 9.9.1975 gün ve 1974/40 Esas, 1975/31 sayılı Karar ile adam öldürmeye tam teşebbüs suçundan, 4 yıl 5 ay'a mahkum olmuş ve hakkındaki karar, Yargıtay Dokuzuncu Ceza Dairesi'nce onaylanmıştır.

Silahlı Kuvvetler'de görevli iki yüzbaşının silahları Ülkü Ocakları Genel Başkanı'nda bulunursa yasal açıdan bunun anlamı açık değil midir? Ülkü Ocakları ile bazı subaylar arasında ilişki vardır. Bunlar hakkında neden şimdiye kadar bir kovuşturma açılmamıştır? Askeri Ceza Yasası'nın 131. maddesi, silahını bir sivil kişiye verenin cezasını beş yıl olarak saptamıştır. Her biri cinayet hükümlüsü Ülkü Ocaklı yöneticilerin silahlı eylem hükümlüleri olmaları kendileri hakkında, en azından bazı "belirtilerin" oluşmasına yol açmaktadır. Bu belirtiler, Ülkü Ocaklarının, Türk Ceza Yasası'nda 168 ve 169. maddelerde, yer alan "silahlı çete" tanımını zorlamaktadır. Bu maddelere göre, silahlı çete kuranların cezası beş yıldan on yıla kadar uzanmaktadır. Yine aynı yasanın 313. maddesinde, "Cürüm işlemek için cemiyet teşkil eden kimselerin beş yıla kadar hapsolunacakları" yazılmaktadır.

Bu yasalara rağmen, Ülkü Ocakları yöneticileri hakkında hiçbir dava açılmamaktadır. Merak ediyorum, Türkiye'de bir tek hukukçu çıkıp da Ülkü Ocakları'na silah veren subaylar hakkında dava açılmamasını haklı gösterecek bir savunma yapabilir mi? Bir gerekçe gösterebilir mi?..

Ülkü Ocakları, Milliyetçi Hareket Partisi'nin yan kuruluşudur. Siyasi Partiler Yasası'na göre, belli bir siyasal partiyi desteklemek ya da desteklememek amacıyla dernek kurulamaz. Siyasi Partiler Yasası'nın 2. maddesi bu tür dernekleri yasaklamaktadır. Ülkü Ocakları, açıkça MHP'yi desteklemekte, ayrıca, CHP ile açık bir savaşa girişmektedir. Ülkü Ocakları bu tutumuyla, Siyasal Partiler Yasası'nın açık hükümleriyle de çatışmaktadır, amma kim açacak davayı?..

Dün bu köşeden Altan Öymen, MHP'nin Almanya serüvenlerini yazdı. MHP, Almanya'da "MHP Avrupa Genel Kurul Toplantısı" düzenlemiştir. Sağın temsilcisi yüksek tirajlı bir gazetenin Almanya baskılarında bu konuda geniş haberler de yayımlamıştır. MHP'nin bu tutumu, Siyasal Partiler Yasası'na aykırıdır. Çünkü Siyasi Partiler Yasası, partilerin organlarını sıralamıştır. Yurtdışında örgüt kurmak, şube açmak, Siyasi Partiler Yasası'na da aykırıdır; fakat kim dinler bunları?..

Görünüşe bakılırsa, ülkemizde anarşiden en çok yakınan ve bunun gürültüsüyle memleket yönetmeye kalkışanların arasında Bay Türkeş vardır. Oysa anarşi kendisiyle başlamakta

ve kendi yasadışı örgütleriyle bitmektedir. Bay Türkeş'e bütün kamuoyu önünde soruyorum: Bornova'da Ülkü Ocakları saldırganlarını yakalayan yüzbaşı Hanefi Erkan'ı aşırı solcu ilan eden hukuk mantığınız ve siyasi ahlakınız, Ülkü Ocaklı yöneticilere silah veren iki yüzbaşının suç kanıtları karşısında, hangi milliyetçi ahlaka sığacaktır? Bu soruları siz cevaplandırmayacaksanız, dünürünüz MİT Hukuk Müşaviri Şahap Homris'e mi soralım? Ülkü Ocakları Başkanı'na silah veren iki yüzbaşının kimler tarafından korunduğunu Şahap Homris'den mi sormak gerekiyor yoksa?..

(Cumhuriyet, 9 Şubat 1976)

POLİSE SAYGISIZLIK BUDUR...

Cephe partilerinin, güvenlik kuvvetlerini, siyasal amaçlarla kullanmak istediği ötedenberi ileri sürülmekte ve bu konuda somut örnekler de verilmektedir. Cephe ortaklığı, hükümete adımını atar atmaz, bazı yönetmelik değişiklikleriyle, askerliklerini yapmamış gençleri polis kadrolarına almak istemiştir. Bu konuda ilk tepkiyi polis örgütleri göstermiş, yapılan yönetmelik değişikliği, Danıştay kapısından dönmüştür. Böylece, sağcı saldırganlara polis üniforması giydirme yolundaki hesaplar, "Umut Sokağı"ndaki Danıştay'ca altüst edilmiştir.

Demirel Hükümeti, polisler üzerinde, cumhuriyet tarihinin en ağır baskılarını denemiş, birçok Emniyet görevlisini yaz-kış demeden uzak illere ve ilçelere sürmüştür. Polis Kolej ve Enstitülerinde, ilerici gazeteleri okumaktan başka suçları olmayan öğrenciler, çeşitli şekillerde cezalandırılmıştır. Üç beş hafta önce, jandarma yüzbaşısı Hanefi Erkan, Bornova'da sağcı saldırganları suç kanıtlarıyla birlikte yakalayınca, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı koltuğunu işgal eden Bay Türkeş, bu güvenlik görevlisinin komünist olduğunu söyleyecek kadar ileri gitmişti.

Şimdi de bazı polis memurlarına ikramiye dağıtılıyor.

Emniyet Genel Müdürlüğünce bazı polislere dağıtılan ikramiye, cephe partilerinin polis üzerinde oynadıkları oyunları

gözler önüne sermektedir. Elimizdeki belgelerden, anlaşıldığına göre, toplum olaylarında görev yapan bazı polislere, bir maaştan altı maaşa kadar ikramiye verilmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğünün, "İntihap Encümeni" 3.12.1975 gün ve 375 sayılı yazısıyla, 11 Ekim 1975 günü, CHP tarafından düzenlenen açık hava toplantısından sonra meydana gelen olaylarda görev yapan 25 Emniyet görevlisine birer maaş ikramiye verilmiştir. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü, Atama ve İşlemler Müdürlüğünün 29.8.1975 gün ve 7676 sayılı yazısı ile bir Emniyet amiri ve bir başkomiser ile beş polis memuru birer maaş ikramiye almışlardır. Aynı Şube Müdürlüğünün 6.8.1975 gün ve 6824 sayılı yazısı ile, Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakülteleri önünde meydana gelen çatışmalar sırasında, bir iş günü, işine gidemeyecek derecede yaralanan bir Polis memuruna da, bir maaş ikramiye ödenmiştir. Atama ve İşlemler Müdürlüğünün 13.10.1975 gün ve 7037 sayılı yazısı ile bir polis memuruna altı maaş, aynı şubenin, 23.10.1975 gün ve 9294 sayılı yazısıyla da, bir başka polis memuruna iki maaş ikramiye ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Cephe'nin anlayışını görüyorsunuz: Ya uzak illere sürüleceksiniz ya da parayla ödüllendirileceksiniz... Ya cepheden yana olacaksınız ya da sürüm sürüm sürüneceksiniz... Cephe saldırganlarını yakalarsanız cezalandırılacaksınız, solcu yakalarsanız ikramiye alacaksınız...

Polis, her ülkede, her dönemde gerekli olan bir güvenlik örgütüdür Bu örgütte görev yapan yurttaşlarımız çoğunlukla yoksul aile kökenlidir. Polis yurttaşlarımızın yaşam koşullarını değiştirmek, onlara emeklerinin karşılığını ödemek, devletin başlıca görevlerindendir. Bunun için de köklü çözümler getirmek gerekmektedir. Cephe anlayışının umurunda mı bu?

Görev yapan polisi sürer, bazılarına ikramiye verir, bir de kendi adamlarını yakalayanı "aşırı solcu" ilân eder, çıkar işin içinden... Peki ama, polis içinde, güvenlik kuvvetleri içinde böylesine siyasal ayırım gözetilirse, yurdumuzun en uzak köşelerinde, binbir türlü yoklukla savaşarak görev yapan öteki polislere neyin tazminatını ödeyeceksiniz?.

Büyük kentlerdeki toplum olayları, baştan aşağı siyasal niteliktedir. Bu olaylarda, birçok insan yaralanmakta ve ölmek-

tedir. Bu olayların içine bir de para sokarsanız, neye varır bunun sonu? Her toplum olayından sonra, beş on polis memuruna, ikişer üçer maaş ikramiye dağıtırsanız, en çok cop sallayanın, en çok adam dövenin, en çabuk silâhına sarılanın ödüllendirilmesine yol açmaz mı bu? Bu tutum toplum olaylarında şiddeti körüklemez mi?

Siyasal olaylarda görev yapan yirmibeş-otuz polis memuruna birer ikişer maaş vermek, polise saygı değil, tersine, polisi siyasal amaçlarla kullanmak isteyen tutumun en acı örneklerinden biridir Siyasal nitelikteki emniyet hizmetlerine bu yolla parayı sokmak, polise karşı saygısızlığın en kaba görüntüsüdür. Umarız ki, bu tutuma ilk kez, polis örgütleri karşı çıkacaktır.

Yarın aranan sanıkların başlarına tıpkı kovboy filmlerindeki gibi, ikramiye konursa, hiç şaşırmayalım... Burası Türkiye'dir ve cephe çadırlarının altında anarşinin devlet katında bağdaş kurduğu günleri yaşıyoruz.

Devlet işte bu hale getirildi en sonunda...

(Cumhuriyet, 12 Şubat 1976)

LASTİK DOSYASI...

Ülkemizde tekerlek lastiği üretimi üç büyük yabancı firmanın elindedir. Bu üç yabancı firma yanında, bir yerli kuruluş da lastik üretimine el atmıştır. Ordu Yardımlaşma Kurumu, bu yabancı firmalardan "Goodyear"a ortak olmuştur. Sermaye grupları arasında, Türkiye'de lastik üretimi konusunda büyük bir çekişme başlamıştır

Pet-Kim, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı bir devlet şirketidir. Bu Kuruluşun Emekli Sandığı, Devlet Malzeme Ofisi, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Kırşehir Holdingle birleşerek kuracağı "Petlas Lâstik Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi", bir hükümet kararnamesini beklemektedir. Eğer, Bakanlar Kurulu, Pet-Kim'in öncülüğünde kurulacak şirket için hazırlanan kararnameyi onaylarsa, devlet doğrudan doğruya lastik üretimine geçebilecektir

Pet-Kim lâstik üretimine geçerse, hem yabancı şirketler hem de yerli şirket, bu durumda bekledikleri kâr alanlarını ellerinden kaçıracaklardır

Beş yıllık kalkınma planının 775'nci paragrafında, kamu öncülüğünde lastik üretimine geçilmesi öngörülmüş ve Devlet Planlama Teşkilâtı, 17.9.1973 gün ve "İPD: Sek-533/3, 30.3.7-73-6916" sayılı yazı ile bu görevi Pet-Kim'e vermiştir. Pet-Kim, Petrokimya Genel Müdürü Hamza Batuk, 9 Mayıs 1975 günü, Devlet Planlama Teşkilâtı'na başvurarak, gerek beş yıllık plan gerekse 1974 yılı yatırım programında yer alan lastik projesinin gerçekleştirilmesi için, Bakanlar Kurulunun, bu konudaki kararnameyi imzalamasını istemiştir. Pet-Kim Genel Müdürlüğü, daha önceki bir yazısıyla da, lastik üretimine geçecek özel şirketlere teşvik belgesi verilmemesini istemiştir

Aynı günlerde, "Goodyear" "Üniroyal" ve "Pirelli" adlarındaki yabancı sermayeli lastik şirketleri sermayelerini genişletmek amacıyla Ticaret Bakanlığına başvurmuşlardır. Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, Bakanlığa adımını atar atmaz, 8 Nisan 1975 gün ve "6048-5-75-Koord/101" sayılı yazı ile Devlet Planlama Teşkilâtı'na başvurarak, Goodyear şirketi için Bakanlar Kurulu kararnamesi çıkarılmasını istemiştir. Yabancı firmaların bu girişimini haber alan Sabancı kardeşlerin yönettiği "Lassa, Lastik Sanayii ve Ticaret A. Ş." de Devlet Planlama Teşkilatı'na başvurarak yabancı şirketlerin genişleme projelerine karşı çıkmış bu şirketlere genişleme izni verilmemesini istemiştir. Büyük şirketler arasındaki "lastik kavgası" Pet-Kim tarafından gerçekleştirilecek tekerlek lastiği yatırımını önlemiştir

Büyük şirketler arasındaki lastik kavgası süredursun Petkim ile ilgili kararname de, bakanların masaları üzerinde bekletilmektedir Kararname, uzunca bir süre, Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon'un önünde bekledi. Aynı kararname, bir süre Bayındırlık Bakanlığında bekletildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı da bir süre kararnameyle oyalandı. Anlayacağınız, lastik kararnamesi, lastik top gibi, o bakanlıkla bu bakanlık arasında gitti geldi. Gitti geldi amma, henüz imzalanıp ortaya çıkmadı.

İmzalanmayınca ne oldu?..

Kararname imzalanmayınca, meydan yerlisiyle, yabancısıyla özel şirketlere kaldı. Bu arada, Petkim Yönetim Kurulu ile Genel Müdürü değiştirildi. Bu kez, Petkim Yönetim Kurulu işi yavaşlatmaya çalıştı. Görünüşe bakılırsa, gerekçeleri de hiç yabana atılacak gibi değildi: Aliağa Rafinerisi Petkim'e pahalıya mal olmuştu, bu nedenle yeni yatırım projelerine girişmeleri yersiz

olurdu. Bu ve bunun gibi gerçeklerle, lastik projesi, yavaş yavaş unutturulmaya çalışıldı.

Lastik Kararnamesi şimdi hangi bakandadır acaba? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında mı, Milli Savunma Bakanlığında mı, Yoksa, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Erbakan'da mı? Kimde, kimde acaba? Kim bekletiyor lastik kararnamesini? Neden bekletiyor? Soran soruşturan yok mu hiç?

CHP milletvekili ve senatörlerine bu konuda büyük iş düşmektedir Lastik konusu, parlamentoya getirilmeli ve enine boyuna incelenmelidir

Bakalım kim uzayacak lastik gibi?...

(Cumhuriyet, 13 Şubat 1976)

ÖRTBAS EDEN KİM?

Başbakan Demirel, birtakım tüzük oyunlarına başvurarak bir kez daha parlamento denetiminden kaçmasını başarmıştır Demirel, bundan önce de, iki soruşturma önergesinden kurtulmasını bilmişti. CHP milletvekilleri, Selâhattin Hakkı Esatoğlu ve Cahit Angın'dan sonra, DP milletvekili Özer Ölçmen ile, DP Senatörü Ömer Lütfü Hocaoğlu'nun soruşturma önergeleri de sonuçsuz kalmıştır.

Esatoğlu ve Angın tarafından verilen soruşturma önergesi sonunda, soruşturma hazırlık komisyonu kurulmuş, ancak bir süre sonra komisyon başkanı İhsan Gürsan, AP'den kaynaklanan baskılarla istifa zorunda bırakılmıştı. İhsan Gürsan'ın yerine, komisyon başkanlığına adaylığını koyan AP Senatörü Selâhattin Cizrelioğu, kesin ihraç istemiyle, parti haysiyet divanına verilince, AP'li Nail Çerezci komisyon başkanlığına getirilmiştir. Böylece Demirel'in yakınlarına çıkar sakladığı gerekçesiyle kurulan soruşturma hazırlık komisyonu, Naci Çerezci, Yiğit Köker, Nuri Ademoğlu, Ahmet Çakmak, Mazhar Arıkan, Osman Hacıbaloğlu adlarındaki AP'li parlamenterlerle, Orhan Okay, Mehmet Pırıltı, Nejat Sarlıcalı, Salih Tanyeri adlarındaki muhalefet parlamenterlerinden oluşmuştur. Komisyon, Demirel hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, altı AP'linin oyuyla karar verebilmiştir. Öteki dört üye, soruşturmanın açılmasını istemektedir.

Soruşturma komisyonunun inceleme yaptığı günlerde, komisyonun üç AP'li üyesi, TBMM birleşik toplantı başkanlığına baş vurarak, komisyon çalışmalarının durdurulmasını istemişlerdir. Gerekçe ise çok ilginçti: Demirel, kendisi ve ailesinin milyonları hakkında yayın yapan bir gazeteyi mahkemeye vermişti. Konu mahkemeye yansıdığına göre, artık parlamentoda bu konunun konuşulması Anayasaya aykırı olurdu. Mazhar Arıkan, Yiğit Köker ve Ahmet Çakmak tarafından verilen önerge büyük tartışmalara yol açmıştı.

Şimdi o görüşmelerin tutanaklarını okuyorum. CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu söz alıp uzun uzadıya, AP'lilerin bu önergesine karşı çıkıyor. Feyzioğlu, Demirel hakkında soruşturma açılması için, bütün bilgisini ve hünerini konuşturuyor ama çare yok, Demirel almış bütün tedbirlerini... Tam bu görüşmeler yapılıp oylamaya geçileceği sırada, salonda çoğunluk olmadığı anlaşılıyor ve toplantı erteleniyor

Demirel'in bütün amacı zaman kazanmaktır Kazanılan bu zaman içinde İhsan Gürsan, komisyon başkanlığından ayrılıyor ve başkanlığa Naci Çerezci getiriliyor. Şunu da akıldan çıkarmamak gerekiyor ki, İhsan Gürsan komisyon başkanlığından ayrılmasaydı, soruşturma hazırlık komisyonu, Demirel hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar veremeyecekti.

Demirel bunu başarmasını bilmişti o günlerde... Yapılan uzun görüşmelerden sonra, Demirel hakkındaki soruşturma hazırlık komisyonunun göreve devam edip etmeyeceği konusu oya sunuldu. Yapılan oylama sonunda, 267 red oyuna karşı 302 oyla, soruşturmanın durdurulmasına karar verilmiştir. Oylamadan önce, CGP Gurubu bir önerge vererek, Demirel'in bu tutumunun TBMM'nin denetleme yollarını tıkadığını ileri sürmüştür. Şimdi o öncrgede imzaları olup da bugün Demirel hükümetinde görev yapanları da tanıyalım olmaz mı? Başta Turhan Feyzioğlu, sonra Ferit Melen, sonra Orhan Öztrak. Başka CGP'liler de var: Vefa Tanır, Emin Paksüt, Sami Turan, Mehmet Pırıltı... Demirel'in kardeşlerine çıkar sağladığına inanan bu CGP'liler, şimdi de paşa paşa Demirel'in safında vatan kurtarmaya çalışıyorlar.

Tabii ki, milliyetçilik uğruna...

Demirel'in hazırlık soruşturma komisyonundan kurtulmak için başvurduğu yol, Anayasa Mahkemesi'nce tıkandı. CHP ve CGP tarafından Anayasa Mahkemesi'ne açılan dava sonunda, yapılan oylamanın Anayasaya aykırı olduğu, Anayasa Mahkemesi'nce karar altına alındı. Bu arada İhsan Gürsan başkanlıktan ayrıldı, yerine Naci Çerezci getirildi.

Tutanaklar çok ilginç... AP milletvekili Sabri Keskin, hazırlık komisyonu için yapılan seçimlerde, AP içindeki bazı Demirel muhalifleri için "hain" deyince kızılca kıyamet kopuyor

Hain sensin... Satılmış adam... Satılmış sensin... Hain de sensin, alçak da sensin... gibi küfürlerle, "Demirelci" ve "Bilgiççi" milletvekilleri birbirlerine saldırıyor Son günlerde. Demirel ile can ciğer kuzu sarması olan Sadettin Bilgiç. Demirel'i savunan AP milletvekili ile ilgili olarak "Yüce Meclis'te" düşüncesini o gün şu şekilde açıklamıştır:

– Hain herif, hayvan herif...

T.B.M.M. 24.6.1970 günlü oturumda oldu bunlar

Aradan geçen zaman içinde, Demirel'in kardeşlerine çıkar sağladığı da unutulmuştur, hainlik de. Kimler tarafından? Feyzioğlu tarafından, Melen tarafından, Öztrak tarafından, Bilgiç tarafından, Demirel hakkında kardeşlerine çıkar sağladığı gerekçesiyle önerge veren DP Senatörü Ömer Lütfi Hocaoğlu tarafından. Kimler tarafından?.. CHP milletvekili olarak kürsülerde Demirel'e "Şaibeli Başbakan" diyen şimdiki AP Sivas Milletvekili Vahit Bozatlı tarafından...

Demirel, soruşturma önergesinin, bir takım tüzük oyunlarıyla engellendiği gün, Cumhurbaşkanı ile haftalık olağan görüşmesini yapıp:

Türkiye'de hiç bir şey örtbas edilemez. Kimse örtbas edemez. Bizim örtbas etme ihtiyacında olduğumuz hiçbir icraatımız yok... demiştir. Demiştir amma, AP, mobilya yolsuzluğu için kurulacak komisyona da üye vermediğinden, Demirel hakkındaki soruşturma bir kez daha örtbas edilmiştir.

"Den soruşturmadan kaçacaktır Bu Başbakanın eski dur kalacak, ne zaman, gerek komisyonlarda, gerek içinde kendi adamlarının çoğunluğu artacak, işte o zaman ortaya çıkacaktır.

Koskoca devlet, askeriyle, siviliyle, yargıcıyla, savcısıyla, polisi ile jandarmasıyla, milletvekiliyle, senatörüyle, bir ailenin nasıl sıfırdan milyoner olduğunu hep birlikte, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" izlemekteyiz.

Yani biz, yani, şu on altı devlet kurup onbeşini yıkan bizler...

(Cumhuriyet, 16 Şubat 1976)

DEMİREL VE ELVERDİ...

Önceki gün Millet Meclisi ilginç günlerinden birini yaşadı. CHP Genel Başkanı Ecevit, sekiz saati aşan konuşmasıyla cephe hükümetinin tutar tarafını bırakmadı. Demirel, belgelere dayanan eleştirileri dinlerken, hem kızarıyor bozarıyor, hem de gülmeye çalışıyordu. Gece yarısına doğru gerilen sinirler, Ali Elverdi'nin konuşmasıyla patlama noktasına getirildi.

Ecevit, Ali Elverdi'nin Ankara I No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı olarak, Demirel'i en ağır sözlerle suçladığını anlatırken, Demirel'in kızaran yüzü basın locasından izlenebiliyordu. Ecevit, Elverdi'nin, AP grubunda komünizm konusunda bilgiler verdiğini ve Türkiye'de komünistlerın Sovyet Rusya tarafından desteklendiğini anlattığını belirtiyordu. Elverdi sataşma olduğu gerekçesiyle kürsüye gelip, CHP'yi komünistlikle suçlayınca, CHP ve AP milletvekilleri birbirlerine girdiler

Ali Elverdi, bir olağanüstü dönemde mahkeme başkanlığı yapmış ve üç gencin idam kararları için kalem kırmıştı. Yüzlerce kişi, Elverdi'nin kararı ile tutuklanmıştır. Bu tür görevlerde bulunan kimselerin emekli olduktan sonra siyasal partilere girmesi, ister istemez bazı yorumlara yol açar.

Salim Başol, 27 Mayıs Devrimi'nden sonra kurulan Yüksek Adalet Divanı Başkan'ıydı. Başol, emekli olduktan sonra hiçbir siyasal partinin kapısını çalmadı. Köşesine çekilerek, imzası altındaki kararları tarihin hükmüne terk etti. Elverdi ise, emekli olur olmaz soluğu Demirel'in yanında aldı.

Üç delikanlının boyunlarına idam kemendi saran Elverdi, bugün karşısında "esas duruşa" geçtiği Demirel için de en ağır sözlere imza atmış olan adam değil midir? Ecevit kürsüden

bunları söylüyor, fakat Elverdi bu sözlere hiç, ama hiç cevap vermiyor. Öyleyse geliniz kararın bu bölümünü yeniden okuyalım:

"Ekonomik sıkıntı, buhran, politik tutarsızlık, 26 milyonluk birader yolsuzluğu söylenti ve çalkantılarının ve bu şayiaların gün ışığına çıkması yolundaki çabaların baltalanması, engellenmesi yolundaki ayak oyunları..."

Ne diyor Elverdi?.. Demirel hükümetinin ekonomik sıkıntı ve buhrana yol açtığını ileri sürüyor... Ne diyor mahkeme başkanı Ali Elverdi? Demirel'in kardeşleri hakkında milyonluk yolsuzluk söylentilerinden söz açıyor... Ne diyor Tuğgeneral Elverdi? Demirel'in, soruşturma önergelerini ayak oyunlarıyla önlediğini söylüyor

Peki. Demirel ve Elverdi, karşı karşıya geldiklerinde bu sözleri hiç hatırlamıyorlar mı?.. Bu ne hoşgörü, bu ne geniş yürek?.. Hiç sıkılmıyorlar mı, hiç utanmıyorlar mı birbirlerinin yüzlerine bakarken?.. Bilemiyoruz tabii...

Elverdi'nin, "Türk ulusu adına" verdiği karardan bir parça daha aktaralım:

"Sınıf çelişkileri, sosyal adalet ilkelerini zedeleyici intiba ve kanaati yaratan Şellefyan ortaklıkları, Gomel Zeytinyağ Skandalı, bu konuda adalet cihazının şaibe altında kalması ve kitlesel öfkeyi tahrik eden emeksiz kazanç, vurgun ve devlet eliyle fert zengin etme politikası...

Ne diyormuş Elverdi?.. Şellefyan ortaklıklarından söz ediyormuş. Demirel dönemindeki emeksiz kazançtan, vurgundan, devlet eliyle fert zengin etmekten söz açıyormuş. Kim için? Demirel için... Yani, AP'ye girerken, öpüşerek, koklaşarak, kutladığı Süleyman Demirel için...

Bunun adı milliyetçilik işte... Ne Demirel, ne Elverdi, bu konulardan hiç söz etmiyorlar. Bunun yerine komünizm tekerlemeleri ile sözü boğuntuya getirip "Kahrolsun komünistler" edebiyatı ile hem yolsuzlukları, hem de kendi sözlerini unutturmaya çalışıyorlar...

Şöyle bir düşünün... Demirel hükümetinin iki Başbakan Yardımcısı kimler?.. Biri Türkeş, biri Feyzioğlu. Kim bunlar?.. Biri, Celal Bayar'ı ve bütün Demokrat Parti milletvekillerini Yassıada'ya kapatan ihtilalin spikeri, öteki ihtilal hükümetinin

bakanı... AP'nin yayın organında başyazar kim?.. Bayar ve Menderes'e en ağır sözlerle saldıran ve Yassıada sa[illegible]ni hazırlayan gazeteci... Celal Bayar'ı, 27 Mayıs sabahı tutuklayan kurmay albaylardan biri de, şimdiki Demirel'in avukatlığını yapmıyor mu?..

Evet, hem Menderes'in kefenini bayrak yapacaksınız, hem de Menderes'i idam sehpasına gönderen ihtilalin spikeri, politikacısı, yazarı ve cuntasıyla kol kola gireceksiniz. Sonra da sizi yolsuzluk yapmakla suçlayan generali partinizde baş köşeye oturtacaksınız.

Bu bir siyasi ahlak anlayışı ise, Tanrı bunları birbirlerine bağışlasın. Tanrı bunları birbirlerine bağışlasın amma biz yine de soralım:

- Bu hangi milliyetçi ahlakın yüksek erdemidir acaba?..

(Cumhuriyet, 18 Şubat 1976)

SAYIN MUHBİR BAŞBAKAN...

Başbakan Demirel, işi gücü bırakmış, bazı yayın organlarını ihbar etmeye başlamıştır. Böylece "sayın muhbir vatandaş" kavramından sonra "sayın muhbir başbakan" kavramı da siyasal edebiyatımıza girmiş bulunmaktadır. Demirel, 16 temmuz 1975 gün ve 2662 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığına başvurarak, bazı yayın organları hakkında kovuşturma açılmasını istemiştir Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne 25.7.1975 gün ve 4289 sayı ile kayıtlanan Başbakanlık yazısı üzerine arka arkaya davalar açılmıştır. Demirel ihbar yazısında aynen şu sözleri kullanmaktadır:

– Ankara ve İstanbul'da yayınlanan bir kısım mevkutenin bir kere incelenmesi sonucunda tanzim edilen cetvel ilişikte gönderilmiştir. Aynı şekilde tetkiki ile gereğini ifasını ve sonucundan bilgi verilmesini rica ederim...

Ceza yargılanmasını düzenleyen yasalarda, kimlerin, hangi kamu görevlilerinin, hangi koşullarda kovuşturma açacakları birer birer belirtilmiştir. Anayasa sistemine göre, devlet organları, yasama, yürütme ve yargı olmak üzere üç ana bölümde

toplanır. Mahkemelere emir ve talimat göndermek tavsiye ve telkinde bulunmak anayasa ile yasaklanmıştır. Danıştay kararlarını Başbakanlığın çöp tenekesine atan Demirel, bu kez, bu anayasa kuralını da görmezlikten gelerek, savcı ve yargıçları baskı altında tutmaya yeltenmektedir.

İşte "devlet benim" anlayışının bir acı örneği daha...

Basın davalarını izlemek üzere, basın savcılıkları kurulmuştur. Bu savcılar, her gün bütün gazete ve dergileri okur, yasaya aykırı bir yayın görürlerse, kamu davası açarlar. Bazı özel durumlarda, dava açabilmek için, Adalet Bakanlığından izin isterler. Başbakanların, Adalet Bakanlarına dava açmak için ihbar yazıları göndermelerine ilk kez tanık olunmaktadır. Başbakan bu tutumla açıkça:

– Ey Cumhuriyet Savcıları, hangi yazar hakkında hangi davayı açacağınızı da ben kararlaştırırım... demek istemektedir.

"Adliyenin manevi şahsiyeti" bundan daha ağır bir yara almamıştır.

Dava mı açacaksınız? Siz anlamazsınız, Demirel'den emir bekleyeceksiniz. Kimler hakkında mı dava açacaksınız? Siz bilmezsiniz, Demirel bilir... Hangi yazarlar suç işliyor? Siz Cumhuriyet Savcısısınız, ne yetkiniz var, bunların kararını da Demirel verir. Hangi maddelerden dava açacaksınız? Bunu da Demirel kararlaştırır. 141, 142, 159, 163, 311, 312... Bu ceza maddelerini de Başbakan seçer.

Demirel, Adalet Bakanlığına yazdığı yazıda, haklarında dava açılacak yayın organlarıyla, ceza maddelerini sıraladıktan sonra:

– Sonucundan bilgi verilmesini rica ederim... demektedir. Bu ne anlama gelmektedir? Diyelim ki, Cumhuriyet Savcılarından biri, Başbakanın bu yasa dışı emrini dinlemedi ve dava açmadı... Ne olacak? Adalet Bakanı, Başbakanlığa, gizli "zata mahsus" kayıtlı yazı ile:

– Efendim, şu Cumhuriyet Savcısı dava açmadı... derse o savcının suyu kaynadı demektir.

Haydi sürgüne...

Başbakanın yazısı "gizli ve zata mahsus" kayıtlıdır. Yani bu yazı, Başbakan ile Adalet Bakanı arasındadır. Yazıyı, Başbakan ve Adalet Bakanından başkası bilmeyecek, öğrenmeyecektir. Bu gizli ihbar yazılarıyla, davalar açılacak, iddianameler birbirini kovalayacak ve Demirel de ayağını, altına aldığı Yüce Mahke-

me kararlarını çiğneyerek, hukuk devleti ve demokrasi kahramanlığı yapacaktır.

Ben, Demirel'in bu ihbar yazısını okuduktan sonra merak ediyorum. Acaba, birbirleri ardından vurulup öldürülen gençler için de böyle yazılar yazılıyor mu?... Ülkü Ocaklı katiller hakkında da böyle gizli emirler, gizli ihbar yazıları imzalanıyor mu?

Demirel'in işi gücü, üç beş yazarla uğraşmak, bunları cezaevlerine attırmak ve seslerini kesmektir. 12 Mart döneminde, bütün devrimci yazarların, uydurma suçlarla cezaevlerine atılmaları da rastlantı değildir. Kontr-gerilla eşkiyası ile İlhan Selçuk'a, Doğan Avcıoğlu'na, İlhami Soysal'a işkenceler yaptıran Sıkıyönetim Komutanı, sonradan, Demirel'in partisinden aday olmadı mı? Çetin Altan'ı bir gece gözaltına alıp cezaevine kitleyen aynı Demirelci komutanın emri değil midir?

Demirel'in, son ihbar yazısı hem basın özgürlüğüne, hem de yargı organına karşı işlenmiş en büyük saygısızlıktır. Bunun hesabını, renkli balolar düzenleyen Gazeteciler Cemiyetleri sorar mı onu bilmem. Benim suçlanan gazeteciler adına Adalet Bakanına soracağım bir tek soru vardır:

– Demirel'in ihbar yazısı üzerine kaç yazara, kaç yayın organına dava açılmıştır şimdiye kadar?.

Birgün gelecek Demirel, Türk yargıçları önünde hesap verecektir. Biz devrimci yazarlar, şimdiden Demirel'in suç gerekçelerini hazırlıyoruz her yazımızda...

(Cumhuriyet, 21 Şubat 1976)

ALAN KİM, VEREN KİM?..

Rüşvet dedikoduları gün geçtikçe yaygınlaşıyor. Lockheed firmasından sonra Northrop firmasının da Türkiye'den bazı politikacılara rüşvet dağıttığı ortaya atıldı. Üç-beş ay önce de. Douglas firmasının Türkiye'de, 166.000 dolar dağıttığı yazılıp çizilmişti. Önümüzdeki günlerde başkaları da açıklanırsa, hiç şaşırmayalım.

Olur böyle vakalar... Rüşvet, kapitalizmin vazgeçilmez yollarından biridir. Milyonlarca lira paranın döndüğü işlerde, rüş-

vet verilmesi basit, verilmemesi garip kaçar Alan razı, veren razı, size bize ne? Hem bu işleri biraz karıştırırsanız, altından "çapanoğlu" çıkar. Milli bütünlük tehlikeye girer, rejimin temeline dinamit konur, "hür teşebbüs" incinir, küser, darılır Ne hakkınız var rejimi çökertmeye?

Kaç milyon rüşvet dağıtılmış? On üç milyon... On üç milyon dediğiniz de para mı? Eloğlu, mobilya satışından, kaşla göz arasında yirmi milyon alıyor. On üç milyonun sözü mü olur? Kim bilir, "mebus pazarlarında" taban fiyat kaç milyondan başlıyor? Değer mi bunun için soruşturma açmaya?..

Soruşturma deyince aklıma geldi... Adalet Bakanı Müftüoğlu, mobilya yolsuzluğu için emir vermiş, Ankara Savcılığı da bir soruşturma açmıştı. Bizler de çağırıldık. Altan Öymen de, ben de, savcı yardımcısı Ahmet Tercümanoğlu'na elimizdeki belgeleri verdik. Ogün bugün savcı yardımcısından ses çıkmadı. Hukuk Fakültelerinde bize yanlış öğretmemişlerse, savcılık bir soruşturma açtıktan sonra ya kamu davasının açılmasına karar verir, ya da dava açmayı gerekli görmez, kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Savcı yardımcısı ne dava açtı, ne de kovuşturmaya yer olmadığına karar verdi...

Evet, gelelim yine rüşvete... Bu uluslararası şirketler. dünyamızın bugünkü sahipleridir Rüşvet verirler, darbe düzenletirler. Devlet Başkanı öldürtürler, faşist çetelerle işbirliği yaparlar Şili'de Sosyalist Devlet Başkanı Allende, ITT adlı Amerikan şirketi tarafından CIA ile ortaklaşa planlanan bir faşist darbe ile yok edildi. Şimdi Şili'de, Pinochet başkanlığında faşist generaller çetesi devleti yönetmektedir.

Karışık işler bunlar...

Türkiye'de çok uluslu şirketlerle ilgili bir soruşturma yapılabiliyor mu? Alın Morrison şirketini... Bu şirket, Türkiye'ye nasıl girdi? Hangi alanlarda yatırım yaptı? Temsilcileri kimlerdi? Bu şirketin politikayla bir ilgisi oldu mu? Demirel kim? Bu şirketin temsilcisi...

Araştırabiliyor musunuz bu konuları?..

Şimdilik ortada bir Altay Şirketi var. Bu şirketin şimdiye kadar hangi ticari alanlarla ilgisi olmuş? Temsilcileri kimlermiş? Son on beş yılda bu şirkette kimler çalışmış? Hangi satış işlerine el atılmış? Şirkette çalışanlar kimler?

Bunları sormaya başladınız mı çorap söküğü gibi arkası gelir...

Türkiye'de kaç tane yabancı uçak şirketi, alım satım işleriyle uğraşmaktadır? Bu şirketler arasında bir çekişme var mıdır? Bu şirketlerden bazılarının temsilcileri aynı zamanda büyük gazetelerin sahiplerinden midir? Bu şirketlerin hangi politikacılarla yakınlıkları vardır?

Bu da yetmez...

Türkiye'de bütün yabancı şirketlerin dökümü yapılmalıdır. Bu şirketlerin yatırım alanları ile kâr oranları bir bir ortaya çıkarılmalı ve bu arada örnek olsun diye, devlet kurumları tarafından gerçekleştirilecek tekerlek lastiği projesinin hangi yabancı şirketler tarafından önlendiği de açıklanmalıdır

Bu ve bunun gibi konular ortaya çıkarılırsa, Türkiye'de "müesses nizam"ın kimlere dayandığı da renkli fotoğraflar gibi ortaya seriliverir. Onun için fazla kurcalamayalım bu işleri...

Eğer Türkiye'de rüşvet alan olmuşsa -ki olmamıştır. hepimiz maneviyatçı ve milliyetçiyiz!..- bu rüşveti alanlar, son bağımsız Türk devletini komünistlere karşı korumak için bu yardımdan yararlanmışlardır. Rüşvet bazı devlet yetkililerinin, komünizme karşı savaşabilmeleri için aldıkları dış yardımdır.

Devleti korumak için rüşvet almak suç değildir. Çok uluslu şirketler çok partili hayatımızın vazgeçilmez unsurlarıdır...

(Cumhuriyet, 24 Şubat 1976)

İSTİFA... İSTİFA...

CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit'in önceki günkü açıklaması mobilya yolsuzluğuna yeni bir yön vermiştir Açıklanan belgelere göre Yahya Demirel, Kıbrıs'a mobilya yerine sunta göndermiş, buna karşılık 4 milyon lira "vergi iadesi" alarak Demirel ailesinin servetini çoğaltmıştır.

Ecevit Hükümetinin Gümrük ve Tekel Bakanı Mahmut Türkmenoğlu, mobilya yolsuzluğu için soruşturma açılmasını istemiş ve gizli olarak yürütülen bu soruşturma sonuçlanmıştır Demirel, mobilya yolsuzluğu ortaya atıldığında televizyon ekranında kasıla kasıla:

"Mobilya yolsuzluğu için tahkikat açtıran Ecevit değil, benim..." demişse de bu kez ortaya konan belge Demirel'in türlü çeşitli beyanlarını bir çırpıda çürütüvermiştir

Ecevit Kıbrıs'a Kıbrıslı Türkler'in can ve mal güvenliğini korumak için çıkartma kararı vermiştir. Kıbrıs çıkartmasında birçok subay ve erimiz şehit düşmüştür. Görülüyor ki, Demirel ailesi Kıbrıs'ı bir kâr kapısı olarak seçip Ada'ya sunta ve tahta ile çıkartma yaparak bunun karşılığında milyonlarca lirayı ceplerine indirmişlerdir.

Türk askeri Kıbrıs'ta kan dökecek, Yahya Demirel de Kıbrıs'ta milyonlar kazanıp İstanbul'un eğlence yerlerinde gününü gün edecektir. Koskoca Prof. Dr. Albaylar da Yahya Demirel'e "Kalbi çok çarpıyor" diye raporlar verecekler ve böylece Başbakan'ın yeğenini askerlik çağrılarından kurtaracaklar...

"Devri-Süleyman" bu... Ne yapalım!..

Mobilya yolsuzluğu ortaya atılınca Bern Ticaret Ataşesi Tank Celal Güven ile Yardımcıları Ayhan Yaman ve Güneş Üçer hemen görevlerinden alınmışlardır. Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Şeref Durugönül sadece görevinden alınmamış, evine bomba atılmış, bir de üstelik Diyarbakır'a sürülmek istenmiştir. Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı Şehbender Ergin de görevinden alınmış, Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na da Bakan Yılmaz Ergenekon bir müfettiş atayarak, bu müfettişten mobilya yolsuzluğu konusunda soruşturma yapmasını istemiştir. Nedense bu müfettişi başmüfettiş yaptıktan sonra...

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon bir zamanlar Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı iken Hacı Ali Demirel'e milyonlarca lira yatırım indirimi sağladıktan sonra, elinden tutularak Maliye Bakanlığı'na getirilmiştir. 15 yıl askerlik şubelerinden kaçmayı başaran Ergenekon, mobilya yolsuzluğu ortaya atılıp Şellefyan ortaklıkları suçüstü yakalanınca, "Firmaların arasında Şellefyan adlı kişi bulunmamaktadır... demiş, ancak Bern Ticaret Ataşesi resmi yazı ile Maliye Bakanı'nı yalanlamıştır.

Bunlar daha önce çok yazıldı, çizildi...

Başbakan'ın yeğeni ile ilgili bir yolsuzluk dosyası kamuoyunun önünde açılmıştı. Soruşturmanın esenlikle yürütülmesi için Demirel Hükümeti'nin istifa etmesi gerekirdi. Oysa ne yaptı

AP'li Ticaret Bakanı? Yolsuzluğu ortaya çıkaran namuslu devlet memurlarını bir bir görevlerinden aldı... Maliye Bakanı ne yaptı? O da devletin resmi belgelerine rağmen kamuoyu önünde gerçekleri sakladı, sonra da Teftiş Kurulu Başkanlığı'na getirdiği bir müfettiş aracılığı ile sözüm ona, soruşturma yaptırdı.

Demirel Başbakan iken mobilya yolsuzluğunu araştırmak mümkün değildir...

1970 yılında Başbakan'ın kardeşlerine çıkar sağladığı gerekçesiyle açılan soruşturmada, soruşturma hazırlık komisyonu parlamentoda 4 muhalif oya karşı 6 oyla Demirel hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığına karar vermişti. Komisyon raporunda, Ziraat Bankası'ndan Hacı Ali Demirel'e sağlanan kredilerde bir usulsüzlük olmadığı sonucuna da varılmıştı. Oysa Demirel 12 Mart Muhtırası'ndan sonra şapkasını alıp Başbakanlık merdivenlerinden inip gittikten sonra yapılan soruşturmada, Ziraat Bankası Disiplin Kurulu Hacı Ali Demirel'e kredi açan banka memurlarını usul ve yasaya aykırı eylemlerinden ötürü cezalandırmıştır.

Öyleyse, Demirel görev başındayken bir soruşturmayı, ailesi ile ve kendisi ile ilgili bir soruşturmayı esenlikle yürütmek olanaksızdır. Bakınız işte soruşturma komisyonu Demirel Başbakanken Ziraat Bankası'nın kredilerinde usulsüzlük olmadığına karar vermiş, ne zaman Demirel Başbakanlıktan ayrılmış o zaman usulsüzlük saptanabilmiştir.

Şimdi ne olacak?

Demirel'in hükümetinde Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda oturan demirbaş politikacı Orhan Öztrak, 1970 yılında yani 6 yıl önce Turhan Feyzioğlu, Ferit Melen ile birlikte Demirel hakkında soruşturma açılmasını istiyordu. Şimdi Demirel'in bakanıdır. Tıpkı Feyzioğlu gibi, tıpkı Ferit Melen gibi...

İstifayı hiç düşünmez mi Öztrak? Düşünmez. Çünkü istifa ederse bir daha kırmızı plakalı arabaya binemez. Dün, Demirel'in, kardeşlerine çıkar sağladığı kanısındaydı, bugün aynı adamın emrinde bakanlık koltuğunda oturuyor. Politika mı bu? Politikacılık mı bunun adı? !..

Ecevit'in açıkladığı belgeler karşısında MSP'liler ne yapacaklar? Mobilya yolsuzluğu için soruşturma emirleri veren Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu ne yapacak acaba? Ne oldu açtırdığı soruşturma? Ne zaman bitecek? Ne zaman?!..

İstifa sözcüğü sözcüklerden kalkalı kaç yıl oldu acaba? Ne Demirel ne de bakanları hiç düşünmezler mi istifa etmeyi? Demir mi attılar bu koltuklara, o kırmızı plakalı arabalara?

Çekilin artık çekilin!.. Çünkü, çekilmez oldunuz artık!..

(Cumhuriyet, 26 Şubat 1976)

ZAVALLI MENDERES...

Adnan Menderes, 27 Mayıs 1960 günü Türkiye radyolarından Kurmay Albay Aparslan Türkeş'in sesiyle duyurulan ihtilâl sonunda asılarak idam edildi. Menderes ile birlikte, Dışişleri Bakanı Fatih Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan da asıldı. Milli Birlik Komitesi, öteki ölüm cezalarını ömür boyu hapse çevirdi.

Demokrat Parti'nin varlığı, 27 Mayıs İhtilâli ile son bulmuştu. İhtilalden sonra Kurucu Meclis tarafından kabul edilen ve halkoyuna sunulan Anayasadan sonra genel seçimler yapıldı. Adalet Partisi, 27 Mayıs İhtilâli'nin Genelkurmay Başkanlığına getirdiği Orgeneral Ragıp Gümüşpala'nın liderliğinde kurularak seçimlere katıldı.

Gümüşpala'nın ölümünden sonra AP Genel Başkanlığına Süleyman Demirel getirildi. Demirel, eline geçen her fırsatta, AP'nin Demokrat Parti'nin devamı olduğunu söyledi, çoğunluk elde ettikleri gün Anayasayı değiştireceklerini açıkladı. Demirel'in kardeşlerine çıkar sağladığı yolundaki söylentiler, AP'nin bölünmesine yol açtı. Millet Meclisi eski Başkanı Ferruh Bozbeyli'nin liderliğinde kurulan Demokratik Parti, AP ile amansız bir savaşa girişti.

Her iki parti de Demokrat Partinin mirasını paylaşmak istiyordu.

Menderes'in kefeni, hem Demirel, hem de Bozbeyli için bir seçim bayrağı oldu. Yassıada hükümlülerinden bir bölümü perde arkasından Bozbeyli'nin DP'sini destekledi. Eski Cumhurbaşkanı Bayar, Bozbeyli ile seçim gezilerine çıktı.

Milliyetçi Cephe Hükümeti kurulurken, bu kez başta Bayar olmak üzere, hemen hemen bütün eski "demokratlar" Demirel'i destekledi. Demirel, 27 Mayıs ihtilâlinin spikeri Tür-

keş, 27 Mayıs "İnkılâp Hükümeti" Bakanı Turhan Feyzioğlu ile birlikte iktidara geldi.

Şimdi de paylaşılan Menderes'in mirasıdır!..

Menderes hangi gerekçe ile asılmıştı? "Anayasayı ihlâl" gerekçesiyle... Ne yapmıştı? "Tahkikat Komisyonu" adıyla yasa dışı bir kurula yargı yetkisi vermişti. Başka ne yapmıştı? Muhalefete karşı sert tedbirler almıştı. Bundan başka suçu neydi? Öğrenci ile polis karşı karşıya getirilmişti; her gün yoğunlaşan gençlik olaylarında, o zaman bir öğrenci ölmüştü, birkaçı da yaralanmıştı.

İhtilâl bu gerekçelere dayanıyordu.

Menderes, kardeşlerine ve yakınlarına çıkar sağlamış mıydı? Hayır! Yeğeni, hayali firmalar aracılığı ile mobilya satışından milyonlar kazanmış mıydı? Hayır! Danıştay kararlarını çiğnemiş miydi? Hayır! Başbakanlığı döneminde hergün bir öğrenci öldürülmüş müydü? Yine hayır!

Fakat Anayasayı ihlal gerekçesiyle darağacına yollanmıştı.

Menderes "sınıf diktatoryası" kurduğu için yargılanmamıştı. Türkiye'yi, Amerikan emperyalizminin açık pazarı yaptığı için de yargılanmamıştı. İkili anlaşmalar için de kendisinden ihtilâl hesap sormamıştı. Menderes, Anayasayı ihlâl suçuyla yargılanmış ve ölüm cezasına mahkûm edilmişti. Suçu da, özürü de, kasti de, eylemi de Anayasayı çiğnemekti.

Menderes asıldı gitti, sonra Demirel geldi. ne değişti?

Menderes, zengin bir çiftçiydi. Demirel ise, yoksul bir köylü... Demirel ailesi, çok kısa sürede, ülkemizin milyonerleri arasına katıldı. Hangi taşı kaldırsanız, altından, Demirel ailesinin milyonları çıkmaktadır. Nasıl zengin oldular böyle? Demirel Başbakan olmadan servetleri neydi, bugünkü servetleri ne kadar tutuyor? Kim zengin etti bu aileyi? Nasıl zengin etti? Bu soruların gün ışığına çıkması bile başlı başına sorun oldu.

Bütün bunları düşünürken Menderes'e acıyorum. Menderes'i idam sehpasına götüren suçlarla, Demirel'in yaptıklarını karşılaştırırsanız:

– Zavallı Menderes... dememek elden gelir mi?

Menderes İmralı'da bir darağacında can vermiştir ama, O'nun yerine Menderes'e "rahmet okutan" Demirel, Başbakanlık koltuğuna demir atmıştır. Hem de, Menderes'i darağacına götüren ihtilalin kurmay albayıyla, politikacısıyla, gazetecisiyle kol kola girerek...

Bugün, Demirel'in Başbakanlığında, yolsuzluk dosyalarını ve kanlı mezar taşlarını gördükçe inanın Menderes'e acıyorum. Madem bu memlekette cinayetlerin de, yolsuzlukların da, Anayasanın da hesabı sorulmayacaktı, neden, söyler misiniz, neden Menderes'i ipe çektiniz?

Bir çiftlik ağasını asıp, bir çobanı ailesiyle milyoner yapmak için mi?..

(Cumhuriyet, 1 Mart 1976)

BİR TUTUKLUYA ÖĞÜTLER...

Tanrı düşmanımızın başına vermesin. Tutuklanmak hiç de hoş iş değildir. Adamı yakalarlar, üstünü başını ararlar, bileklerine kelepçe takarlar, sonra da, kırk elli kişinin yattığı bir koğuşa sokarlar. Değerli iş adamlarımızdan Yahya Demirel yakalanırsa cezaevine girecektir.

TRT'ye sorarsanız, Karadeniz Ereğlisi Sulh Ceza Yargıçlığınca tutuklananlar arasında Yahya Demirel'in adı yoktur TRT'nin haber yetkilileri, ellerindeki haber metinlerini hasır altı ederek, Başbakan Demirel'e yaranmanın yarışını yapmaktadırlar.

Yapsınlar bakalım...

Tutuklanma kararı Ceza Mahkemeleri Usulü yasasına göre alınmaktadır. Bir kimse, hakkında suç işlediğini kanıtlayacak kuvvetli belirtiler varsa, tutukluluk kararı verilebilmektedir Kaçma şüphesini uyandıracak "vakalar" varsa, sanık suç izlerini yok etmeye veya suç ortaklarını yalan beyana ya da tanıkları, tanıklıktan çekinmeye veya yalan söylemeye yöneltiyorsa, sanık tutuklanabilmektedir. Suç "Devlet ve Hükümet nüfuzunu kıran" suç türlerinden ise, sanık hakkında tutuklanma kararı verilebilmektedir

Sanık hakkında soruşturma açılmasına yol açan suç, ağır cezalık suçlardan ise ya da sanığın ikâmetgah adresi bulunamıyor ise sanık kaçacak sayılmakta ve tutuklanmaktadır Sanık "serseri veya şüpheli takımı"ndan ise, yine, kaçma olasılığı gözönünde tutularak hakkında tutuklanma kararı verilmektedir.

Cezaevlerimizde halen ortaçağ yaşantısı hüküm sürmektedir. Gerçi Yahya Demirel, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı ve Anayasa Hukuku Profesörü olmadığı için, cezaevinde tokatlanmayacaktır; Hukuk Fakültesi Dekanı ve Ceza Hukuku Profesörü olmadığı için de eline kazma kürek verilip, buz da kırdırılmayacaktır. Kara Kuvvetleri Plan ve Prensipler Başkanlığı yapmış bir tümgeneral olmadığı nedeniyledir ki, ellerine ayaklarına zincir bağlanıp işkence evlerine götürülmeyecektir.

Ne de olsa, bir hukuk profesöründen bir Başbakanımız yok başımızda...

Yahya Demirel'in evine girilip kitaplığındaki kitaplar birer birer toplanarak, Abdulbaki Tuğ adlı savcı tarafından yakılmayacaktır. Evi gece yarıları basılıp, annesi, babası, silâh zoruyla tehdit edilip, didik didik aranmayacaktır. Fakat yine de tutukluluk can sıkıcı olaydır.

Cezaevine girince hemen bir acemi berber gelerek saçlarınızı keser. Üstünüz başınız aranır ve bir koğuşun ortasına bırakılıverirsiniz. Cezaevinin kuralları vardır. Bunlara harfi harfine uymak gerekir.

Önce "volta atmak" nedir, bunu öğreneceksiniz...

Ağır mahkûmların önünde "volta" atılmaz. Yani onların önünde, bir aşağı bir yukarı yürünmez. Buna "volta kesmek" denir ki, cezaevindeki en ağır suç budur. Yahya Demirel'in volta kesmekten kaçınması gerekir.

Koğuşta bir "ağa" bulunur. Buna "koğuş ağası" denir. Cezaevlerini, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden çok, bu koğuş ağaları yönetmektedir. Yahya Demirel'in bunlarla çok iyi geçinmesi gerekmektedir.

Yeni gelen tutuklular, "ibrikçilik" görevi yaparlar. İbrikçi genellikle, koğuş ağalarına ibrikle su döker. Ortalığın temizliğiyle uğraşanlara da "meydancı" denilmektedir. Yahya Demirel, ya "ibrikçi" ya da "meydancı" olabilir. Her ikisinde de, ciddiyet aranmaktadır.

Tutukluluk, gerçekten güç bir iştir. Kızmayacaksınız, moralinizi bozmayacaksınız, sizi cezaevine sokanlara içerlemeyeceksiniz, amcanıza dayınıza içerlemeyeceksiniz, üç yıl, beş yıl, on yıl on beş yıl böyle yaşayacaksınız.

Görüşme günlerinde, yakınlarınız sizi görmeye gelir. On dakika içinde bütün yakınlarınızla görüşeceksiniz. Bende şimdi-

den merak başladı: Acaba Yahya Demirel'i amcası Başbakan Süleyman Demirel, cezaevinde ziyaret edecek midir?

Duruşmalara kelepçe takılarak götürülürsünüz. Arasıra tartaklanırsınız, bir iki küfür de yersiniz ama, bunlara hiç aldırmayacaksınız. Yahya Demirel'in de bundan böyle, her Türk vatandaşına yapılan hakaretlere alışması uygun olur. Arasıra:

– Yüksek mahkeme kararı çiğnemekten korkmayan amcam, bir Sulh Ceza Yargıcının tutuklama kararını geri aldıramaz mı?... diye düşünüp, siyasetle uğraşması, sağlığına da zararlıdır.

Yahya Demirel "şahsî" veya "nakdi" kefalet karşılığı tahliyesini isteyebilir Şahsi kefalet için, amcasını kefil gösterebilir Mahkeme Süleyman Demirel'in sözüne güvenebilirse, yeğen Demirel'i tahliye edebilir. "Nakdi kefalet" ise, çok yüklü olmalıdır. Bir çırpıda, yirmi milyon kazanan bir iş adamı, yüz milyon lira kefaletle salıverilir ancak.

Bu kefaletten "vergi iadesi" ödenmeyeceği için, Demirellerin zararı büyük olacaktır...

Dedik ya... tutukluluk kötü şeydir, Tanrı düşmanımızın başına vermesin. Yakında bir Af Yasası çıkar da, Yahya Demirel, "Anarşist" "Komünist" ve "Devlet düşmanları" ile birlikte affedilir.

Nasıl olsa "kader kurbanı"dır kendileri...

(Cumhuriyet, 3 Mart 1976)

BİR AÇIKLAMA...

Hafta başında bu köşede yayımlanan "Zavallı Menderes" başlıklı yazıya Adnan Menderes'i ölüm cezasına çarptıran Yüksek Adalet Divanı Başkanı Sayın Salim Başol'dan bir açıklama geldi.

Sayın Başol açıklamasının başında, kişiliğimle ilgili övücü görüşlerini belirttikten sonra şunları yazıyor

"1 Mart 1976 tarihli Cumhuriyet'te, "Gözlem" sütununda yayımlanan "Zavallı Menderes" başlıklı yazınızı okudum.

27 Mayıs İhtilali'nde ve Yüksek Adalet Divanı'ndaki duruşmalar sırasında siz öğrenci idiniz, ve belleğiniz sizi aldatmış, yahut bugünkü duruma kızgınlığınızdan, yaptığınız kıyaslamada,

Adnan Menderes'in durumunu, olaylar, duruşmalar ve kararlarda saptanan gerçeklerle bağdaşmayacak biçimde hafifletmişsiniz.

Örneğin yazınızda Menderes, kardeşlerine ve yakınlarına çıkar sağlamış mıdır? Hayır. Danıştay kararlarını çiğnemiş midir? Hayır. Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin açık pazarı yaptığı için de yargılanmamıştı' diyorsunuz.

Milyonlarca örtülü ödeneğin bir kısmını sırf kişisel masraflarına sarf etmiş, bir kısmını da eşe, dosta usulsüz bir şekilde dağıtmış olduğu kesin olarak saptanmış, Anayasa'yı ihlalden başka, bundan da mahkum olmuştur.

O dönemin tutumunu ve zihniyetini gösteren şu örneklere bakınız: İki Bakan arkadaşı, devlet malı otomobilleri eşlerine tahsis etmiş, ihtilale kadar kullanmışlardır. Ancak ihtilalde geri alınmıştır. Devletten kredi çekmek için kurulmuş Yaş Sebze ve Meyve Kooperatifi'ne Ziraat Bankası'ndan (bankanın karşı koymasına rağmen) yazılı emirle, banka statüsündeki miktarları aşacak şekilde, on milyondan fazla kredi verdirilmiştir. Kromit yolsuzluğu diye bilinen o devrin iktidarınca da soruşturulmak zorunda kalınan bir yolsuzlukla, müflis bir kimseye Ziraat Bankası'ndan yetmiş milyondan fazla kredi verdirilmiştir. Devlet radyosu yıllarca tek taraflı ve Anayasa'yı ihlal suçunda bir araç olarak kullanılmıştır. Saydığım bu işlere ait dosyalar, yasa gereğince Anayasa Mahkemesi'nde saklıdır O dönemde "nüfuzu kötüye kullanmak, nüfuz ticareti, besleme basın" kavramları sık sık üzerinde durulan konulardı.

O devrin devlet başkanının, Amerika gezilerinde Türkiye'nin Amerikan sermayesine bir pazar olacağını konuşmalarında vaad etmiş olduğunu, Sayın Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, "Cumhuriyet"te çıkan yazılarında, konuşmalardan örnekler vererek açık açık anlatmıştır. (Daha başka işlerde olduğu gibi, bundan dolayı mahkemeye bir sevk yoktu).

Bugünkü çiğnenen Danıştay kararları memurlar hakkındadır. Genel Müdür de olsa, memur statüsüne tâbidir.

Halbuki o dönemde (görülen lüzum üzerine emekliye sevk de) kanun yollarına başvurma hakkı kapatılarak, yani Danıştay'a başvurmak hakkı kaldırılarak ve hakimlere de teşmil edilmek suretiyle Yargıtay Birinci Başkanı ve Başsavcısı dahil, daire başkanları, üyeleri, birçok hakimler, ya verdikleri karar-

lardan dolayı, veya tutumları hoşa gitmediği için emekliye sevk edilmişlerdir. Kanun yolları kapalı olduğu için Danıştay'a başvuramamışlardır. (Gerekirse ad saymak suretiyle bol bol örnekler verebilirim.)

Sizin Menderes'in akıbetine duyduğunuz acıma ve bugün duyulan haksızlık, ölüm cezalarının infazının üç hükümlüye inhisar ettirilmiş olmasından ileri gelmektedir.

Bu yazımın aynı sütunda aynen yayınlanmasını dilerim. En iyi dileklerimle (2 Mart 1976). Salim Başol."

Sayın Salim Başol'a gerek açıklaması, gerekse hakkımdaki övücü sözlerinden dolayı teşekkür ederim. Ancak, 1960 İhtilali'nden bu yana, on altı yıl yaşanmıştır. Bu süre içinde, Türkiye'de köprülerin altından çok sular akmıştır. Köprülerin altından akıp, bu günlere gelen bu sularda, Menderes'i Demirel ile karşılaştırmak olanağını buluyoruz. Yassıada kararlarına yansıyan ya da yansımayan bütün suçları tek tek gözümün önüne getirdiğimde, yine de Menderes'i Demirel'den "masum" görüyorum. Düşünelim. Bir Turan Emeksiz'in ölümü ihtilalin gerekçeleri arasında yer almıştı. Demirel döneminde öldürülen gençlerin mezar taşları, sanıyorum ki, bu yargımın en güçlü kanıtlarıdır.

(Cumhuriyet, 5 Mart 1976)

YALNIZ YEĞEN Mİ?..

Demirel ailesinin bütün suçunu Yahya Demirel'e yükleyip işin içinden sıyrılmak kolaydır Bu konu basit bir "zabıta vakası" değildir. Başbakan Demirel'in siyasal egemenliği geniş ölçüde Demirel ailesinin ekonomik varlığına bağlıdır. Parlamento'da Demirel ile ilgili araştırma önergeleri "türlü-çeşitli" yollarla önlenmiş ve Demirel kürsülere çıkıp:

Bulun 226'yı düşürün... diyebilmiştir. Demirel ailesinin servet kaynakları, şimdiye dek parlamento aracılığı ile araştırılmak istenmiş, ancak bu girişimlerden sonuç alınamamıştır Karadeniz Ereğlisi Cumhuriyet Savcılığı ilk kez Demirel ailesini yeğen Yahya Demirel aracılığı ile yargı organları önüne çıkarmıştır.

Süleyman Demirel, 1948 yılında Afyon Lisesi'nde "parasız-yatılı" okuyan bir yoksul aile çocuğudur. Ne var ki oğlunu parasız yatılı olarak okutan baba Yahya Demirel Maliye Bakanlığı hesap uzmanının resmi sorusuna verdiği cevapta aynen:

1925 yılından 1948 yılına kadar ticaretle ve ziraatla iştigal ettim. Bu müddet içinde altın ve para olarak biriktirmiş olduğum iki buçuk milyon lirayı, sermaye yapması için oğlum Ali Demirel'e uzun vadeli borç verdim... demiştir.

Bu beyana göre ya, bir milyoner çocuğu olan Süleyman Demirel, yoksulluğunu gerekçe göstererek parasız yatılı okumuştur, ya da gerçekten yoksul olduğu için parasız yatılı okumuştur. Bu durumda baba Yahya Demirel gerçek dışı bildirimde bulunmaktadır

Demirel'lerin aile şirketi "ORMA-Orman Mahsulleri Entegre Sanayi ve Ticaret A.Ş.", kuruluş sermayesini. beşyüz bin liradan yirmi milyon liraya çıkarırken, ticaret yasasına da aykırı olarak, bankalara beş kuruş para yatırmadan, sermayesini genişletmiş ve bankalardan krediler almıştır. Türk Ticaret Yasası'na göre, sermayesini genişleten şirketin, artan sermayenin yüzde yirmibeşini bankalara yatırması gerekmektedir.

Bu yolla kurulan şirket, Ziraat Bankası Yenişehir şubesinden 4 milyon liralık tazminat mektubu alarak, bu mektupla Sınai Kalkınma Bankası'ndan 1 milyon ikiyüzbin dolar krediyi de almayı başarıyor. Görüyorsunuz "hayali mobilya" ticaretinden önce, "hayali şirket" kurulmuş ve bu şirket aracılığı ile milyonlarca lira kredi alınmıştır.

Demirel ailesine krediler sağlayan Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi Müdür Yardımcısı Rafet Gürsel, bankadaki görevinden ayrıldıktan sonra, Hacı Ali Demirel ile bir "adi ortaklık" kurmuştur. Rafet Gürsel'in yönettiği "ÖRKE Ticaret" ise, Ankara'da Siteler'de, ORMA Şirketine yonga levha, kaplama ve kereste yollamaktadır.

Demirel'lere kredi sağla, istifa et, ondan sonra da Demirel'lerle şirket kur, ticaret yap... Kimse sesini çıkarmasın...

Bugün Maliye Bakanlığı'nın döner koltuğunda Demirel ailesinin "umumi vekilliğini" yapmaya çalışan Yılmaz Ergenekon da, Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı'yken Demireller'in "Terakki Kollektif Şirketi"ne teşvik belgeleri vermiştir. Aynı Ergenekon, Hacı Ali Demirel'in sahibi

bulunduğu Yükseliş Koleji'ne, beş yıllık plan ilkelerine aykırı olarak, yatırım indirimi de sağlamıştır.

Yılmaz Ergenekon, Devlet Planlama Teşkilatı'nda Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı'yken, yardımcısı da Muammer Dolmacı'ydı. Dolmacı ise Demireller'in şantiyelerinde çalışmış bir yüksek mühendisti. Hepsi de rastlantı mıdır bütün bunların?

Bütün bu işlerden sonra, Yılmaz Ergenekon Maliye Bakanlığı'na, Muammer Dolmacı da Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilmiştir. Tabii, yine rastlantı sonucu...

Demirel ailesi, gerçekten güç durumdadır. İlk kez, "sanık" sözcüğü Demirel soyadının önünde yer almıştır. Yahya Demirel, bu zincirin en küçük ve en zayıf halkasıdır. Önemli olan, Demirel ailesinin servet kaynaklarını bütün ayrıntılarıyla saptamaktır.

Demirel ailesi bozuk düzenin siyasal ve ticari bütün özelliklerini yansıtmaktadır. Parlamentoda, Demireller'in serveti, kaynakları, elde ediliş biçimi iyice araştırılmalıdır.

Çünkü yeğen Yahya Demirel yalnız değildir. Şimdilik "Prens" ele geçmiştir. "İmparator" ise yerindedir...

(Cumhuriyet, 6 Mart 1976)

İŞİN ÖZÜ

Son günlerde gazetelerde yolsuzluk ve rüşvet olaylarını okumaktasınız. Mobilya yolsuzluğundan, Lockheed rüşvetlerine kadar uzanan karanlık çizgide, kurulu düzenin gerçek yüzü ortaya çıkmaktadır. İşte yıllar yılı, türlü gerekçeler altında savunulmak istenen düzen budur. Rüşvetiyle, yolsuzluğuyla, cinayetiyle, düzen, kendi sırlarını kamuoyuna dökmektedir. Bu bir bakıma kaçınılmaz sondur...

Biliyorsunuz, önce CIA'nın kirli çamaşırları Amerika'da ortaya döküldü. CIA'nın, bir siyasal cinayet şebekesi olduğu kısa sürede anlaşıldı. Sonra da uluslararası şirketlerin rüşvet ilişkileri birer birer kanıtlandı. Türkiye'ye yansıyan da budur şimdilik. Kim rüşvet almış? Kimden almış? Bütün bunlar, zaman içinde anlaşılacaktır. Temel sorun, işin özünü anlamaktaydı...

Bu işlerin bir "polisiye" yanı vardır. Kamuoyu da öncelikle işin bu yönü ile ilgilenir. Olaylarla dedikodular içiçe girer. Dedikoduların toz bulutu altında sapla saman birbirine karışır:

- O da almış efendim... Öyle diyorlar... Geçenlerde duydum... diyerek başlayan "mış... mış... mış..." diye devam eden bazı dedikodularla, olaylar yörüngesinden de saptırılabilir.

İşin özü nedir? Birbirine olaylar zinciriyle bağlanmış bulunan siyasal gelişmeler içinde, yolsuzluğun da, rüşvetin de, bu düzenin kaçınılmaz yolları olduğunu akıldan hiç çıkarmamak gerekmektedir. Rüşvet, kapitalizm aracının çalışmasını sağlayan bir motor yağı gibidir. Rüşvet verilmezse, işler de yürümez. Yolsuzluk olmazsa, vergi kaçakçılığı yapılmazsa, bizim gibi kapitalizmi de az gelişmiş ülkelerde hiç kimse bol kazançlı ticaret de yapamaz kolay kolay.

Mobilya yolsuzluğu ortaya atıldığında, sağdan ve soldan eleştiriler geldi. Sağdan gelen eleştiriler, hemen hemen birbirlerinin aynısıydı. Az gelişmiş ülkemizin bu az gelişmiş sağcıları, hemen:

Son bağımsız Türk devletini komünistlere ezdirmeyeceğiz... diyerek, yolsuzlukları demagoji saldırısıyla unutturmak istiyorlardı.

Mobilya yolsuzluğunu ortaya atanların, Yahya Demirel ile Yahya Demirel'in amcası Süleyman Demirel ile kişisel düşmanlıkları yoktur. Amaç, düzenin nasıl çalıştığını somut örnekleriyle ortaya koymaktır. Bu amaç, olanaklar ölçüsünde, karınca kararınca yerine getirilmeye çalışıldı.

Bu çabalara soldan gelen eleştiriler de ilginçti:

Siz, sorunu kişiselleştirerek küçümsüyorsunuz. Mobilya yolsuzluğu bitse, her şey güllük gülistanlık mı olacak... gibi, "şematik" düşünce yöntemleriyle, yolsuzluk dosyalarını hafife alan bazı "keskin" solcular ise, bu tutumlarıyla okudukları kitapların, sadece tozlarını aldıklarını da anlatıyorlardı.

Neyse... Belgeleri de, belgelerin neleri kanıtladığını da, eleştirileri de hep birlikte gördük...

Rüşvet alınmışsa bunu alan, toplumun belirli kesimlerinde görev yapan bazı yetkililerdir. Yani, iş özünde sınıfsaldır ama, para alıp veren kişiler de toplumumuzda yaşayan kişilerdir.

Hiçbir "manevi şahsiyet" rüşvet almaz. Rüşvet alan, belirli "gerçek" kişilerdir. Bu kişilerin ortaya konması, sorunun sadece bir yanıdır. Mobilya yolsuzluğu ortaya çıkarılmışsa, bu yolsuzluğa adı karışan kişilerin kimlikleri ve kişilikleri de önemlidir. Çünkü düzenin "ticari" yanı ile "siyasi" niteliği, mobilya dosyasında somutlaşmaktadır.

Bu gibi konuların bıçak sırtı gibi, iki yanı vardır. Konunun bir yanı, kişilerle ilgilidir, Kim yolsuzluk yapmış? Yolsuzluk yapan kimin yakını? Rüşveti kim almış? Kimden almış?..

İşin öbür yanı,- düzenin niteliği ile ilgilidir. Eğer olayı sadece "Kim almış? Kimden almış?" düzeyinde tutarsak, olayları anlamsız dedikodular ve söylentilerle kısıtlarız. Bu yolsuzluklar ve rüşvet olayları ortaya atıldıktan sonra, bu düzenin kapitalist düzen olduğu, rüşvetin de, yolsuzluğun da bu düzenin parçaları sayıldığını anlatabilirsek, o zaman çok uluslu şirketler de, mobilya yolsuzluğu da, vergi iadesi de gerçek anlamlarını bulur.

Ve tabii ki, aydınlar için kesilen cezalar, kilitlenen paslı kelepçeler, kurulan darağaçları ve işkence masalarına yatırılan devrimciler gibi konular da anlaşılabilir.

Evet soru çok basittir: Kim için, ne için? İşin özü de burada yatmaktadır...

(Cumhuriyet, 8 Mart 1976)

CHP...

CHP'de uzun süredir "sessiz ve derinden" yürütülen çekişme Deniz Baykal ve arkadaşlarının istifalarıyla yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Merkez Yönetim Kurulu için yapılan son seçimlerde, Genel Sekreter Orhan Eyüboğlu'nun gücünü şimdilik iyice pekiştirdiği anlaşılmaktadır. Eyüboğlu'nun güçlenmesi ile noktalanan bu gelişim, bir geçici çözüm niteliğindedir. Gerçek düğüm, Kurultayca çözülecektir.

Son kurultaydan bu yana CHP içinde amansız bir çekişme sürüp durmaktadır. Kurultayda, Parti Meclisi üyelerinin seçimi

için başvurulan yöntemden başlayarak bugüne kadar süren çatışmada, CHP Genel Başkanı Ecevit yan tutmamaya özen göstermiştir. Ecevit, son güne kadar CHP içindeki çatışmayı önemsememiş ya da önemsemek istememiştir.

Herhalde bunun da nedenleri vardır...

Son kurultayda ilk huzursuzluk bir bakıma, Parti Meclisi üyelerinin Genel Merkez yöneticilerince aday gösterilmesini öneren seçim yöntemiyle başladı. O zaman ki grup yöneticileri, Necdet Uğur ve Selçuk Elverdi Parti Meclisi aday listeleri dolayısıyla olanca hıncı üzerlerine çektiler.

Kasım ayı içinde yapılan Millet Meclisi Grup Başkanvekillikleri seçimlerini Necdet Uğur ve Selçuk Elverdi kaybettiler. Seçimleri, Genel Merkez'e karşı bütün gruplarca desteklenen Hayrettin Uysal ve Ali Nejat Ölçen kazandı.

Genel merkeze karşı en büyük muhalefet odağını "Genel-İş grubu" oluşturmaktadır. Bu grup önceleri, CHP eski Genel Sekreteri Kamil Kırıkoğlu tarafından yönetilmekteydi. Kırıkoğlu ekibi, kurultayda Başkanlık Divanı seçimlerini kazanmışlardı. Ancak Parti Meclisi seçimlerinde aynı başarıyı gösteremediler. Genel-İş grubunda, bir liderlik savaşı yürütülmektedir. Bu grubun liderliğini Şükrü Koç, Kırıkoğlu'ndan almaya çalışmaktadır. Süleyman Genç, kamuoyuna yansıyan adı dolayısıyla aynı liderliği paylaşmaya çalışmaktadır.

Genel Sekreter Orhan Eyüboğlu, parti içindeki bütün gruplarca "partinin sağ kanadı" olarak tanımlanmaktadır. Eyüboğlu-Kırıkoğlu çekişmesinde kullanılan bu tanım, bu günlerde pek kullanılmamıştır. Artık Eyüboğlu-Kırıkoğlu çekişmesi, yerini "Deniz Baykal-Ali Topuz" savaşına bırakmıştır.

Genel Sekreter Eyüboğlu, Baykal-Topuz çekişmesinde, Topuz'dan yana tavır almıştır. Bu çatışma içinde Eyüboğlu-Kırıkoğlu çekişmesi ikinci plana atılmıştır. Çünkü, Baykal-Topuz çatışması iyiden iyiye güncelleşmişti. Konu kimin Genel Sekreter olacağı ile ilgiliydi. Baykal mı? Topuz mu? Eyüboğlu bir ara istifa etmeyi düşündü. Bu durumda, Baykal-Topuz çekişmesinde, aradan çekilmiş olacaktı. Fakat bu istifa da gerçekleşmedi.

Baykal-Topuz çekişmesi son Parti Meclisi toplantısında patlama noktasına ulaştı. Boş bulunan Merkez Yönetim Kurulu

üyeliği için yapılan seçimi, Prof. Uğur Alacakaptan kaybetti. Seçim, Baykal grubunca kaybedilmişti. Sami Kumbasar, hemen hemen yarı yarıya varan bir oranla seçimi kazanmıştı. Genel Merkez'e karşı bütün gruplar bu kez, Baykal grubuna da karşı çıkmışlardı.

Bu seçim bardağı taşıran son damla oldu... Deniz Baykal ve arkadaşları, Merkez Yönetim Kurulu'nda Ali Topuz grubunca kuşatılmışlardı. İstifa kararı Ecevit'e bildirildi. Ecevit bir süre istifayı durdurmaya çalıştıysa da bunda başarı gösteremedi. "Siyaset Sosyolojisi" öğretim üyesi Doç. Deniz Baykal, parti yönetiminde sorumluluk almayı şimdilik sakıncalı görüyordu. Bu görüşün haklılığı ve haksızlığı ise önümüzdeki günlerde belli olacaktı.

İnönü-Ecevit çekişmesinde, Ecevit'i destekleyen ve kendilerine "Mülkiye Cuntası" adı takılan grup, o günden bu yana iyice parçalanmış ve son günlerde parti yönetiminden de ayrılmıştır. Cuntanın kilit adamlarından Turan Güneş bir kenara itilmiştir. Güneş, bu itilişin verdiği kırgınlıkla parti yönetimini eleştirmekte ve kendi alaylı tavrıyla Genel Merkez'e karşı çıkmaktadır. Besim Üstünel şimdilik parti içi sorunlara pek karışmamaktadır.

"Mülkiye Cuntası"nın parti yönetimindeki kanadı geçici bir yenilgi almıştır Parti Meclisi'nde...

Bu istifa belki zamansızdır. Çünkü dışa karşı savaş verilmesi gereken günlerde, parti içinde çatışmaların doğması, CHP'yı bir ölçüde zayıflatacaktır. Fakat bu istifa ile birlikte CHP'nin kendini derleyip toparlaması çok yararlı olacaktır. Bir bakıma bu çatışma parti içinde "demokratik sol" adı takılan parti görüşünün, sağlam ideolojik temellere dayanmamasından doğmuştur. Kimin kimden sağcı ya da solcu olduğunu kanıtlayacak somut anlaşmazlık noktaları ortaya konmadığından, çekişmeler ister istemez "sen-ben kavgası" damgasını yemektedir.

Bu çatışma için söylenecek sözün sahibi Genel Sekreter Eyüboğlu olmadığı gibi, ne Baykal, ne de Ali Topuz gruplarıdır Bunun kararını gür sesiyle örgüt verecektir.

Ve örgütün vereceği karar sanırız ki parti ilkelerini daha da somutlaştırmak yönünde olacaktır...

(Cumhuriyet, 10 Mart 1976)

GELECEĞE DOĞRU...

Son yıllarda Amerikan kamuoyu büyük sarsıntılar geçirdi. "Watergate Skandalı"nın çalkantısı çok uluslu şirketlerin rüşvet belgeleriyle tamamlandı. CIA'nın yasadışı işleri, bütün kirli çamaşırlarıyla gözler önüne serdi.

Bu skandallar dizisi sonunda, Devlet Başkanı Nixon istifa etmek zorunda kaldı. CIA Başkanı değiştirildi. Beyaz Saray'da birçok üst düzeydeki yönetici görevlerinden ayrıldı. Çok uluslu şirketler, kamuoyu önünde suçüstü yakalandı.

Bu skandal dizisi, okyanustan aşarak bütün ülkeleri karıştırdı. Çok uluslu şirketlerle CIA ilişkileri, birçok ülkenin yöneticilerine kadar uzandı. Son olarak "Lockheed Skandalı"nın Türkiye'deki yankılarını hep birlikte izlemekteyiz.

Bütün dünyayı ele geçiren çok uluslu şirketler ve ihtilaller düzenleyip hükümetler deviren CIA, bu kirli çamaşırların böylesine ortaya atılıp saçılmasına nasıl izin verdi dersiniz?

Bu olayları, bazı namuslu insanların bir "fazilet mücadelesi" gibi yorumlamak mümkündür. Hiç şüphesiz, çok uluslu şirketlerin de, CIA'nın da bu denli sergilenmesine bazı namuslu insanların çabaları yol açmıştır. Bazı olaylar da, tıpkı "Watergate Skandalı" gibi, basit bir rastlantıyla ortaya çıkarılmıştır.

Fakat olayların böylesine büyümesini nasıl yorumlayacağız?..

Watergate skandalı, çok uluslu şirketlerin ve kapitalizmin kalesi Birleşik Amerika'da olup bitmektedir. Bu bir sistemin, bir dünya görüşünün çöküşü demektir. Çöküş sistemle ilgili olmasa, Watergate skandalı kapatılır, çok uluslu şirketler sorunu örtbas edilir ve CIA da isterse kimseyi konuşturmazdı.

Amerikan kapitalizmi bu çöküşten sonra kendisini yenileyecektir. 1929 yılında bütün dünyayı saran ekonomik bunalım, Amerika'da "New Deal" adlı reformlarla atlatılabildi. Başkan Roosewelt tarafından gerçekleştirilen "New Deal" programı, Amerikan kapitalizminin kendisini yenilemesine yol açtı. Reform programlarıyla 1929 bunalımını aşan Amerikan kapitalizmi adım adım gelişerek, dünyanın yarısını egemenliği altına aldı. Ekonomik egemenlik askeri egemenlikle tamamlanarak, Amerika'ya "dünyanın jandarması" görevini verdi.

Dünya jandarması Amerika, tarihin en büyük yenilgisini Vietnam'da aldı. Vietnam yenilgisini Kamboçya izledi. Viet-

nam'lı yurtseverlerin tokadı, Saygon'dan Washington'a kadar yankılar yaptı. Vietnam kıyıları, Amerikan kapitalizmi için tırmanmanın en son sınırlarıydı...

Amerikan kapitalizmi, kendini son yılların kirlerinden arındırarak yenileyecek, tıpkı 1929 bunalımında olduğu gibi, bazı reform çabalarına girişecektir. Skandallar dizisi, kapitalizmin çirkinliklerini bütün ayrıntılarıyla ortaya koymuştur. Bu çirkinliklerden arınmış olarak yeniden eski işlerine dönecek olan Amerikan kapitalizmi, bu kez, yepyeni maskelerle sahnelere çıkacaktır.

İşte şimdi, bu çabaların hazırlıklarına tanık olmaktayız...

Türkiye'de, cephe iktidarı bu gibi gelişmeleri anlayacak çağdaşlıkta ve yetenekte değildir. Baş gıdası, en ilkelinden komünizm düşmanlığı olan dört başlı koalisyon, Başbakanlık merdivenlerine kadar tırmanan mobilya yolsuzluğuna rağmen gününü gün etmenin, iktidarını bir gün daha uzatabilmenin çabası içindedir.

Amerikan kapitalizmi, bütün kirlerinden arınıp kendisini yenileyebilirse, Türkiye'de Demirel gibi bir Başbakan, Feyzioğlu, Erbakan ve Türkeş gibi Başbakan Yardımcıları da istemeyecektir. Çünkü bu liderler, partileri gibi çağdışıdır. Çağdaş kapitalizmin dalgaları, bütün dünyada "sosyal demokrat" iktidarların işbaşına gelmesini gerektirecektir. Bu, bir siyasal ve sosyal olgudur. Çünkü, yirminci yüzyılın ikinci yarısında kapitalizmin egemenliği, ancak sosyal demokrat iktidarla sürdürülebilir.

"Çağdaş sağcılık" da budur işte...

Kapitalizmin bu aşamasını bile komünistlik sayan cephe partilerinin yeri, olsa olsa "Ortaçağ müzesi" olabilir ancak...

(Cumhuriyet, 12 Mart 1976)

DEVLETLE ÖVÜNÜN...

Türkiye'de vergi yükünün dar gelirli yurttaşların omuzlarına yüklendiğini kanıtlamak için uzun uzadıya çaba harcamaya hiç gerek yoktur. Eğer memur ya da işçiyseniz, aylığınızdan kesilen paraların dökümünü yapmanız yeter de artar bile.

Diyelim ki 15'inci derecenin en alt göstergesinden maaş alan bir devlet memurusunuz, evlisiniz, bir de çocuğunuz var Devlet size her ay 1.440 lira brüt maaş vermektedir Bu maaşın, 198,30 lirası gelir vergisi olarak kesilmektedir 115,20 lirası emekli keseneği, 72 lira Meyak kesintisi, 7,20 kuruş mali denge vergisi ve 5,80 kuruş da damga vergisini düşerseniz elinize, kuruşu kuruşuna 1.041,50 lira geçmektedir

Bin lira aylığa karşı, aşağı yukarı iki yüz lira gelir vergisi ödüyorsunuz her ay...

Bir başka örneğe değinelim. Varsayalım ki siz, yüksek öğrenim görmüş bir devlet memurusunuz. 10'uncu derecenin en alt göstergesinden maaş alıyorsunuz. Maaşınız brüt olarak, 2,475 liradır. Bu maaştan 465 lira gelir vergisi ödüyorsunuz. Emekli kesintiniz 198 lira, Meyak kesintisi 123,75 lira, mali denge vergisi 38,25 lira, damga vergisi 9,90 lirayı düşerseniz elinize bu maaştan 1,640,10 lira geçmektedir.

Ödediğiniz gelir vergisinin maaşınıza oranı yüzde 18 dolaylarındadır.

5'inci derecenin en alt göstergesinden maaş alan bir başka memurun durumunu ele alalım: Bu memurun brüt maaşı 4,590 liradır. Bu memur arkadaşımız her ay, 1 132.90 lira gelir vergisi ödemektedir Bu memurun emekli kesintisi 367,20 liradır. Meyak kesintisi 229,50 liradır. Mali denge vergisi 101,70 lira, damga vergisi ise 18,40 liradır. Bu memurun eline 2,740,30 lira geçmektedir.

Bütün kesintilerin brüt maaşa oranı, yüzde kırk dolayındadır...

1'inci dereceden maaş alan yüksek bir devlet memurunun ne kadar maaş aldığını hesaplayalım: Brüt maaş 8.325 liradır Bu maaştan, bütün kesintilerin toplamı 3,981 liradır Yani, bu devlet memurunun, maaşından yüzde 47 oranında kesinti yapılmaktadır. 1'inci derecede bir devlet memurunun her ay gelir vergisi olarak ödediği para 2,651,70 liradır.

Birinci derecede bir devlet memuru, maaşının yüzde 31.85'ini gelir vergisi olarak ödemektedir...

Vergiyle ilgili düzenlemelere göre, bir kimsenin asgari geçim koşullarını sağlaması için kazancının bir kısmı vergilendirilmez (asgari geçim indirimi); bu miktar ücretliler için, bekar bir işçiyi ele alırsak, günde 10, ayda 300, yılda ise 3.600 liradır. Evli

çocuksuz bir işçiyi alırsak, bu indirim günde 3, ayda 90, yılda 1.080 lira artmaktadır. Eğer işçinin çocuğu olursa, bu indirim günde 2, ayda 60 ve yılda 720 lira artmaktadır. Yani evli bir çocuklu işçinin ücret gelirlerinden vergi dışı bırakılacak miktar, günde 15, ayda 450, yılda ise 5.400 liradır.

Bir işçinin "asgari ücreti" ayda brüt 1.200 liradır. Yani devlet bir işçinin günde 40 lira ile geçinebileceğini kabul etmiş demektir. Asgari ücret alan bir işçinin eline net olarak ayda, 907,20 lira geçmektedir. Bu işçi yurttaşımız, ayda 144 lira gelir vergisi ödemektedir.

Memurdan ve işçiden gelir vergisi almak çok kolaydır Buna maliyeci diliyle "kaynakta tevkif" denilmektedir. Yani devlet ya da işveren, maaş ve ücreti öderken gelir vergisini de kesmektedir. Oysa serbest meslek dallarında çalışıyorsanız, doktor, avukat, mimar, mühendis, müteahhit, Amerikan firması komisyoncusu, uçak şirketi temsilcisi ve iş adamı iseniz, gelirinizi kendiniz bildireceksiniz, devlet bu bildirime göre sizden gelir vergisi alacaktır.

Demokratik solcu CHP milletvekillerinden bazıları, geçenlerde, tarım kazançlarının vergi dışı bırakılması için AP'liler ile yarıştılar, üstelik bunu solculuğun gereği olarak sunmak için de epeyce dil dökmüşlerdi.

Şimdi Mart ayı içindeyiz. Kimlerin ne kadar vergi ödediği anlaşılacak. Sizler de eğer işçi ya da memursanız, hem toprak sahiplerine ayrıcalık tanıyan CHP'lileri alkışlayın, hem de her ay sizlerden kesilen paranın, vergi iadesi adı altında kardeşlere ve biraderlere gittiğini düşünerek, "son bağımsız Türk devletiyle" övünün...

(Cumhuriyet, 14 Mart 1976)

ŞİMDİ NE YAPMALI?

Demokratik ülkelerde muhalefetin görevi, iktidarı düşürmektir. Anayasalar, hükümetlerin ne yolla düşürüleceğini öngören hükümler taşımaktadır. Bizim dört başlı koalisyonun Başbakanı'na sorarsanız, CHP'nin hükümeti düşürme girişimleri, rejimi yıkmakla eş anlama gelmektedir.

Ana muhalefet partisi CHP içinde, cephe hükümetinin bir an önce düşürülmesini isteyen azımsanmayacak sayıda milletvekili ve senatör bulunmaktadır. Hükümetin bir türlü düşürülememesi, muhalefet partisinde bazı çalkantılara yol açmaktadır. Hükümetin görev başında kalması, muhalefetin suçu olarak görülmektedir.

Cephe partileri, birbirleriyle milliyetçilik maskesi altında çıkar bağlarıyla bağlanmışlardır. Her partinin kendisine göre ileriye dönük hesabı vardır. Bırakın parti hesaplarını, kardeş, yeğen hesapları da vardır. Çok partili hayatımız, çok biraderli şirketlere dönmüştür. Büyük biraderler siyaset koltuklarında komünizmle mücadele ederken, küçük biraderler de, ticaret koltuklarında hür teşebbüsün nimetlerinden yararlanmaktadır

Cephe partilerinde vatan millet edebiyatıyla milliyetçiliği kimseye kaptırmayanlar içinde, türlü çeşitli yollarla milyoner olanlar vardır. İşadamlarının bakanlıklardaki işlerini yürüten milletvekilinden avukatlar da, cephe iktidarının böylesine sürüp gitmesinden çok hoşnutturlar. Benzin bayilikleri, teşvik tedbirleri, bir kalemde ödenen dört milyonluk borçlar, bu cephe iktidarının neden işbaşında bulunduğunu da kanıtlamaktadır.

Bu nedenlerle iktidarı düşürmek pek kolay değildir.

Çıkar bağları, cephe çadırlarını birbirlerine sımsıkı bağlamıştır. Parlamento aritmetiğinin, toplama çıkartma cetveline başvurursanız, pek iç açıcı sonuç alamazsınız. CHP ile DP'yi yan yana getirin. Bu iki partinin oylarına birkaç da bağımsız ekleyin yine de 226 oyu bulamazsınız. Erbakan, ikide birde:

- Anahtar bizdedir... diyor ya, işte bu söz doğrudur. MSP ile anlaşmaya varmadan, ne CHP iktidara gelebilir ne de AP iktidarda kalabilir.

1973 seçimlerinden sonra, CHP-MSP koalisyonu denendi. Bu denemeden sonra Ecevit ile Erbakan'ı bir araya getirmek pek kolay değildir. Haydi bir araya geldiler diyelim; başta Ege sorunu olmak üzere, çözüm bekleyen bunca sorun nasıl çözümlenecektir? CHP-MSP ortaklığı bir kez daha başarısızlığa uğrarsa, bunun yıkıntılarını göğüslemek CHP için kolay olabilir mi?

Bir bakıma, şimdilik parlamento aritmetiği kilitlenmiştir. Mobilya yolsuzluğunu araştıracak Soruşturma Hazırlık Komis-

yonu henüz başkan seçımını bile yapamamıştır MSP'li üye, komisyonda mobilya yolsuzluğu "sanığı" AP üyeleriyle birlikte oy kullanmaktadır. Yolsuzluk söylentileri belgelerle doğrulandıkça bir bakıyorsunuz, Cephe partilerinin oyları da artmış. Peki bu durumda nasıl düşüreceksiniz hükümeti?

Bunalıma sadece, parlamento aritmetiği açısından bakmak CHP'lileri de, yurttaşları da karamsarlığa yöneltebilir. Hükümetleri iktidara getirmek ya da iktidardan düşürmek için karar verilen tek yetkili resmi yapı hiç şüphesiz parlamentodur. Ancak parlamento, demokratik mücadelenin tek alanı değildir. Parlamento dışındaki gelişmeler, etkin ve güçlü kamuoyu, kitlelerden gelen tepkiler, bir süre sonra parlamentoya yansır ve kilitlenen aritmetik, bu etkilerle çözülebilir

Devlet bürokrasisinin bir kesimi, uzun suskunluk döneminden sonra yolsuzluklara da cinayetlere de el koyma cesaretini bulabilmiştir. Bakanlık müfettişleri, savcılar, yargıçlar, Cephe partilerine karşı devleti, Hazineyı korumak için geceli gündüzlü çalışmaktadırlar. Demokratık mücadeleyi toplumun her kesimine yaymak, CHP'nin görevi değil midir?

Demokrasinin meşruiyet kaynağı, yurttaşların oylarıdır Her sorun halkın içinde halkla beraber tartışılmalı ve parlamento aritmetiğinin kilidi bu anahtarlarla açılmalıdır. Bütün Anayasal haklar kullanılarak, kitleler, Cephe partilerine karşı örgütlenmeli ve bilinçlendirilmelidir.

Bunun için, CHP'li milletvekili ve senatörler, yaz demeden, kış demeden, her olanaktan yararlanarak, açık hava toplantıları, yürüyüşler düzenlemeli ve yığınları etkin biçimde demokratik mücadeleye sokmalıdır Muhalefetin gündemdeki görevi bu olmalıdır.

Parti Merkezi'nde dedikodu yapmak, parti içi kavgalarla uğraşmak, parlamento kulislerinde çay içmek ve delegelere yemek ısmarlamak gibi, "Anayasal görevler" yanında, bu gibi işleri de hatırlamak sanırız yararlı olacaktır...

(Cumhuriyet, 16 Mart 1976)

BUYUR AHMET BEY...

Bizim memlekette milletvekili ve bakan olmak çok güçtür Önce milletvekili seçileceksiniz, ondan sonra Başbakan'ın gözüne gireceksiniz. Ancak bundan sonra bakan olabilirsiniz. İşadamı olmak da güçtür Paranız olacak, şansınız olacak, aklınız olacak. İşte o zaman başarılı işadamı sayılırsınız. Hem milletvekili, hem bakan, hem de işadamı olmak, gerçekten her babayiğidin harcı değildir

AP Bursa Milletvekili Ahmet Türkel, hem milletvekilidir, hem iki kez Ticaret Bakanlığı yapmıştır, hem de memleketimizin değerli işadamlarındandır. Anlaşıldığına göre, Ahmet Türkel'e Allah, bir kez:

Yürü ya kulum... demiştir. Türkel de, nezaketi gereği olarak, yüksek yerden gelen bu ricayı iki etmemiş, yürüye yürüye bugünkü durumuna erişmiştir.

Belki hatırlayacaksınız, bu köşede AP'li Ahmet Türkel'in zenginliğine şöyle bir değinip geçmiştik. Bay Türkel, mahkeme aracılığı ile köşemize gelip oturmuş, hür teşebbüsten ve kendi hünerlerinden söz etmişti.

AP'li Ahmet Türkel, merkezi İnegöl'de bulunan "İstaş" ve "Kontaş" adlı şirketlerin ortaklarındandır Türkel ailesi, bu şirketlere cümbür cemaat ortak olmuşlardır. Türkel'in milyonluk şirketlere ortaklığı için söylenecek bir sözümüz yoktur Her Türk vatandaşının, komünizmle mücadele ve anonim şirketlere ortak olmak gibi hakları bulunmaktadır. Fakat ne yaparsınız ki dilin kemiği yok...

CHP Giresun Milletvekili Vamık Tekin, Ticaret Bakanı'nın yanıtlaması isteğiyle bir soru önergesi vererek, Ahmet Türkel'in ortağı bulunduğu şirketler hakkında bilgi istemiştir CHP Adana Milletvekili Emin Bilen Tümer de, Ahmet Türkel'in ilişki kurduğu, "İlkel Şirketi" hakkında bazı sorular sormuştur.

Gerek Ticaret ve gerekse Maliye Bakanları, sorulan soruları yanıtlamışlardır. Ticaret Bakanı Halil Başol'un, Millet Meclisi Başkanlığı'na yolladığı, 6 Şubat 1976 gün ve (140190.2) sayılı yazıda aynen şu açıklama yer almaktadır:

İlkel Nakliyat ve İhracat Limitet Şirketi'nin 1972 yılında Kuveyt'e tonu, fob 1.350 dolardan 160 ton soğutulmuş taze koyun eti ihraç etmek maksadıyla tanzim ettiği gümrük çıkış beyannamelerine istinaden vergi iadesi adı altında T.C. Mer-

kez Bankası'ndan, 3 milyon TL değil, 268.515.15 TL. aldığı tespit edilmiştir. Ancak tescil tarihinin tespiti için evrakın Bakanlığımıza intikal ettirilmesi üzerine, ihracata mesnet olan tescil beyannamesinin sahteliği anlaşılmış ve Bakanlığımız müfettişlerince yapılan inceleme sonucu, konu adli mercilere intikal ettirilmiştir."

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon da, 10 Şubat 1976 gün ve (310010/12) sayı ile Millet Meclisi Başkanlığı'na yolladığı yazıda, İlkel şirketinin, sahte belge ile vergi iadesi aldığını belirtmektedir. Şirket hakkında 1972 yılının Şubat ayında Erzurum Cumhuriyet Savcılığı kovuşturma açmıştır.

Ahmet Türkel'in İlkel Şirketi ile ilişkisi vardır. Bu ilişki, İlkel Şirketi ile Ahmet Türkel arasında imzalanan 3.1.1972 günlü "protokol" ile kurulmuştur. Protokol, şöyle başlamaktadır:

T.B.T. firmasıyla İlkel Nakliyat ve Limitet Şirketi arasında aşağıdaki şartları ihtiva eden işbu protokol 1.1.1972 tarihinde tanzim ve imza edilmiştir.

1- İlkel firmasınca İran'a ihraç edilecek soğutulmuş koyun etinin her tonu için T.B.T. firmasına 20 US doları komisyon ödenecektir. Bu komisyon aylık ihracat miktarları dikkate alınarak, her ay tediye edilecektir.

2- Komisyon dışında İlkel Şirketi tarafından T.B.T. firmasına 1972 yılında tahassül edecek kâr hissesine mahsuben 200.000 tümen ödenecektir...

Protokol şu cümleyle bitmektedir:

- Kurulacak şirkette M. Ali Bağırzade, A. Türkel'in tayin edeceği bir şahıs tarafından temsil edilecektir...

Protokolün altında şu imzalar bulunmaktadır: A. Türkel, M. Oktay, H. Seven...

Görüldüğü gibi, AP'li Ahmet Türkel'in ilişkide olduğu İlkel Şirketi, İran'da T.B.T. adlı şirkete soğutulmuş koyun eti satmaktadır. Şirket Kuveyt'e koyun eti satımında sahte belge ile vergi iadesi almış ve hakkında kovuşturmaya geçilmiştir

Bu "T.B.T" adlı şirkete bir "mim" koyun...

AP'li Ahmet Türkel'in, Ticaret Bakanlığı yaptığı günlerde, kendisine 13.8.1973 tarihinde İhracat Genel Müdürü Cemil Sevin, peynir ihracatı hakkında bir yazı yazmıştır. Ahmet Türkel, kendi el yazısı ile bu Cemil Sevin'in yazısına şu notu düşmüştür:

Ekli listede belirtilen tescil taleplerini tecavüz etmemek kaydıyla, olur...

Ekli listede peynir ihracatının, İran'da "Fisharabat Ave. No. 164 Tahran" adresinde yerleşik "T.B.T. Co. Ltd." ile yapılacağı belirtilmiştir. Yani, Ahmet Türkel'in soğutulmuş et ihracatı için anlaşma yaptığı T.B.T şirketiyle...

Şimdi ben, vatandaş Uğur Mumcu olarak, AP Bursa Milletvekili ve eski Ticaret Bakanı Ahmet Türkel'i, ya Meclis Basın Bürosu'nda ya da Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nde açık tartışmaya çağırıyorum...

Bay Türkel, sizin İlkel şirketiyle ilişkiniz vardır. Bu şirket hakkında sahte belge düzenlemek suçundan kovuşturma açılmıştır. Bu şirketin T.B.T. şirketiyle ticari ilişkisi bulunmaktadır. Siz de Bakan olarak bu T.B.T. şirketi aracılığı ile yapılan peynir ihracatına izin verdiniz. T.B.T. şirketi ise sizin, et ihracatı için anlaşmaya vardığınız şirkettir.

Haydi Ahmet bey, tekzip yollamak kolaydır, buyurun, herkesin önünde belgelerle tartışalım. Sizin imzanızı taşıyan belgelerle... Haydi, haydi, buyurun Ahmet bey...

(Cumhuriyet, 18 Mart 1976)

VEKİL BEYEFENDİNİN TELEFONU...

15 Kasım 1967 günü Vekil Beyefendi'nin Özel Kalem Müdürü, Çekoslovakya Elçiliği'nden telefonla arandı. Bir değerli işadamı, Çekoslovakya Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Stropincky'nin yanından Vekil Beyefendi'yle görüşmek istiyordu. Özel Kalem Müdürü Vekil Beyefendi'nin gece toplantıdan geç çıktığını ve henüz uyanmadığını söyleyerek telefonu kapattı. İşadamı bir süre sonra yeniden telefon etti. Vekil Beyefendi makamına gelmişlerdi. Konuşma şöyle başladı:

- Alo Mehmet bey, affedersiniz...
- Nasılsınız, Bey?

Teşekkür ederim..

Bu kısa hoş-beş'ten sonra, işadamı Vekil Bey'e, şunları söyler:

Canım kardeşım, ben senı rahatsız ettım. Bir tütün mevzuu vardı. Bu bir miktar... Ben vaat aldım Çekler'den...

- Ha...
- Alo...
- Efendim?
- İşte 40-50-60 ton neyse... Onlardan vaat aldım. Siz başkasıyla konuşmayın onun için.

Öyle mi?

- Evet, evet...
- Peki öyleyse...

Vekil Beyefendi'yle işadamı, Çekoslovaklar'a pamuk satışı üzerine konuşuyorlar Pamuk satışı devletle ilgili değildir. Vekil Beyefendi'nin sahibi olduğu pamuklar Çekler'e satılacaktır Konuşmayı izleyelim:

İşadamı Mehmet Bey - Ben şimdi özür dilerim, sizi rahatsız ettim.

Vekil Beyefendi - Ne zaman gelecekler Mehmetçiğim...

İşadamı Mehmet Bey Bekliyoruz, bu hafta gelmeleri lazım.

Vekil Beyefendi - Buradan geçmişlerdi diyorlardı İzmir'e...

İşadamı Mehmet Bey - Polonyalılar galiba onlar.

.....

İşadamı Mehmet Bey - Ricam yalnız, bunlar tütün kontenjanı istemişler sizden, 8-10 milyon, İzmir'de de tütün artacak galiba... Menfi cevap vermeyelim bunlara.

Vekil Beyefendi İşte federasyondan bir yazı bekliyoruz da...

İşadamı Mehmet Bey - Sonra bunların bir pamuk kontenjanı vardı galiba. 3000 ton mu nedir, pamuk istemişler Pamukla alakalı bazı şeyler daha varmış...

Vekil Beyefendi - Bunların hepsini sonra şeyederiz..

İşadamı Mehmet Bey Şimdi Çekler çok büyük hüsnüniyet gösteriyorlar bu sene, onu rica edeceğim. Ne yapıp yapıp, bu kapıları açmaya çalışalım.

Vekil Beyefendi - Bilmem ne zaman alacaklar bu şeyleri?

İşadamı Mehmet Bey Ben önümüzdeki hafta geleceğim, size kati cevabı vereceğim. Sizde ne miktar kaldı?

Vekil Beyefendi - Benim bir de Aziz ağabey vardı. Onunla beraber aşağı yukarı 30 ton, 32 ton kadar Amerikan Grade var

İşadamı Mehmet Bey - Evet ne kaldı bu sene?

Vekil Beyefendi - Aşağı yukarı 45 tonu geçmez.

İşadamı Mehmet Bey - Ben aldım. Ben şey yapacağım yanı. Bir de Amerikan Grade, katiyen vaade aldım yani. Onu siz bilin de. Çekler falan gelecek olursa, en baştan ben aldım şeyi, ticaret müşavirinden.

İşadamı Mehmet Bey - Yani Çekler bana, Ticaret Müşavırı söz verdi. Ben dedim, ben sizin namınıza söz verdim dedim. Bu küçük şeylerle uğraştırmayalım dedim, anladınız mı?

Vekil Beyefendi - Evet...

İşadamı Mehmet Bey Bana, peki söz vermiştin, tamam dediler

Vekil Beyefendi - Mamafih yine bir 50 ton daha var yanı ısterlerse birini ona, birini ona verelim. Kalksın gitsin, kurtarmış oluruz.

İşadamı Mehmet Bey - Gayet iyi olur. Ben şimdi aşağı yukarı... 30 ton değil mi sizin şey?..

Vekil Beyefendi İşte şöyle beraber, Aziz ağabeyle beraber 32 ton. Benimki 18600 küsur Mehmet Bey...

İşadamı Mehmet Bey - Bir dakika... 18.000 küsur

Vekil Beyefendi Aziz ağabeyinki de işte, 12.000 küsur... 17 tondur zaten hepsi 5 ton...

İşadamı Mehmet Bey - Şimdi, eder ikisi 30 ton... Başka 17 ton şey mi var?..

Vekil Beyefendi - Yok. 30-32 ton arasındadır, yani. Küsurlu konuşuyorum da...

İşadamı Mehmet Bey - Anlıyorum, anlıyorum...

Vekil Beyefendi Amerikan Grade, gerisi kafadır yani... İşadamı Mehmet Bey - Hepsi 45 ton mu?..

Vekil Beyefendi - Teyzemin damadı var benim, 40 ton da onda var. Atıf...

İşadamı Mehmet Bey - Atıf... Orada 40 ton var öyle mi?

Vekil Beyefendi - Evet...

İşadamı Mehmet Bey - Gerisi 20 ton kimde?..

Vekil Beyefendi Süleyman ...da.

İşadamı Mehmet Bey - 20 ton Süleyman ...da, peki ben sizinkiler için söz aldım. Onları da halledeceğim inşallah...

Vekil Beyefendi - Sağ olun, sağolun...

İşadamı Mehmet Bey Şimdi ben halledeceğim onu. Şimdi Çekler'den pamuk kontenjanı falan, onlarla ilgili bazı şeyler varmış... Bunları memnun etmeye çalışacağım. Ayrılmasınlar buradan. Şey yapmasınlar...

Vekil Beyefendi - Ben yardımcıyım onlara...

İşadamı Mehmet Bey - Peki Bey'ciğim, şimdi rahat rahat uyu hadi.

Bu konuşma, bir işadamı ile bir bakan arasındaki telefon konuşmasının tutanağından alınmıştır. Yerin kulağı var. Böyle konuşmalar gün olur, bizlerin de eline geçer böyle...

Bu bakanın, Çeklerle ticaret ilişkilerine girişerek, kendi pamuğunu bir işadamı aracılığı ile satmak istediğini devletin ilgili daireleri de güvenlik makamları da bilmektedir. Şimdi sizler de soracaksınız:

- Kim bu bakan?..

Bu Bakan AP'lidir. Adı önemli mi efendim?! Mehmet olur, Ahmet olur. Ne önemi var?!..

(Cumhuriyet, 20 Mart 1976)

ÇETE...

Çete, silahlı sivil topluluklara verilen addır. Çete, sözlük anlamını aşmış, belirli çıkarları elde etmek için bir araya gelen kimselerin ortak adı olmuştur. Şili'de sosyalist devlet başkanını devirip, ülkeye kan kusturan General Pinochet de bir "çete"nin başıdır. 1967 yılında kendi ülkesini bir gecede işgal eden CIA ajanı Albay Papadapulos da Yunanistan'da hüküm sürmüş bir çete sorumlusudur.

Kurtuluş savaşlarında, ülkelerini emperyalizme karşı koruyan çeteler de vardır. Bizim yakın tarihimizde de böyle çeteler vardır. Ege'de, Yunan ordusuna karşı savaşan çetelerin önderlerine "Efe" adı verilmekteydi. Bu çetelerin, Kurtuluş Savaşımıza büyük katkıları olmuştur. Güney illerimizi emperyalist saldırganlara karşı ilk kez koruyanlar da yine çetelerdir.

– Çeteler içinde hiç olmaz bozgun...

Çetelerin gelenekleri, yiğitlikleri ve türküleri de bugüne kadar kulaktan kulağa yayılmıştır.

Çeteler, devlet otoritesinin kalmadığı dönemlerde, soygun yapıp, bulundukları yörelerde kendilerine özgü düzen kurarlar. Çakırcalı Mehmet Efe bu tür çete başkanlarından biridir. Çakırcalı Efe'nin yiğitliği, fukara babalığı üzerine öyküler söylenmiş, türküler yakılmıştır.

– İzmir'in kavakları/ Dökülür yaprakları/ Bize Çakıcı derler/ Yıkarız konakları...

İkinci Dünya Savaşı yıllarında Balkan ülkelerinde, işgalci faşist ordularına karşı dövüşen çetelere de "Partizan" adı takılmıştır. Başbakan Demirel, geçen sonbaharda Bulgaristan'a gittiğinde, Komünist Partisi üyeleriyle partizan çetecilerinin kabrine çelenk koydu. Kabrin adı "Kardeşlik Tepesi"ydi. Fakat, Demirel, komünistlerin mezarına çelenk koyulduğunun duyulmaması için:

– Demirel, Sofya'da "Meçhul Asker Abidesi"ni ziyaret etti... şeklinde haber verildi! Sofya'da "Meçhul Asker Abidesi" yoktur. Demirel'in çelenk koyduğu mezarda, savaş sırasında ölen Komünist Partisi üyeleriyle, partizan çetecilerinin adları yazılıdır.

Bulgar Devlet Başkanı Jivkov da bir partizan çetecisidir. Yani Bulgar Devlet Başkanı bir Marksist-Leninist çetecidir. Sofya'da, Devlet Başkanı Jivkov ile Demirel'in yemeğinde karşımıza Demirel'in koruma polislerinden biri gelip, oturdu. Söz arasında:

– Jivkov Marksist-Leninist çetecidir... deyince, koruma polisi hemen itiraz etti:

– Olamaz, o koskoca Devlet Başkanı...

Bulgaristan'da, devlet ve parti yöneticilerinin çoğu, partizan çetelerinde ülkeyi silahla korumuş olanlar arasından seçilmektedir. Bizim kahramanlık türküleri gibi, onların da "partizan müzikleri" vardır

Ülkelerini, emperyalizmin işgaline karşı koruyan çetelerin en ünlülerinden biri "Vietcong" adıyla bilinir. Çünkü Vietnam'da, Amerika ordusuna karşı savaşanlara Amerikalılar, "Komünist çeteci" anlamına gelen "Vietcong" adını takmışlardı. Bizim T.R.T. "Vietcong" yerine, Vietnam kuvvetlerinin gerçek adlarını kullanınca, kıyamet kopmuştu:

Vay, T.R.T nasıl olur da komünistlere "Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri" der?

"Mafia" uluslararası çetelerin en güçlüsüdür Her ülkedeki esrar şebekeleri "Mafia" çetesine bağlıdır Mafia'nın bazı devlet büyükleriyle de ilişki kurduğu söylenir.

Kurtuluş savaşlarında çeteler, emperyalizme karşı dövüşmüşlerdir Emperyalizmin, az gelişmiş ülkelerde kurdurduğu çeteler de, devlet yönetimi perdesi altında, uluslararası soygunu maşalık etmekte ve bu soygundan paylarını da almaktadırlar

Bazı ülkelerde, bazı kimseler, devleti soymak için, politikacı kılığına girerler Bunlar partilerde, parlamentolarda boy gösterirler. İthalat, ihracat, banka soygunu gibi işleri siyasal ilişkilerle yürütürler Bunlar da çetedir Çetelerin en aşağılığı da bunlardır. Bunlar yüzlerine, devlet adamı maskesi takıp, halkı soyarlar.

Allah'a çok şükür, memleketimizde böyle çeteler yoktur

(Cumhuriyet, 22 Mart 1976)

"1 SAYILI YASA.."

Türkiye Cumhuriyeti Yasaları içinde üç tane "1 sayılı yasa" bulunmaktadır 1920 yılında, ilk Büyük Millet Meclisi açıldığında çıkarılan ilk yasa, "Ağnam Resmi" ile ilgilidir "Ağnam Resmi" koyun sayımı ile ilgili bir vergi çeşididir İlk Büyük Millet Meclisi'nin 24 Nisan 1920 tarihli ve 1 sayılı Ağnam Resmi Yasası'ndan sonra çıkarılan ikinci yasa "Hıyaneti Vataniye Kanunu" adını taşımaktadır.

27 Mayıs 1960 İhtilali'nden sonra, yasalar yeniden "1 sayılı yasa" olarak başlamıştır İhtilalin 1 sayılı yasası, 24 Anayasa'sının kaldırılmasına ilişkin olup, 12 Haziran 1960 tarihini taşımaktadır. 1961 seçimlerinden sonra toplanan Büyük Millet Meclisi'nin çıkardığı "1 sayılı yasa" parlamento üyelerinin maaş ve ödenekleriyle ilgilidir. Yani, seçimlerden sonra toplanan siyasal partiler, yasama görevlerine, kendi aralarında "siyasi düşünce ve felsefi inanç ayrımı" gözetmeden, "milli birlik ve be-

raberlik ruhu içinde" yolluk ve ödeneklerini saptayarak işe başlamışlardır. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları hakkındaki yasa, "1 sayılı yasa" olarak adlandırılmıştır

1961 Anayasa'sı'nın 82'nci maddesi, parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarıyla ilgili şu hükmü taşımaktaydı:

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluk-ları kanunla düzenlenir Ödeneğin aylık tutarı birinci derecedeki devlet memurunun aylığını, yolluk da ödeneğin yarısını aşamaz.

Ödenek ve yolluklarının en çok üç aylığı önceden ödenebilir. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin aylık ve ödeneklerine, her ne surette olursa olsun yapılacak zam ve ilaveler, ancak bu zam ve ilaveleri takibeden milletvekili genel seçimlerinden sonra uygulanır

Bu hükme göre, parlamento üyeleri, kendi yasama dönemlerinde kendi ödenek ve yolluklarına zam yapamıyorlardı. Anayasa'daki bu açıklığa rağmen, parlamento üyeleri, 1970 yılında kendi ödenek ve yolluklarını artırdılar Türkiye İşçi Partisi, bu yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne dava açtı. Anayasa Mahkemesi, parlamento üyelerinin kendi ödenek ve yolluklarını artıramayacakları gerekçesiyle bu yasayı iptal etti.

Sonra ne oldu bilir misiniz?

Ortanın sağı, ortanın solu, ortanın altı, ortanın üstü, demokrasimizin vazgeçilmez unsuru sayılan ne kadar siyasal partisi varsa, 12 Mart döneminde hep beraber Anayasa'nın, parlamento üyelerinin kendi ödenek ve yolluklarında bir artış yapmalarını önleyen 82'nci maddesini değiştirdiler Devir 12 Mart devriydi. Memleketin bunca aydını, Sunay-Tağmaç, Erim Melen dörtgeninin kurduğu esir kamplarında gözaltına alınmışlardı.

Milletvekili ve senatörlere, kendi ödenek ve yolluklarını artırma olanağı veren Anayasa değişikliği bu dönemde yapıldı.12 Mart'ın "Atatürkçülüğü" kimseye bırakmayan işkencecileri, Anayasa'nın bu hükmünü de değiştirivermişlerdi. Anayasa'nın bu maddesi 12 Temmuz 1971 tarihinde değiştirilmişti. Üstelik, bu değişikliğe göre parlamento üyeleri, 1.3.1970 tarihinden başlayarak ödenek ve yolluklarını artırmış sayıldılar Bu dönemdeki birikmiş paraları da aldılar

Şimdi, yeniden bir çabaya tanık olmaktayız. Devletimiz ve milletimizin bölünmezliğine inanmış bulunan bir AP senatörü, Genelkurmay Başkanı'nın eline geçen aylığın arttığını ileri sürerek parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarının artırılmasını istemiştir. Hiç şüpheniz olmasın, bütün siyasi partiler, demokratik sol, demokratik sağ, antipatik ve geometrik sağ, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" aylıklarını, 21 bin liraya çıkartmak için elbirliği yapacaklardır.

Tıpkı, tarım kazançlarının vergi dışı bırakılmasında olduğu gibi...

Yoksul halkın oylarıyla, düzen değiştirmeye gelen CHP'liler! Hiç olmazsa siz karşı çıkın bu öneriye. Sizler, bu düzene karşı mısınız, yoksa değiştirmek istediğiniz düzenin bir parçası mısınız?

Halep oradaysa, arşın burada...

(Cumhuriyet, 24 Mart 1976)

KİM KİMİ DOĞRULUYOR?..

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in 12 Mart olayı ile ilgili açıklamaları, bazı çevrelerde şaşkınlık yarattı. Nasıl yaratmasın ki! Demirel hükümetinin baş sorumlularından biri, 12 Martın CIA tarafından yapıldığını söylemekte ve MİT'in, CIA, İran'ın Güvenlik Örgütü "SAVAK" ve İsrail Gizli Polis Örgütü "MOSSAD" ile bazı ilişkiler içinde olduğunu ileri sürmektedir 12 Mart'ın CIA tarafından düzenlendiği, Demirel'in Bakanlarından Turhan Bilgin'in sahibi bulunduğu "Güneş" gazetesinde yazılmış, üstelik Orgeneral Faruk Gürler'in içinde bulunduğu bir "Brüksel" Cuntası'ndan söz edilmişti.

12 Mart 1971 tarihinden sonra kurulan Sıkıyönetim Mahkemelerinde, birçok kimse, 12 Mart'ın CIA tarafından gerçekleştirildiğini söylemiştir. Mahkeme önünde söylenen bu sözler, çoğu kez tepkiyle karşılanmış ve bu sözlerin sahipleri, itilerek, kakılarak, dövülerek duruşma salonlarından dışarı atılmışlardır

Çağlayangil, Süleyman Demirel'in yakın ve sadık dostlarından biridir. Turhan Bilgin, 12 Mart Muhtırasıyla düşürülen

Demirel hükümetinin sözcüsüdür. Demirel'in bu iki bakanı da, 12 Martın CIA tarafından yapıldığını söylemekte ve yazmaktadırlar.

Buraya bir nokta koyalım.

Talât Turan, 1963 yılında, devrimci düşüncelerinden dolayı emekli edilmiş bir kurmay yarbaydır. 12 Mart Muhtırasından sonra, İstanbul'da karargâh kuran kontrgerilla işkencecileri, bir gece Talat Turan'ı esir aldılar. Talat Turan Erenköy işkence evinde, en ağır işkencelerden geçirildi. Kontrgerilla eşkiyası, Türkiye'deki bütün devrimci eylemleri, Talat Turan'ın sırtına yüklemek için her türlü işkence yöntemine başvurdu.

Basında "Bomba davası" olarak adlandırılan davada, Talat Turan ilginç açıklamalar yaptı. 4500 sayfayı aşan savunmasında, Türkiye'de CIA çalışmaları birer birer sergilendi. Talât Turan savunmasını yaparken, Faik Türün, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı olarak görev başında bulunuyordu.

Talât Turan 8 Haziran 1973 günü, 2 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesinde CIA-MİT ilişkileri hakkında şunları söylemişti:

"Savunmamda açıkladığım gibi Türk-Amerikan ilişkileri 1947'den bu yana ikili anlaşmalarla, Atatürk'ün 'Tam bağımsızlık ilkesi'nden ödün verile verile bugünkü noktaya varmıştır

Türk-Amerikan ilişkilerinde, senelerce verilen ödünlerin dün Johnson'un mektubu, bugün silah ambargosu olarak karşımıza çıkması senelerce sürdürülen dış politikamızın iflasını simgelemesine karşın, Türkiye'yi Amerikan emperyalizmine peşkeş çekenlerin, politikasını sürdürmek için adam satın alarak cepheleşenlerin ardında olan güç nedir? 22 Ekim seçimlerinden önce silah ambargosu neden kısmen kaldırılmıştır? Joseph Luns, Türkiye'nin seçimleri ile neden ilgilidir?

Bizi, bütün bu olayların ardında CIA parmağı aramağa iten haklı nedenler olduğunu 12 Mart sonrası uygulamalarının CIA önerileri doğrultusunda olduğunu savunmamla kanıtlayarak, milliyetçi tutsaklarının gerçek niteliklerini gözler önüne sermiş bulunuyorum.

Bu bölümde CIA-MİT ilişkisi üzerinde yeniden durmak istiyorum. Çünkü bilindiği gibi MİT'in yasa dışı bir emri ile tutuklanmış bulunuyorum.

8 Eylül 1964 günü Genç Kemalistler Ordusu olayı nedeniyle Gn. Kr. Bşk.'lığı Askeri Mahkemesinde yargılanırken yaptığım savunmada;

MİT'in Silahlı Kuvvetler mensuplarını takip ettiğini ve bu yöndeki girişimlerinin her geçen gün artacağını ve MİT'in siyasal iktidarın aleti olmaması gerektiğini, MİT'in içinde görevini kötüye kullanan parazitlerden temizlenmesi gerektiğini belirttikten sonra, örgütün görevini kötüye kullandığını ve Anayasa'yı ihlâl ettiğini ve Genç Kemalistler Ordusu olaylarında tıpkı bugünkü gibi yasa dışı olarak soruların MİT'te yapıldığını belirtmiştim.

O gün bu çıkışı yaparken elbette bildiğim gerçeklere dayanıyordum. Nitekim olaylar beni doğruladı.

Zamanın MİT Başkanı olan Fuat Doğu, Sunay ve Tağmaç'ın da tasvibi ile CIA ve SAVAK gibi gizli örgütlerle yakın ilişkiye geçmişti. Bu ilişkinin bir gün 12 Mart Muhtırası ile noktalanmasından daha doğal bir sonucu olamazdı. (Örneğin 21 Mayıs 1963 darbe günü Fuat Doğu İran'da ve SAVAK'ın misafiri bulunmaktadır.)

Olayların doğruladığı kanımızı, 9 sene sonra 2 No'lu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yeniden dile getirdim. Sunay ve Tağmaç'la şahsi bir ilişkim yoktur. Ancak bunlar özellikle 22 Şubattan sonra yönetimi ele geçirmişler, MİT'i ele geçirmişler. MİT'i de Amerikalılar ele geçirmiş ve bu şekilde idare edilmeğe başlanmıştır. Bu yüzden de memleket bu hale gelmiştir Bu konuları savunmamda ayrıntıları ile bildireceğim (D. Tu. Sh. 16).

İki buçuk sene önce verilmiş bu sözümü yerine getirmiş olduğumu sanıyorum.

MİT'in Erenköy'deki işkence köşkünde kontrgerilla örgütü adına bana işkence yapanlar eğer bir iktidar kavgasının karşıt grupları olsa idi onları mazur görürdüm. Hepsinin Amerikan emperyalizmine yerli işbirlikçi yetiştirdiği Washington Uluslararası Polis Akademisi'nde kontrgerilla ve CIA okullarında yetiştirilmiş olması ardındaki hiyaneti görmemezlikten gelemezdim."

Talat Turan'ın bu açıklamaları, İhsan Sabri Çağlayangil tarafından kelimesi kelimesine doğrulanmıştır. Bu açıklamalar, devrimcilere çektirilen acıların gerekçelerini de anlatmıyor mu?

Her halde, Kurmay Yarbay Talat Turan, şimdi İhsan Sabri Çağlayangil'e teşekkür etmektedir...

(Cumhuriyet, 26 Mart 1976)

CHP NE YAPMALI?..

Gensoru önergeleriyle hükümetin devrilemeyeceği anlaşılmıştır. CHP'nin, mobilya gensorusundan sonra hazırlamakta olduğu "asayiş gensorusu", sağcı partileri büsbütün birbirlerine yaklaştıracaktır. Mobilya gensorusunda CHP ile birlikte hareket eden DP'nin, "asayiş gensoru"sunda aynı işbirliğini göstermesi son derece şüphelidir.

CHP, gensoru önergelerini vermek zorundaydı. Bu zorunluluk, ana muhalefet partisi olmanın zorunlu sonuçlarından biridir. Gensoru önergeleri sonunda, hükümetin devrilmeyeceği bilinse bile, CHP, muhalefet görevini yerine getirmek zorundadır. Şimdilik bu görev yerine getirilmiştir.

CHP'ye bu aşamada bir başka görev daha düşmektedir Bu görev, CHP'nin bir süre kendi iç yapısına dönerek parti örgütü ve yetkili kurullar arasındaki kopuklukları gidermek biçiminde özetlenebilir CHP Merkez Yönetim Kurulu, Parti Meclisi, Meclis ve Senato Grupları arasında, gereken işbirliği şimdiye kadar kurulmuş değildir. CHP içinde her kafadan bir ses çıkmaktadır

Alınız, tarım kazançlarının vergilendirilmesi sorununu... CHP Millet Meclisi Grubu, tarım kazançlarında vergi bağışıklığı sınırını yükselten yasayı, AP'lileri, CGP'lileri bile geride bırakacak ölçüler içinde desteklemiş ve oy kullanmıştır. Bazı CHP milletvekilleri, grup yöneticilerinin bu tutumuna karşı çıkmış, parti grubu içinde huzursuzluklar baş göstermiştir. CHP Senatörü Ziya Gökalp Mülayim, basında yayımlanan demeçleriyle bu yasaya, en sert biçimde karşı çıkmıştır.

Demek oluyor ki, CHP'nin bu konuda önceden saptanmış ve belirlenmiş bir görüşü yoktur. Bu görüş, tartışmalardan sonra kesin biçimini alır. Parti görüşü böylece saptanır. Ciddi ve disiplinli bir partide Grup Başkanvekilleri ayrı, milletvekilleri ayrı oy kullanmazlar.

CHP böyle bir "ciddiyet" ve "disiplinden" yoksundur... Parti içi dedikodular, partinin ciddi ve disiplinli bir parti olarak çalışmasını engellemektedir. Oylamalarda, bazı milletvekilleri, evlerine taksi yollanarak çağrılmaktadır. Meclis Grubu'nu, gensoru oylamalarında tam kadro olarak getirmek bile güçleşmektedir. Partide tam bir "laçkalık" hüküm sürmektedir.

Partinin, bir slogan olarak sık sık kullandığı "demokratik sol" kavramı da henüz açıklığa kavuşmuş değildir. Tarımda, toprak sahiplerinin daha az vergi vermelerini sağlayan yasalar bile, demokratik sol adına savunulmaktadır. Herkes kendi gö-üşüne göre bir demokratik sol sınırı çizmektedir.

CHP bir an önce tüzük kurultayını toplamalıdır. Demokratik sol ilkeler, elden geldiği kadar somutlaştırılmalıdır. CHP, tarımda toprak sahiplerinin vergi vermemesini mi istiyor? Bu belirlenir. CHP, dış ticaret ve bankaların devletleştirilmesini mi istiyor? Bu, programda belli olur. CHP NATO'dan ve Ortakpazar'dan çıkmak mı istiyor? Bu da programa açık açık yazılır.

Kimin demokratik solcu olduğu, kimin örgüte dayandığı, kimin sosyalist olduğu, bu ölçülerle ortaya çıkar. Yoksa:

- Eyüboğlu, Kırıkoğlu, Baykal, Topuz... gibi tartışmalarla, kimin kimden daha sağcı, ya da solcu olduğunu belirlemeye olanak yoktur. Buna olanak olmadığı gibi, şimdiye dek bu yolla yapılan değerlendirmelerin aldatıcı izlenimleri, Parti'yi gerçek yörüngesinden saptırabilir ve CHP'yi, sadece iktidara gelmek için savaşan bir siyasal kalabalık niteliğine sokar.

CHP'nin ciddi bir araştırma grubu da yoktur. İlerici basınla gereken olumlu ve yapıcı ilişkiler henüz kurulamamıştır. CHP gruplarını besleyecek bilimsel araştırmalar, yasa önerileri, belgesel yayınlar da yapılmamaktadır. Sadece "Özgür İnsan" dergisi çevresinde iyi niyetli ve sınırlı bir çalışmayla yetinilmektedir.

Milletvekili ve Senatörlerin çoğu, Ankara'da delege ağırlamak, seçmenlere Meclis lokantasında yemek ısmarlamak ve parlamento kulislerinde:

- Necmi Efendi çay getir diyerek başlattıkları sohbetlerle zaman öldürmektedirler.

CHP, bir an önce ciddi ve disiplinli bir parti görünümü içine girmelidir. Partinin bütün başarılarını bir tek adamdan, Bülent Ecevit'ten beklemek, "demokratik tembelliğin" adı mıdır yoksa?

Yalanımız, yanlışımız var mı ey CHP yöneticileri?!..

(Cumhuriyet, 28 Mart 1976)

KİRA SÖZLEŞMESİ...

12 Mart darbesinin CIA tarafından yapıldığını, MİT ile İran ve İsrail gizli örgütleri arasında yakın ilişkiler bulunduğunu açıklayan, cephe partilerinin Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, yoksul ülkelerde, CIA ile birlikle darbeler düzenlemekten "sabıkalı" Ameri .ı Dışişleri Bakanı Dr. Kissinger ile tam anlaşmaya vardı.

Antlaşma, Türkiye topraklarının Amerikan ordusuna kiraya verilmesiyle ilgilidir. Bu anlaşmadan sonra taraflar birbirlerini kutlamış ve birlikte kadeh kaldırmışlardır Onlar kadeh kaldırırken, biz de bir Ceza Yasası maddesini, durduğu yerden kaldırarak cephe partilerinin önüne dökelim. Ceza Yasası'nın 125'inci maddesinde şunlar yazılıdır:

Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına koymaya veya devletin istiklalini tenkise veya birliğini bozmaya veya devletin hakimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya matuf bir fiil işleyen kimse ölüm cezasıyla cezalandırılır...

Acaba, devlet topraklarının, bir kısmını "üs" "tesis" adları altında bir başka devletin egemenliği altına vermek, suç değil midir? Yıllarca Pentagon generallerinin emir ve komutasında tutulmuş vatan toprakları, acaba, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde değil midir?

Değilmiş herhalde...

Türk dış politikası, bildik bileli kapalı kapılar ardında yürütülmüştür. Ege'deki haklarımız da, Türk-Amerikan ilişkileri de, a .ı karanlık ortam içinde birtakım pazarlıklarla yürütülmektedir. 1947 yılından başlayarak, adım adım Amerikan emperyalizmine teslim olduk. O günlerde, bu ilişkilere karşı çıkanlar. devletin bütün gücüyle ezildi.

- Kahrolsun komünistler... edebiyatı, iç politikada devlet eliyle fert zengin etmenin paravanası olduğu gibi dış politikada da teslimiyetçiliğin bayrağı yapıldı.

Türkiye, Pentagon generallerince bir "sınır karakolu" olarak seçilmişti. İngilizler ise Türkiye'nin, Orta Doğu ülkelerindeki petrol yataklarının bekçiliğini yapmak için NATO'ya girmesini istiyordu. Bizden istenen bekçilikti, polislikti, jandarmalıktı. Kimlere karşı? Yoksul Arap halkına karşı...

NATO'ya girebilmek için kaç Mehmetçiğin, kaç subayın kemiklerini Kore dağlarında bırakıp geldik!.. Kore'de, Türk mezarlıklarındaki sessiz mezar taşları, Menderes hükümetlerinin utanç duvarları gibi durmaktadır şimdi.

Bugün, aynı politikanın bir başka aşamasındayız...

Kıbrıs bunalımından sonra Amerika'nın takındığı tavrı hep birlikte gördük. Ulusal güvenliğimizin söz konusu olduğu günlerde, Amerikan kongresi anlaşmalar gereği olarak yapılan askeri yardımı kesivердi. Yabancı petrol şirketlerince de jetlerimizin yakıtları kesildi. Türkiye, bir savaş anında Yunanistan karşısına, silahsız ve yakıtsız olarak çıkarılmak istendi. Ne çabuk unutuldu bunlar? Ne çabuk?..

Amerika'lılarla, 1950'lerden beri anlaşmalar nasıl imzalanıyor? Böyle kapalı kapılar ardında... Petrol, maden ve yabancı sermayeyi teşvik yasaları nasıl hazırlandı? Kapalı kapılar ardında. Amerikan uzmanlarıyla... Ege'de haklarımız nasıl kayboldu? Böyle kapalı kapılar ardında... Devlet toprakları nasıl kiraya veriliyor şimdi? İşte aynı yöntemlerle, aynı biçimde, kapalı kapılar ardında...

Nedir bunun adı? Kim, ne cesaretle imzalıyor bu anlaşmaları?! Menderes'in sonundan korkmuyorlar mı? Korkmuyorlar anlaşılan... Kıbrıs bunalımından ürkmüyorlar mı?.. Herhalde hiçbir tehlike çanı, cephe partilerini de bay Çağlayangil'i de hiç tedirgin etmiyor. Fakat Ceza Yasası yazıyor

Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına koyana ölüm cezası verilir

Şimdi bugünden başlayarak göreceksiniz ki, bu konuda her türlü demagoji saldırısıyla karşılaşacağız. Devlet topraklarını bir başka devlete kiraya verenler, "devletin bütünlüğü" gerekçesiyle bütün yurtseverleri ezmeye ve boğmaya çalışacaklardır.

Bir şairimizin şu özlü deyişini hatırlıyorum şimdi ister istemez:

Bu vatan, toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duranlarındır...

Öyle mi acaba?' Eloğlu, vatan topraklarını üç oda bir salon kiralar gibi kiralıyor da, umurunda değil bizim milliyetçilerimizin...

(Cumhuriyet, 29 Mart 1976)

ÖZAYDINLI KARARNAMESİ...

Vatan topraklarını kiraya veren cephe partileri, Silahlı Kuvvetler içinde de bazı oyunlara başvurmaktadır Orgeneral İrfan Özaydınlı, hiçbir yasal gerekçe gösterilmeksizin, Hava Kuvvetleri Komutanlığına atanmamaktadır

Neden?

Orgeneral Özaydınlı, 12 Mart döneminde, Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığında bulunmuştur Özaydınlı'nın bölgesinde işkence yapıldığı gibi, bazı sağcı eylemciler için dava açılmış, bir de, AP kongresine izin verilmemiştir. Özaydınlı'nın bir emri üzerine, Demirel'in, Eskişehir AP kongresine gövde gösterisi yaparak girmesi yasaklanmıştı

Şimdi hem MSP'liler, hem de AP'liler Özaydınlı'nın Hava Kuvvetleri Komutanlığına gelmesine karşı çıkmaktadır

Orgeneral İrfan Özaydınlı'nın Hava Kuvvetleri Komutanlığına getirilmemesinde ne gibi yasal veya siyasal sakınca görülmektedir acaba?

Demirel, Feyzioğlu, Türkeş ve Erbakan hep birlikte, kuvvet komutanlıklarına, kendi siyasal görüşlerine yakın buldukları orgeneralleri getirmek için, Silâhlı Kuvvetler içine politika sokmaktadırlar.

İşte "cuntacılık" budur

Cunta, sadece ihtilal yapmak için kurulmaz. Siyasal partiler Silâhlı Kuvvetler içinde, kendi görüşlerine yakın olanlara önemli görevler verebilmek için, ordu hiyerarşisini altüst ederek, bazı generalleri kayırmak, bazılarını da kenara itmek yoluyla da cuntacılık yapmış olurlar

12 Mart dönemi, bu bakımdan Silahlı Kuvvetlerimize son derece zarar verici etkilerini beraberinde getirmişti. 12 Mart Muhtırasıyla Silahlı Kuvvetler içinde, bazı generaller ve albaylar arasında, gruplar, hizipler ve cuntalar oluşmuş ve siyasal partiler, organik bağlar kurdukları bazı sıkıyönetim komutanlarıyla, solcu ve devrimci düşünceleri ezmeye çalışmışlardır

Özaydınlı kararnamesi, Ege sorunu dolayısıyla Yunan ordusunun Trakya sınırımızda yığınak yapıp beklediği günlerde günlerce Demirel'in masasında bekletilmektedir

Ordunun bütünlüğü böyle mi korunur? Ve böyle mi korundu şimdiye kadar?..

(Cumhuriyet, 30 Mart 1976)

KİRAYA VERELİM...

Çağlayangil Bey'in, bütün ciddiyetiyle imza ettiği anlaşma gereğince Amerika, Türkiye'de kullanacağı üsler karşılığı olmak üzere, 4 yılda 1 milyar dolarlık yardım yapacaktır. Demek ki, 35 milyon metrekare tutan üsler için dört yılda 1 milyar dolar alınacaktır.

Para veren petrol bulsun...

Bu paranın hesabında hangi ölçüler etkili olmuştur, tabii ki bilemiyoruz. Geçenlerde bir saksılık toprağı, 12 buçuk liraya satıyorlardı. Bir hesap yapsak: Bir saksılık toprak, 12 buçuk Türk lirası ederse, 35 milyon metrekare üs toprağı kaç Türk lirası eder?

Vatan topraklarını kiraya vermek, cephe milliyetçiliğinin vatanseverliklerinden biridir. Anlaşıldığına göre, kira yoluyla zengin olacağız. Belki de, topraklarını kiraya vererek kalkınan tek ülke olacağız dünyada. Olur mu, olur...

Cephe partileri, bu işin hesabını iyi yapmışlardır. Öyleyse neden sadece üsleri kiraya veriyoruz? Bazı büyük kentleri, kıyıları, ovaları ve denizleri de kiraya versek, kim bilir ne kadar zengin oluruz birdenbire!..

Örneğin, cephe partileri İzmir'i Yunanlılar'a kiraya verebilir 12 Mart günlerinde, Albay Papadopulos'un Atina'da, Nihat Erim'in de Ankara'da iktidar koltuğuna bağdaş kurdukları günlerde, "Türk-Yunan İşadamları Derneği" kurulmuştu. Belki bu dernek İzmir'i kirayla tutabilir, ne bilelim biz!..

İstanbul Boğazı'na Amerikalılar oldum olası hayrandırlar. Boğazı Amerikalılar'a ya da bütün NATO üyelerine ortaklaşa kiraya veririz. Boğaz için çok yüksek kira ücreti istemek gerekir. Boğaz için kira sözleşmesi yaparken:

Fakat Boğaz'da Türk Bayrağı dalgalanacak... diye çok önemli bir ·ı da koyabiliriz. Kira sözleşmesine, Amerikalıların kirayla tuttuğu yerlere; MHP, AP, CGP ve MSP gibi "Milliyetçi Partiler"in bayraklarının da asılması yolunda hükümler de koydurulabilir Ne de olsa evsahibiyiz...

Amerikalı dostlarımız, Adana ve Diyarbakır'la da yakından ilgilidirler. Belki Lübnan'da süren anarşiye son vermek için kiraladıkları üsleri ıllanmak isterler. Adana ve Diyarbakır'ı da toptan kiraya vermek, hem ülkemizin bütünlüğü, hem de e-

konomik durumumuz için çok yararlı olur. Dr. Kissinger de kesesinin ağzını açar artık..

Bu arada memleketin kadastrosunun da bir an önce bitirilmesi gerekmektedir. Çünkü vatan toprakları parsellenmelidir ki kolayca kiraya verilsin. Bu kira sözleşmeleriyle birlikte, kadastro çalışmaları da hızlanmalıdır.

Vatan topraklarından bir kısmı da Suudi Arabistan'a kiraya verilmelidir. Bu Müslüman kardeşimiz, kiraladığı topraklar üzerine camiler yaptırır. Kira süresi bitince, camiler bizim olur. Bu konudaki görüşmelere, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı, üstelik ve ayrıca Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Prof. Dr Necmettin Erbakan efendi gönderilmelidir.

Kirayı artırmak, tahliye davaları açmak, evsahibi olarak, Cephe Partileri'nin bileceği iştir. Evsahiplerinden İhsan Sabri Bey:

- Hayat pahalandı, artırın kirayı biraz... derse, Dr. Kissinger:

Şimdi bizim de elimiz darda, artırmayız... demeyecektir herhalde.

Evsahibi-kiracı olarak kardeş kardeşe geçinirler, hiç merakınız olmasın...

Bu kira işleri biraz gelişsin, belki biz de Amerikalılar'dan karşılık olarak devlet adamı kiralarız. Bakınız şu zavallı Nixon'ın haline... Biz de Nixon'ı kiralarız... Zavallı adam, Muhalefet Parti'sinin telefonunu dinletti diye gümbür gümbür yuvarlandı gitti. Bizde olsaydı, başımızın üstünde tutardık. Adı yolsuzluklara da karışsa, telefonları da dinletse, hısım akrabası sıfırdan milyoner de olsa, Amerikan halkı gibi nankörlük etmezdik kendisine.

Ne de olsa milli terbiye meselesi...

(Cumhuriyet, 31 Mart 1976)

BOMBALAR PATLARKEN...

Yolsuzluk dosyalarının iplerinin çözüldüğü şu son günlerde, bazı yayın organlarıyla, MİT Müsteşar'ı emekli Orgeneral Hamza Görgüç ve Jandarma Genel Komutan vekili Korgeneral Şahap Yardımoğlu'nun oturduğu evlerin önünde bombalar

patlamıştır Ülkenin dört bir yanında öğrenci çatışmaları da sürüp durmaktadır

Bazı çevreler, sıkıyönetim ilân ederek, yolsuzlukları unuttturmak ve yeniden solu ezmek hazırlıkları içindedir Demirel, üniversitede sürüp giden olaylar nedeniyle, sıkıyönetim ilân etmeyi düşündüklerini açıklamıştır Bu bombalar, hangi eller tarafından atılıyor, bunu bilemeyiz; fakat bileceğimiz bir konu var; o da, bu bombaların, gelecek bir sıkıyönetimin "havai fişekleri" olduğudur.

Bu hafta başında İtalya'da, İtalyan gizli istihbarat servisi başkanı General Gianadelio Maletti tutuklandı. General Maletti'nin İtalya'da bilinmeyen kişilerce atılan bomba olaylarından sorumlu olduğu söylenmektedir 1971 yılında Milano kentinde, bombalar patlamış 16 kişi patlayan bu bombalar nedeniyle ölmüştü.

Bu olayların İtalya Gizli Haber Alma Servisi tarafından düzenlendiği ve bomba olaylarının gerçek sanığının da, bu servisin başkanı General Maletti tarafından yurt dışına kaçırıldığı anlaşıldı. General Maletti ve arkadaşları bugünlerde yargıç önünde eylemlerinin hesabını vermektedirler

Türkiye'de de 12 Mart öncesi ve sonrası bomba olaylarının içyüzü anlaşılmış değildir Bomba olayları nedeniyle sık sık adı geçen bir emekli ihtilâlci albayın, bugün sağcı örgütlerle, sağcı yayın organlarıyla düşüp kalktığını gördükçe 12 Mart öncesinin bazı olaylarını da anlamak kolaylaşmaktadır Bazı olaylar, geçmişin karanlıklarına terkedilmekte, gerçekler ısrarla kamuoyunun önünden kaçırılmaktadır.

Örneğin, Türkiye'de devlet terörünün resmen başladığı 17 Mayıs 1971 günü, İsrail Başkonsolosunu kaçıran istihbaratçı Yüzbaşı İlyas Aydın neden yakalanmamıştır? İlyas Aydın hakkındaki dosya neden kapatılmıştır? İlyas Aydın olayı, karanlık olayların sadece bir tanesidir...

Bir an için düşünelim: İlyas Aydın bir CIA Ajanı olamaz mı? Ya da MİT görevlisi olamaz mı? İlyas Aydın "kontrgerilla" adlı gizli örgütün hünerli bir elemanı olamaz mı? Nerededir şimdi İlyas Aydın? Beş yıldır, ne ölüsüne, ne dirisine kimse rastlamadı, nedendir acaba?..

12 Mart öncesinin "kışkırtıcı ajanları" bütün belgeleri ve kimlik kartlarıyla kamuoyu önünde sergilendi. Bunlar, sadece,

kışkırtıcı ajanların bir bölümüdür. Kim bilir, bilmediğimiz ya da bilip de belgelerini henüz bulamadığımız nice kışkırtıcı ajan ortalıkta dolaşıp durmaktadır. Söyler misiniz, ihtilâl toplantılarında, Silahlı Kuvvetlerin, devrimci işçi örgütleriyle işbirliği yapmasını önerdikten sonra, bugün sağcı gazete patronlarının sofralarında çöplenen emekli albaylar, neyin nesi olurlar?

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil de, Amerikan, İsrail ve İran gizli haber alma örgütleriyle içli dışlı olduğumuzu açıklamamış mıydı? Son beş altı yılın olaylarını, arka arkaya sıralarsanız, burada karşınıza gizli örgütler, devlet terörü, kışkırtıcı ajanlar çıkar Sağcı örgütlerin bütün istedikleri, kapalı bir iktidar döneminde, egemenliklerini artırmaktır

Dikkat gerektiren günler yaşıyoruz. Oyun yine eski oyundur Demirel ve ortakları, bir sıkıyönetim dönemi ile, yolsuzlukları unutturmak istiyor. Bombalar bunun işaretidir

Türk solu, her türlü açık ya da kapalı kışkırtmalara karşı uyanık olmalıdır Öyle zamanlar olur ki, eylemsizlik en akıllı eylem çeşidi sayılır

(Cumhuriyet, 1 Nisan 1976)

OYUNU ANLAMAK..

Şimdilik gündemde iki önemli konu vardır Bunlardan birincisi, Türk-Amerikan ilişkileri, ikincisi de çorap söküğü gibi birbiri ardından gelen yolsuzluk dosyalarıdır Kamuoyu, bu iki konu üzerinde son derece duyarlıdır.

Cephe partilerinin şimdilik tek amacı, bu iki konunun konuşulmasını engellemektir. Çünkü yolsuzluk dosyaları da, Amerikan üsleri de, cephe ortaklığının temelini oymaktadır

Bunun için yapılacak iş çok basittir: Önce, öğrenci kesimi içinde varolan huzursuzluğu artırmak, sonra birkaç yere bomba atmak, bütün dikkatleri çatışmalara çevirecektir. Demirel'in aradığı ortam budur.

Böyle bir ortam yaratılınca, Demirel, rejimi savunan bir devlet adamı gibi demeçler verecek ve devlet kuvvetlerini, sola karşı kullanmak isteyecektir.

- Af Kanunu ile kirlenen sokakları devlet kuvvetleri temizleyecektir

Demirel, bu sözü boş yere söylemiş değildir. Çünkü, üst üste patlayan bombalar ve önceki gün Ankara'daki öğrencipolis çatışması, Demirel'in arayıp da bulamadığı olaylardandır.

Hiç kuşkunuz olmasın, Demirel bir sıkıyönetim istemektedir. Hükümette bulunduğu süre içinde 39 kişi siyasal nedenlerle öldürülmüş, yüzlerce kişi yaralanmış... Bunlar Demirel'in umurunda bile değildir. Bundan sonra sivil yönetimle yapamadıklarını askeri yönetimle başarmak, Demirel'in en kaba taktiklerinden biridir.

Sürüp giden öğrenci olaylarını, yürürlükteki yasalarla önlemek mümkündür. Bunun en canlı ve belirgin kanıtı, Ecevit hükümeti sırasında bu tür çatışmaların olmayışıdır. Demirel, olayların böylesine sürüp gitmesini istemektedir. Bundan sonra, gelsin sıkıyönetim...

Cephe hükümeti bir yıldır görev başındadır. Bu bir yıl içinde asker ve sivil bürokraside Demirel'in istediği atamalar yapılmıştır. Devlet bürokrasisinin bir kesimi, tam Demirel'in istediği cepheleşmeye uydurulmuştur.

Türkiye, beş yıl önce 12 Mart olayını yaşamıştır. Bu 12 Mart olayı, başta gençlik kesimi olmak üzere bütün devrimcilere bazı dersler vermiştir. Muhtıra öncesi ve sonrası devrimci görüş ve eylemlerde bazı yanlışlıklar yapılmıştır. Bu yanlışlıklar, henüz bir "özeleştiri" süzgecinden geçirilmemiştir.

Olayların akışı, devrimci kesim içinde, bu son beş yılın hiçbir olayından ders alınmadığını da kanıtlamaktadır ne yazık ki!.. Faşist baskılar, gençlik heyecanı, örgütsüz eylem çeşitleri, yanlış taktikler ve büyük bir olasılıkla, kışkırtıcı ajanlar da bir araya gelince bütün bunlar hep birlikte olayların yörüngesini saptırmaktadır.

Devrimci eylem, emekçi sınıflardan güç almadıkça, başarıya ulaşamaz. Üniversite duvarları ya da büyük kentlerin bulvarları ile sınırlanmış devrimci eylem, eninde sonunda "küçük burjuva anarşizmine" dönüşür.

Şu anda, karşı güçlerin de istediği budur. Ülkücü saldırganlarla bir çatışma yaratılsın, sonra da olaya devlet karışsın ve devrimci gençler ezilsin... Demirel'in 12 Mart öncesi, bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısında, ülkücü ve devrimci gençler için kullandığı şu söz, çok kez yazılıp çizilmiştir:

- İti ite boğduruyorum...

Aynı taktik uygulanmaktadır. Önce, üniversite duvarları içinde ve büyük kent bulvarlarında sağ-sol çatışmasına seyirci kalındı ya da 12 Mart öncesi olduğu gibi, bu çatışmalar kışkırtıcı ajanlarla kızıştırıldı. Sonra da, bu olaylar sıkıyönetimin malzemesi olarak kullanılmak istendi.

Oyunu bozmak gerekmez mi?..

Gündemimizdeki konu, Türk-Amerikan ilişkileri ve yolsuzluk dosyalarıdır: Bütün dikkat bu iki noktada toplanmalıdır. Oyun böyle bozulur şimdilik...

(Cumhuriyet, 2 Nisan 1976)

KONTRGERİLLA TAKTİKLERİ...

"Kontrgerilla", Amerikan Silahlı Kuvvetleri tarafından yönetilen Panama'daki "Antigerilla okulu" ile, Washington'da "Uluslararası Polis Akademisi"nde okutulan bir dersin adıdır. Bu derslerde, solcu ayaklanma ve devrimci eylemlere karşı alınması gereken tedbirler konu edilmektedir.

Kontrgerilla üzerinde çeşitli incelemeler yapılmıştır. Bu incelemelerin en önemlilerinden biri, İngilizce adıyla "Counter-Insurgency Warfare" adıyla bilinir. Kontrgerillanın teori ve pratiğini inceleyen bu kitap, "Davit Galula" adında bir Amerikalı tarafından yazılmıştır. Bu kitap, CIA'nın güdümündeki "Pregar Yayınevi" tarafından basılmış ve bütün dünyaya yayılmıştır. Bu kitabın Türkçe çevirileri de birçok resmi kuruluşa gönderilmiştir.

Amerikan Silahlı Kuvvetleri'nde okutulan "Kontrgerilla" kitaplarından biri "FM-31-15" sayısıyla yayımlanmıştır. Bu kitapta da isyan ve benzeri eylemlerin nasıl bastırılacağı incelenmektedir. Bu kitaplarda, sadece bazı askeri taktik ve stratejiler yer almamaktadır. Bu kitaplarda siyasal konular da işlenmektedir.

Kontrgerilla yöntemleri arasında adam öldürme, işkence yapma, silahlı soygun gibi eylemler de bulunmaktadır "FM-31-16" sayılı ve "Counter Guerilla Operations" adlı kitapta bu gibi eylemler de inceleme konusu yapılmaktadır Amerikan kara ordusu tarafından çıkarılan bu kitap, başta Amerika'nın Vietnam'daki kuvvetleri olmak üzere, birçok askeri harekat sırasında kullanılmıştır.

Bu kitaplar ayrıca, NATO ülkelerine de gönderilmiştir "Kontrgerilla" üzerinde yazılan kitaplarda yer alan siyasal değerlendirmelerde, Amerika'nın bütün yoksul ülkeler halklarını birer "rehine" olarak tuttuğu ve bazı ülkelerde de, reform girişimlerini istediği ölçüde tutmak gibi taktikleri olduğu da yazılmaktadır.

12 Mart sonrası, bazı büyük kentlerde karargah kuran ve işkence yaptıkları insanlara kendilerini:

Burası Kontrgerilla Teşkilatı'dır. Burada anayasa yoktur diye tanıtan ve birçoğu bugün "deşifre olmuş" yani adları bizlerce bilinen birçok işkenceci, doğrudan doğruya CIA tarafından yönetilen bir gizli örgütün üyeleridir.

Bu örgüt, işkence dışında, kışkırtıcı ajan kullanmak, sabotaj düzenlemek, devrimci eylemleri yörüngesinden saptırmak gibi görevler yapmaktadır Bunların amaçları, taktikleri, yukarıda birkaçının adını verdiğimiz CIA kökenli kitaplarda yazılıdır.

12 Mart sonrasında, Kontrgerilla'lar tarafından işkence edilen emekli Kurmay Yarbay Talat Turan, dört bin beş yüz sayfayı bulan savunmasında bu belgeleri birer birer mahkemeye vermiştir. Bu savunma, irkiye'deki CIA karargahlarını, matematik kesinlikle ortaya koymaktadır.

Bunları neden anlatıyoruz: Nedeni şu: Yeniden başlayan bomba olayları, sabotajlar, silahlı gençlik eylemlerinin arkasında, bir CIA kuruluşu olan Kontrgerilla gölgesi dolaşmaya başlamıştır.

Devrimciliğin temel kurallarından biri de, CIA tarafından tezgahlanan oyunlara ve tuzaklara karşı uyanık olmayı gerektirir.

İşte belgeler, işte olaylar... Siz verin hükmünüzü...

(Cumhuriyet, 3 Nisan 1976)

ÇİMENTO VS...

Türkiye İşçi Partisi, Demirel kardeşlerin sahibi bulunduğu Göltaş Şirketi'nce yapılan çimento ihracatında yolsuzluklar yapıldığını ileri sürerek, bazı belgeleri de basına dağıtmıştır Demek oluyor ki, demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurları arasına şimdi de çimento torbaları katılmaktadır

Yolsuzluk dosyaları ile cephe partileri arasında "diyalektik" ilişki bulunmaktadır. Yolsuzluk dosyaları arttıkça cephe partilerinin oyları da artmaktadır. İşbu nedenledir ki, çimento torbaları, cephe milliyetçiliğinin temelini iyice kuvvetlendirecektir

Biliyorsunuz bu İşçi Partililer, "Bilimsel Sosyalizm" ilkelerini benimsedikleri için, Piyade Albay İzzettin Avlar başkanlığındaki Sıkıyönetim Mahkemesi'nce ağır cezalara çarptırılmışlar ve ancak af yasasıyla cezaevinden çıkmışlardır

TİP'liler solcu oldukları için, rejim düşmanlığı yapmaktadırlar. Ne olmuş Demirel kardeşler milyoner olmuşsa?.. Hep bu memleket için değil mi?.. Ne olmuş yani; mobilya ihracatı yaparak memlekete döviz getirmiş Demirel ailesi... "Düşmez kalkmaz bir Allah!.. Baksanıza Türk parasının değeri de düştü...

Demirel ne yapıyor? Komünizmle mücadele ediyor... Peki nasıl mücadele edecek komünizmle? Maddi ve manevi kaynakları kullanarak... Manevi kaynaklar nedir? Manevi kaynaklar, şanlı tarih, necip millet, atalarımızın kanı, Milli Selamet Partisi tüzüğü, Milliyetçi Hareket Partisi programı ve kurt ulumalarıdır. Maddi kaynaklar ise paradır. Demirel ailesi yoksul olursa, nasıl mücadele edecek komünizmle?!..

NATO'ya, CENTO'ya, Kontrgerillaya bağlıyız. Bunların da "Komünizmle mücadele fonları" vardır Belki Demirel ailesinin milyonlarının kaynağı bu fonlardır Onlar da bu paraları alıp işlei ,lerse, size ne, bize ne?!..

Türkiye İşçi Partisi, Marksist-Leninist ve hatta Maoist olduğu için bu çimento yolsuzluğuna el atmıştır. Demirel ailesi de anti-Marksist, anti-Leninist ve hatta anti-Maoist olduğu için mobilya ve çimento ticaretiyle meşgul olmaktadır.

Yolsuzlukları ortaya çıkaranların hepsi de, şanlı tarihimizin düşmanı hınzır solculardır Bunların hepsinin kafası ezilmeli, bu arada mobilya ve çimento ihracatına devam edilmelidir

Yahya Demirel örnek bir Türk gencidir İlkokulda, "hal ve gidiş" başta olmak üzere bütün derslerinden "pekiyi" almıştır. Sofrasında her sabah Kuran-ı Kerim okunan bir ailenin torunu olduğu için, ne Marksist olmuştur, ne Leninist, ne de Komünist... Yani, Yahya Demirel, ihracat yapmasaydı da anarşist mi olsaydı? Rejim düşmanı mı olsaydı?!..

Rejim düşmanı olmadığı için dış ticaret rejiminden yararlanmış ve bu yoksul milleti kalkındırmak için vergi iadesi almış-

tır. Evinde, işyerinde arama yapıldığında, yasaklanmış sr yayın ele geçmiş de değildir.

Bir de telsiz yolsuzluğunu ortaya attılar...

CHP Gaziantep Milletvekili Mustafa Güneş, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün aldığı telsizlerde bazı yolsuzluklar olduğunu ileri sürmektedir. Bu açıkça "güvenlik kuvvetlerinin manevi şahsiyetine hakaret" amacıyla ortaya atılmıştır. İddiaya göre, Emniyet telsizleri, Altay Şirketi aracılığı ile alınmış. Ne olmuş, alınmışsa?!..

Bunların hepsi rejim düşmanlığıdır, devletin temeline dinamit koymaktır... Emniyet telsizleri, ülkemizdeki "aşırı cereyanları" arayıp bulmak için kullanılmaktadır. Telsizlerde yolsuzluk yapıldığını ileri sürmek devletimizin "itibarını" sarsmak demektir Bütün yolsuzluklar, vatanı kurtarmak için yapılmaktadır. Neler yapmadık bu vatan için? Kimimiz nutuk çektik, kimimiz ihracat yaptık, kimimiz öldük, kimimiz hapis yattık...

Çimento torbaları da, mobilya takımları da, hayali şirketler de, dövizler de, paralar da çoğalsın ve kahrolsun komünistler, rejim düşmanları... Yaşasın Demirel ve ailesi...

(Cumhuriyet, 4 Nisan 1976)

GENERALLERİN GECESİ...

Başbakan Demirel AP Gençlik Örgütünde haktan, hukuktan, demokrasiden söz ederken, bazı generallerin avukatlıklarını da yapmaya kalkışmıştır. Bakınız ne diyor:

– Faik Türün'ü zalim, Ali Elverdi'yi faşist ilan ederseniz ülkenin hizmetlerini kime gördüreceksiniz?..

Demirel'in istediği generaller Türün'lerdir, Elverdi'lerdir. Bunların dışında bir general, yasalara ve geleneklere uygun olarak, Hava Kuvvetleri Komutanlığına atanacak olursa Demirel:

– Ben yasa dinlemem... diyebilmektedir

Demirel ve cephe ortakları Silahlı Kuvvetler içinde bir oyun oynamaktadırlar Bazı generaller hakkında sicil tutulmakta, buna göre:

Bizdendir, bize karşıdır... gibi değerlendirmelerle, Silahlı Kuvvetlerin hiyerarşisi altüst edilmektedir.

12 Mart'ın İstanbul Sıkıyönetim Komutanı neredeydi?.. AP'de..

12 Mart'ın Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı neredeydi? AP'de...

12 Mart'ın İzmir Sıkıyönetim Komutanı neredeydi? O da AP'de...

12 Mart'ın Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanı neredeydi? O da AP'de...

– Bizdendir, bize karşıdır...

Demirel ve cephe partilerinin tek ölçüsü budur.

Bir general Demirel'den yanaysa, ona karada ölüm yoktur artık. Ya milletvekili olacaktır ya da büyük bankaların yönetim kurullarına postu serecektir.

12 Mart'ın Genelkurmay Başkanı, ne yapıyor şimdi? Bir büyük bankada, ayda binlerce lira para alıyor; kendisine bir de yılda yüzbinlerce lira "temettü" veriliyor. Neyin karşılığıdır bu paralar, neyin, söyler misiniz? Hangi bankacılık bilgisinin? Türün ne yapıyor? Umumi Mağazalar Yönetim Kurulundan sırt üstü yatıp, para kazanıyor.

İşte hizmet dedikleri bu...

– Faik Türün'ü zalim, Ali Elverdi'yi faşist ilan ederseniz, ülkenin hizmetlerini kime gördüreceksiniz?

Bu memlekette hizmet görenler, sadece Faik Türün ve Ali Elverdi gibi generaller midir? Orgeneral İrfan Özaydınlı bu memlekete hizmet etmemiş midir? Neden omuzundaki dört yıldızla kuvvet komutanlığına hak kazanan orgeneralin kararnamesini imzalamıyorsunuz?!..

Demirel'in istediği generalleri görüyorsunuz: Ya işkence karargâhları yöneticileri, ya da idam kararlarının kırık kalemleri...

12 Mart Muhtırası'nın radyolarda okunmasından sonra, bazı general ve albaylar, Demirel hükümetinin imzaladığı kararnamelerle emekliye ayrıldılar. Tümgeneral Celil Gürkan, Tuğamiral Vedii Bilget, bu memlekete hiç hizmet etmemişler midir? Tümgeneral Gürkan, Orgeneral Türün'ün emriyle işkence evlerinde, işkenceci canavarlara teslim edildi. Neden?

Evet, bütün ölçü bu:

– Bizdendir, bize karşıdır...

Tümgeneral Celil Gürkan bize karşıdır. Yatırın işkence masasına. Faik Türün bizdendir. Paşaya bol ücretli bir iş bulun. Cemal Süer bizdendir. Alın partiye. Tağmaç bize hizmet etti. Verin bir yönetim kurulu üyeliği. Korgeneral Madanoğlu bize karşıdır. Atın içeri...

Şimdi aynı anlayış, Hava Kuvvetleri Komutanlığına ipotek koymuştur. Son zamanlara gelinceye kadar, Silahlı Kuvvetlerin atama kararnamelerine hiçbir hükümet karışmazdı. Bu tutum, Silahlı Kuvvetlere duyulan saygının gereği sayılırdı. Cephe ortaklığı bu saygıyı da kaldırıp attı.

– Bizdendir, bize karşıdır...

Tek ölçüleri, tek endişeleri, tek düşünceleri budur artık.

– Faik Türün'ü zalim, Ali Elverdi'yi faşist ilan ederseniz, ülkenin hizmetlerini kime gördüreceksiniz?..

Bu ülkeye hizmet, işkence yapmanın ve ölüm cezası vermenin adı mıdır acaba?

Yok mudur bir başka hizmet çeşidi?..

(Cumhuriyet, 5 Nisan 1976)

MEHMET PEKŞEN'İ TANIR MISINIZ?

Mehmet Pekşen 12 Mart döneminde, Ankara'da Siyasi Polis'te çalışmış bir polis memurudur Bu polis memuru, şu anda Ankara'nın bir ilçesi olan Çubuk'ta Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından verilen mahkûmiyet cezasını çekmektedir.

Mehmet Pekşen'in suçu neydi?

Pekşen, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından emniyet kuvvetlerine hakaret ettiği gerekçesiyle, iki buçuk yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı, eski polis memuru Mehmet Pekşen'in, devrimci kuruluşların bir yürüyüşünde, polise hakaret ettiğini ileri sürerek, tutuklanmasını ve cezalandırılmasını istemişti.

Mehmet Pekşen önce tutuklandı sonra da mahkûm oldu.

Mehmet Pekşen, Ankara Emniyetinde polis memuru olarak çalışırken, işkencelere tanık olmuş ve bazı emniyet görevlilerinin bu tutumuna dayanamayarak istifa etmişti. Pekşen istifa

ettikten sonra, tanık olduğu işkenceleri "Ben bir işkenceciydim" başlığı altında yayınladı. Bu yazı dizisinde, yapılan işkenceler bütün ayrıntılarıyla anlatılmaktaydı.

Mehmet Pekşen, "Ben bir işkenceciydim" adlı yazı dizisi yayınlanmadan önce bizlerle gelip konuştu. İşkencecilerin adlarını verdi, onların fotoğraflarını getirdi:

– İşte bunlar... dedi. İşkencelerin nasıl yapıldığını, kimler tarafından yönetildiğini bir bir anlattı. Bizler de kendisine:

– Bunlar yayınlanır amma, seni de içeri atarlar... demiştik. Bize verdiği yanıt ilginçti:

– Atsınlar ağabey. Ben yaştakilere nasıl işkence yapıldığını gördüm. Benim payıma ne ceza düşecekse, razıyım... diyordu.

Mehmet Pekşen'i yazdığı yazılardan ötürü tutuklamadılar Bir yürüyüşte "Emniyet kuvvetlerinin manevi şahsiyetine" hakaret ettiği ileri sürüldü. İhbarcılar da, eski arkadaşları, yani, polislerdi.

Mehmet Pekşen, bu tanık ifadelerine dayanılarak, mahkûm edildi. Cezası Yargıtay'dan da geçti.

Mehmet Pekşen şimdi Çubuk cezaevinde özgürlüğüne kavuşacağı günleri beklemektedir. Maraş'ın Andırın İlçesindeki yoksul anası, oğluna para gönderebiliyor mu? Dostları, arkadaşları ziyaretine geliyor mu? Cebinde harçlığı var mı? Ne yiyor, ne içiyor?

Bunları bilmiyoruz...

12 Mart döneminde birçok kamu görevlisi, işkencelere, yasa dışı işlemlere, zulüme tanık oldu. Bir çoğu sustu ya da susturuldu. 12 Mart döneminde bakanlık koltuğuna sıçramış sözde Atatürkçüler, mangalda kül bırakmayan bürokratlar, yapılanlar karşısında, bütün olup bitenleri, birer Buda heykeli sessizliği içinde izlediler.

Mehmet Pekşen'in hiçbir güvencesi yoktu. Arabası, katı, emekli maaşı, hiçbiri, hiçbiri yoktu. İşkencelerden utandı, bütün tehlikelerine rağmen eline kalemi alıp, gördüklerini yazdı. Sadece gördüklerini yazmakla yetinmedi, devrimci eylemlere, devrimci yürüyüşlere katılmak istedi:

– Yüreğim yanıyor abi, nasıl zulüm ediyorlar, nasıl?...

Mehmet Pekşen'in yazdıklarının tek satırı yalanlanmadı. Pekşen, bazı görevlilerin, işkencelerden dolayı "Gıcırtı" adı altında para aldıklarını yazdı... Amerikan Büyükelçiliğinden bazı

paketler yollandığını yazdı... İşkence yapan polis müdürlerini tanıttı... Genç kızlara sarkıntılık yapan görevlileri açıkladı.

Hiçbiri yalanlanmadı bunların...

Devir CHP-MSP dönemiydi. İş aradı devlet kapılarında, bulamadı, iş vermediler Mehmet Pekşen'e. Kimse iş vermedi. Herkes kapısını kapadı.

Ve sonunda mahkûm oldu Mehmet Pekşen...

Mehmet Pekşen'i tanıyor musunuz, emniyet görevlileri? Mehmet Pekşen'e hiç rastlamış mıydınız, MİT yetkilileri? Mehmet Pekşen'i tanır mıydınız, CHP'liler, AP'liler, CGP'liler? Tanır mıydınız Mehmet Pekşen'i?

Erim, Arar, Koçaş, Karaosmanoğlu, Tağmaç, tanır mıydınız Mehmet Pekşen'i? Devrimciler tanır mıydınız Mehmet Pekşen'i?

Ve siz tanır mısınız Mehmet Pekşen'i?

(Cumhuriyet, 6 Nisan 1976)

PEKİ BU SİLAHLAR?..

İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, Cephe Hükümeti'nin güvenoyu almasından bir yıl sonra, öğrencilerin silah taşımalarının önleneceğini açıkladı. Hiç şüphesiz, bu açıklama, Cephe Hükümeti için olumlu bir davranıştır. Son bir yıl içinde, 39 kişi siyasal nedenlerle öldürüldükten sonra, İçişleri Bakanı da daldığı derin uykudan uyanarak:

Öğrencinin silah taşıması kesinlikle önlenmeli... demektedir.

Kendilerine, bütün içtenliğimizle:

- Sabah şerifleri hayrolsun... dedikten sonra, başarılar dilemeyi görev sayarız.

Asiltürk silah sorununa el atmışsa, biz de kendisine, bir dava dosyasıyla iki tabancadan söz edelim:

Ülkü Ocakları eski Genel Başkanlarından İbrahim Doğan, 1970 yılında, sonradan Milliyetçi Harekat Partisi Gençlik Kolları Başkanlığına getirilen Ali Güngör ile birlikte, Dr. Necdet Güçlü'yü tabanca kurşunuyla öldürmüştü.

Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi, 1971-91 esas, 1974/486 karar sayılı hükmüyle, İbrahim Doğan ve Ali Güngör'ü, 12'şer yıl ağır hapis cezasına çarptırmıştır. Bu arada af yasası çıktığından, her iki cinayet hükümlüsü de salıverilmiştir. Demirel:

- Af kanunu ile kirlenmiş sokakları devlet gücü temizleyecektir... derken, hiç şüphesiz, AP kongrelerine çiçek getiren bu sağcı eylemcileri kastetmemiştir. Çünkü bunlar, sokakları devlet güçlerinden önce temizlemek için, kendi yöntemleriyle ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Bu karar, yasa yollarına baş vurulmadığı için 8.10.1974 günü kesinleşmiştir. Bu kararın 4 nolu bendini birlikte okuyalım:

Emanet 1970/814 sırasında kayıtlı sanık İbrahim Doğan'dan zapt edilen 6815296 no'lu tabanca ve mermilerin teğmen Fehmi Altınbilek adındaki şahsa, 6815248 nolu tabancanın teğmen Mustafa İlerisoy adındaki bir başka şahsa ait olduğu anlaşıldığından, bu iki tabancanın da sahiplerine geri verilmelerine...

Yani, Ülkü Ocakları Genel Başkanı, cinayeti iki subayın tabancaları ve mermileriyle işlemiştir. Nedendir bilinmez, hiçbir devlet yetkilisi bu subaylar hakkında bir kovuşturma açmamıştır. Bu dosya Ülkü Ocakları başkanından Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları'na, oralardan Silahlı Kuvvetler içine sızmış bir örgütün suç kanıtlarını ortaya koymuyor mu?

Teğmen Fehmi Altınbilek, bu olaydan sonra Tunceli'de bazı "operasyonlarda" bulunduktan sonra, İstanbul'da Kartal ilçesine atanmıştır. Altınbilek, jandarma yüzbaşısı olarak görev yapmaktadır. Altınbilek'in yeni görevi işçi grevlerini bastırmaktır.

Birkaç ay önce, bu subayların silahları, sicil sayıları ile birlikte yayımlandı. Bu köşeden, olayın belgeleri de kamuoyuna sunuldu. CHP Ankara Senatörü Prof. Uğur Alacakaptan Senato'da, bu konuyu İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'e sordu.

Cevap? Cevap yok...

O günden bu yana ne İçişleri Bakanlığı, ne Jandarma Genel Komutanlığı, hiçbir açıklama yapmadı. Jandarma Yüzbaşısı Fehmi Altınbilek, görevine devam etmektedir. Jandarma Komutanlığı, İçişleri Bakanlığı'na bağlıdır. Oğuzhan Asiltürk'ün bu-

güne kadar susmasını nasıl yorumlamak gerekir acaba? Bu iki tabancanın sahipleri hakkında, şimdiye kadar herhangi bir kovuşturma açılmış mıdır? Açılmışsa, ne sonuca varılmıştır? Açılmamışsa, neden açılmamıştır? Yoksa, bazı gizli örgütlerden mi korkulmaktadır?

Bugün Ankara'da, bir orgeneral, bir korgeneral, bir tuğgeneral ve bir de albay yargılanmaktadır. Koskoca Hava Kuvvetleri Komutanı, bir suçlama nedeniyle koltuğundan ayrılmış ve mahkeme önüne çıkmıştır.

Acaba bir cinayet aletinin sahibi yüzbaşı, hangi dokunulmazlık zırhından yararlanmaktadır?

Asiltürk, inandırıcı olmak istiyorsa, önce bu sorunu aydınlatsın ve bu konuda kendisine sorulan soruyu cevaplandırsın, ondan sonra devlet kuvvetlerine emir versin...

Unutulmasın ki, gün olur kırmızı plakalı arabalar da, selam duran polisler de kaybolur gider. Geride bu sorular ve bu soruların takıldığı dosyalar kalır

Bu olay ortaya çıkarılmazsa, bu suç belgeleri ortadayken İçişleri Bakanı olarak susulursa, söyler misiniz bay Asiltürk, nasıl inanalım size? Nasıl?..

(Cumhuriyet, 7 Nisan 1976)

BİR BABANIN GÖZYAŞLARI...

1972 yılının Mart ayıydı. Takvimler 9 Mart gününü gösteriyordu. Esmer uzun boylu delikanlı, Ankara'da, Ayrancı semtinde Meneviş sokağında nişanlısının kapısını çaldı. Kapı açılır açılmaz, içeriden bir tabanca uzandı.

Delikanlı kaçmaya başladı...

Evden hızla fırlayan sivil giyinmiş bir kişi de, delikanlının peşinden fırladı. Delikanlı, Meneviş sokağını geçip, Yazanlar sokağına girdiğinde sırtına saplanan bir kurşunla sarsıldı, sonra, kanlar içinde yere düştü.

Kaçan delikanlının üç-dört metre arkasından ateş eden kişi bir güvenlik görevlisiydi. Vurulan delikanlı da, Orta-Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi son sınıf öğrencisiydi Üniversiteyi bitirmesi için iki ayı daha vardı.

Delikanlı uzun süre, yıkıldığı yerde bekletildi. Bir süre sonra hastaneye kaldırıldığında, kan kaybından can vermişti. Doktorların arayıp buldukları dört şişe kan da yararsızdı artık. Vurulan öğrenci son nefesini vermişti.

Delikanlının adı, Koray Doğan'dı... Koray Doğan'ı tabanca kurşunuyla öldüren güvenlik görevlisinin adı da Mehmet Beyazıt'tı. Koray Doğan ve Mehmet Beyazıt, ilk kez karşı karşıya geliyorlardı. Ve Mehmet Beyazıt'ın kurşunu ile Koray Doğan yaşamının en güzel çağında kefenini kanla sulayarak ölüp gidiyordu.

Koray Doğan, 12 Martın ünlü "anarşist avı" sırasında öldürülmüştür Koray Doğan'ın bazı gizli örgüt üyelerine ev bulduğu ihbar edilmişti. Bu nedenle, güvenlik görevlileri Koray Doğan'ın nişanlısının evinde "Karakol" kurmuşlardı.

Ankara Merkez Komutanlığı, Koray Doğan'ın vurularak öldürülmesinden birgün önce, babasının evini de basıp, bütün aileyi, evde göz altına almıştı.

Merkez Komutanı Tümgeneral Tevfik Türüng, sabaha karşı saat 4'de Koray Doğan'ın kapısını çaldığında, karşısına bir sınıf arkadaşı çıktı. Koray Doğan'ın babası, Dr Ahmet Doğan, Tevfik Türüng ile Harp Okulunda aynı sıralarda okumuşlardı. Dr Ahmet Doğan, sınıf arkadaşı Tevfik Türüng'e:

Koray'ı arıyorsanız yok evde. Bu saatte canımı mı alacaksın Tevfik?.. dediğinde, sınıf arkadaşı Türüng, sertçe:

Oğlunu ya bu gece buluruz ya da kör kurşuna kurban gider demişti.

Kör kurşunmuş demek, kör kurşun...

Merkez Komutanı evde arama yaptığı ıç odalarda bir üsteğmen üniforması buldu. Bütün ekip, odaya doğru yöneldi Odada uyuyan, Koray Doğan'ın kardeşi, Veteriner Üsteğmen Kutay Doğan'dı. Türüng, ekibiyle çıkıp gitti. Bu arada, Üsteğmen Kutay Doğan da Merkez Komutanlığı bodrumundaki hücrelerden birine götürülüyordu.

Dr. Ahmet Doğan, evden çıkıp, oğlunu arayacak ve güvenlik kuvvetlerine teslim edecekti. Fakat evde "Karakol" kurulmuştu. Kimsenin dışarıya çıkmasına izin verilmiyordu. Dr Ahmet Doğan, Tevfik Türüng'ün sesini anımsıyordu hep:

– Oğlunu ya bu gece buluruz ya da kör kurşuna kurban gider

Dışarı çıkmak istedi gün ışıyınca. Çıkarmadılar. Hiçbir yere telefon da ettirmediler. Dışarı çıksa, oğlunu bulacaktı belki de... Saat 11'e doğru telefon çaldı. Telefonun başındaki sivil polis, Dr. Ahmet Doğan'a seslendi.

Koray Doğan, ağır yaralıydı ve Numune Hastanesinde ameliyat odasındaydı. Güvenlik görevlileri Dr. Ahmet Doğan'ın hastaneye gitmesine izin verdiler. Hastaneye gidildiğinde, Koray son nefesini vermek üzereydi. Doktorlar:

– Geç getirildi, kan kaybı çok... diyorlardı. Dr. Ahmet Doğan, artık hiçbir şey duymuyordu. Koridorda bağırdı, görevlilerin yüzlerine karşı. Kimse cevap vermedi.

Oğlu Koray Doğan öldürülmüştü. Öbür oğlu da Merkez Komutanlığındaydı. Tevfik Türüng'e telefon etti:

– Bir oğlumu yedin, bari öbür oğlumu ver...

Dr. Ahmet Doğan, oğlunu vuran polis görevlisinin cezalandırılması için Sıkıyönetim Komutanlığına başvurdu. Sıkıyönetim Savcılarından Hakim Üsteğmen Saim Aydın, Koray Doğan'ı öldüren polis memuru hakkında "Kovuşturmaya yer olmadığı" kararı verdi.

Oysa, olayın tanıkları vardı. Günün koşulları içinde, korkmayan ve gördüklerini söyleyenler, polis memuru Mehmet Beyazıt'ın Koray Doğan'ı üç-dört metre uzaklıktan, vurarak öldürdüğünü, Koray Doğan'ın elinde tabanca bulunmadığını anlattılar.

Koray Doğan, İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'u, kaçırarak öldüren ve hakkında ajan olduğu konusunda kuvvetli şüpheler bulunan yüzbaşı İlyas Aydın'ı, Ankara'da, yakalayıp bir yere kapatmış, ve aynı gün, Koray Doğan, aranmaya başlanmıştır.

Bir babanın gözyaşlarıyla aydınlanan bu gerçeği, baba yüreği ve vicdanı taşıyan tüm yetkililere saygıyla sunuyorum...

(Cumhuriyet, 8 Nisan 1976)

ÖZAYDINLI OLAYI...

Bir ülkede rejim için en büyük tehlike iktidar eliyle Silâhlı Kuvvetler içine, günlük politika sokmaktır. Cephe partileri, özellikle 12 Mart Muhtırası'ndan sonra Silâhlı Kuvvetler içinde

yandaş arayıp, siyasal ilişkiler kurma yolunda oldukça başarı gösterdiler.

12 Mart 1971 tarihinden önce de, Kara Kuvvetleri Komutanlığına getirilen Orgeneral Faruk Gürler, devrin Milli Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'nun yönettiği siyasal oyunlarla emeklilikten kurtulup, kuvvet komutanlığına getirilmişti. 12 Mart Muhtırası'yla başlayan olağanüstü dönemde, Demirel ile bazı sıkıyönetim komutanları arasında ilişkiler artırıldı.

Bu dönemde, Demirel ile sıcak ilişki kurmayan iki Sıkıyönetim Komutanından biri, Orgeneral İrfan Özaydınlı'ydı. Öteki ise Koramiral Necmettin Sönmez. Sönmez emekli oldu. Özaydınlı ise ordudadır.

Özaydınlı'nın yasalara ve Türk Silâhlı Kuvvetleri'nin bugüne kadar sımsıkı sarıldığı geleneklere göre, Hava Kuvvetleri Komutanı olması gerekmektedir. Fakat Demirel, bir türlü Özaydınlı'nın kararnamesini imzalamamaktadır. Silahlı Kuvvetler içinden iyi koku alma yeteneğini geliştiren, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Feyzioğlu bile, bu tutuma karşı çıkmaktadır.

Yakın tarihimiz, Silahlı Kuvvetler içinde yandaşlar, gruplar ve cuntalar kurmak isteyen politikacıların acı anılarıyla doludur. İttihat Terakki döneminde, bazı "Paşalar" İttihat ve Terakki ile Hürriyet ve İtilaf fırkaları arasında bölünmüştü. Osmanlı İmparatorluğu Balkan Savaşını, bu iki parti tarafından paylaşılan "Paşaları" ile karşıladı.

Sonucu hepimiz biliyoruz...

Bayar-Menderes döneminde de, bazı generaller ile iktidar çevreleri arasında hükümet-ordu hiyerarşisini aşan ilişkiler bulunmaktaydı. 27 Mayıs Devrimi'nden sonra, hem hükümet üyeleri hem de bu generaller, kendilerini Yassıada'da buldular

27 Mayıs İhtilali'nden sonra, Silahlı Kuvvetler içindeki ihtilal yanlısı cuntalar. 22 Şubat, 21 Mayıs ihtilâl girişimleri sırasında tasfiye edildiler. 1960 sonrası, ihtilâl toplantılarına katılıp, protokollar imzalamış bazı general ve albaylar, kurtuluşu, Demirel ile işbirliği yapmakta buldular.

Ve kurtuldular da...

Bu arada, bir kurmay albay ve bir süvari binbaşı, Ankara Cezaevi'nin avlusunda ipe çekildi...

12 Mart Muhtırası'ndan sonra, Silâhlı Kuvvetler içinde, tümgeneralinden assubayına kadar birçok yurtsever subay, su-

dan gerekçelerle emekliye ayrıldı. Tümgeneraller, kurmay albaylar, işkence masalarına yatırıldı; gencecik teğmenler, üsteğmenler, önce işkencecilere, sonra cezaevlerinden çıkınca sefaletin pençesine teslim edildiler.

– Yasa dışı görüşleri benimsemiştir

Bu gerekçeyle, birçok subay birer birer emekliye ayrıldı. Silâhlı Kuvvetler, 12 Mart döneminde tam anlamıyla bir "darbe" yemiştir. Bu dönemde en çok zarar gören kurumların başında, hiç şüphesiz, Silahlı Kuvvetler gelmektedir. Çünkü Silahlı Kuvvetler içine, Cumhuriyet tarihinde eşine rastlanmayacak ölçüde, günlük politika sokulmuştur. Demirel kendisinden yana olan generallere, milletvekillikleri, yönetim kurulu üyelikleri dağıtarak, Silahlı Kuvvetlerin geleneklerini bozmak için elinden geleni yapmıştır.

Bu bir bakıma 27 Mayıs ihtilalinin, bir çeşit intikamıydı. Silahlı Kuvvetleri bölmek, parçalamak için de, yandaş bulmak, cuntalar yaratmak ve bazı generallere de emekli olunca çıkar sağlamak...

Silahlı Kuvvetler içinde, bu tür oyunların oynanmasına yol açanlardan biri de eski Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'dır. Sunay, Silahlı Kuvvetler içindeki cuntalarla hemen ilişki kurmuş ve çok yaygın bir tanımla, hemencecik, "devreye" girmiştir.

Şimdi Çankaya köşkünde, Silahlı Kuvvetleri, günlük politikanın kısır döngüsünden çıkarmak isteyen bir Cumhurbaşkanı bulunmaktadır. Sayın Korutürk'ün bu tutumu, demokratik yaşantımız için bir güvence sayılabilir.

Özaydınlı kararnamesi, yukarıda kuş bakışı özetlediğimiz ilişkiler için bir kilometre taşıdır. Sayın Korutürk, Silahlı Kuvvetler içinde sahip bulunduğu bütün duyarlılığı ile Özaydınlı kararnamesinin imzalanmasını sağlamalıdır. Bu yapılmazsa, Silahlı Kuvvetler içinde, iktidar partilerinden kaynaklanan cuntacılık akımlarının, Sayın Korutürk'ü de yendiği yolundaki izlenimler, ister istemez bütün yurttaşların kafalarında yer edecektir. Çankaya'da oturan Cumhurbaşkanı'nın, Cevdet Sunay olmadığı, Özaydınlı kararnamesi ile anlaşılacaktır.

Özaydınlı kararnamesi, Demirel cuntalarının mı, yasaların ve ordu bütünlüğünün mü egemen olacağını kanıtlayacak bir "turnusol" kâğıdıdır.

(Cumhuriyet, 9 Nisan 1976)

BU KAN KURUMAZ...

Cumartesi günü, onbinlerce genç, birer kanlı kefene sarılan 3 devrimci arkadaşlarını daha toprağa verdiler. Gençler, caddelerden, yağmur yüklü bulutlar gibi geçip, Karşıyaka Mezarlığının toprağına kavuştular. Maltepe Camiinden Karşıyaka Mezarlığına kadar uzanan kilometrelerce yol adım adım yürüdü.

Hakan Yurdakuler, Siyasal Bilgiler Fakültesi önünde alçakça kurşunlanarak öldürülmüştü. Çevrede, toplum polisi de nöbet tutmaktaydı. Bu polislerin gözleri önünde öldürüldü Hakan. Katiller sonra da ellerini kollarını sallayarak kaçıp gittiler Aynı gün Eşari Oran ve Burhan Barın da, açılan yaylım ateşiyle can verdiler.

Bir inayet şebekesi ülkemizde kol gezmektedir. Cephe ortaklığının işbaşına geldiği günden bu yana, 43 kişi siyasal nedenlerle öldürülmüştür. Kanlı mezar taşlarını, 12 Mart öncesi günlerine kadar uzatırsanız, Taylan Özgür'den, Hakan Yurdakuler'e kadar, 120-130'u bulan adlarla karşılaşırsınız. Ama umurunda mıdır bay Demirel'in?!..

Cumartesi günkü tören, sadece Hakan Yurdakuler için düzenlenmemişti. Bir bakıma Cephe ortaklığında can vermiş devrimcilerin ortak töreniydi. Onbinlerce genç, sıkılmış bir yumruk gibi yürüyorlardı, Hakan'ın tabutuyla...

Bu ülkede, oğulları, kızları birer birer alçakça, kahpece öldürülen ana ve babaların, çocuklarını toprağa vermek hakları bile yoktur... Demirel ortaklığı bunu da yasaklamıştır. Hakan Yurdakuler'in babası Muzaffer Yurdakuler, Ankara Valisiyle iki gün savaşarak, oğlunun ölüsünü alabilmişti. Yurdakuler, tabii senatör ve bir eski asker, bir ihtilalci olmasaydı, Hakan'ın ölüsü de gece yarısı kaçırılıp, polisler tarafından gizlice gömülecekti.

Törende, polis birlikleri görünmüyordu. Güvenlik görevi jandarma birliklerince sağlanıyordu. Bunun için de, hiçbir olay olmadı. Aklı başında devlet yetkililerinin bundan ders çıkarmaları gerekir ama, nerede öyle vicdanlı yöneticiler?!.. Devrimci gençleri, bir düşman ordusunun askerleri gibi görüp, bunların kanlarıyla beslenenlerden ne beklenir ki?!..

Maltepe Camiinde onbinlerce genç, arkadaşlarını, devrimci marşlar ve türkülerle uğurluyordu. Kızlı erkekli onbinlerce

genç ve elleri tomsonlu, stenli jandarmalar... Ve gençlerin türküleri.

– Jandarma biz sosyalistiz, dostuz yalnız biz sana...

Evet, polis yoktu, olay da yoktu. Maltepe'den, Karşıyaka'ya kadar, en küçük bir olay bile çıkmadı, bu yüzden.

Tabutun arkasında yürürken düşünüyordum. Bu sağcı eylemciler kimlerden güç alıyor? Biliyorum, kimlerden güç aldıklarını... Sizler de biliyorsunuz. Neden yakalanmadıklarını herkes biliyor. Bay Demirel de biliyor, Türkeş de, Feyzioğlu da, Erbakan da. Bu komandoların hangi yurtlarda, hangi devlet dairelerinde örgütlendiklerini, bay Asiltürk de biliyor, bizler de biliyoruz...

Bir Ülkü Ocakları Genel Başkanı, bir subayın tabancasıyla bir doktoru öldürdü. Devlet, bu subaydan korkmaktadır. Silahıyla cinayet işlenen bir subaya, ne İçişleri Bakanı, ne Jandarma Genel Komutanı, ne de Milli Savunma Bakanı dokunamamaktadır. Ya dokunmak istemiyorlar, ya da dokunamıyorlar.

Cephenin devlet anlayışı budur işte...

İstense bu olaylar önlenmez mi sanıyorsunuz? Neden Ecevit hükümeti döneminde böylesine kanlı olaylar olmuyordu? Hem düşününüz, bugünkü hükümetin İçişleri Bakanı Asiltürk, Ecevit hükümetinde de aynı koltukta oturmuyor muydu? Demek oluyor ki, bu işlerin sorumluluk halkaları, ortaklığın renginden, başbakanın özelliğinden, başbakan yardımcılarının tutumlarından doğuyor bir bakıma.

Burhan Barın da, Eşari Oran da izinsiz yürüyüş sırasında vurulmuşlar. Yasalar, izinsiz yürüyüşün cezasını belirlemiş. Altı ay, bir yıl, bilemediniz iki yıl ceza öngörüyor bu yasalar. Altı aylık bir ceza için, yaylım ateşi açmak mıdır, bu devletin görevi?!!

Devlet anlayışları hukuk anlayışları da bu... Vur... Öldür As.... İpe çek... Dağ başında kurşunla... Sokak ortasında vur Komando besle... Devlet dairelerine yerleştir...

Ne için? Kör vicdanlı politikacıların üç-beş günlük iktidar hırslarını doyurmak için hep...

Hiç şüphe etmeyin anne ve babalar; bu kaldırımlar, çocuklarınızın körpe bedenleriyle sulanan bu kanlı kaldırımlar bir gün gelecek Cephe ortaklığının sonu olacaktır.

(Cumhuriyet, 12 Nisan 1976)

BU HESAP SORULMAZ MI?..

Birbirleri ardından vurulup vurulup öldürülen gençlerimizin anne ve babalarıyla görüştükçe, insanın yüreğine, kara saplı hançerler saplanıyor. Hakan Yurdakuler'in anne ve babasıyla, Semih Erbek'in anne ve dayısıyla, Sami Ovalıoğlu'nun babasıyla, Burhan Barın'ın yakınlarıyla konuştum. Geçen hafta da Koray Doğan'ın babası, oğlunun ölümünü anlatıyordu.

Şuna dikkat edin. Öldürülen gençlerin hepsi de, öğrenci liderlerinden seçiliyor. Hepsi de, öldürücü yara alıyorlar. Başlarından göğüslerinden ve karınlarından vuruluyorlar. Vuranlar bu işlerin hiç de acemisi değiller. Eğitilmiş profesyonel katiller işliyor bu cinayetleri...

Politikacı olmak için, insanın duygularının tümünü seçim sandıklarında unutması gerekmez. Ölenler, bizim çocuklarımız, bizim kardeşlerimiz, bizim arkadaşlarımız. Her biri, yirmi, yirmi iki yaşında, yirmi üç yaşında, birer birer vurulup ölüyorlar. Hangi yürek bunlara kan ağlamaz? Hakan Yurdakuler, Eşari Oran ve Burhan Barın toprağa verilirlerken, Başbakan Demirel, gerçekleri örtbas etmek için yalan yanlış bilgiler verdikten sonra:

– Meydan okuyarak söylüyorum... Kim kimi himaye etmiş, söylemek gerekir. Kim kimi korumuş söylesinler, açıkça delilleriyle söylesinler... diyordu.

Hemen söyleyelim. Yer bildirerek, ad vererek, suç bildirerek söyleyelim.

Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ve Milliyetçi Harekât Partisi Gençlik Kolları Başkanı Ali Güngör, 13.4.1970 günü, Ankara'da Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Dr Necdet Güçlü'yü tabancayla vurarak öldürdüler. Katillerin, cinayeti, Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy adlarındaki iki teğmenin silahlarıyla işledikleri, Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesinin 1974/91 esas ve 1974/486 sayılı kararında yazılmıştır. Cinayet aleti "6815296" ve "6815248" sicil sayılı tabancalar Ankara Adliyesinde "1970/814" sırasında kayıtlıdır.

Fehmi Altınbilek hakkında, o günden bu yana hiçbir kovuşturma açılmamıştır. Altınbilek, şu anda İstanbul'da Kartal'da yüzbaşı rütbesi ile görev yapmaktadır. Kim koruyor bu yüzbaşıyı? Ben mi?

İşte yer bildiriyoruz, tarih bildiriyoruz, suç aleti silahların kayıt sayılarını da bildiriyoruz. Başbakan susuyor. İçişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı susuyor ve Jandarma Genel Komutanı da susuyor. Sonra da Demirel:

– Kim kimi korumuş söylesinler... diyor. Daha nasıl kanıtlayalım, ne söyleyelim, ne yapalım daha? Yüzbaşıyı tutup savcıya biz mi götürelim?

Bu sadece bir örnektir. Sadece bir örnek...

Taylan Özgür'ü kim öldürdü? Kim bu suçtan ötürü cezalandırıldı? Kimse... İlker Mansuroğlu'nu kim öldürdü? Kim bundan dolayı hüküm giydi, hiç kimse... Sami Ovalıoğlu'nun katilleri nerde? Nerede Hakan Yurdakuler'in katili? İstense yakalanmaz mıydı bunlar şimdiye kadar? Hıdır Altınay nasıl ölmüştü? İbrahim Kaypakkaya nasıl öldürülmüştü? Nerede bunların otopsi raporları? Ve Koray Doğan'ın dosyası neden görgü tanıkları dinlenmeden kapatıldı? Neden?

Gün gelecek bunları sadece böyle gazete köşelerinde değil, ölen gençlerin anne ve babalarıyla mahkemeler önünde soracağız, böyle bir bir...

Komando Başbuğu Türkeş, 27 Mayıs İhtilalinde, Bayar-Menderes diktasını silaha sarılarak birlikte devirdikleri, arkadaşı Muzaffer Yurdakuler'in oğlu Hakanın üzerindeki kan kurumadan, televizyon ekranlarını işgal edip:

– Ülkücülerin yanındayız...diyordu. Sonra da onlarla övündüklerini söylüyordu. Yani kiminle?

Nail Karaçam'ı öldüren ve iki arkadaşını öldürme kastıyla yaralayan Ülkü Ocakları Genel Başkanı Sami Bal ile... Yani kiminle? Dr. Necdet Güçlü'yü tabanca kurşunuyla öldüren Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ile... Yani kiminle? Dr Necdet Güçlü'nün öteki katili, Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları Başkanlığına getirdiği Ali Güngör ile... Yani kiminle? Adam öldürme suçundan tutuklu, Ülkü Ocakları Genel Başkanlarından Muharrem Şemsek ile... Ve daha niceleriyle...

Türkeş, devletin radyo ve televizyonundan, bir devlet görevlisi olarak değil, Ülkü Ocakları derneğinin, perde arkası yöneticisi olarak konuşmuştur. Konuşması, baştan aşağı, suça tahrik ve teşvik amacıyla yapılmıştır.

Eğer, Ülkücü militanlardan yakalananlar oluyorsa, bunlar, namuslu jandarma komutanlarının, savcılarının ve emniyet

müdürlerinin kişisel çabalarından ötürüdür. Bu Türkeş, ülkücü militanları kıskıvrak yakalayan Bornova Jandarma Yüzbaşısı Hanefi Erkan'ı komünist ilan eden adam değil midir? Ve onun içindir, aynı amaçla cinayetlerin kanları kurumadan:

– Ülkücülerin yanındayız, onlarla övünüyoruz... demektedir.

Demirel de, Türkeş de, şunu bilmelidir: Anneler ve babalar, çocuklarını, sokak ortalarında eşkiya çetecilerince öldürülsünler diye yetiştirmediler. Birgün bütün bunların hesabı sorulacaktır. Devlet koltuklarına dayanarak kabadayılık yapanları, sanık sandalyelerinde de göreceğiz birgün...

(Cumhuriyet, 14 Nisan 1976)

BUYRUN İSPAT EDİN!

Son günlerde, yolsuzluk dosyalarının ipleri birer birer çözülmeye başlayınca, rejim tartışmaları da birdenbire ön plana geçiverdi. İktidarın başı, böylece bütün olup bitenleri ideolojik nedenlere bağlayarak, kanlı olayları unutturmak istedi.

Türkiye'de, bir suçlama yıllardır sürüp durmaktadır. Ülke içindeki sol akımların, kökü dışarıda merkezlerden beslendikleri, bazı solcuların, Sovyetler'den para aldıkları açık ve kapalı her yerde söylenip durulmaktadır.

Bu suçlamaların sahipleri şu anda devleti yönetmektedirler. Eğer bu memlekette, Sovyetler'den, Çin'den ya da bir başka sosyalist ülkeden beslenen varsa, bunları bütün kanıtlarıyla ortaya çıkarmak gerekmez mi?

Üstelik Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, MİT ve CIA arasında ilişkiler bulunduğunu da açıklamıştır. MİT'in, İran Gizli İstihbarat Örgütü SAVAK ve İsrail Güvenlik Örgütü MOSSAD ile de yakın ilişkiler kurduğu, yine Çağlayangil tarafından açıklanmıştır.

Türkiye, Kuzey Atlantik Antlaşmasına üyedir. NATO'nun Türkiye'de bazı gizli istihbarat hizmetleri de yürütülmektedir. CENTO istihbaratı da bu bölgedeki Sovyet sızmalarına karşı haberalma görevleri yapmaktadır. NATO, CENTO, MİT, CIA, SAVAK, MOSSAD, bunlar hep birlikte, Sovyetler'in Türkiye

üzerindeki etkilerini incelemektedir. Ülkemizde, vatan topraklarının dört bir başına dikilmiş Amerikan üsleri de aynı görevleri yapmaktadır.

Bu arada Türkiye, Demirel hükümetlerinin eliyle, Sovyetler'le bazı kredi antlaşmaları imzalamıştır. Komşumuz Bulgaristan da, Türkiye'ye elektrik enerjisi vermektedir. Gerek Sovyetler, gerekse Bulgaristan NATO karşısında kurulmuş, Varşova Paktı üyeleridir.

Demirel ve yanındaki tek sesli Cephe korosu hep bir ağızdan, solcuların rejimi yıkmak ve yerine Marksist-Leninist ve Maoist bir yönetim kurmak istediklerini söyleyip durmaktadırlar. Böylece, kendisine ve sıfırdan milyoner olan ailesine yönelen her eleştiri, rejime, cumhuriyete ve demokrasiye karşı işlenmiş gibi gösterilmek istenmektedir

Oyun açıktır... Bir yandan, Türk solunu dışardan beslenen bir "casusluk eylemi" gibi göstermek, öte yandan da söylediklerinin hiçbirini kanıtlamayıp,

Uluslararası komünizm... Kökü dışarıda cereyanlar... edebiyatı ile suç ve suçlu yaratmak, Cephe iktidarının ortak hüneridir.

Ortada iki olasılık vardır... Ya Türkiye'de sol akımlar, Sovyetler'den veya Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Çin gibi sosyalist ülkelerden para yardımı alıyorlar ya da Demirel ve Cephe ortaklığı, açıkça Türk soluna iftira etmektedir. CIA, MİT, SAVAK, MOSSAD, NATO ve CENTO, Amerikan üsleri bugüne kadar, Sovyetler'den para yardımı alan bir tek solcu saptamış mıdır? Hayır...

Türkiye, beş yıl önce, 12 Mart faşizminin çemberinden geçti. CIA'nın Türkiye'deki karargahı "Kontrgerilla", bütün devrimcileri bir bir işkence masalarına yatırdı. "Rejim düşmanı" "vatan haini" olarak gösterilen solculardan, devrimcilerden bir tekinin yurtdışından emir ya da para aldığını kanıtlayıcı bir belirti bile bulamadı...

Burada bazı olasılıklar var... Düşünelim. Gerçekten sosyalist ülkelerden yönetilen bazı kişiler Türkiye'de rejim düşmanlığı yapmaktadırlar, buna rağmen Cephe ortaklığı CIA, MİT, NATO, CENTO, SAVAK ve MOSSAD ile birlikte bunları bulamamaktadırlar Bu da Cephe ortaklığının, "yurtdışından besle-

nen bu solcuları" bulacak güçte olmadığı anlamına gelmektedir.

Demirel geçen pazar günü yaptığı basın toplantısında, her türlü yasadışı tutumunu unutup herkese hukuk dersi verirken, kimsenin mahkum olmadan suçlu sayılmayacağını da açıklamıştır. Aynı Başbakan bunca devlet gücünün sahibiyken, hiçbir kanıta sahip olmadan, solcuların dışarıdan beslendiklerini bağırıp çağıran politikacıdır aynı zamanda...

Türk solu, bütün gücünü Kurtuluş Savaşı bilincinden ve Türk halkının insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine kavuşma isteğinden almaktadır. İftira silahları, gerçeklerin sarp kayalıklarına çarpa çarpa çürüyüp paslanmaktadır.

Dışarıdan yönetilenler varsa, buyurun; devletin bütün olanakları elinizdedir: MİT, CIA, NATO, LENTO... Amerikan üsleri elinizdedir, yanınızdadır; yakalayın, mahkeme önüne çıkarın...

Siz hiç, Sovyetler'le ticari ilişkiler kurduktan sonra, bir sol partinin genel başkanlığına getirilen bir politikacı tanıyor musunuz?.. Fakat ülkemizde, Amerikan şirketi temsilciliğinden sağ partilere genel başkan ve sonra da başbakan olanlar yok mudur?..

(Cumhuriyet, 16 Nisan 1976)

CHP GÖREV BAŞINA...

Dün CHP il başkanları Genel Başkan Ecevit'e, bölgelerindeki gelişmeler hakkında bilgi verdiler. Partinin Cephe Ortaklığı'na karşı takındığı ve bundan sonra da takınacağı tavır, bütün örgüt başkanlarınca ele alındı. Bugün Ankara'da, CHP'nin düzenlediği bir açık hava toplantısı yapılıyor.

Şunları iyice düşünmek gerekiyor: Parlamento, demokratik mücadelenin savaş alanlarından sadece bir tanesidir. Demokrasi, her türlü demokratik hakların kullanılmasıyla güçlenir Parlamento ülke içindeki gelişmelerin dışında, bir kapalı kutu değildir.

CHP, Cephe ortaklığının düşürülmesi için parlamento içinde çeşitli yollar denemiştir. CHP'nin bu girişimleri, parla-

mento içinde başarısızlığa uğramıştır. CHP için, şimdilik parlamento içinde bir başarı elde etmek oldukça güç görünmektedir. Çünkü, Cephe ortaklığı içindeki bağlar, yolsuzluk dosyalarıyla da çözülmediğine göre, çözümü başka demokratik yollarda aramak gerekecektir.

Cephe ortaklığı, başta ekonomik durum olmak üzere, olayların ağırlığıyla köşeye iyice sıkışmıştır. Bu sıkışıklığı, ancak bir kapalı iktidar dönemiyle atlatacağını sanan ortaklık, elinden geldiği kadar, rejim tartışmaları çıkarmak ve özellikle büyük kentlerde öğrenci çatışmaları yaratmak gibi yollardan geçerek, sıkıyönetim kavşağına ulaşmak istemektedir

Sıkıyönetimin de ötesinde, bir faşist yönetim özlemi duyanlar, gazete köşelerinde, kısır döngüler ve yarım yamalak Türkçeleriyle:

- Askeri müdahale şarttır... gibi kışkırtıcı ve baştan aşağı suç olan yazılar yayımlamaya başlamışlardır. Cephe ortaklığı, özellikle, Türk-Amerikan ilişkilerinin parlamentoda konuşulacağı şu günlerde, bir sıkıyönetim özlemi duymaktadır.

Çatışmaların birden bire başkente kaydırılması, başlayan banka soygunları, sağda ve solda patlatılan bombalar ve "Başbuğ" Türkeş'in, devlet radyo ve televizyonundan verdiği saldırı emirleri yeni bir hazırlığın suçüstü belgeleridir.

Buna karşı ne yapmak gerekiyor?

Demokrasinin olanakları kısıtlı değildir. CHP, tabandan tavana kadar bütün örgütüyle, bu faşist tırmanışa karşı, "kitle eylemleri" düzenlemek zorundadır. Kitle eylemleri; toplantılar, yürüyüşler, büyüklü ve küçüklü toplantılardır Bunların her biri Anayasa'mız tarafından sınırları çizilmiş demokratik haklardır

İşte bu haklar kullanılmalıdır... Edirne'den Ardahan'a, Artvin'den Antalya'ya, İzmir'den Erzurum'a kadar bütün yurtta demokratik yürüyüşler ve açık hava toplantıları düzenlenmelidir. CHP milletvekilleri ve senatörleri, iç çekişmelerini bir yana bırakarak, yurdu karış karış taramalıdırlar Köy kahvelerinde, köy meydanlarında, hemen hemen her yerde Cephe ortaklığı'na, bu ortaklığın anayasadışı tutumlarına karşı halk yeni baştan örgütlenmelidir.

CHP Genel Merkezi, yolsuzluk ve cinayet dosyalarını birer küçük kitapçıkta toplayarak, bunlardan yüz binlerce, milyonlarca basıp CHP örgütüne yollamalıdır. Köy kahvelerinin du-

varlarına yolsuzluk belgeleri ve birbiri ardından vurulup öldürülen çocuklarımızın fotoğrafları asılmalıdır. Böylece halk, yolsuzluklara ve cinayetlere karşı uyanık, bilinçli ve duyarlı atılımlar içine sokulmalıdır.

Cephe ortaklığı bütün çatışmayı, üniversite kantinlerine ve fakülte duvarlarına sıkıştırmak istemektedir. Bu çemberin bir an önce yarılması gerekiyor. Başta DİSK olmak üzere Anayasa'dan, sosyalizm'den, sosyal demokrasi'den, barıştan ve özgürlükten yana olan bütün işçi kuruluşlarının, anayasal haklarını etkin yöntemlerle kullanmaları gerekmektedir. Meslek odaları, dernekler ve bütün ilerici kuruluşların, "seferberlik ruhu" içinde, teorik tartışmaları bir yana fırlatarak, anayasal düzen, can güvenliği ve yolsuzluk konuları gibi somut düşünce ve eylemlerde el ve gönül birliğine girmeleri gündemin ilk konusu olmalıdır artık...

27 Mayıs İhtilali'nden sonra halk oyu ile topluma kazandırılan Anayasa'mız, bütün güvencesini "vatandaşların uyanık bekçiliğinde" bulmak istemiştir.

İşte Anayasa, Cephe ortaklığının elinde yara üzerine yara alıyor... İşte yolsuzluk dosyaları birbiri üzerine yığılıyor... İşte, çocuklarımız, sokak eşkiyası tarafından yollarda vuruluyor..

Faşizmi tırmandığı yerden düşürmek için, halkın gücünü örgütlemek ve antifaşist bilinci bütün yurda yaymak gerekiyor. Bütün bunlar için, CHP görev başına!..

(Cumhuriyet, 18 Nisan 1976)

OLUMLU ADIMLAR...

CHP'nin Ankara'da düzenlediği "Özgürlük ve Barış" adlı açık hava toplantısına on binlerce kişi katıldı. Kalabalığın bir ucu, Anıtkabir merdivenlerini tırmanırken, öbür ucunu görmek olanaksızdı. Onbinlerce insan, bir bilinç seli gibi, Anadolu'nun dört bir yanından akarak Anıtkabir'in görkemli alanında toplanmıştı.

Ecevit'in konuşmasında tutukluk ve durgunluk göze çarpıyordu. Seçim konuşmalarında kitleleri dalgalandıran Ecevit Tandoğan alanında bir türlü halkla kaynaşamıyordu nedense.

Birara CHP-AP işbirliğinden söz ederken, sözü kesildi. Kalabalık "CHP", "AP" ve "işbirliği" sözlerini bile duymak istemiyordu. Bunun içindir, Ecevit sözünü bitirmeden, halk CHP-AP ortaklığı için söyleyeceğini söylemiş, bu konuya koskoca bir nokta koymuştu.

Cumartesi günkü İl Başkanları'nın katıldıkları toplantıda da, olumlu eleştiriler ileri sürülmüştü.

Faşizme karşı örgütlenelim... yolunda çağrılarda bulunmuşlardı.

CHP, üzerindeki "ölü toprağını" silkip attıkça, kitlelerle doğrudan ilişkilere giriştikçe, örgütün gür sesini dinledikçe, daha da güçlenecek ve yapılacak ilk seçimde, iktidarı ele alacaktır. Ecevit, demokratik sol forum ile Türk-İş Kongresi'nde yaptığı konuşmalarda:

Devleti işçilerle birlikte yöneteceğiz... diyerek, partinin tabanını emekçi halka dayamanın çabası içinde olduğunu açıklamıştır.

CHP bütün bunlara hazır mıdır? Buna, hemencecik "evet" demek olanaksızdır. Parti zaman zaman koskoca gövdesiyle bir "somun pehlivanını" anımsatmaktadır. Parti'nin Merkez Yönetim Kurulu, Parti Meclisi ve Grup Başkanvekilleri arasında uyum sağlanamamıştır. Parlamento'da yasa görüşmeleri sırasında, her kafadan bir ses çıkmaktadır. Bunun örneğini hep birlikte, tarım kazançlarıyla ilgili yasa değişikliğinde görmüştük. Grup Başkanvekilleri'nin ısrarla savundukları bu konuda, milletvekilleri başka yönde oy kullanmışlar, bazı senatörler aynı konuda Millet Meclisi Grup Başkanvekilleri'ne karşı çıkmışlardı.

Bunlar, bir disiplinli partide olacak işlerden değildir...

CHP, şimdilik, liderinin seçkin kişiliğine güvenmenin kolaylığına alışmış gibidir. Ecevit'e inanmak, Ecevit'e güvenmek, parti yöneticileri için bir çeşit tembellik yaratmıştır. Partinin bütün yükü Ecevit'in omuzlarına yüklenmiştir.

Devlet yönetimine işçi sınıfını katmanın, sözle ya da kurultay konuşmalarıyla gerçekleşeceği sanılmamalıdır Bunun için partinin yapısında, öteki kuruluşlarla ilişkilerinde ve de ideolojisinde bazı değişiklikler yapmak gerekecektir. CHP'nin bütün bunlara hazır olduğunu söylemek, sanırız ki kolay olmayacaktır.

CHP bir süre, Cephe ortaklığını düşürmek için parlamento içinde çeşitli yollara başvurdu. Bu yollar, ister istemez CHP'nin

"manevra alanını" daraltti. Çünkü, Cephe ortaklığının düşürülmesi gündeme alınırken, MSP, DP gibi partilerin kuşkuları hesaba katıldı. Bununla da kalınmadı, CGP'den bir bölünme olup olmayacağı da beklendi, belki de kısa bir süre bu gelişmeye umut bağlandı. Şimdi bunlar geride kaldı...

Cephe ortaklığını, parlamento aritmetiğinin çıkartma- toplama cetveliyle düşürmek olanaksızdır. Her yolsuzluk dosyası, Cephe ortaklığını biraz daha güçlendirmektedir. Son günlerde ortaya atılan CHP-AP işbirliğini sağlamak kolay değildir. Bu işbirliği sağlansa bile, CHP'nin bu ortaklıktan karlı çıkacağını da kimse söyleyemez.

CHP, bir yandan partiye yeni bir yön vermeye çalışırken, öte yandan, bu gelişimle parti yönetimini, örgüte dayanarak, yeni baştan düzenlemek zorundadır. CHP örgütü, kendi dışındaki sol ile de sağlıklı ilişkiler içine girmelidir. Sokak ortalarında insanların boğazlandığı bir dönemde, parti dışı sola, yerli yersiz soyut eleştirilerde bulunmak CHP'ye ne kazandırır; bunu kestirmek de kolay değildir.

Pazar günü Ankara'da başlayan toplantılar, bütün yurda yayılmalıdır. Faşizm, başta CHP örgütü olmak üzere halkın devrimci kesimini karşısında bulmalıdır. Köy kahvelerinden büyük kent alanlarına kadar her yerde, özgürlüğün, barışın ve devrimcinin sesleri yükselmelidir

CHP bunun için bir ileri adım atmıştır. Bu adımı desteklemek hepimizin görevidir. Güvenerek, eleştirerek, tartışarak...

(Cumhuriyet, 20 Nisan 1976)

SAHİPSİZ DEĞİLLER

Geçenlerde bu köşede, Koray Doğan adlı bir devrimci öğrencinin ölümüyle ilgili bir yazı yayımlamıştım. Bu yazıda Koray Doğan'ın, Ankara Emniyeti'nde görevli polis memuru Mehmet Beyazıt tarafından sırtından kurşunlanarak öldürüldüğünü anlatmış, olayın görgü tanıkları dinlenmeden bu cinayet dosyasının kapatıldığını belirtmiştim. Yazı "Bir babanın göz yaşları" başlığını taşıyordu.

Bu konuyla ilgili bir mektup aldım. Mektup, İlhan Bozoklar adlı bir yurttaşımız tarafından yazılmıştır. Mektubu birlikte okuyalım:

"8 Nisan tarihli Cumhuriyet gazetesinde Gözlem sütununda Dr. Ahmet Doğan'ın oğlunun öldürülmesiyle ilgili yazınızı dikkat ve ilgiyle okudum.

Olayın geçtiği tarihte Ankara Merkez Komutanlığı Maltepe As. İz. Bölge Komutanlığı'nda P Atğm. olarak vatani görevimi yapmaktaydım. Koray Doğan'ın öldürüldüğü gece ise Hazır Kuvvet Birliği'nde bulunmaktaydım, Bu vesileyle bildiklerimi size aktarmayı bir vicdan borcu telakki ettim.

Koray Doğan'ın evinde karakol kurulması görevi, olaydan bir gün önce bizzat Merkez Komutanı Tümgeneral Türüng tarafından yazılı emirle bildirildi... Maltepe As. İz. Bölge Komutanlığı Sivil İnzibat bölüğü erlerinden üç tanesi polislerin emrine gönderildi. Emri yerine getiren, o tarihte Karargah Bl. Komutanı olan P Ütğm. Mehmet Narin idi.

Olay gecesi erler kıtaya döndüğünde ben nizamiyede nöbetçi subayı olarak görev yapmaktaydım. Erlerin ismini, taktir edersiniz ki şimdi hatırlamama imkan yok. Bir tanesi ile bizzat ben görüştüm. Hadiseyi bana aynen şöyle anlattı:

"Komutanım, bize Koray Doğan'ın resimlerini verdiler Ve gece muhakkak eve geleceğini söylediler. Koray Doğan eve gelip zili çaldığında biz saklandık. Ev sakinlerinden biri kapıyı açtı. Biz daha evvel, evdekilere, gelirse kapıyı açmalarını ve hiçbir şey yokmuş gibi davranmalarını tembih etmiştik. Fakat gelen kişi, kapıyı açanın halinden bir şeyler sezmiş olacak ki, derhal kapıyı kapatıp, merdivenlerden inmeye başladı. Polisler ve biz koşmaya başladık. Bir polis memuru arkasından iki el ateş etti. Ve biz de yanına vardık.

Ben, "Size ateşle karşılık verdi mi?" diye sorduğumda, ne elinde ne de üzerinde silah olmadığını er bana söyledi.

Ertesi gün, şimdi ağabeysi olduğunu öğrendiğim Veteriner Üsteğmen kıtaya getirildi. Tecrit odasına kondu. Sadece ekmek ve su verildi. Er yemeği bile verilmemesini, kimseyle görüştürülmemesini, telefon etmesine müsaade edilmemesini, emir olarak aldık.

Aynı gün Dr. Ahmet Doğan, sivil bir polisle ve bir taksi ile bölgeye geldi. Bitkin ve perişan bir haldeydi. Benim nizamiye nöbe-

tim devam ediyordu. Generalin arabasını kapıda görünce, generalin olup olmadığını sordu, o sırada Türüng de geldi. Dr. aynen "Bana bunu da mı yapacaktın Tevfik, yedin aslan gibi oğlumu" diye yakasına sarıldı. Bir babanın o şekilde ızdırabı ve hali şimdi dahi gözümün önünden gitmiyor.

Merkez Komutanlığı'nda yapılan işkencelerin, gece yatağından alınıp getirilen kurmayların, eşlerinin ve çocuklarının ızdırabının hesabını, inanıyorum ki, Tevfik Türüng mezarında bile veremeyecektir.

O tarihte bu birlikte vatani görevimi yapmış olmaktan üzüntü duyuyorum.

Saygılar sunarım...

İlhan Bozoklar'ın anlattığı olayı sizler de okudunuz. Görüyorsunuz ülkemizde, İlhan Bozoklar gibi, korkmayan, susmayan vicdanlı insanlar da vardır

Koray Doğan dosyası görgü tanıkları dinletilmeden kapatılmıştır Bu olaydan bir süre sonra, Genaral Tevfik Türüng hakkında, Merkez Komutanlığı'nda görevli subayların düzenledikleri yolsuzluk dilekçelerini de, hep birlikte Cumhuriyet gazetesinde okumuştuk. Bilmiyoruz, acaba bu dosya da kapatılmış mıdır?

Sami Ovalıoğlu'nun katili nerede? Semih Erbek'in katili neden yakalanmadı? Hakan Yurdakuler'i kim vurdu? Kim vurdu Eşari Oran'ı? Kim öldürdü Burhan Barın'ı? Kim, kimler?!..

Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy, Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Avukat Halit Çelenk, Prof. Uğur Alacakaptan, Avukat Niyazi Ağırnaslı, Emin Değer, Nevzat Helvacı, Doğan Tanyer, Osman Uşaklı, daha birçok devrimci avukat bir araya gelerek, siyasal cinayet davalarını izlemeye karar vermişlerdir

Olaylara tanık olanlar, bütün bıldiklerini, gördüklerini, duyduklarını, tıpkı İlhan Bozoklar gibi, avukatlara, gazetecilere ve yargı organlarına korkmadan çekinmeden anlatmalıdırlar.

O genç ölülerin sahipsiz olmadıklarını hep birlikte kanıtlayalım.

(Cumhuriyet, 22 Nisan 1976)

ÖZAYDINLI VE CEPHECİLİK...

Orgeneral İrfan Özaydınlı ile ilgili karamame, en sonunda geri alındı. Silahlı Kuvvetler tarihinde belki de ilk kez, bir orgeneral siyasal nedenlerle Kuvvet Komutanlığı kapısından döndürülmüştür. Bunun ağır sonuçlarını birlikte izleyeceğiz.

Bu olayın nedenlerini ararken isterseniz beş yıl gerilere gidelim.

Kadir Mısırlıoğlu adlı bir sağcı, İstanbul'da, Milli Türk Talebe Birliği salonunda sağcı gençler için yaptığı konuşmada, Atatürk için şu sözleri kullanmıştır:

– Siz gençsiniz, kitle saadetini düşünerek konuşuyorum. Siz emir ve komutayı elinize aldığınız gün, kuvveti sevk ve idare ettiğiniz gün... Dün İslama mugayir hareketlerin emrinde kullanılan Mehmetçik, sizin emrinizi ifa eder. Paşa olmasına rağmen, Mustafa Kemal Paşanın ölüsünü muhakeme edebilir aynı Mehmetçik, hiç şüpheniz olmasın...

Devir 12 Mart devridir. Devrin, asker-sivil yöneticileri, Atatürkçülük maskesiyle, devlet yönetmektedirler Bu konuşma hakkında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı bir kovuşturma açar. Askeri Savcılık, bu Atatürk düşmanının konuşmasında suç bulamayarak "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" verir.

O tarihte İstanbul Sıkıyönetim Komutanı kimdir? Orgeneral Faik Türün.

Kadir Mısırlıoğlu'nun bu konuşması çoğaltılarak bütün Anadoluda dağılır. Atatürk'e açıkça küfreden Mısırlıoğlu'nun konuşmaları Anadoluda kahvelerde ses bantlarından dinlenir.

– Mehmetçik Atatürk'ün ölüsünü yargılayacaktır

Orgeneral Türün'ün Yönettiği İstanbul Sıkıyönetiminden kovuşturmaya yer olmadığı kararı alan Kadir Mısırlıoğlu, elini kolunu sallayarak, Anadolu'yu adım adım dolaşmaya başlar. Bu konuşma Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı'nın dikkatini çeker. Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı Kadir Mısırlıoğlu hakkında dava açar. O tarihte Eskişehir Sıkı Yönetim Komutanı kimdir? Korgeneral İrfan Özaydınlı...

Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, Kadir Mısırlıoğlu'nu, 23 Mart 1973 gün ve 1973/2 esas, 1973/5 sayılı

kararı ile dört yıl hapis cezasına çarptırılır. Mahkeme üyeleri, Başkan Albay Vahdet Gürol, Duruşma Yargıcı Hakim Albay Cemil Arıcan, üye Hakim Binbaşı Kerim Günay'dır.

Kadir Mısırlıoğlu'nun avukatı, Askeri Yargıtaya başvurur. Kimdir Kadir Mısırlıoğlu'nun avukatı? Sakarya Barosu avukatlarından İsmail Müftüoğlu? Bugünkü Demirel hükümetinin Adalet Bakanı...

Karar, Askeri Yargıtay 3'üncü Dairesince incelenir. Üçüncü Daire, 22 Ağustos 1973 gün ve 1973/157 esas ve 1973/193 karar sayısı ile Kadir Mısırlıoğlu hakkında mahkûmiyet kararını onaylar. Mısırlıoğlu, son af yasasıyla cezaevinden çıkar.

Atatürk'ün ölüsünü bile yargılamak isteyen sağcı hakkında dava açmayan İstanbul Sıkıyönetiminin Komutanı Türün, Atatürkçülük adına solu ezmiş, işkence evleri kurmuş, sonunda da, AP listelerinden aday olmuş, bir de Umumi Mağazalar Yönetim Kuruluna oturtulmuştur.

Atatürkçülükleri de budur işte. Görün, anlayın.

Orgeneral Özaydınlı, Atatürk'ün ölüsüne bile dil uzatmaktan çekinmeyen Mısırlıoğlu'nu, Orgeneral Türün'ün koruyucu kanatları altından çıkartıp, mahkeme önüne getirmiştir.

Belki, suçu da budur Özaydınlı'nın...

Özaydınlı karamamesi, Silahlı Kuvvetler içine iktidar eliyle sokulan günlük politikanın en somut ve en acı örneğidir. Demirel bu tutumu ile sadece Özaydınlı'nın yasal hakkını elinden almıyor, Silahlı Kuvvetlerin saygınlığını da yerle bir ediyor.

Korgeneral Cemal Madanoğlu'nu tutuklayan, Tümgeneral Celil Gürkan'ı işkence masasına yatırıp, Orgeneral Faik Türün, Koramiral Cemal Süer ve Tuğgeneral Ali Elverdi'ye ödüller dağıtan bu düzen, Orgeneral Özaydınlı'ya komutanlık kapılarını kapıyorsa, "Cephecilik" Demirel'in eliyle Silahlı Kuvvetler içine de yerleştirilmek isteniyor demektir.

Bu cephe, bir gün gelecek, bu uğursuz cepheyi kuranların başlarına yıkılacaktır...

(Cumhuriyet, 24 Nisan 1976)

DALOKAY İLE BERABER...

Geçenlerde Altan Öymen ile birlikte, Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'a gittik. Dalokay, tatil günü olmasına rağmen, bizi müdürleriyle birlikte karşıladı. Sonra, hep beraber Ankara'nın gecekondu semtlerini gezdik.

Birçoğumuz, yaşadığımız kenti tanımayız. Her gün işimizden evimize, evimizden işimize gelip giderken, kentin semtlerini, yollarını ve sorunlarını unuturuz. Biz gazeteciler, her gün sokaklarda cinayet şebekelerinin kol gezdiği bir ülkede yaşadığımız için de, ister istemez yaşadığımız kentın sorunlarından uzak kalmaktayız.

- Azizim, Türkiye'de kentleşme süreci, iktidarı sağdan alıp sola verecektir...

Böyle konuşuyordu Dalokay. Ankara'nın gecekondu semtlerinden birine, General Avni Doğan Mahallesi'ne gittiğimizde bunları anlatıyordu Ankara Belediye Başkanı:

İnsanlar kırsal kesimden, akın akın Ankara'ya geliyorlar Her yıl Ankara'ya bir Sivas ili ekleniyor sanki...

Gecekondu mahalleleri, Ankara'yı baştan aşağı sarmış durumda. Ankara bu mahallelerden, ışıklar içinde bir büyük köşkü andırıyor.

Akkondu projesi hazırladı uzmanlar... diye anlatıyor Dalokay. Görüşler alınmış, projeler hazırlanmış ve sonunda, Ankara'nın batıya doğru gelişmesinin uygun olacağına karar verilmiş. Sanayi kuruluşlarının da buraya aktarılması uygun bulunmuş. Fakat burada tıkanmış işler:

Akkondu projesi uygulansa, gecekondu halkını buralara taşıyacağız. Onlar için düzenli, temiz, sosyal meskenler yaptıracağız...

Ama gelgelelim bu bölgeye kadar uzanmış Hacı Ali Demirel... Bu çevrede geniş arazi sahibiymış Başbakan'ın kardeşi.

İmar İskan Bakanlığı projeyı bir türlü uygulamıyor üstadım... diye yakınıyor Dalokay.

Gecekondu mahallelerinde, on-on beş metre genişliğinde bulvarlar açılmış. Göbekler, kavşaklar yapılmış. Bu göbeklere çimler ekilmiş, çamlar dikilmiş.

Ankara içindeki meydan ve kavşak çalışmalarına "vitrin çalışmaları" deriz biz... diye anlatıyor Dalokay. Gerçekten de, Belediye, gecekondu semtlerinde gece gündüz harıl harıl çalışıyor. Ankara'nın büyük caddelerinde yapılanlar, gecekondu mahallelerinde yapılanların onda biri bile değil.

Tuzluçayır, Samanlık Bağları, Solfasol, Yıldıztepe mahallelerini geçip, Etlik, Şehit Kubilay mahallesine geldik. Halk kahvelerden, dükkanlardan, evlerinden fırlayarak yanımıza geldi. Hep birlikte bir kahveye oturup Dalokay'ın yurttaşlarla konuşmasını izledik. Halk, Dalokay'dan sadece yol, otobüs ve ışık değil, okul da istiyordu. Okulun hükümetçe yapıldığı, belediyelerin bu işle ilgileri olmadığı anlatılmasına rağmen:

- Sen yaparsın istersen... deniliyor.

Dalokay anlatıyor... Belediye bazı kazanç kapılarını, bazı kişilere kapayınca, kızılca kıyamet kopmuş:

- Azizim, Olgunlar sokakta bir büfemiz vardı. Kirası 30 liraymış. Şimdi bir başkasına kiraya verdik. Ne kadara bilir misiniz? Aylığı 14 bin 700 lira...

Belediye arsaları üzerinde, petrol istasyonları çalışıyormuş. O da bir ayrı dert:

Üstadım, 27 tane benzin istasyonu belediyenin kiracısı. Ekrem Barlas zamanında, bunlar yirmi yıl süreyle kira mukavelesi yapmışlar. Aylığı bin liradan... Oysa her birinin aylık kirası 30-40 bin lira olması gerekir...

Metro projesinden söz ediyor Dalokay... Sovyetler'le bu konuda anlaşılmış. Hazırlanan proje, Maliye Bakanlığı'na gönderilmiş. Bir kaç kez de Demirel ile konuşulmuş.

- Cevap vermiyorlar azizim...

Belediyenin en büyük sorunu, mali konularla ilgili. Belediye'nin bütçesi, personel giderleriyle, çalışmalara yetmiyor Bütçe 924 milyon. Bunun yarısından fazlası işçi ve memur maaşlarına ayrılıyormuş.

İngiltere'de, 300 bin nüfusluk bir belediyenin bütçesi 2 buçuk milyar Türk Lirası, Ankara'nın nüfusu 2 milyon. Bizim bütçemiz 924 milyon... Bu 924 milyonun 514 milyonu personel giderlerine ayrılıyor. Geriye kalanla bu işleri yapmaya çalışıyoruz...

Dalokay, belediyenin inşaat işlerinde müteahhitleri kaldırmış. Belediye hizmetlerini doğrudan doğruya belediye işçileri

yapıyor. Belediyenin sırtından zengin olan müteahhitlere son verilmiş artık.

- Kentleşme süreci, iktidarı sağdan alıp sola verecektir

Gecekondu semtlerini gezerken Dalokay'a hak veriyorduk. Keşke, CHP'li bütün belediye başkanları Dalokay gibi olsa. Keşke...

Gecekondu semtlerinden ayrılıp, Ankara'ya geliyoruz. Büyük Millet Meclisi önünden geçerken gecekondu mahalleleri yavaş yavaş kayboluyor ve artık buralardan hiç görünmüyor...

(Cumhuriyet, 25 Nisan 1976)

CHP VE DIŞINDAKİ SOL...

Bugün ülkemizde bütün ilericilerin, sosyal demokratların, sosyalistlerin, devrimcilerin bir tek görevi vardır. Bu görev, faşizmin tırmanışını durdurmak ve anayasal düzeni var güçleriyle savunmaktır. Güncel konu sadece budur.

Cephe ortaklığı, aralarındaki uyuşmazlıkları bir yana bırakıp tek parti gibi devleti yönetmektedir. Geçmişte birbirleri hakkında söyledikleri yüz kızartıcı sözlerden tutun da, onur kırıcı işlemlere ve yolsuzluk dosyalarına rağmen birbirleriyle tam bir anlaşma içinde görünmektedirler. Buna karşılık ilerici kesim paramparçadır.

CHP, dışa dönük savaştan çok, kendi iç sorunlarıyla ilgilenmektedir. CHP dışında beş partide toplanan sosyalistler teorik tartışmalarla birbirlerini suçlamaktadır. İlerici dergilerde, bıkmadan usanmadan birbirlerini suçlayan devrimcilere tanık olmaktayız.

Cephe Ortaklığı'na karşı şimdilik izlenecek yol, açık seçik ortadadır. CHP, büyük halk kitlelerini örgütleyip, açık hava toplantıları ve yasal yürüyüşlerle, faşizme karşı en güçlü "dalgakıran" olduğunu ortaya koymalıdır.

Bu görev CHP tarafından yerine getirilmezse, başka kuruluşlar bu birikime sahip çıkmak isteyeceklerdir. Diyelim ki, TÖB-DER ya da sosyalist partilerden biri bu tür kitle eylemlerini örgütlemek istedi. Bu ortamda, Cephe ortaklığı, CHP tarafından düzenlenmemiş her gösteriyi bastıracaktır.

TÖB-DER tarafından geçen yılın Şubat ayında düzenlenen toplantıların nasıl önlendiği, nasıl bastırıldığı hepimiz tarafından bilinmektedir. Bu gibi kanlı olayların, ülke çapında yaratacağı olumsuz etkileri silmek, yine CHP'ye düşecektir. CHP kendi dışındaki solun davranışlarını desteklese de, desteklemese de, CHP dışı sol ile Cephe ortaklığı arasındaki bir çatışmanın yankıları, CHP'yi uzun süre etkileyecektir.

Bu nedenledir ki, faşizme karşı ortak kitle eylemleri, en güçlü ilerci örgüt olan CHP tarafından örgütlenmelidir. Tandoğan mitingi, bütün eleştirilere rağmen son derece yararlı ve başarılı olmuştur. Bu toplantıların bütün yurda yayılması, şu anda izlenecek tek sağlıklı yoldur.

Buna karşı bazı küçük grupların, CHP toplantılarında olaylar çıkardıkları ileri sürülmektedir. CHP Genel Başkanı da, öteki CHP yöneticileri de, bu gibi olaylardan tedirgin olmaktadırlar. Cephe ortaklığı da bu duyarlığı bildiği için Tandoğan mitingindeki sloganları gösterip:

- İşte Ecevit anarşistlerle işbirliği yapıyor... diyerek CHP'yi solundan soyutlamaya çalışmaktadır.

Bunları söyleyenler, siyasal cinayet hükümlüsü katillerin yönettiği örgütlerin kongrelerine çiçekler gönderenlerdir. Bunlar, bir yandan Atatürkçülüğü bir sahte maske olarak takıp, öte yandan Atatürk'e ulu orta saldıranların sırtlarını sıvazlayanlardır. Bunlar her türlü yolsuzluğu ve cinayeti, komünizm korkusuyla örtüp, yeni yolsuzluklar ve cinayetler tezgahlayanlardır

Bunların şimdiki amacı, CHP'nin, ülkedeki devrimci birikime sahip çıkmasını önlemektir...

Burada hem CHP'ye, hem de CHP dışındaki sola büyük sorumluluklar düşmektedir. CHP, bu toplantıları düzenlerken, alanlara, her türlü siyasal düşüncedeki insanın geleceğini hesaplamalıdır. Çünkü bu toplantılar, sadece CHP delegelerinin katılacağı "kapalı salon" toplantıları değildir. CHP dışındaki sol, bu toplantıların faşizmin gücünü kırmak için düzenlediğini düşünerek, toplantının amacını saptırıcı sözlerden, sloganlardan ve eylemlerden kaçınmalıdır.

Solun şimdi tek ortak amacı olmalıdır: Anayasa düzenini savunmak ve ülkede iç barışı sağlamak...

CHP dışındaki sol, Cephe ortaklığı'na karşı CHP'yi bütün gücüyle desteklemek zorundadır. Bu destek, CHP tarafından

düzenlenen antifaşist gösterilerde, toplantının amacıyla uyumlu ve CHP tarafından reddedilmeyen söz ve sloganların kullanılmasıyla da ortaya çıkabilir.

CHP de, kitle eylemlerinde, her türlü solun alanlara gelip toplanacağını düşünerek partidışı solu itici ve suçlayıcı tavırlardan uzaklaşmak zorundadır. Cephe ortaklığının bütün istediği, CHP ile partidışı sol arasında uyuşmazlıklar ve çatışmalar yaratmaktır. Tandoğan mitingi dolayısıyla cephe ortaklığınca ileri sürülen eleştiriler, CHP'yi bir ölçüde etkilemiştir.

Cephe stratejisi, ister istemez sol kesimde de ortak "eylem birliği" yaratacaktır. Faşizme karşı ortak eylem birliği, bugünkü güçler dengesi karşısında en etkili ve güçlü biçimde CHP tarafından sağlanabilir.

CHP dışı sol, bu gerçeği iyi kavramalıdır. Fakat CHP de, partidışı solun desteğinin önemini gereği gibi değerlendirmelidir.

Bakın sağa... Solun düştüğü hatalara, çelişkilere ve yanılgılara düşüyor mu?!..

(Cumhuriyet, 27 Nisan 1976)

KARATAŞ'I TANIYALIM...

"Muhbir", Türkçe'de haber veren kişi anlamına gelmektedir. Sözlüklere göre "muhabir" de, haberler veren kişi anlamında kullanılmaktadır. Muhbirin hukuksal anlamı biraz değişiktir. Ceza yargılaması hukukunda muhbir, "bir suçu belirli makamlara ulaştıran kimse" demektir.

"Muhabere" haberleşme demektir. TRT, kamuoyunun serbestçe oluşması amacıyla kurulmuş ve devlet eliyle haber yayınlayan bir kuruluştur. TRT başlangıçta "özerk" olarak kurulmuş, 12 Mart balyozundan sonra özerkliği ezilmiş, geriye sözde "tarafsızlık" kalmıştır.

Şimdi TRT Genel Müdürlüğü koltuğunda oturan ziraat profesörü ve tavukçuluk uzmanı Şaban Karataş'ın, habercilikle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Basın-yayın dallarıyla, gazetecilikle hiçbir ilgisi olmayan Karataş'ın muhbirlikle ilgisi, muhabere bilimiyle ilgisinden çok daha fazladır.

Elimizde "İsmail Beşikçi Davası" adıyla yayınlanmış bir kitap var. Bu kitabın 186'ncı sayfasını açarsak, Prof. Karataş'ın 9 Mart 1972 gününde, Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesinde şu ifadeyi verdiğini görürüz:

"Sanık İsmail Beşikçi'yi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı olduğum zamandan tanırım. Aynı fakültede asistandı. Doktorasını benim zamanımda verdi. Kendisine sosyolojiye giriş dersi ile felsefe-sosyoloji isimli dersin okutulması yetkisi verilmişti. Kendisinin ders verme sırasında ders konusu hududunu aşarak, Marksist propaganda yaptığı ve bölücülük niteliğinde fikirlerini öğrencilere telkin ettiği keyfiyeti öğretim görevlileri, öğrenciler tarafından bana duyuruldu."

Prof. Karataş, Dr. İsmail Beşikçi hakkındaki ifadesini verirken, Erzurum Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Orhan Türkdoğan'ın verdiği bilgiye göre, Beşikçi hakkında soruşturma açtırdığını ve Beşikçi'nin ders verme yetkisini elinden aldığını açıklamıştır.

İsmail Beşikçi'yle ilgili dosyanın içinde bulunan 24.02.1972 tarihli dilekçede, Erzurum Üniversitesinde görevli bazı profesörlerin, Beşikçi hakkındaki soruşturma belge ve tutanaklarını MİT müsteşarlığına gönderdikleri de belirtilmektedir.

Erzurum Atatürk Üniversitesi eski rektörü, anlı-şanlı Prof. Kemal Bıyıkoğlu, mahkeme önünde verdiği ifadede, Beşikçi ile ilgili soruşturma evrakının, Prof. Şaban Karataş tarafından, MİT eski müsteşarı Fuat Doğu'ya verildiğini açıklamıştır.

Yani, bu tavukçuluk uzmanı profesörün ilişkileri, oldukça geniş alanları kapsamaktadır. Dekanlığını yaptığı bir fakültedeki idari kovuşturma evrakını, Milli İstihbarat Teşkilatına ulaştıracak kadar, MİT ile sıcak ve yakın ilişkiler kurmuştur.

Ne diyelim? Allah artırsın...

Şaban Karataş, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına da bir ihbar dilekçesiyle başvurarak, Üniversite Asistanlar Sendikası hakkında kovuşturma açılmasını istemiştir. Bu ihbar dilekçesinin bir fotokopisi elimizdedir. Prof. Karataş ile birlikte, ihbar dilekçesine imza koyan öğretim üyelerini tanıyalım:

Erzurum Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Lütfi Ülkümen, İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce, Temel Bilimler ve Yabancı Diller Yüksek Okulu Müdürü Prof. Dr. İbrahim Aykaç, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof.

Dr. Ahmet Kurt, Edebiyat Fakültesi öğretim görevlisi Dr Orhan Okay, Edebiyat Fakültesi asistanı Dr. Hüseyin Ayan, İşletme Fakültesi asistanı Dr. Celal Cihangiroğlu, İşletme Fakültesi asistanı Erol Kozak, İşletme Fakültesi asistanı Osman Okka.

Prof. Dr. Şaban Karataş ve arkadaşları tarafından Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen ihbar dilekçesinde Üniversite asistanlarının, Erzurum Üniversitesindeki çeşitli eylemleri sıralandıktan sonra dilekçe şu sözlerle bitmektedir.

"Başbakan Yardımcısı Sayın Sadi Koçaş'ın 18.05.1971 günü radyolardan yayınlanan direktifleri ve Sayın Sıkıyönetim Komutanlıklarının yayımlanan emirleri gereğince suç olması ve yıkıcı ve kanunlara aykırı faaliyet sayılması mümkün olan bu söz ve filleri saygılarımızla takdirlerinize arzederiz."

Görülüyor ki, TRT Genel Müdürlüğünü yasalara ve Yüksek Mahkeme kararlarına rağmen işgal eden tavukçuluk uzmanı Prof. Dr. Şaban Karataş'ın "muhabere" den çok, "muhbirlik" ile ilgisi bulunmaktadır.

Acaba bu özelliğinden dolayı mı, TRT'nin başına getirilmiştir?...

(Cumhuriyet, 29 Nisan 1976)

ONLAR İÇİN DE...

Her ülkede faşist tırmanışlara karşı bir tek çare vardır Bu çare, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halkı devrimci partiler ve kuruluşlar çevresinde örgütlemektir. Faşizme karşı en büyük engel, halkın örgütlü gücüdür.

Türkiye'de, soyut "ilerici-gerici" tartışması yavaş yavaş, ekonomik nedenlere ve sınıfsal temellere bağlanmaktadır. Sağ partilerde başlayan hırçınlık, kanlı sokak olayları ve cephecilik stratejileri, bu koşulların, sağ partilere yansıyan görüntüleridir.

Bütün amaç, işçi sınıfının, devrimci örgütlerle ilişki kurmasını engellemektir. Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası'yla, Sendikalar Yasası'nın yürürlüğe girdiği 1963 yılından bu yana işçi sınıfının içinde tutulmaya çalışıldığı "partilerüstü politika" kısa sürede karşıt oluşumları ortaya çıkardı. Devrimci İşçi

Sendikaları Konfederasyonu, işçilere devrimci bilinç vererek, işçi sınıfının ağırlığını duyurmak için örgütlenerek, siyasal hayatta yerini aldı.

Türk toplumu, bütün dünyada yeni bir dönemin başlangıcı olan sanayi devriminden uzak kalmıştır. Batı ülkelerinde modern sınıfları oluşturan olay sanayi devrimidir. Burjuvazinin sınıfsal kökeni, tarihsel gelişimi ve kültürü, sanayi devrimi ile biçim ve yön almıştır. "Proletarya", sanayi devriminin aşamalarıyla gelişmiş, sosyalist örgütlerle ilgi kurmuş ve siyasal hayata ağırlığını koymuştur.

Bizim toplumumuz, batıdaki siyasal ve sosyal oluşumların yollarından geçmemiştir. Her toplumun iki ana sınıfı, "Burjuvazi" ve "Proletarya" batıya özgü koşullarla gelişmiş ve siyasal hayatta yerli yerini almış değildir Türkiye'de işçi sınıfı kapitalistleşme sürecinden geçip sosyalist bilinçle yetişmemiştir.

Türkiye'de işçi sınıfına siyasal yön veren işçi kuruluşu, DİSK'tir. CHP, işçi sınıfı ile sağlam ve güvenilir ilişkiler kurmak için bugünlere kadar beklemiştir. CHP ile DİSK işbirliği, demokrasimize çağdaş boyutlar vermek için atılmış olumlu bir adımdır Anayasa düzenimizi yıkmaya yönelik faşist girişimlere karşı en büyük engel, hiç şüphesiz CHP ve DİSK işbirliğidir.

Ülkemizde işçi sınıfından kaynaklanan güçlü, etkin ve yaygın bir sosyalist partiye sahip değiliz. Sayıları beşi bulan sosyalist partilerle, işçi sınıfının güçlü ve devrimci örgütü DİSK ile, sağlam ve sağlıklı ilişkiler kurulmuş değildir.

Türk işçi sınıfı, son on-on beş yıldır, partilerüstü politikadan kopup, giderek sosyalist bilince doğru kaymaktadır. Demokratik düzen ayakta kaldıkça bu aşama halka halka gelişerek, demokratik anayasal düzenin en sağlam dayanağı olacaktır.

Burada bir önemli noktaya parmak basmak gerekir: Sendikalı işçi, emekçi sınıfların en ayrıcalıklı kesimi durumundadır. Köy emekçileri, tarım işçileri ve memurlar, sendikalı işçinin güvencelerine sahip değildir. Toplu sözleşme düzeni, sendikalı işçiye oldukça güvence sağlamıştır. Ama memurlar bu güvencelere kavuşamamıştır Bu nedenledir ki, kamu kuruluşlarında memurlar işçi statüsüne geçmek istemekte, memur yapılan işçiler de çeşitli direniş yollarına başvurmaktadırlar.

Emekçi sınıflar arasında çelişkilerin bir an önce giderilmesi gerekir. Emekçi sınıfların, ilerici örgütler ve devrimci kuruluşlarla güvenilir ilişkiler içine girebilmeleri için aralarındaki çelişkilerin giderilmesi, başvurulacak ilk yoldur. İşçi sendikaları, örneğin memurların sendika hakkı ve insan onuruna yaraşır gelir düzeyleri için de savaş vermelidirler. Köy emekçileri, sendikalı işçiler tarafından savunulmalıdır.

İşçi sınıfının, devrimci gelişimin "motor gücü" olması, öteki emekçi kesimlerinin hakları için de savaşmalarını gerektirir. Sadece kendi hakları için savaş veren sendikalı işçi, giderek bozuk düzenin bir ayrıcalıklı köşesini oluşturabilir.

Faşizme karşı en büyük güçlerden biri, Devrimci İşçi Sendikaları'dır hiç şüphesiz. Bu gücün artması, örgütlü ve sendikalı işçi sınıfının, örgütsüz ve sendikasız emekçiler için de savaşım vermesine bağlıdır...

(Cumhuriyet, 2 Mayıs 1976)

ANLAŞILMAZ İŞLER...

Emin Alpkaya davası sonuçlandı. Genelkurmay Mahkemesi, Ferit Melen ile Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar haklarında kovuşturma açılmasını istedi. Kararda, Milli Savunma Bakanlığının, Lockheed firmasınca dağıtılan rüşveti araştırmak için kurdurduğu "İdari Araştırma ve Soruşturma Bürosu" Anayasa'ya ve yasalara aykırı bulundu.

Kararın gerekçesini okurken, aklım sıkıyönetim mahkemesi duruşmalarına takıldı. Genelkurmay Mahkemesi kararında imzası bulunan Hakim Albay Saadettin Üçüncüoğlu, 12 Mart sonrası kurulan Sıkıyönetim Mahkemelerinin ünlü yargıçlarındandı.

– Ülkücü gençler devletin emniyet kuvvetleri yanında komünistlere karşı savaşıyorlar...

Bu siyasal görüşü, mahkeme kararına geçiren yargıç Saadettin Üçüncüoğlu'dur. Orgeneral Semih Sancar, Ankara Sıkıyönetim Komutanıyken, Üçüncüoğlu da Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı adli müşavir yardımcısıydı. Sonra, 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi duruşma yargıçlığına getirildi.

– İşkence doğruyu söyletmeye yönelikse, meşrudur...

Üçüncüoğlu'nun bir kararında bu görüş de yer aldı. Verdiği dört idam kararı Askeri Yargıtay'dan döndü. Üçüncüoğlu'nun ölüm cezasına çarptırdığı dört genç, Askeri Yargıtayca suçsuz görülerek, tahliyelerine karar verildi.

Üçüncüoğlu, Hacettepe Üniversitesinde polis-öğrenci çatışmasını Anayasa'yı ihlâl suçu olarak niteleyerek, sanıkları Türk Ceza Yasasa'nın 146. maddesi uyarınca mahkum etti. Askeri Yargıtay kararı esastan bozdu. Üçüncüoğlu, Prof. Uğur Alacakaptan ve arkadaşlarını 146. maddeden ağır hapis cezalarına çarptırdı. Askeri Yargıtay bu kararı da esastan bozdu. Üçüncüoğlu, Uğur Celasun, Caner Gücal ve arkadaşlarını da, 146. maddeden cezalandırdı. Askeri Yargıtay bu kararı da esastan bozdu.

Benim anımsayabildiklerim bunlar. Bilmiyorum, acaba, Üçüncüoğlu'nun, sıkıyönetim mahkemesinde imzaladığı mahkumiyet kararlarından, Askeri Yargıtayca onanmış olanı var mı?

Duruşmalarda, öğrenciler, işkence gördüklerini, cezaevinden alınıp, gözleri bağlanarak, bilmedikleri yerlere götürülüp işkence yapıldığını söylediklerinde, Üçüncüoğlu, Karadeniz şivesiyle:

– Benim bileceğim iş değil, istediğiniz yere şikayet edin... derdi.

Alpkaya ile ilgili kararı okurken, aklıma bunlar takıldı ister istemez. Üçüncüoğlu, şimdi de, şu gerekçeyi kullanmaktadır:

– Yapılan yargılamalar sırasında dava konusu olayla ilişkili hususlarda herhangi bir suç işlendiği ihtimalinin ortaya çıkması halinde mahkemece yapılacak iş, durumu ilgili mercilere bildirmektir.

Acaba, sıkıyönetim mahkemesinde işkence olayları, herhangi bir davayla ilgili görülüp, ilgili merciye bildirilmiş midir? Ben size söyleyeyim, bildirilmemiştir. Şimdilik ilginç olan sıkıyönetim yargıçlarının Sıkıyönetim Mahkemelerinde başka, Genelkurmay Mahkemesinde başka hukuk kurallarını savunmalarıdır.

Alpkaya kararıyla ilgili ve Alpkaya'ya yönelik gerekçeler üzerinde durmuyoruz. Bizim vurgulamak, altını kalın çizgilerle çizmek istediğimiz konu, kararın yaratacağı "idari" ve "siyasal" sonuçlardır.

Karara göre, Milli Savunma Bakanı ile Genelkurmay Başkanı haklarında soruşturma yapılması gerekecektir. Bu soruşturmayı kim başlatacaktır? Genelkurmay Mahkemesi Savcılığı.

Genelkurmay Savcılığı, Genelkurmay Başkanına bağlıdır. Genelkurmay Başkanı, kendisi hakkında soruşturma açılması için emir verecek midir? Yasaya göre, Genelkurmay Başkanı hakkındaki soruşturmayı, Genelkurmay Başkanının vekili olması dolayısıyla, Kara Kuvvetleri Komutanı başlatabilir.

Mahkeme kararının eleştirisine girmeden burada duralım...

Alpkaya görevinden istifa etmeseydi, 30 Ağustos 1976 günü, emekliye ayrılacaktı. Aynı gün, yerine Orgeneral İrfan Özaydınlı getirilmiş olacaktı. Alpkaya ile birlikte yargılanan Hava Kuvvetleri Kurmaybaşkanı Korgeneral İhsan Göksaran, emekliye ayrılmadı. Öyleyse kim istedi Alpkaya'nın emekliliğini? Alpkaya'yı emekli olmaya kim zorladı?

Ve Genelkurmay Mahkemesi kararından sonra, Genelkurmay Başkanı hakkında da soruşturma açılırsa, ne olacak bu işlerin sonu? Kim emekli olacak? Kim kimin yerine gelecek?

Nasıl korunacak ordu bütünlüğü?

(Cumhuriyet, 4 Mayıs 1976)

ÖLÜLERİ ANARKEN...

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın, idam edilişlerinin yıldönümünde bazı olaylar çıkacağı söyleniyor Ankara Emniyet Müdürlüğü, bu nedenle 5 ve 6 Mayıs günleri, Ankara'da olağanüstü önlemlere başvurmaktadır.

Ölüleri anmak herkesin yasal hakkıdır. Cephe ortaklığı öldürülen gençlerin törenle gömülmelerine bile izin vermemektedir. Genç ölüler, kanlı kefenlerine sarılarak, gece yarıları, gizli gizli gömülmektedir. Öldürülen çocukların ana ve babaları, evlatlarına karşı son dinsel görevlerini bile yerine getirememektedirler.

Cephe partileri, devrimci gençlerin sadece dirilerine değil ölülerine bile düşman olmuşlardır...

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan bir Mayıs sabahı, ellerine ve ayaklarına pranga takılarak, Mamak Askeri Ce-

zaevi'nden alınıp, Ankara Cezaevine götürüldü. Üç delikanlı burada birer birer ipe çekildi. Sonradan üç gencin körpe gövdesi, Karşıyaka Mezarlığı'nda gizlice toprağa verildi.

Bu üç gencin mezar taşında , sadece doğum tarihleri yazılıdır. Mezar taşlarına ölüm tarihleri yazılmamıştır bu üç devrimci gencin...

Ankara Emniyet Müdürlüğü, bu olayın yıldönümünde olaylar çıkacağını düşünerek, olağanüstü önlemlere başvurmuştur Hiç şüphesiz bu, emniyet kuvvetlerinin görevidir. Burada kınanacak ve eleştirilecek bir konu yoktur

Emniyet kuvvetleri, anma törenlerinin yasalara uygun biçimde yapılmasını sağlamak zorundadır. Bu, güç bir görevdir Çünkü, duygusallığın doruk noktasına ulaştığı böyle bir törende, bir yanlış adım, bir yanlış emir, birçok olayın çıkmasına ve Ankara sokaklarının kanla boyanmasına yol açabilir.

Karşı güçler de bunu bekliyor... Tandoğan ve İskenderun toplantılarıyla, İstanbul'da düzenlenen 1 Mayıs işçi yürüyüşü, solun gerektiğinde derlenip toplanacağını ortaya koymuştur. Sağ eylemciler, bu toplantıların, sol kesim üzerinde yarattığı olumlu yankıları silmek için her yola başvurabilirler.

Örneğin ne yapabilirler? Yapacakları şu: Yasal toplantıları amaçlarından saptırıp, güvenlik kuvvetleriyle devrimci öğrencileri çatıştırmak, sonra da:

- Komünistler ihtilal hazırlıyor, askeri müdahale şarttır gibi gerekçeler kullanmaktır örneğin.

Bu köşede birçok kez değinmiştim. Yine yazıyorum: İtalya'da, belirli yerlere atılan bombaların ve dinamitlerin gerçek suçlusu, geçenlerde tutuklandı. İtalyan güvenlik kuvvetlerinde görevli bir general, bütün şiddet olaylarını perde arkasından yönetmiş ve sonra da bütün suç kanıtlarıyla birlikte yakalanmıştı.

Türkiye'de henüz bu denli soruşturmalar yapılmadı. 12 Mart öncesi ve sonrasında patlatılan bombaların gerçek suçluları bir türlü ortaya çıkarılmadı. Ancak, devrimci kılığına girmiş birçok kışkırtıcı ajan, kimlik kartlarıyla birlikte kamuoyu önünde sergilendi. Devlet eliyle suç işleyen bu görevliler hakkında hiç kimse dava açmadı, açamadı daha doğrusu...

Bugün ve yarın, Ankara ilginç olaylar yaşayabilir Burada güvenlik kuvvetlerine de devrimci gençlere de büyük görevler

düşüyor. Güvenlik kuvvetleri, yasal çerçeveler içinde yürütülecek anma törenlerine hiçbir şekilde karışmamalıdır

Devrimci gençler de bomba atmak, dinamit patlatmak gibi, "bireyci terör" yollarına, bazı karanlık güçlerin başvuracağını sonra da buna "devrimci eylem" adı vermek isteyeceklerini akıllarından hiç çıkarmamalıdır.

12 Mart muhtırası, bir bakıma 16 Haziran işçi olaylarına karşı verilmiştir. 1 Mayıs işçi yürüyüşü de, sağcı güçleri, ürkütmüş ve korkutmuştur.

Bütün dileğimiz, üç genç ölüyü anarken, yeni genç ölüler vermememizdir. Bugün ve yarın devrimcileri büyük sorumluluklar bekliyor...

(Cumhuriyet, 5 Mayıs 1976)

KİM VURDUYA GİTMEK

İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk, liseli genç kız Handan'ın katilinin yakalandığını basına açıkladı. Gazetelerde, cinayetin nasıl ortaya çıkarıldığına ilişkin yazılar ve resimler de yayımlandı bu nedenle, önce, emniyet örgütünü kutlamak isteriz.

Merak ettiğimiz bir konu var: Acaba İstanbul Valisi Şentürk, Handan olayı dolayısıyla gösterdiği ilgiyi, siyasal cinayetler için de göstermiş midir? İstanbul'da 1 Mayıs günü öldürülen öğrencilerin katillerini bulmak için gece gündüz çalışmış mıdır?

Türkiye'de gencecik insanlar tam anlamıyla kim vurduya gitmektedir. 8 Nisan günü, Ankara'da, Siyasal Bilgiler Fakültesi önünde şakağından vurularak öldürülen Hakan Yurdakuler'in katili şimdiye kadar neden yakalanamamıştır? Burhan Barın'ı Eşari Oran'ı, Ata Yıldırım'ı vuranlar kimlerdir? Bunlar belli değildir.

8 Nisan günü, 30-40 kadar sağcı öğrenci Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne gelip olay çıkardı. Açıkçası, Fakülte'ye herkesin gözü önünde saldırdılar. Hakan Yurdakuler bu saldırı sırasında vurularak öldürüldü. Bilmiyoruz, acaba, hiç olmazsa, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde kayıtlı olan sağcı öğrencilerin ifadeleri alınmış mıdır?

Semih Erbek adlı ODTÜ öğrencisi, Genelkurmay Başkanlığı'nın önünde ODTÜ servis arabasına saldıran bir grup sağcı eylemcinin kurşunuyla can verdi. Nerede Semih Erbek'in katili? Ne oldu dava? Kim bu davanın Savcısı? Hangi kanıtlar toplandı şimdiye kadar?

Bu köşede kaç kez yazdım. Bıkmadan, usanmadan yine yazacağım. 1970 yılında Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ve Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları Başkanı Ali Güngör, Dr. Necdet Güçlü'yü tabanca kurşunlarıyla öldürdüler. Dr. Necdet Güçlü, Teğmen Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy'un tabancalarından çıkan kurşunlarla can vermişti. Hatırlarsanız, silahların sicil sayıları da yayımlandı bu köşeden. Silahlarını Ülkü Ocakları'na veren bu iki subay hakkında Genelkurmay Başkanlığı da, Jandarma Komutanlığı da, İçişleri Bakanı da bir soruşturma açmadı. Neden? Ne hakla?! Hangi gerekçeyle?!.. Bunlar da bilinmiyor...

Bir an için düşününüz: İki solcu subayın silahı, devrimci gençlerin cebinden çıksaydı ne olurdu? Davalar açılır, sıkıyönetim bildirileri yayımlanır, "gizli örgüt" suçlamaları sürer giderdi.

İki subayın kanlı silahı ortadayken, devlet susuyor... Hükümet susuyor... İçişleri Bakanı susuyor... Jandarma Genel Komutan Vekili susuyor!..

Söyler misiniz, açıklar mısınız, bir jandarma subayının kanlı silahından korkan yönetim anlayışı, hangi adaletin dağıtıcısıdır? Hangi hukuk devletinin güvenilir gücüdür? Ve hangi yasal düzenin sözcüsüdür?

Görün, anlayın, öğrenin: Devlet bu!.. Bu işte devlet!.. Geçen aylarda, Ankara'da "Evlat acısına son" adlı bir açık hava toplantısı düzenlenmişti. Bu toplantıyla ilgili olarak bildiri dağıtan Mustafa Sargın adlı öğrenci polis kurşunuyla vurularak öldürülmüştü. Kim sordu Mustafa Sargın'ın hesabını? Hiç kimse! İnsanlar, nasıl böylesine sorgusuz sualsiz nasıl vuruluyorlar?! Nasıl?!..

Ankara Adliyesi'ne intikal eden dosyadan bir ifade tutanağı çekerek, Mustafa Sargın'ın nasıl öldürüldüğünü birlikte öğrenelim:

İfade sahibi: Seyfi Alican. Durmuş oğlu, 1949 doğumlu, Aydınlıkevler Emniyet Karakolu'nda görevli polis memuru, olayı şöyle anlatıyor:

- Ben ve şimdi hatırlayamayacağım birkaç arkadaş durmaları için havaya ateş ettik. Ben bir sefer ayak hizasına doğru ateş ettim. Bu sırada sonradan isminin Mustafa Sargın olduğunu öğrendiğim şahıs yere düştü...

İşte böyle ölmüş Mustafa Sargın... Bilmiyorum, acaba Altındağ Savcısı, Mustafa Sargın'ın dosyasını kapatmış mıdır, yoksa, polis memuru Seyfi Alican hakkında bir dava açmış mıdır?

12 Mart öncesi ve sonrasını düşününüz. Gençler birbirleri ardından birer birer kurşunlanarak öldürüldüler. Kimse, doğru dürüst bu gençlerin katilleri peşine düşmedi. Her cinayet, belki de biraz da bu nedenle bir yenisi için, katillere cesaret verdi.

İçişleri Bakanı Asiltürk, önceki gün yaptığı konuşmada:

Anarşist yakalayan polise ikramiye vereceğiz... demiştir Ya "komando" yakalayan polise, sağcı katilleri yakalayan polise ne verilecektir?..

(Cumhuriyet, 6 Mayıs 1976)

BRAVO MELEN'E...

Alpkaya davasının yankıları devam ediyor. Milli Savunma Bakanı Ferit Melen bir açıklama yaparak, Genelkurmay Mahkemesi'nin hukukçu üyelerine cevap verdi. Melen, Lockheed rüşvetiyle ilgili araştırmalar yapmak üzere oluşturulan kurulun, Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından ortaklaşa kurulduğunu belirterek, açıkça:

- Sadece ben sorumlu değilim... demektedir. Melen iki gün önce de,

- Kesinleşmemiş mahkeme kararları üzerine konuşulmaz... demişse de, iki gün sonra bu hukuksal görüşünü değiştirerek açıklama yapmıştır.

"Devlet adamı" dediğin böyle olur işte... Melen, Lockheed rüşveti ortaya atılınca, birbirini tutmayan beyanlar vermiş, önceki beyanı ile sonraki beyanı birbirini yalanlamıştı.

Alpkaya davası konusundaki Genelkurmay Mahkemesi kararında, Milli Savunma Bakanı ile ilgili olarak şu gerekçe yer almaktadır:

- Anayasa'mızın ve keza 353 ve 357 sayılı yasaların yukarıda belirtilen hükümlerine uyulmaksızın Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki görevliler hakkında özel soruşturma yapmak üzere araştırma ve soruşturma kurulu teşkilinin suç olabileceği ihtimaline binaen, bu kurulun kurulmasını ve görev yapmasını sağlayanlar hakkında gerekli yasal işlemin icrası için ilgili belge suretleri de eklenerek, durumun askeri savcılık kanalıyla, nezdinde mahkeme kurulan komutan olarak Genelkurmay Başkanlığı'na duyurulmasına...

Yani, bu gerekçeye göre, Milli Savunma Bakanı Ferit Melen hakkında soruşturma açılması gerekmektedir. Bu soruşturmanın açılmasını engellemek de suçtur Şimdi Melen'e düşen görev, dokunulmazlığının kaldırılmasını isteyerek bir an önce mahkeme önüne çıkmaktır. Fakat nerede o ciddiyet, nerede o tutarlılık!..

Orgeneral Emin Alpkaya, hakkındaki iddiayı öğrenir öğrenmez emekliye ayrılarak mahkeme önüne çıkmıştır. Fakat Ferit Melen, hakkındaki mahkeme kararına rağmen koltuğunda oturmaktadır. Şimdi bir Alpkaya'nın, bir de Ferit Melen'in tutumuna bakın: Biri, orgeneral yıldızlarını bir saat içinde çıkarıp atabiliyor; öbürü, mahkeme kararlarının üzerine bağdaş kurup, açıklamalarla işi örtbas etmeye çalışıyor.

Melen bu konuda basına değil ancak savcıya açıklama yapabilir. Milli Savunma Bakanlığı koltuğuna dayanarak birbirini tutmayan açıklamalarla hiçbir soruna ışık tutulmaz. Tersine, sorumluluk halkalarını giderek ağırlaştırır

Genelkurmay Mahkemesi, Milli Savunma Bakanı Ferit Melen'in Anayasa'yı çiğnediğini belirterek, kovuşturma açılmasını istiyor. Sanırız Melen, 12 Mart günlerinde, bu "Anayasa'yı ihlal" maddesini, yani şu ünlü 146'ncı maddenin uğultusunu kulaklarında duymaktadır:

- Anayasa'nın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya...

Genelkurmay Mahkemesi, Milli Savunma Bakanlığı'nı bakın hangi gerekçeyle suçlamaktadır:

Kuvvetler ayrılığı ilkesini kabul etmiş bulunan Anayasa'mızın yargı bölümünde yer alan 134. ve Askeri Yargıya ilişkin 138. maddeleri ile 353 ve 357 sayılı yasa hükümleri karşısında... Yürütme organının bir unsuru olan Milli Savunma Bakanlığı'nın bahsi geçen yasalara aykırı düşebilecek bir tasarrufta bulunduğu olasılığı ile karşı karşıya kalındığı ve bazı suçların işlendiği ihtimalinin belirdiği anlaşılmıştır...

Yani Ferit Melen, Türk Ceza Yasası'nın 146'ncı maddesinden başlayarak, ayrıca bazı yasaları da çiğnemiş ve suç işlemiştir. 12 Mart'ın ünlü Başbakanı Melen, bu gerekçeler karşısında istifa edip mahkeme önüne çıkacağına, dolaylı yollarla Genelkurmay Başkanı'nı suçlayıp, işin içinden sıyrılmak istemektedir.

Melen, 12 Mart'ın Başbakanlığını yaptıktan sonra, 12 Mart muhtırasının "Cumhuriyetin geleceğini ağır bir tehlike içine düşürmek" gerekçesiyle suçladığı Demirel'in, Milli Savunma Bakanlığı'nı kabul edebilen bir politikacıdır!.. Melen, Orgeneral İrfan Özaydınlı'nın kararnamesini imzaladıktan sonra, aynı kararnameyi geri alıp, bir Orgeneral yerine, bir Korgeneral kararnamesini hazırlamayı içine sindirebilen Milli Savunma Bakanı'dır. Melen, bunları devlet adamlığının gereği saydıktan sonra, boynunda Genelkurmay Mahkemesi kararıyla, hiç şüpheniz olmasın Milli Savunma Bakanlığı koltuğunda oturacaktır.

Doğrusu, bravo Melen'e!..

(Cumhuriyet, 7 Mayıs 1976)

TURİSTİK DEĞER Mİ?..

Basın Yayın Genel Müdürlüğü Turizm ve Tanıtma Bakanlığına bağlıdır. Genel Müdürlüğü, Doğan Kasaroğlu yürütmektedir. Kasaroğlu'nun başı bugünlerde derttedir. Başbakan Demirel'in demeçlerini içine alacak bir kitap basımı, Basın Yayın Genel Müdürlüğünü uğraştırıp durmaktadır.

Kasaroğlu Demirel'in demeçlerini bastırmak için, Turizm ve Tanıtma Bakanlığına başvurur. 31.3.1976 gün ve 115/682 sayılı Basın Yayın Genel Müdürlüğü kayıtlı yazıyla, Demirel'in, Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmelerden sonra, Çankaya Köşkü kapısında gazetecilere söyledikleriyle, Bakanlar Kurulu

toplantılarından sonra verdiği demeçleri kapsayan bir kitap hazırlanmasını ister.

Genel Müdürlüğün bu isteği üzerine çalışmalar yapılır ve kurulan "İhale Komisyonu", kitabın basımını "Gündüz Matbaasına" verir. Bu kararda imzası bulunanları da tanıyalım: Yayın Dökümantasyon ve Araştırma Dairesi Başkanı Turgut Er, Muhasebe Müdür Muavini Mustafa Akçınar, Levazım Müdürü Şükrü Deprem.

Kitap, yayınevine ihale edildikten sonra, Basın Yayın Genel Müdür Vekili Doğan Kasaroğlu ile Gündüz Matbaası arasında noter aracılığı ile bir sözleşme imzalanır. Bu da tamam mı? Tamam.

Gelgelelim ki, işler işte tam burada çatallaşır...

832 sayılı Sayıştay Yasası'nın 30'uncu maddesine göre, 500 bin lirayı aşan devlet sözleşmeleri Sayıştay vizesinden geçmektedir. Sayıştay denetçileri, önce, Başbakan Demirel'in Demeçleri adlı kitabın 3 milyon 600 bin liraya malolacağını hesaplayarak, Basın-Yayın Genel Müdürlüğüne bazı sorular sorarlar. Sayıştay denetçisi Faruk Sindel ile Asaf Gökalpay imzalarını taşıyan yazıda, kitabın hangi yasa gereğince basıldığı sorulmaktadır.

Şimdi sıkı tutun kendinizi!..

Başbakan'ın, Çankaya Köşkü kapısında yaptığı konuşmalar, 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanunu'nun 29'uncu maddesi uyarınca "turist celbi" amacıyla bastırılıyormuş.

Evet, evet öyle; hiç şaşırmayın, hiç gülmeyin; öyle işte...

İnanmazsanız, 265 sayılı yasanın 29'uncu maddesini birlikte okuyalım:

– Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Türkiye'ye turist celbi ve memlekette turizm endüstrisinin geliştirilmesi amacıyla dış yatırım sağlanması bakımından, milletlerarası alanda ve tecrübeli yabancı firmalarla propaganda ve dış memleketlerde turizm eğilimleri araştırması yapmak üzere, kalkınma planındaki esaslara uygun olarak bütçe imkânları dairesinde gelecek yıllara geçici yüklemler kapsayan sözleşmeler akdedebilir. Bu sözleşmelerin akdinde artırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümleriyle, genel muhasebe kanunundaki avans ve kredi hükümleri tatbik olunmaz...

Yasa hükmünden anlaşıldığına göre, bu maddede, Başbakanın demeçlerinin basılmasına olanak veren hiçbir dayanak

yoktur. Yani, Basın Yayın Genel Müdürlüğü hiçbir yasaya dayanmadan, devlet kesesinden 3 milyon 600 bin lirayı harcayıp, Demirel'in propagandasını yapmaktadır.

Demirel'in demeçleri acaba nasıl "turist celbi" sağlayacaktır? Sayıştay denetçileri de, akıllarını bu noktaya takıp, Genel Müdürlüğe soruyorlar:

– Turizm ve Tanıtma Bakanlığı turizm endüstrisini geliştirmek ve Türkiye'ye turist celbetmek maksadıyla propaganda niteliğindeki her türlü yayın için gerekli malzemenin alımı ve basımı işlerini pazarlıkla ihale edebilir. Turizm yönünden propaganda niteliğindeki yayınların ise Türkiye'nin turistik varlıkları ve ulusal değerlerini tanıtıcı mahiyette olması gerekir. Bu özelliği taşımayan söz konusu "Başbakanın Demeçleri" adlı eserin basımının yukarıda açıklanan kanun hükmü ile nasıl bağdaştırıldığının açıklanması.

Sayıştay denetçileri, sanırız Başbakanın "turistik değerini" görmezlikten geliyorlar. Belki Demirel'in konuşmaları, hali, tavrı, o güzel Türkçesi, görüşleri, düşünceleri, mimikleri, turistlerin Türkiye'ye akın akın gelmelerini sağlayacaktır. Çünkü yeryüzünde, Demirel'in bir benzerini bulmak gerçekten mümkün değildir.

Basın Yayın Genel Müdürlüğü de Başbakanın bu özelliklerini gözönünde tutarak, Demirel'in demeçlerini "turist celbi" amacıyla basmak istemiştir. Bir çırpıda, mobilya ihracatından 20 milyon vurulan ülkede, Başbakanın konuşmaları için devletin 3 buçuk milyon vermesinin sözü mü olur yani?

Başbakanın "turistik değeri" ülkemize milyonlar kazandıracak ve dış borçlarımız bu yolla ödenecektir Ne hakkı var Sayıştay'ın bu büyük hizmete engel olmaya?..

(Cumhuriyet, 10 Mayıs 1976)

DANIŞTAY TOKADI...

Danıştay Başkanı Prof. İsmail Hakkı Ülgen'in yaptığı son konuşma, Cephe ortaklığı hakkında verilmiş bir hüküm gibidir Ülgen, Sayın Cumhurbaşkanı'nın da hazır bulunduğu toplantı-

da, Danıştay kararlarını uygulamamanın "Anayasa'yı ihlal" suçu olduğunu belirterek, devlet yetkililerini göreve çağırmıştı.

Anayasa saygısının geçerli olduğu ülkelerde hükümetlerin görevi, Anayasa egemenliğini sağlamaktır. Türkiye'de durum tersinedir: Cephe ortaklığı, yürürlükteki Anayasa'yı uygulamamak için biraraya gelmiştir. Cephe ortaklığının başı, ikide birde:

- Bu Anayasa ile devlet idare edilmez... demektedir. Danıştay Başkanı Ülgen, işte bu anlayışı sert biçimde eleştirmiştir.

Türkiye bir garip ülkedir. Öylesine gariptir ki, Anayasa'nın sıkıyönetim baskısıyla değiştirildiği günlerde, gencecik çocuklar Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde Anayasa'yı zorla değiştirmek suçuyla yargılanıp, ipe çekilmişlerdir. Demirel, on yıldır meydanlarda, kürsülerde bağırıp durmaktadır:

- Bu Anayasa ile devlet idare edilmez...

Anayasa'nın Demirel tarafından uygulanmasını istemek, kediye ciğer teslim etmekten, farksızdır. Demirel 27 Mayıs Anayasa'sının yeminli düşmanıdır. Herkesin önce bunu bilmesi gerekir.

Türkiye bir garip ülkedir, demiştik. Gerçekten de gariptir: Anayasa'nın önsözünde, Demokrat Parti'nin "Anayasa ve hukuk dışı davranışları" nedeniyle 27 Mayıs İhtilali ile devrildiği yazılıdır. Fakat Cephe ortaklığı, Demokrat Parti'nin devamı olarak gelir, iktidar koltuğuna oturur. Sonra da Cephe'nin başı:

- Bu Anayasa ile devlet idare edilmez... der.

Demirel'in işi gücü bu Anayasa'yı değiştirmek, etkinliğini silmek, işlerliğini ortadan kaldırmaktır Bunun hukuk dilindeki adı: "Anayasa'yı, tağyir, tebdil ve ilga" olarak bilinir Danıştay Başkanı Ülgen, Cephe ortaklığının Anayasa'yı zorla değiştirdiğini açıklayarak, Anayasa'nın "uyanık bekçiliği" görevini yerine getirmiştir.

Demirel sık sık "Cumhuriyet" sözcüğünden söz etmektedir. Cephe ortaklığının başı:

Biz Cumhuriyet Hükümetiyiz... gibi tanımlarla, siyasal muhaliflerini, "Cumhuriyet düşmanı" olmakla suçlamaktadır Ülkemizde, Kurtuluş Savaşı'nda olduğu gibi, "Ankara Hükümeti" ve "İstanbul Hükümeti" diye iki ayrı hükümet yoktur Bir "Hilafet Hükümeti" ise hiç söz konusu değildir.

Demirel "Cumhuriyet Hükümeti"nin başıdır da, Cephe ortaklığına karşı olan herkes, Cumhuriyet Hükümeti'nden baş-

ka bir hükümet mi istemektedir?.. Hayır. Bütün amaç, bazı sözcüklerin üzerine "ipotek" koymaktır. Milliyetçiliğe ve Atatürkçülüğe karşı ne kadar eylem ve düşünce varsa, "milliyetçilik" ve "Atatürkçülük" maskeleriyle kullanılmaktadır.

Danıştay Başkanı Sayın Ülgen, bu konuya da değinmiştir. Ülgen, Cumhuriyet'in devletin temel kuruluş ve işleyişini belirlediğini anlatarak, sadece "Cumhuriyet" sözcüğüne sarılıp, Anayasa'nın temel ilkelerini görmezlikten gelmeyi açıklamıştır. Cephe ortaklığı laik Cumhuriyet ilkelerine karşıdır... Cephe ortaklığı, Kurtuluş Savaşımız anti-emperyalist bilincine karşıdır... Cephe ortaklığı "tam bağımsızlık" ilkesine dayanan Atatürkçülüğe karşıdır... Cephe ortaklığı hukuk devletine karşıdır; Anayasa Mahkemesi'ne, Danıştay'a karşıdır... Cephe ortaklığı 27 Mayıs Devrimi'ne karşıdır... Cephe ortaklığı çağdaş ve özgür düşünceye karşıdır... Kısaca Cephe ortaklığı "Anayasa düzenine" karşıdır.

Danıştay Başkanı Sayın Ülgen, Cumhurbaşkanı'nın da hazır bulunduğu törende, Demirel iktidarının Anayasa suçunu bütün gerekçeleriyle bir bir ortaya koymuştur. Bu konuşmanın değerini, bütün devlet yetkilileri gereği gibi ölçüp tartmalıdır.

Bu Anayasa sahipsiz değildir. Anayasa kuruluşlarının bu Anayasa'yı savunmaları, onların en doğal ve en kutsal görevleridir. Danıştay Başkanı Sayın Ülgen, son konuşmasıyla bu görevi yerine getirmiştir.

Gün gelecek, Demirel bu suç gerekçelerini, sadece törenlerde, böyle radyo, televizyon ve basın aracılığı ile değil, bir sanık sandalyesinde de dinleyecektir.

Hiç şüpheniz olmasın, hiç!..

(Cumhuriyet, 13 Mayıs 1976)

THY DOSYASI...

Türk Hava Yolları bir Genel Müdür ve beş yönetim kurulu üyesince yönetilmektedir. Genel Müdür, Nurettin Erguvanlı'dır. Yönetim Kurulu üyeleri ise, emekli Tümgeneral Kemal Zeren, Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan, Demokrat Parti eski milletvekillerinden gazeteci Mithat

Perin, Cumhuriyetçi Güven Partisi Artvin eski senatörü ve Adalet eski Bakanlarından Fehmi Alparslan, Adalet Partisi İzmir eski milletvekili ve Turizm ve Tanıtma eski bakanlarından Nihat Kürşat'dır.

Burada hemen, 648 sayılı Siyasi Partiler Yasasının 8'inci maddesine göz atalım. Yasa hükmüne göre:

– Kamu iktisadi teşebbüslerinin ve özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulmuş bankaların ve teşekküllerin yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ile aylıklı ve yevmiyeli memurları ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar siyasi partilere üye olamazlar...

Yasa hükmü bu kadar açıkken, THY yönetim kurulu yasaya aykırı olarak seçilmiş partililerden oluşturulmuş bir "Milliyetçi Cephe Karargâhı" olarak çalışmaktadır. Öyle ki, cephe partileri yönetim kurulunda açıkça güçleri oranlarında temsil edilmektedirler.

THY Yönetim Kurulu ile Genel Müdür arasında bir yetki uyuşmazlığı çıkmıştır. Yönetim kurulu Başkanı emekli Tümgeneral Kemal Zeren, yönetimin bütün iplerini eline geçirmiştir.

Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu 2.10.1975 günü yaptığı 33 sayılı toplantıda, Genel Müdür Erguvanlı'nın bütün yetkilerini elinden almış, Erguvanlı bu karara karşı, 17 Ekim 1975 günü "10/001-100458" sayılı yazı ile, bu kararın değiştirilmesini istemiştir. Yönetim kurulu üyesi Mithat Perin, Başkan Kemal Zeren'e yazdığı 3 Ekim günlü mektupda da, aynen:

– Yönetimde kaos yaratmış bulunuyoruz... demektir.

Bu kargaşa süredursun biz THY denetçisi Recep Balabaner imzalı, Başbakanlık, Maliye ve Ulaştırma Bakanları özel kalem müdürlerince açılıp okunan "kişiye özel" yazıya kısaca göz atalım.

Balabaner, THY Genel Müdürü, Yönetim Kurulu Başkanı, üyeleri, Genel Müdür Yardımcıları, murakıpları ve eşler için "passbilet" adı verilen ücretsiz bilet verildiğini ileri sürerek:

– Kaydı hayat şartıyla THY bütçesinden ve hazineden haksız kazanç sağlanıyor... demişse de, herkes yine bildiğini okumuştur.

Denetçi Balabaner'in ilgili bakanlıklara yolladığı yazıda, Yönetim Kurulu üyesi Mithat Perin'in Londra'da yayınlanan "The

Times" gazetesinin Türkiye temsilcisi olduğu da açıklanmıştır. Perin, aynı zamanda, THY Reklâm Kurumu Başkanıdır THY bu arada "The Times" gazetesine "3.644 pound" luk, bir ilan da vermiştir. İlan ücreti, Türk parası olarak, "The Times"in Türkiye temsilcisi Perin'e ödenecektir.

THY esas mukavelesinin 53'üncü maddesine göre, Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Kuruldan izin almaksızın, THY ile ilgili konularla uğraşamazlar, başka kuruluşlara ortak olamazlar ve bu kuruluşlar görev de alamazlar.

"The Times" gazetesinin Türkiye temsilcisi Mithat Perin'i bir yana bırakarak, öteki yönetim kurulu üyesi, Nihat Kürşat'ı tanıyalım. Kürşat, THY Yönetim kurulu üyeliğinden başka, şu işlerle de ilgilidir:

Efes Pilsen Ankara Başbayiliği, Türk Telefon Yönetim Kurulu Başkanı, Yaşar Holding Müşaviri, TIR kamyonları ikmal ve bakım işleri hissedar ve yönetim kurulu üyeliği...

THY hakkındaki söylenti, iddia ve ihbarlar, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları müfettişlerince de incelenmiştir. Müfettiş raporlarında, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, eşlerinin de "passbilet" uygulamasından yararlanmaları, ticaret yasasına aykırı bulunmuştur. Müfettişler, yönetim kurulu üyelerinin aldıkları yollukları da yasaya aykırı bulmuşlardır Ulaştırma Bakanlığı müfettişleri Cengiz Hasdal ve Nejat Aksel tarafından hazırlanan 1.3.1976 gün ve "6-3" sayılı rapor, 17.3.1976 tarihinde "38-6/976/172" kayıt sayısı ile, Maliye Bakanlığına yollanmıştır. Ulaştırma Bakanlığı müfettişlerince hazırlanan rapor, 20.3.1976 gününde, Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığına verilmiştir.

Müfettişlerin yaptıkları incelemelerde, THY'nin, "Film Sanayii ve Sanatçıları Güçlendirme Vakfı"na 250 bin lira bağış yaptığı da saptanmıştır. Bu vakfın önde gelen temsilcisi de, Ümit Utku'dur Utku'nun, MC'nin, Yeşilçam'daki görüntüsü olduğunu bilmeyen kalmamıştır.

Bütün bu raporlara rağmen, Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu aklanmış, yani ibra edilmiştir Buna karşı, yolsuzlukları ortaya koyan denetçi Recep Balabaner de görevinden alınmıştır.

İşte belgeler ortadadır. Raporlar ve belgeler elimizdedir Bu dosya biran önce parlamentoya getirilmeli ve THY Yöne-

tim Kurulu, başta Tümgeneral Kemal Zeren olmak üzere "mecburi inişe" zorlanmalıdır.

Bu dosyanın peşini bırakmayacağımızı Maliye, Ulaştırma Bakanlarıyla, THY Yönetim Kurulu üyelerine saygıyla duyuruyoruz...

(Cumhuriyet, 15 Mayıs 1976)

ÖÇ ALINIYOR...

Cephecilik anlayışı, bütün yurtta kanlı olaylara yol açarken, Silahlı Kuvvetlerde de, içinden çıkılmaz bunalımlar yarattı. Demirel, Cumhuriyet tarihinde görülmemiş biçimde, ellerini general rütbeleri üzerinde dolaştırmaya başlamıştır.

Orgeneral İrfan Özaydınlı, yasaların kendisine verdiği hakkı kullanarak, Askeri Yüksek İdare Mahkemesine dava açmıştır Son on-on beş yılın olaylarını gözünüzün önüne getirirseniz, kuvvet komutanı olabilmek için uçaklar uçurtmuş, Ankara'ya birlik komutanlarını toplamış orgeneralleri anımsarsınız. Özaydınlı, bu yolları kullanmamış, Anayasa ve demokratik yollarla hakkını aramayı yeğlemiştir.

Şimdi gelişmeleri hep birlikte izleyeceğiz...

Silahlı Kuvvetler içindeki son gelişmeler gerçekten üzücüdür Silahlı Kuvvetlerimizin bütünlüğü, Cephe politikacılarının eliyle, ağır ve onarılmaz yaralar almıştır. Bu yarayı açan hançer, Demirel'in elinde bulunmaktadır.

27 Mayıs 1960 İhtilali gençlik tarafından başlatılmış ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından tamamlanmıştır Son on altı yılın politikasına bakarsanız, gençlik ve ordu düşmanlığına tanık olursunuz. Demirel, Ordu'dan da, gençlikten de, 27 Mayıs İhtilalinin öcünü almaktadır...

Gençlikten öç alınmıştır. Gençlik, kendi içinde parçalara bölünmüş, gençliğin devrimci kesimi, devlet desteğinden güç alan sağcı saldırganların kurşunlarına hedef yapılmıştır. Birbirleri üzerine yığılan kanlı mezar taşları, Cephe politikasının eseridir.

12 Mart 1971 tarihinden sonra kurulan sıkıyönetim mahkemelerinde sadece devrimci gençler yargılanmış, sağcı gençlere, saldırgan örgütlere dokunulmadığı gibi, bazı askeri savcılar

bunlarla işbirliği, yapmış mahkeme kararlarında, sağcı saldırganlar "Ülkücü gençler" denilerek övülmüştür.

Demirel ile bazı generaller arasındaki ilişkiler kuşku vericidir. Bazı generaller, emekli olur olmaz, bol ücretlerle büyük bankaların yönetim kurullarına getirilmektedir. 12 Mart'ın Genelkurmay Başkanı da, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı da, emekliliklerinde hemen yönetim kurulu üyeliklerine getirilmişlerdir. Bu orgeneraller, hem aylık hem de yılda bir kârdan pay almaktadırlar. Ne hakla? Evet ne hakla?

Bu ilişkiler, birer birer ortaya çıkarılıp eleştirilince "Ordu bütünlüğü", "Silahlı Kuvvetlerin saygınlığı" gibi kavramlar ortaya atılmaktadır. İşin özüne inerseniz, ordu bütünlüğünü de, Silahlı Kuvvetlerin saygınlığını da zedeleyen, bu orgeneraller in tutumlarıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Memduh Tağmaç, Faik Türün, Ali Elverdi, demek değildir. Üniformalarını çıkardıktan sonra, sessiz-sedasız köşelerine çekilen generaller, albaylar, kurmay subaylar, bu orduda görev yapmamışlar mıydı?.. Emekli olduktan sonra ellerinde filelerle, pazarlarda, bakkallarda dolaşan , albaylar, generaller, bu ordunun subayları değiller miydi?... Sadece Tağmaç sadece, Türün, sadece Elverdi midir ordunun generalleri?..

– Bizdendir, bize karşıdır...

Cepheden Silahlı Kuvvetlere bakış açısı budur. Kendilerine yakın buldukları generalleri, emekli olur olmaz bankaların, umumi mağazaların yönetim kurullarına yerleştirip, açıkçası:

– Bizden yana olursanız, size bol ücretli işler var... demektedirler

Acı olan, tehlikeli olan budur işte...

27 Mayıs İhtilali'nin onurlu Komutanı Korgeneral Cemal Madanoğlu, General Ali Elverdi'nin başkanlığındaki mahkemece tutuklandı. Elverdi bugün AP Bursa Milletvekilidir. Tümgeneral Celil Gürkan, İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün emriyle, ellerine, ayaklarına zincir bağlanarak, Erenköy işkence evine götürüldü. Faik Türün, bugün Umumi Mağazalar yönetim kurulu üyesi ve AP İstanbul Senatör adayı oldu...

Cephe anlayışı, Silahlı Kuvvetlerimizi gün geçtikçe yaralamaktadır. Orgeneral Alpkaya ile ilgili dava, bunun yarattığı sonuçlar, önce konup sonra kaldırılan Kara Kuvvetleri Komutan

vekilliği, Hava ve Kara Kuvvetlerine yapılan atamalar, Silahlı Kuvvetlerde ister istemez bunalım yaratmıştır.

Bu bunalımın sorumlusu Başbakandır. Başbakan, 27 Mayıs İhtilali'nin öcünü almaktadır...

(Cumhuriyet, 16 Mayıs 1976)

ŞU İŞE BAKIN...

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Doç. Dr. Bahriye Üçok, geçenlerde Cumhuriyet Senatosu'nda bir konuşma yaptı. Üçok, Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'nce yayımlanan "Petiea Historie de La Turquie" adlı kitapta, Türk tarihinin 1922 yılında bitirildiğini belirterek Başbakan Demirel'den soruyor:

- Hükümetiniz, Türkiye tarihinin 1922'de padişahlığın kaldırılması ve egemenliğin ulusa ait olmasıyla bitmiş olduğu kanısında mıdır?..

Sayın Üçok, aynı konuda Başbakan Demirel'e yazdığı mektupta, Türk tarihini özetleyen ve Fransızca basılan bu kitapta, çok önemli tarih yanlışları olduğunu ileri sürmektedir Üçok'un açıklamalarına göre, Türkler'in tarihini anlatmak için yazılan ve Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'nce bastırılan kitapta bağışlanmaz yanlışlar yapılmıştır. Yapılan yanlışların ayrıntılarına girip, örnekler vermiyoruz. Burada üzerinde durduğumuz konu, Türk tarihinin 1922 yılında bitip bitmediğidir.

Türkiye'de bazı gerici çevreler, Ulusal Kurtuluş Savaşı'yla başlayan Türkiye Cumhuriyeti tarihini küçültmek, Atatürk devrimlerini halka karşı bir baskı yönetimi olarak göstermek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. İkinci Abdülhamid'den bu yana ilk kez iktidar koltuğuna, tesbih, sakal ve bereleriyle bağdaş kuran dinsel sağ, laik Cumhuriyet ilkelerini ortadan kaldırmak için, açık ve kapalı her türlü yola başvurmaktadır.

Sağın sermaye kesimi, dinsel sağ ve ırkçı saldırgan sağ ile el ve gönül birliği içindedir. 27 Mayıs İhtilali'nin, belirleyip nitelediği laik Cumhuriyet ilkeleri, cephe ortaklığının saldırısıyla karşı karşıyadır. Erbakan ikide birde, gerçek anlamını bilmediği "materyalist" sözcüğünü kullanarak:

Okul kitaplarından materyalizmi kaldıracağız... demektedir. Bundan amaçlanan, başta tarih olmak üzere, bütün ders kitaplarının gerici, çağdışı ve "metafizik" anlayışla hazırlanmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti tarihi, Kurtuluş Savaşı'mızdan bugüne kadar uzanır. Kurtuluş Savaşı, emperyalizme karşı verilmiş "antiemperyalist" ve "antikapitalist" bir savaş niteliğindedir. Devrim tarihi, üniversitelerimizde bile bu nitelik, bu bilinç ve bu boyutlarla okunmuş ve öğretilmiş değildir. Son günlerde görüldüğü gibi, Kurtuluş Savaşı'mızın "kutsal isyanı" yerine "İslamcılık", "ümmetçilik" ve "ırkçılık" gibi, Kurtuluş Savaşı'nın, Anayasa'mızın ve Atatürk devrimlerinin karşıtı birçok eylem ve düşünce, Cephe ortaklığı'na egemen olmuştur.

Görüyorsunuz, ezilen İslam ülkelerinin toplantısı bile, çağdışı gericiliğin bir propaganda malzemesi oldu...

Türkiye Cumhuriyeti, cephe ortaklığının elinde adım adım geri gitmektedir. İç ve dış sömürünün ahtapot kolları, dinsel sağ, saldırgan ırkçılık ile birlikte Anayasa düzenini, Cumhuriyet ilkelerini yok etmenin yarışı içindedir.

31 Mart'ın kanlı kaldırımları bugünlere kadar uzanmıştır. Derviş Vahdetiler, Said-i Nursiler, Anzavurlar, birer birer hortlayıp, politika sahnesinde yerlerini almışlardır...

Böyle bir dönemde, tarih kitaplarından Kurtuluş Savaşı'nın da 27 Mayıs Devrimi'nin de kaldırıldığını görürsek, hiç şaşırmayacağız. Çünkü bu noktaya adım adım gelindi. Sömürücü sermaye, dinsel sağ ve saldırgan ırkçılık, bu nedenle kol-koladır. Cumhuriyet tarihi yerine, Osmanlı Padişahları, Mustafa Kemal yerine Abdülhamid, Kuvayi Milliye yerine Bozkurtçuluk...

Kontenjan Senatörü Doç. Dr. Bahriye Üçok'un açıklamaları, gerçekten çok ilginçtir. Eğer Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, Türk tarihini 1922'de bitiren yanlışlarla dolu kitabı basıp yaymışsa, bu bir rastlantı değildir. Bu açıkça siyasal iktıdara egemen olan dinsel sağın Atatürk ilkelerini silmek için giriştiği bir "deneme yayını"dır.

Hatırlayacaksınız, geçen hafta bu köşede yazılmıştı. Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, 265 sayılı yasanın 29'uncu maddesi gereğince, Başbakanın demeçlerini "turist celbi ve memlekette turizm endüstrisinin geliştirilmesi amacıyla dış yardımı sağla-

ması bakımından" gerekçesiyle basıp yaymış ve konuya Sayıştay el koymuştu.

Basın-Yayın Genel Müdürlüğü nasıl yönetiliyor? Kim yönetiyor? Cephe ortaklığı süresince hangi kitaplar basılmıştır? Genel Müdürlüğe neden bugüne kadar bir atama yapılmayıp, Genel Müdürlük bir "vekil" tarafından yönetiliyor? Acaba seçimlere kadar, önce Demirel'in, sonra Erbakan'ın, Türkeş'in, Feyzi-oğlu'nun konuşmaları, turist celbi maddesine göre basılıp bütün yurda dağıtılacak mıdır? Acaba Türk tarihini değiştiren kitaplar, basılıp yayılacak mıdır?..

(Cumhuriyet, 17 Mayıs 1976)

THY VE EVLİYA ÇELEBİCİLİK...

Türk Hava Yolları, 1975 yılında, tam 55.736.578.,39 lira zarar etmiştir. THY Yönetim Kurulu'nun eylem ve işlemleri hakkında Ulaştırma Bakanlığı Müfettişleri, Cengiz Hasdal ve Nejat Aksel, 19.3.1976 gün ve "3-8-6/976/172" sayılı yazı ile, Ulaştırma Bakanı'na başvurarak, 1.3.1976 gün ve 6/3 sayılı raporu teslim etmişlerdir. Maliye Bakanlığı müfettişlerinin 12.4.1976 gün ve 8/2 sayılı raporlarında da, THY Yönetim Kurulu'nun yasa dışı işlemleri Maliye Bakanına bildirilmiştir Bu raporlara rağmen THY Yönetim Kurulu, son Genel Kurul toplantısında aklanmıştır.

Ulaştırma ve Maliye Bakanlarının AP ileri gelenlerinden olduklarını açıklamaya gerek yoktur. Biz hemen THY Yönetim Kurulu üyelerini yeniden tanıyalım: Başkan Kemal Zeren, Emekli Hava Tümgeneralidir. Başkanvekili Recai Kutan, Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısıdır Üyeler, Mithat Perin, Fehmi Alpaslan ve Nihat Kürşat'tır Perin, Demokrat Parti eski milletvekilidir Yassıada Yüksek Adalet Divanınca mahkûm olmuştur. Mithat Perin, aynı zamanda gazetecidir. AP eğilimlidir Demirel yandaşlarındandır. Fehmi Alparslan, Cumhuriyetçi Güven Partısi Artvin eski senatörüdür. Adalet Bakanlığı yapmıştır. Nihat Kürşat, Demirel hükümetlerinin Turizm ve Tanıtma Bakanlığında bulunmuştur

648 sayılı siyası partiler yasası parti üyesi olan kimselerin, bu tür kuruluşlarda Yönetim Kurulu Üyeliklerine seçilemeyeceklerini söylüyorsa da, bütün devlet kuruluşları "MC çiftlikleri" olduğundan bu gibi yasaklara kimse aldırmamaktadır...

Bir yılda 56 milyon lira zarar eden THY'nin Yönetim Kurulu Üyelerinin, eşleriyle birlikte "pass bilet" denilen biletlerle yurt dışına yaptıkları gezilere kısaca gözatalım.

Yönetim Kurulu Başkanı Emekli Tümgeneral Bay Zeren ve eşi: 21/11/1975, Cidde-Medine-Cidde... 25/12/1975, Kopenhag-Londra-Münih... 20/11/1975, İstanbul-Cidde-İstanbul; 25/12/1975, İstanbul-Kopenhag-Münih-İstanbul... 25/11/1975, Münih-İstanbul-Ankara...

Kemal Zeren'in 27/6/1975 tarihinde, Münih-Londra, Viyana-Frankfurt-Kopenhag-Münih-Londra-Amsterdam, Londra-Amsterdam-Brüksel, Amsterdam-Brüksel-Viyana, Brüksel-Viyana-Frankfurt, Frankfurt-Kopenhag, Frankfurt-Berlin-Frankfurt gezilerinin "görev" amacıyla yapıldığı belirtilmektedir 4/6/1975 Paris, 2/7/1975 Londra, 5/9/1975 Beyrut, 21/11/1975 Cidde gezileri de "görev" amacıyla yapılmıştır. Gezilerin bir kısmı tatil amacıyladır

Emekli Tümgeneral Kemal Zeren buralarda ne gibi yararlı görevler yapılmıştır? Bunları bilmiyoruz. Bunları bilmediğimiz gibi, Tümgeneral Zeren hakkında, Genelkurmay Askeri Mahkemesince verilen 5 Aralık 1973 gün ve 969/922 evrak, 969/689 esas, 969/534 karar sayılı beraat hükmünün, Askeri Yargıtay İkinci Dairesinin 1970/89 esas, 970/197 karar ve 1970/485 esas, 1970/478 karar sayılı bozma kararının sonucunu da bilmiyoruz.

Tümgeneral Zeren, İstanbul Hava Harp Okulu Komutanı olduğu sırada Harp Oyunlarına katılmak üzere makam arabasıyla Eskişehir'e gittiği ve burada Orduevinde kalmasına rağmen, Maliye Şubesi Müdürlüğü'ne yazdığı 9/6/1969 gün ve "Mrks 5671-121-69" sayılı yazıyla, Eskişehir'e trenle gittiği ve Devlet konutunda kalmadığını bildirmesi üzerine açılan dava nasıl sonuçlandı? Beraat mı etti? Af yasasının kapsamına mı girdi? Gerçekten bunları da bilmiyoruz.

THY Yönetim Kurulu Başkanvekili ve Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan beyefendi ise, 3/4/1974 tarihinden 23/12/1974 gününe kadarki 34 toplantıdan 13'üne

1975 yılında 40 toplantıdan 11'ine katılmamıştır. Ancak Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayan Recai Kutan beyefendi, "pass bilet" aracılığı ile bazı yurt dışı gezilere katılmaktan geri kalmamıştır. Görelim:

Recai Kutan. 30/7/1975 Münih-Londra. 4 kişilik Kutan ailesi... 30.7.1975 Münih-Londra: Bay ve Bayan Kutan; 20/11/1975 Cidde-Medine-Cidde. 4 kişilik Kutan ailesi; 30/7/1975 Ankara-Münih. Londra-Ankara. Bay Kutan, Münih-İstanbul-Ankara.

Demirel hükümetlerini Turizm ve Tanıma Bakanı Nihat Kürşat da dış gezilere çok düşkün. Kürşat'ın dış gezilerini de görelim:

30/6/1975: Brüksel-Münih, Londra-Brüksel, Londra-Brüksel-Münih; 24/11/1975: İstanbul-Sofya-İstanbul; 25/11/1975: Atina-Chaia-Atina; Atina-Heraklion-Atina, Nihat ve Ömer Kürşat; 29/12/1975: Frankfurt-Londra New Londan-Frankfurt, Brüksel-New York, Brüksel-Frankfurt. 31/12/1975 tarihinde: Frankfurt-Londra-Brüksel-Londra-Frankfurt.Paris-Londra-Brüksel. Roma-Zürih-Paris. Bayan Vedia Kürşat ve Ömer Kürşat 29/12/1975. İstanbul-Frankfurt-İstanbul. Nihat Kürşat, İstanbul-Roma. Londra-İstanbul, Bayan Vedia Kürşat, İstanbul-Paris-İstanbul.

Bay ve Bayan Perin'lere gelelim: Bay ve Bayan Perin, 23/5/1976, Brüksel-Londra-Brüksel. Bayan Perin 26/5/1975'de Londra-New York-Tulsa-Los Angeles-Tulsa-New York-London. New York-Washington-New York... 23/9/1975, Bay ve Bayan Perin, New York-Washington-Tulsa-Londra-New York-Tulsa-New York. Tulsa-Los Angeles-Paris. 15/9/1975 Bay ve Bayan Perin, İstanbul-Brüksel, Paris-İstanbul.

Bay ve Bayan Alparslan: 20/11/1975 Cidde-Medine-Cidde. 8/12/1975, İstanbul-Münih. 20/11/1975 İstanbul-Cidde-İstanbul. 9/12/1975 İstanbul-Münih-İstanbul.

THY Yönetim Kurulu üyeleri, gördüğünüz gibi birer "Evliya Çelebi" olup, eşleriyle birlikte, dünyayı karış karış dolaşmışlar Yedikleri, içtikleri onların olsun, şu yurt dışı gezilerde ne yaptıklarını, ne gördüklerini ne gibi devlet hizmetleri yürüttüklerini bize anlatmazlar mı acaba?...

(Cumhuriyet, 19 Mayıs 1976)

KALEM...

Genelkurmay Başkanı Sancar ve Sayın Cumhurbaşkanı Korutürk, arka arkaya yaptıkları açıklama ve konuşmalarıyla basını, şimdiye kadar görülmemiş biçimde eleştirdiler. Sancar, basında çıkan yazıların "sakıncalı sonuçlar" doğuracağını belirtti. Sayın Korutürk ise şöyle konuştu.

– Kafaları belirli inançlarla şartlanmış, şu veya bu nedenle kalemleri kayıtsız şartsız bir yöne bağlanmış ve bu yapı ve düşünce ile ölümü göze almış kimselerin kanunlarımız ve adaletimiz peşlerindedir...

Sancar'ın açıklaması gerçekten bazı "sakıncalı sonuçlar" doğurabilir. Çünkü, Hava Kuvvetleri eski komutanı emekli Orgeneral Emin Alpkaya ile ilgili dava henüz bitmemiştir. Hava Orgeneral İrfan Özaydınlı'nın, Askeri Yüksek İdare Mahkemesine açtığı dava bugünden başlayacaktır. Bunlardan başka, Silahlı Kuvvetlerde, orgeneral sayısını artıran yasa önerisi, 30 Ağustos 1976 tarihinden önce, parlamentoda görüşülecektir.

Genelkurmay Başkanı Sancar'ın kuvvet komutanlarının onayını aldıktan sonra yaptığı açıklama, Alpkaya, Özaydınlı davalarıyla, orgeneral sayısını artıran yasayı etkileyici niteliktedir.

Silahlı Kuvvetlerimizin üst rütbelerinde ortaya çıkan bunalımın tek sorumlusu Başbakan Süleyman Demirel'dir. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez, bir orgeneral, dört yıldızı ve kişiliği ile hak kazandığı kuvvet komutanlığına getirilmemiştir Bunun yorum ve eleştirileri, kamuoyuna yansıyacak ve basın bu acı ve üzücü olayı, gereği gibi değerlendirecektir.

Bunda yadırganacak ne var?...

Eğer, bu gibi yorumlar yapılırken, suç işleniyorsa mahkemeler açıktır. Savcılar suç konusu yayınlar hakkında dava açma yetkilerine sahiptirler...

Genelkurmay Mahkemesince, emekli Orgeneral Emin Alpkaya hakkında verilen beraat kararında, Milli Savunma Bakanı ve Genel Kurmay Başkanına yönelik ağır suçlamalar yer almıştır Mahkeme kararına göre, Genel Kurmay Savcılığının. gerek Milli Savunma Bakanı Melen, gerekse, Genelkurmay Başkanı Sancar hakkında kovuşturma açması gerekmektedir

Sancar'ın açıklaması bu açıdan da, bazı "sakıncalı sonuçlar" yaratmaktadır. Genelkurmay Savcılığı, mahkeme kararı gere-

ğince bir soruşturma açmazsa, bunun sorumluluğu, hemen Genelkurmay Başkanına yükletilecektir.

Sanıyoruz ki, burada "nedenler" ve "sonuçlar" birbirine karıştırılmaktadır.

Bu olayların nedeni, Cephe ortaklığının, Silahlı Kuvvetler üzerindeki tutumunda yatmaktadır. Sakıncalı, tehlikeli ve yasa dışı olan tutum budur. Basın, sonuçlar üzerinde durmuş, bu tutumun yaratacağı siyasal sonuçları açık seçik ortaya koymuştur.

Genelkurmay Başkanı Sancar'ın açıklamasıyla, Sayın Korutürk'ün konuşmasını ard arda koyarsanız, basında çıkan açıklama ve yorumlardan hoşnut olunmadığı ortaya çıkmaktadır. Sayın Korutürk:

– Şu veya bu nedenle kalemleri kayıtsız şartsız bir yöne bağlanmış kimseler... derken, acaba, kimleri suçlamaktadır?

Can güvenliklerini ortaya koyarak yolsuzlukları açıklayan, katil çetelerinin suç kanıtlarını, kışkırtıcı ajanların kimlik kartlarını kamuoyuna sergileyenler mi, yoksa, Atatürk'ün ölüsünü bile yargılamak için yazılar yazıp, Cumhuriyet Bakanlarının elinden ödül alanları mı? Kurtuluş Savaşımızı, 27 Mayıs devrimini, Anayasayı savunanları mı, yoksa, her gün Kurtuluş Savaşımıza, Atatürk'e, Anayasamıza küfreden, yüksek mahkeme kararlarına saldıranlar mı?

Korutürk kimleri suçladı acaba?...

Her türlü baskıya ve korkuya karşı, dimdik duranları mı, yoksa, her devirde, güçlüden yana olmayı hüner sayan, dün sövdüklerinin bugün övgülerini yapanlar mı? Yeraltı ve yerüstü servetlerimizi savunanları mı, yoksa, petrollerimizi ve madenlerimizi, yabancılara satanların kalemlerini mi?

Bir kalem susar, yerini bir başkası alır. Bu kalemler tükenmez. Ne, kelepçeler, ne demir kapılar, ne iddianameler ve ne de beş yıldan yirmi yıla uzanan hapis cezaları, bu kalemleri korkutamadı, bundan sonra da korkutamaz.

Kalemler vardır... Sömürünün, vurgunun zırhıdır Kalemler vardır Özgürlüğün ve barışın silahıdır Kalemler vardır, gençlerin idam kementlerinde kırılır atılırlar... Kalemler vardır... Resmi belgelere durmadan imza atar ve kalemler vardır, yılmadan, usanmadan, eğilmeden, bükülmeden yazar...

(Cumhuriyet, 21 Mayıs 1976)

YOLSUZLUK, ŞİDDET, BAĞIMLILIK

ÜNİVERSİTENİN ONURU...

Geçtiğimiz perşembe günü, Ankara Hukuk ve Eğitim Fakülteleri, Türkeş yanlısı sağcı eylemcilerin saldırısına uğradı. Saldırıdan hemen sonra, toplum polisi, panzer desteğinde Hukuk Fakültesi'ne girerek arama yaptı. Hukuk Fakültesi'ndeki öğretim üyesi arkadaşlarımız, olaylar sırasında Fakülte'deki hademelerin dövüldüğünü, bazı kitapların alınıp götürüldüğünü ve kapıların kırıldığını söylediler.

Hukuk Fakültesi ilk kez saldırıya uğramıyor. 29 Nisan 1960 günü, Korgeneral Namık Argüç komutasındaki Sıkıyönetim birlikleri, atlı polisler eşliğinde Fakülte'ye saldırmışlar ve öğrencilerle çatışmışlardı. Bu saldırı sırasında bazı öğretim üyeleri, öğrencilerle birlikte Fakülte'lerini savunmuşlardı.

Aradan tam on altı yıl geçti... Menderes döneminde, siyasal iktidarla, hukuk devletini savunan öğretim üyeleri arasında amansız bir kavga sürüp duruyordu. İstanbul Hukuk Fakültesi'nde Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Prof. Sıddık Sami Onar, Prof. Hüseyin Naili Kubalı, o zaman Doçent olan Tarık Z'afer Tunaya ve İsmet Giritli, Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde o tarihte Doçent olan Muammer Aksoy, Prof. Yavuz Abadan, Hukuk Fakültesi Doçenti Münci Kapani, ve Doçent İlhan Arsel, yaptıkları konuşmalar, verdikleri dersler ve yazdıkları yazılarla Menderes iktidarını kıyasıya eleştiriyorlardı. Menderes'in bu eleştirilere verdiği tek yanıt vardı:

- Kara Cübbeliler

Bu "Kara Cübbeliler" arasında, bugün Cepine ortaklığının demirbaşlarından Prof. Turhan Feyzioğlu da bulunmaktaydı. Feyzioğlu o günlerde, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı iken Menderes hükümeti tarafından görevinden alınınca öğrencilere:

Nabza göre şerbet veren münevverlerden olmayınız... demişti. Aksoy ve Münci Kapanı, Feyzioğlu'na yapılan baskıları kınamak amacıyla, Üniversite'deki görevlerinden istifa etmişlerdi.

29 Nisan 1960 günü Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakülteleri saldırıya uğrayınca, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Prof. Fehmi Yavuz ve Hukuk Fakültesi'nde Prof. Hıcrı Fışek, Menderes polisleriyle yumruk yumruğa dövüşmüşlerdi... Üniversite, 12 Mart

öncesi, Demirel Hükümetleriyle de kavgaya girişti. 27 Mayıs Anayasa'sı, öğretim üye ve yardımcılarına özerklik de getirmişti. Demirel hükümetinin Anayasa ve hukuk dışı tutumu, bazı öğretim üyelerince kıyasıya eleştirildi. Toplantılar, forumlar, yürüyüşler düzenlendi.

Şimdi bunları anımsarken, nereden nereye geldiğimizi düşünüyorum. Şimdi, Feyzioğlu'na bakın, kimlerle beraber? Prof. Kubula'yı düşünün, kımlerin savunucusu? Prof. Giritli'yi görün, hangi yayın organlarının demirbaş kalemi?

Gerçekten, nereden, nereye gelinmiş?..12 Mart günlerinde, birçok öğretim üyesi, gözaltına alınarak tutuklandı: Prof. Mümtaz Soysal, Prof. Uğur Alacakaptan, Prof. Bahri Savcı, Prof. Muammer Aksoy, Prof. Bülend Nuri Esen, Prof. Rauf Nasuhoğlu, Prof. Tarık Zafer Tunaya, Prof. İsmet Sungurbey, Prof. Nihat Şişli, Doçent Burhan Cahit Ünal, Etem Tokmakçıoğlu. Kurthan Fişek, Ahmet Abdik, Maide Oruç, Çetin Özek, Mukbil Özyörük, Yaşar Gürbüz, İsmail Beşikçi...

Bu öğretim üyeleri için de bir kavram seçilip bulunmuştu. Demirel yanlısı basın "Kara Cübbeli" kavramının rengini değiştirip ilerici öğretim üyelerine yeni ad bulmuştu.

- Kızıl Cübbeliler

12 Mart balyozu birçok öğretim üyesini ezip geçti. Bunların arasında cephe değiştirenler çıktı, kendilerini ezen balyoza övgüler yazanlar görüldü. Birçoğu da, cezaevlerinden güçlenerek ve bilenerek çıktı. Bugün bunlardan bazıları özgürlük kavgasında yerini aldı.

Üniversite, 12 Mart'ta büyük yara almıştı. Bu yara, sadece, tokatlanan anayasa hukuku profesörlerinin, ellerine kazma kürek verilerek buz kırdırtılan dekanların değil, bütün Üniversite'nin ortak acısı olmalıydı. "Balyoz" Nihat Erim adında bir kamu hukuku profesörünün elindeydi, fakat, üniversitenin onuruna doğru inip kalkmaktaydı. Balyoz, özerklikle beraber üniversitenin onurunu da kırıyordu.

O günlerde bütün Üniversite sustu...

Hem öylesine sustu ki, arkadaşlarını ihbar eden öğretim üyelerine bile hoşgörü gösterildi... Öylesine sustu ki, yaratılan terör ve kargaşa ortamında, rektörlerce hükümetlerin bütün işlemlerini onaylayan bildiriler çıkarıldı...

O günlerde, cezaevindeki arkadaşlarını kurtarmak için, kamu tanıklığına koşanlar dışında, ne yapmıştır Üniversite?!

29 Nisan 1960'dan, 20 Mayıs 1976 tarihine uzanan yolda, sadece onurlu öğretim üyelerinin uygarca direnişlerini ve birbiri ardından vurulup öldürülen fidan gibi delikanlıların ölülerini değil, muhbir profesörleri, dönek doçentleri ve korku karşısında, bir kirli mendil gibi buruşan cübbeleri de görüyoruz.

(Cumhuriyet, 23 Mayıs 1976)

"ÜLKÜCÜYE NOTLAR..."

Elimizde bir kitap var. Bu kitap Türkeş yanlısı sağcı eylemcilerin el kitabıdır. Kitap "Ülkücüye Notlar" adını taşımaktadır. Yazarı Necdet Sevinç'tir. Kitabın başında öldürülen sağcı gençlerin adları sıralanmaktadır. Bunların içinde Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan ve MHP Gençlik Kolları Başkanı Ali Güngör tarafından tabancayla vurularak öldürülen Dr. Necdet Güçlü'nün de adı yazılmaktadır.

– Bu kahramanlar, Türk milletinin varoluş kavgasına katıldıkları için Türk düşmanları tarafından öldürülmüşlerdir Vatan topraklarının bağrına teslim ettiğimiz yiğit ülkücülerimizi rahmet ve saygıyla anıyoruz...

Bu kitap bu önsözle başlamaktadır

Demek oluyor ki Dr. Necdet Güçlü "Türk düşmanları" tarafından öldürülmüştür. Ankara 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin, 30.9.1974 gün 1974-486 sayılı kararında, Dr. Necdet Güçlü'nün İbrahim Doğan ve Ali Güngör tarafından öldürüldüğü saptanmış, katiller 12'şer yıl ağır hapis cezasına çarptırılmışlardır.

Bu iki katil de Ülkücüdür...

"Ülkücüye Notlar" adlı kitabın 33'üncü sayfasını açıp okuyoruz. Okuyalım siz de öğrenin, Savcılar ve devlet yetkilileri de öğrensin. Ülkü Ocaklarını öven bazı Askeri Yargıçlar da öğrensin:

– Demek ki teşkilat toplum hayatının her sektörüne uzanan bir "hiyerarşi" kurmalıdır Demek ki, teşkilat diğer teşkilatların zaaf ve çelişkilerinden faydalanarak onu zayıflatmaya ça-

lışmalıdır... Demek ki hiçbir şey teşkilata karşı ve teşkilatın dışında değildir... Demek ki her şey teşkilat içindedir... Ve demek ki, milliyetçi otorite bütün otoritelere karşıdır...

Anlaşılıyor ki, Ülkücü "teşkilat", toplum hayatının her kesimine uzayan bir "hiyerarşi" kuracaktır. Bunun somut örneği yukarıda sözünü ettiğimiz Dr. Necdet Güçlü olayında kullanılan tabanca sahipleri Yüzbaşı Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy adlarındaki iki subaydır. Hiyerarşi, toplumun her kesiminde kurulmuş, bu arada, bazı subaylarla ilişki kurularak, Silahlı Kuvvetler de, bu hiyerarşiye katılmıştır. Bu eylemler Türk ceza yasasının hangi maddesine girmektedir 141 mi? 146 mı? 168 mi? 169 mu?

– Ve demek ki milliyetçi otorite bütün otoritelere karşıdır...

Bunun anlamı nedir? Ülkemizin namuslu hukukçularına sesleniyorum: Nedir bunun anlamı? Demokratik hukuk devletlerinde, tek otorite "devlet" tir. Devlet otoritesi, yasalar gereğince kullanılır. Bu otorite, güvenlik kuvvetlerince sağlanır. Ülkücü, her türlü "otoriteye" karşı olduğunu açıklarsa, anarşinin, kargaşanın yolu gösterilmiş olmuyor mu? Anarşi değil midir bunun adı?

Kitabın 57. sayfasını da okuyalım. Bu satırları da, Atatürkçülüğü dillerinden düşürmeyenler için aktarıyorum. Bakınız Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi nasıl niteleniyor?

– Türk dış politikası, artık günün politik şartlarının bir gereği olarak söylenen "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibi gibi pısırık; miskinlik, korkaklık uyuşukluk telkin eden bir sloganın tesirinden kurtulmalı ve iddialarımıza uygun bir hedefe dönüştürülmelidir Ve mesela denilmelidir ki: Dünyanın neresinde bir Türk varsa bizim tabii hudutlarımız oradan başlar...

Dünyadaki bütün Türklerin toparlanması ilk bakışta, kulağa hoş gelen, milliyetçi duyguları canlandıran bir düşüncedir Gençler, işte böyle masallarla kandırılıyor. Örnek ortada: Kıbrıs'taki soydaşlarımıza yardım elini ancak solcu Ecevit uzatabildi. Cephe ortaklığı ise, Bulgaristan'da ellerinde pasaportlarla bekleyen 40 bin Türk'e henüz kapı açamıyor. Dünyanın bugünkü koşullarında. bütün dünyaya saldıracağımızı ilan edip. bunu bir de, TRT ekranlarına yansıtmanın, ülkemize ne gibi yararlar getirdiğini, önce Dışişleri Bakanlığından sormak gerekir.

Şu sözlere bakınız:

– Zaferin bedeli kandır...

Kitabın 64. sayfasında ise, Anayasa düzeninin değiştirilerek başbakanlık ve cumhurbaşkanlığının tek kişide toplanacağı yazılmaktadır. Kitapla birlikte Alpaslan Türkeş'in yaşam öyküsünü anlatan bir ek de verilmektedir. Başkanlık sistemi gelirse, devlet ve hükümet başkanlığına "Başbuğ Türkeş" getirilecektir.

– Tek Meclis, tek lider...

19 Mayıs törenlerinde, Cumhurbaşkanının önünde böyle gösteri yapılmıştır. Tek Meclis, tek lider, başbuğ Türkeş...

Kendi elleriyle öldürdükleri kimseleri bile "Ülkücü şehit" olarak ilan edenlerin bu el kitaplarını, devletin yetkililerine saygıyla sunuyorum...

(Cumhuriyet, 25 Mayıs 1976)

BİZİM BAYRAMIMIZ

Hep birlikte 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı'nı kutladık. Devlet yetkilileri, TRT Türkçe'siyle, "tebrik ve teşekkür telgrafları teati" ettiler, büyük kentlerde bandolar marşlar çaldı ve "fener alayları" düzenlendi.

Anayasa'mız, 27 Mayıs İhtilali'yle getirilmiştir. Anayasa'nın önsözünde şu gerekçe yer almaktadır:

Tarihi boyunca bağımsız yaşamış, hak ve hürriyetleri için savaşmış olan; Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkını kullanarak 27 Mayıs 1960 Devrimi'ni yapan Türk milleti...

Yani 27 Mayıs İhtilali, Türk ulusunun, "direnme hakkını" kullanarak gerçekleştirdiği bir devrimdir. 27 Mayıs İhtilali Demokrat Parti hükümetini devirmiştir. Anayasa, bir yandan 1960 devriminin, "direme hakkı" kullanılarak yapıldığını söylerken, öte yandan da Demokrat Parti yönetiminin "Anayasa ve Hukuk dışı" niteliğini belirlemektedir.

Ülkemiz, Süleyman Demirel başkanlığında, çok partili bir ortaklık tarafından yönetilmektedir. Demirel:

Biz Demokrat Parti'nin devamıyız... demektedir. Hem Demokrat Parti'nin devamı olmak, hem de Demokrat Par-

ti'nin yıkıldığı günü bayram kabul edip, törenler düzen-lemek akıl alacak iş değildir.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı emekli Orgeneral Tekin Arıburun, Demokrat Parti döneminin Hava Kuvvetleri Komutanı'ydı. Arıburun, 27 Mayıs sabahı gözaltına alındı ve sonradan Yassıada'da cezaevine kapatıldı. Şimdi Arıburun da 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramını kutlamıştır.

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ve Orman Bakanı Turan Kapanlı, 1960 öncesinde, Demokrat Parti'nin Bursa ve Adana Valileriydi. Çağlayangil ve Kapanlı, 27 Mayıs İhtilali'yle İstanbul'da Balmumcu Tutukevi'ne kapatıldılar. Çağlayangil de, Kapanlı da, 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı'nı kutlamışlardır.

Alpaslan Türkeş, 27 Mayıs İhtilali'ni Türkiye radyolarından duyuran sesin adıdır. Bayar, Menderes, Arıburun, Çağlayangil, Kapanlı, ihtilali ilk kez, bugünkü ortakları Türkeş'in sesinden duydular. Şimdi Türkeş, Bakanlar Kurulu'nda yan yana oturduğu Çağlayangil'in, Turan Kapanlı'nın bayramını kutlamıştır.

Turhan Feyzioğlu, 27 Mayıs İhtilali'nden sonra kurulan "İnkılap Hükümeti"nin Milli Eğitim Bakanı'dır. Orhan Öztrak, 1960 yılında CHP'nin ileri gelenlerindendir. Şimdi Feyzioğlu da, Demirel'in Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu'nda 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı'nı kutlamışlardır.

Demirel, açık açık konuşuyor; bu Anayasa'ya karşı olduklarını, ellerine geçen ilk fırsatta Anayasa'yı değiştireceklerini söylüyor Sonra da açıklıyor:

- Biz Demokrat Parti'nin devamıyız...

Demirel, Menderes'in kefenini bedenine sarıp, politika sahnesinde gösteri yapmaktadır. Kimlerle beraber? 27 Mayıs İhtilali'nin Kurmay Albayı Alpaslan Türkeş'le... Kimlerle? "İnkılap Hükümeti" Bakanı Turhan Feyzioğlu'yla... Kimlerle?.. Eski CHP'li Melenler'le, Öztraklar'la, Kemal Demirler'le.. Kimlerle? Menderes'e sövgüler yağdıran gazeteci Bedri Faik'lerle...

Kim kimi aldatıyor? Hangi bayramı kutluyor bu Cephe ortaklığı? Şu bayramın sahteliğine bakın: 27 Mayıs İhtilali'ni kutlamak Demireller'e kaldı. Hem Demokrat Parti'nin devamı olacaklar, hem de Demokrat Parti'nin yıkıldığı günde tebrikleri kabul edecekler!..

Bunları bir kenara bırakalım...

27 Mayıs, bütün bu görüntüleri aşan boyutlara ulaşmıştır artık. 1960 yılının 27 Mayıs günü, Türk toplumunun, özgürlük yolunda attığı en güçlü ve en soylu adımlardan biridir. 27 Mayıs'ı yapanlara, Demokrat Parti'yle savaşanlara, özgürlük kavgasını bugüne kadar sürdürenlere selam olsun...

Gün gelecek, 27 Mayıs Devrimi'ni halk iktidarının yönetiminde kutlayacağız... İşçilerle, köylülerle, aydınlarla hep beraber...

(Cumhuriyet, 28 Mayıs 1976)

GEÇ DE OLSA...

Cumhurbaşkanı sayın Korutürk, 27 Mayıs Anayasa ve Hürriyet Bayramı nedeniyle yaptığı konuşmada "ırkçı" ve "İslamcı" görüşleri eleştirerek:

Türkiye Cumhuriyeti'nin genel siyasetinde mevcut olmayan bir "Pantürkzim" ve "Panislamizm" görüntüsünü getirmeye ve Cumhuriyet Türkiye'sinin genel tutumu ile çağdışı kalmış "Hilal-Haç" düşmanlığı yaratacak eylemlere girişmeye kimsenin hakkı yoktur demiştir.

Sayın Korutürk, 19 Mayıs törenleri dolayısıyla yaptığı konuşmada "şartlanmış kalemler" olarak nitelediği bazı yazarları da eleştirmişti. Korutürk, son konuşmasıyla, bu konuya açıklık getirmiştir

Türkiye Cumhuriyeti "antiemperyalist" nitelikteki bir Kurtuluş Savaşı'ndan sonra kurulmuş ve başta "laiklik olmak üzere, "devrimcilik", "halkçılık", "devletçilik" ve milliyetçilik" ilkeleri üzerine oturtulmuştur.

Atatürk milliyetçiliği, ulusal sınırlar içinde yaşayan bütün yurttaşların din, ırk ve sınıf ayrımı gözetmeksizin eşit ve özgür yaşamasını öngörmektedir. Bu ilke, 1961 Anayasa'sı'nın da temellerini oluşturmuştur.

Bugün başta TRT olmak üzere, bazı basın ve yayın organları, dış Türkler'den söz etmeyi milliyetçiliğin gereği saymaktadır Dış Türkler'in sorunlarıyla ilgilenmek gerekçesiyle komşu ülkelerin içişlerine karışma sonucunu doğuracak düşünce ve eylemler, "milliyetçilik" maskesiyle sergilenmektedir. Bunun,

Türkiye için çok büyük bir sakıncası vardır... Bu da, komşu ülkelerin, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki "etnik grupları" ele almaları tehlikesini doğmasıdır.

Dış ülkelerdeki Türkler ve bütün İslâm ülkeleriyle ilişki kurma gerekçelerinin altında, Atatürk ve laiklik düşmanlığı, daha yaygın tanımla söyleyelim ki, "Cumhuriyet düşmanlığı" yatmaktadır.

Bu görüşlerin sahipleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin İran'a, Irak'a, Sovyetler'e, Bulgaristan'a, Yunanistan'a, Yugoslavya'ya savaş açıp, oralarda yaşayan Türkleri kurtaramayacağını bilirler... İşte önümüzde Kıbrıs sorunu var. Kıbrıs'ta yaşayan soydaşlarımız, EOKA çeteleriyle savaştı. Sonunda, Kıbrıs'a el uzatan devlet adamı, solcu Ecevit oldu. Başkası değil... Neden? neden acaba?.. Hani, neredeydi dış Türkleri kurtaranlar?

Bir başka örnek daha ele alalım. Bulgaristan'da, Türk kökenli 40 bin Bulgar yurttaşı, üzerinde pasaportları, sınırlarımızda bekletildiler. Bu soydaşlarımızın bütün işlemleri tamamlanmıştı. Fakat bu "milliyetçi", bu "Türkçü" ve bu "İslamcı" iktidar, bir türlü 40 bin Türk'ü anayurda alamadı!.. Demirel Sofya'ya gittiğinde, dış Türkler'den çok, eski bakanlarının ve hısım-akrabasının ilgili olduğu "TIR kamyonları" işiyle ilgilendi.

Hem dış ülkelerden yollanan Türkleri sınırlarda bekleteceksin, hem de televizyon ekranlarında, çağdışı görüntülerle, Irkçılık ve Turancılık yapacaksın... Sahte milliyetçiliğin en kaba görüntülerinden biri de budur işte!..

Sayın Korutürk, 19 Mayıs töreninde, ırkçıların ve İslamcıların gösterilerini gözleriyle gördü, kulaklarıyla işitti. Bunlar, sadece sosyalizm düşmanlığı yapmıyorlar, komünizmle mücadele perdesi altında, Atatürk düşmanlığı, şeriat özlemciliği de yapıyorlar. İlk amaçları, yıkmak istedikleri ilk düşünce de, Atatürk laisizmidir.

Sayın Korutürk'e sormak isteriz: Acaba, Cumhuriyet tarihimizde bir başka 19 Mayıs töreninde, bunlar olmuş mudur? Nereden, kimden cesaret alıyor bu saldırganlar? Bizlerin, gücü, ancak, bildiklerimizi belgelerle ortaya koymaya yetiyor. Ne devlet gücümüz, ne yasal yetkimiz, ne de dokunulmazlığımız var.

Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana, yarım yüzyılı aşkın bir zaman geçmiştir. O tarihten bu yana Abdülhamidd ge-

riciliği ve Enver Paşa Turancılığı, ilk kez iktidar koltuğuna bu Cephe ortaklığı eliyle yanaşmış bulunmaktadır.

Sayın Korutürk, bu uyarıyı yapmakta belki gecikmiştir. Fakat geç de olsa, devletin en yüksek katından gelen bu sesin, olumlu sonuçlarını ve yankılarını görmek isteriz.

Ve Sayın Korutürk'ten aynı duyarlılığı, uygulanmayan Danıştay kararları için de göstermesini dileriz. Çünkü unutmayalım ki "Panislamizm" ve "Pantürkzim" görüşlerinin çağdışı "imajlarını" yaratanların başında TRT bulunmaktadır. Ve yine unutmayalım ki, TRT Genel Müdürü, anayasal ilkelere ve Danıştay kararlarına rağmen imzalanan bir kararnameyle, bugünkü "Panislamizm" ve "Pantürkzim" görüntülerini yayma olanağı bulmuştur...

(Cumhuriyet, 29 Mayıs 1976)

EŞKIYANIN KÖKÜ DIŞARIDADIR...

Sağcı saldırganlar önceki gün bir cinayet daha işlediler. İstanbul Teknik Üniversitesi'ni basan "Ülkücü komandolar" Erdoğan Yalçıngil adlı bir öğrenciyi kalbinden vurarak öldürmüşler, Şakir Katipoğlu ve Cihat Deliorman adlı öğrencileri de ağır yaralayarak kaçmışlardır. Ankara'da da, Ensar Bingöl adlı öğrenci, evinin önüne yazılan MHP sloganlarını silerken, üzerine oniki kurşun sıkılarak öldürülmüştür.

Burası, sokaklarında iç savaşın hüküm sürdüğü Lübnan değil, Anayasasında "Demokratik hukuk devleti" olduğu yazı'an Türkiye Cumhuriyetidir...

Cephe ortaklarından güç alan Ülkücü saldırganlar, kapılarında silah kontrolü yapılan üniversitelerin içine, bellerinde silahlarla girip çıkmakta, adam öldürdükten sonra da ellerini kollarını sallaya sallaya olay yerinden uzaklaşmaktadırlar. Olay yerindeki polisin görevi nedir acaba? Belinde silahı olanları yakalamak mı, yoksa, Ülkücü saldırganları gözlerinin ucuyla izlemek mi? Kapısında nöbet tutulan bir yerde, cinayet nasıl işlenir ve sonra katiller nasıl kaçabilir?..

Bu cinayetler, ülke çapında, belirli bir programa uyularak işleniyor. Vurulanlar, öldürülenler, hep devrimci öğrenci lider-

leridir. Saldırganlar ise, adam öldürmek için özel olarak yetiştirilmiş profesyonel katillerdir.

Öldürülen öğrencilerin hepsi de ya başlarından, ya göğüslerinden, ya da karınlarından vuruluyorlar. Bu bir rastlantı değildir. Cinayetler, ülkede bir kargaşa ortamı yaratmak için görevlendirilmiş özel uzmanlarca işlenmektedir. Cinayetlerin arkasında "kontrgerilla" adlı yasa dışı örgütün görevlileri bulunmaktadır.

Bundan hiç şüpheniz olmasın... "Kontrgerilla" kökü ve kaynağı Amerika'da bulunan ve NATO ülkelerinde solcu örgütlenmeleri bastırmak için kurulan silahlı bir örgüttür. Bu silahlı örgüt, çalışma alanı olarak seçtiği ülkelerde adlarının başına "milliyetçi" sözcüğü eklenen sağcı saldırgan gençlik örgütleriyle işbirliği yapar.

İtalya'da ve Yunanistan'da bu işbirliğinin somut kanıtları ortaya çıkarılmıştır. İtalya'da, anarşi olaylarını perde arkasından yöneten kişinin, İtalyan gizli güvenlik örgütü yöneticilerinden bir general olduğu kanıtlandı ve general tutuklandı. Yunanistan'da, 1967 darbesini düzenleyen Albay Papadopulus'un da, bir CIA görevlisi olduğu belgelerle ortaya çıktı.

Türkiye aynı çemberin içindedir. Ülkemizde olup biten olayları, TRT Türkçesiyle sunulduğu gibi, "Karşıt görüşteki öğrencilerin çatışması" biçiminde görmek yanlıştır Sağcı saldırganlar, yabancı yapısı silah kullanıyorlar. Bu silahlar, sağcı saldırganların eline nasıl geçmektedir? Silah ve para nereden gelmektedir?

Bir ülkede, birbiri ardından cinayetler işlenir ve katiller yakalanmazsa, o zaman, "devlet içinde devlet" olduğu yolundaki şüpheler su yüzüne çıkar. Demek oluyor ki, polisin de yakalayamadığı, gücünün yetmediği bazı güç dengeleri bulunmaktadır. Kimdir bunlar?

Bu köşede çok yazıldı: Silahlı Kuvvetlerde görevli iki subay, silahlarını Ülkü Ocakları Genel Başkanı ile MHP Gençlik Kolları Başkanına vermişlerdir. Bu silahlarla da cinayet işlenmiştir. Subayların adı da, silahların sicil numaraları da açıklandı. Hani nerdesiniz Milli Savunma Bakanı Bay Melen, İçişleri Bakanı Bay Asiltürk ve Jandarma Genel Komutanı vekili Korgeneral Şahap Yardımoğlu? Neden dokunamıyorsunuz Yüzbaşı Fehmi Altınbilek'e ve Yüzbaşı Mustafa İlerisoy'a? Gücünüz mü yetmiyor yoksa?.. Emrinizi mi dinlenmiyorlar?

Unutmayın ki, bu hesap gün gelir sizlerden de sorulur.

Silahlı eşkiya çetesi, ülkede can güvenliğini ortadan kaldırmaktadır. Bundan da acısı, bu eşkiyanın cephe ortaklığından güç almasıdır. Bu eşkiyanın amacı, silahla, şiddetle, terörle, devlet güçleri, devrimci örgütler ve yurttaşlar üzerinde yılgınlık yaratmaktır. Saldırılar, bu amaçla, sistemli ve planlı biçimde yürütülmektedir. Yarın silahlar, ilerici politikacılara, kamu görevlilerine ve yazarlara yönelirse hiç şaşırmayalım.

Sokak eşkiyası ile işbirliği yapan cephe ortaklığı bir yandan kendi varlık nedenini ortaya koyarken, öte yandan da, devleti nasıl ele geçirip, yönettiğini de itiraf etmektedir...

(Cumhuriyet, 31 Mayıs 1976)

İSYAN BAYRAĞI...

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Türkeş, önceki gün bir basın toplantısı düzenleyerek, Cumhurbaşkanı Sayın Korutürk'ü ağır biçimde eleştirilmiştir. Bu eleştiri, sadece, küçük bir sağcı partinin liderinden değil, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı'ndan gelmektedir. Eleştirinin hedefi ise, Anayasa'ya göre devletin ve yürütme organının başı olan Korutürk'tür.

Cephecilik anlayışı, eninde sonunda devleti bu koşullara sürüklemiştir: Danıştay kararlarını çiğneyen Başbakan, Danıştay Başkanınca Cumhurbaşkanı'nın önünde savcılara şikayet edilir... Silahlı Kuvvetler'de, iki orgeneral çiğnenerek, Kuvvet Komutanlığı'na bir korgeneral atanır... Cumhurbaşkanı'nın önünde Cumhuriyet tarihinde eşine rastlanmadık gösteriler yapılır ve sonunda, Devlet Başkanı ve Başbakan Yardımcısı, Cumhurbaşkanı'na karşı isyan bayrağı açar...

Devletin bölünmezliğinden söz edenler de bunlardır işte, görün...

Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğu günden bu yana bu denli acıklı koşullara sürüklenmemiştir. Devlet, cephecilik anlayışı ile bölünmekte ve parçalanmaktadır: Devlet, Cephe hükümeti demek değildir. Anayasamız, devlet organlarını tek tek sıralamaktadır. Cephe partileri, devletin yargı organlarını bir yana

iterek, "yüzer ve gezer" oylarla sağladıkları çoğunluğa güvenip, yürütme organını, yargı organına karşı kullanmaktadırlar.

Bir askeri tanımla nitelersek, Türkeş, şimdilik cephenin "alay karargah ve servis bölüğü komutanı"dır. Başbuğ, elindeki güçlerle, devlet desteğinden de yararlanıp, yönetimi büsbütün ele almayı tasarlamakta ve planlamaktadır.

19 Mayıs törenlerinde, "ülkücü" adını verdiği "silahlı milisleri"ni stadyuma doldurup, Devlet Başkanı önünde bir gövde gösterisi düzenlemiştir. Sayın Korutürk, Cumhuriyet tarihinde ilk kez rastlanan bu çağdışı gösteriye tepki gösterince Bay Türkeş çileden çıkmıştır.

Ülkücü gençlerin başbuğu, devlet içindeki gücünü kanıtlamak için, Cumhurbaşkanı'na da sataşmayı, hem de bunu Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak yapmayı uygun görmüştür. Böylece, Türkeş devlet desteğinden yararlanarak, "devlet içinde devlet" olduğunu kanıtlamak istemektedir Bu, bir güç denemesidir...

Türkeş, bazı güvenlik kuvvetleri içine yerleştirdiği adamlarına güvenmektedir. Türkeş, Ülkü Ocakları'na ve partisinin gençlik kollarına silah dağıtan bazı subaylara güvenmektedir. Türkeş, mahkeme kararlarında ülkücü komandolara övgüler düzen askeri yargıçlara güvenmektedir.

Türkeş, bazı yayın organları ile bazı ajansları çağırmadığı basın toplantısında, bakınız Cumhurbaşkanı'nın konuşmasını nasıl niteliyor:

Siyasi polemik sahasının istismar sloganlarından birkaçını siyasi çekişme ve tansiyonu artıracak biçimde ele alıp, yanlış ve vehim eseri bir yorumla takdimi, olmayan tehlikelerin varsayılır tarzda ifade edilmesini üzüntüyle karşılıyorum...

Görüldüğü gibi Türkeş, Sayın Cumhurbaşkanı'nı "vehim içinde" olmakla suçlamaktadır. Cumhurbaşkanı'nın konuşmaları bu köşeden de zaman zaman eleştirildi. Fakat şimdiye kadar hiçbir eleştiri, Cumhurbaşkanı'nın "vehim içinde" olduğunu söyleyecek kadar saygı sınırlarını aşmadı. Hiçbir ülkede, bir hükümet üyesi bir Devlet Başkanı'nı böylesine suçlamamıştır.

Devlet Başkanı ile bu tür uyuşmazlığa düşen bir hükümet üyesinin yapacağı tek olumlu davranış, bu hükümetten çekilmektir.

Hayır... Devleti ele geçirmenin, devletin demokratik yapısını değiştirmenin, "tek lider-tek meclis" düşü görenlerin son çabalarıdır bunlar

Türkeş, bir gün tırmandığı yerden düşecektir Hem de hiç ummadığı zamanda ve hiç beklemediği şekilde...

(Cumhuriyet, 1 Haziran 1976)

ECEVİT'İN DRAMI...

Anayasal düzenin Cephe ortaklığı elinden aldığı yaralar, gün geçtikçe derinleşirken, ana muhalefet partimiz CHP'de olup bitenler demokrasiye umut bağlayanlar için düş kırıklığına yol açmaktadır Delege seçimleri nedeniyle ortaya çıkan parti içi kavga, Gençlik Kolları'nın hazırladığı "gizli rapor" ile bir dönülmez noktaya gelmiştir Bu çatışmanın bundan sonra ört-bas edilmesi de olanaksızdır.

Sokak ortasında adam vurulduğu, can güvenliğinin ortadan kalktığı bir dönemde CHP'den beklenen görev, Genel Başkan'dan Edirne ve Ardahan'daki parti üyesine kadar herkesin elbirliğiyle Cephe yönetimine karşı amansız bir savaşa girişmesiydi. Bunun yerine, parti içi çekişme yolu seçildi. Parti içi çekişme ise, CHP'nin gücünü büyük ölçüde azalttı.

Bu, bir bakıma "Ecevit'in dramı"dır Sayın Ecevit, bir yandan devleti işçilerle beraber yöneteceklerini ilan ederken, öte yandan, partisinin Gençlik Kolları, en büyük devrimci işçi kuruluşunu "komünistlikle" suçlamaktadır

CHP, bir yandan parti dışı sol ile sınırlı da olsa işbirliği yapacağını söylerken, aynı partinin Gençlik Kolu yöneticileri, birer gizli istihbaratçı kuşkusuyla raporlar kaleme alıp bütün meslek kuruluşlarını, yasadışı olarak nitelemektedir

Soldaki bölünmeler ve düşünce ayrılıkları konusunda, değerlendirmeler yapabilmek için, bazı koşullar gerekmektedir Bu koşullar, sosyalizmin kuramı ve uygulanması konularında bilimsel verilere ve bilgilere sahip olunmasını gerektirir Türk ve dünya sosyalizmi konularında, kulaktan dolma bilgiler ve dedikodularla bu tür değerlendirmeler yapılamaz.

Gençlik Kolları'nca hazırlanan rapor, birçok yanlışlarla doludur. Rapor, bu köşeden sık sık eleştirdiğimiz bazı askeri savcıların da gerisine düşmüştür. Türkiye'de sol kesimdeki düşünce ayrılıkları ile eylem çeşitleri konularındaki görüşler, temelinden çürük ve yanlıştır.

Konunun bu özelliğini bir yana bırakalım...

Bu rapor iyi niyetli bir kalemin ürünü değildir. Ülkenin içinde bulunduğu koşullarda, hiçbir güvencesi olmayan Türk solunu CHP eliyle suçlamak, karşı güçlerin arayıp da bulamadıkları bir fırsattır. Şimdi Cephe ortaklığı, kamuoyu önünde ve özellikle "kapalı kapılar ardında" bu rapordan uzun süre yararlanacaktır.

Bu raporu okuyunca, Ecevit'e isyan bayrağı açan Turhan Feyzioğlu'nu anımsadım... Kemal Satır'ı, Ali İhsan Göğüş'ü, Amiral Sezai Orkunt'u ve Orhan Kabibay'ı düşündüm... Bunların hiçbiri Ecevit'i "Marksist kışkırtıcılık" gerekçesiyle suçlayıp, CHP'yi sırtından hançerlememişlerdi.

İşte, Gençlik Kolları'nca hazırlanan bu rapor, devleti işçilerle beraber yöneteceğiz deyip, devrimci işçilerle 19 Mayıs törenlerine katılan CHP'ye değil, Feyzioğlu'nun partisine yakışmaktadır.

Ecevit CHP-MSP ortaklığının son günlerinde, İzmir'de Aliağa'da yaptığı konuşmada, her konunun halkın önünde tartışılacağını, hiçbir konunun devletin ve partinin güvenliği gerekçesiyle gizli tutulamayacağını söylerken:

"Kol kırılır yen içinde" diyenlere inanmıyoruz. Yen içinde kalan kol kangren olur demişti.

CHP'nin iç sorunları da "kangren" olmaya yüz tutmuştur Düşünün ki, Ankara ilinde yapılan delege seçimleri için mahkemelere kadar gidilmiş, parti içinde gruplar, amansız ve acımasız bir savaşa sürüklenmiştir. Bunlar yetmiyormuş gibi, baştan aşağı "jurnal" kokan gizli raporlar hazırlanıp, partinin üst yöneticilerine kadar sunulabilmiştir

Sağ partiler kendi aralarında bütünleşirken, CHP önce kendi içinde parçalanmakta, sonra da parti dışı solla ilişkisini kesmeye yönelik gizli raporlar hazırlayabilmektedir. Bu bir tuzaktır...

Bu satırların yazıldığı gün de, bu gizli raporu hazırlayanlar hakkında henüz bir soruşturma açılmamışsa, CHP, "yen" içinde tuttuğu "kol", yani şu Gençlik Kolu eliyle, partinin bütün bünyesini saracak "kangren" hastalığına da izin veriyor demektir

(Cumhuriyet, 3 Haziran 1976)

YENİDEN SORUYORUZ...

Türk Hava Yolları, Cephe ortaklığınca atanan beş kişilik Yönetim Kurulu'nca yönetilmektedir. Bu beş kişi de, Cephe partilerine kayıtlıdır. Oysa Siyasi Partiler Yasası'nın 8'inci maddesine göre, herhangi bir siyasal partiye üye olanların, bu tür yönetim kurullarına getirilmemesi gerekmektedir.

Yönetim Kurulu Başkanı emekli Hava Tümgeneral Kemal Zeren'dir. Zeren, AP'ye kayıtlıdır. Başkan Vekili Recai Kutan'dır. Kutan, Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı'dır. Fehmi Alparslan, Cumhuriyetçi Güven Partisi Artvin eski Senatörü'dür. Nihat Kürşat, Demirel hükümetinde Turizm ve Tanıtma Bakanlığı yapmıştır. Mithat Perin, Yüksek Adalet Divanı tarafından cezalandırılmış, Demokrat Parti eski milletvekillerindendir. Basın müşaviri ise Demirelci Son Havadis gazetesi yazarı Yalçın Uraz'dır.

Ulaştırma Bakanlığı Teftiş Kurulu üyesi Cengiz Hasdal ve Nejat Aksel tarafından hazırlanan 1.3.1976 gün ve 6/3 sayılı raporda, THY Yönetim Kurulu üyelerinin, çeşitli siyasal partilere kayıtlı oldukları için, bu görevde kalmamaları gerektiği belirtilmektedir.

Bu rapor "hasır altı" edilmiştir... Burada Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe'ye soruyorum: Ne oldu bu rapor? Bu rapor gereğince ne gibi işlemlere giriştiniz?

Maliye Bakanlığı müfettişlerince hazırlanan ve aynı konulara değinilen 12.4.1976 gün ve 8/2 sayılı rapor da unutulmuştur. Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon'a da soruyorum: THY dosyasını neden kapattınız? Müfettiş rapor-ları gereğince neden hiçbir işleme başvurmadınız?

Yönetim Kurulu Başkan Vekili MSP'li Recai Kutan, Yönetim Kurulu'na seçildiği 3.5.1974 gününden 23.12.1974 gününe kadar yapılan 34 toplantıdan 13'üne, 1975 yılında ise 40 toplantıdan 11'ine katılmamıştır. Müfettişler bu konu üzerinde de durmuşlardır.

Recai Beyefendi MSP Genel Merkezi'nde seçmen ağırlamaktan bu gibi işlere pek zaman ayıramamaktadır...

THY Yönetim Kurulu, ortaklıkta daha önce Yönetim Kurulu üyeliği, başkanlığı, murakıplığı, Genel Müdürlük ve Genel Müdür Yardımcılığı yapanların eşleri ve çocuklarına "pass bilet" denilen indirimli bilet sağlanması yolunda bir karar almıştır. Karar tarihi 22/10/1975, sayısı 322'dir. Yönetim Kurulu üyelerinin kendilerine ve yakınlarına çıkar sağlamaları Türk Ticaret Yasası'nın 322 ve THY esas mukavelesinin 58'inci maddesine aykırıdır.

Buna da kimsenin aldırdığı yoktur...

THY Yönetim Kurulu üyelerinin, eş ve çocukları için kesilen "pass bilet" listesi bu köşede yayımlanmıştı. Bugün bu "pass bilet" konusuna bir "çeşni" daha atalım.

THY dış bürolarına "temsil ödeneği" adıyla para ayrılmaktadır. Bakınız bu paralar nerelere harcanıyor. THY Yönetim Kurulu Başkanı emekli Tümgeneral Kemal Zeren, 12.9.1975 günü, Amsterdam'da "Park Otel"de, "223" nolu odada kalmış ve otel ücreti "temsil ödeneği" adı verilen paradan ödenmiştir. Sıra No: 26, ödeme tarihi 12.9.1975... Otel fatura sayısını da verelim: 21681...

Kemal Zeren'in Amsterdam'da "Bistro Bonour" adlı lokantada yediği yemek paraları da "temsil ödeneği" bütçesinden ödenmiştir

Temsil ödeneğinin 119 sayısına bakarsanız, emekli Hava Tümgeneral Kemal Zeren'in, yine Amsterdam'da, "Wtelssinn Amsterdam Singe 449" adlı lokantada yediği yemek paralarının da THY'nin "temsil ödeneği" bütçesinden ödendiği anlaşılmaktadır.

Bu örnek bile THY'nin nasıl bir anlayışla yönetildiğini kanıtlamaktadır...

Müfettiş raporlarında, Film Sanayii ve Tüm Sanatçıları Güçlendirme Vakfı'na, THY Yönetim Kurulu üyesi Mithat Perin aracılığı ile 250 bin lira verildiği belirtilerek, bu konuda da

soruşturma açılması istenmektedir. Ulaştırma Bakanı Menteşe'ye kolaylık olsun diye yazayım: Bu konu, raporun, 6'ncı sayfasının 22'nci maddesinde yazılıdır. THY konusunda, bu köşeden yazdığım iki yazı nedeniyle Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Zeren'den, önce bir mektup aldım sonra da kendisiyle uzun uzun görüştüm. Bu yazdıklarımı kendisine belgeler göstererek anlattım.

Şimdi Türk Hava Yollarını iyice tanıdınız. Artık kemerlerinizi çözüp sigarlarınızı yakabilirsiniz...

(Cumhuriyet, 5 Haziran 1976)

ÜCRETSİZ AVUKATLIK?..

Ülkede can güvenliğinin kaimadığı, yüksek mahkeme kararlarının ayak altına alındığı günlerde Ankara Barosu, siyasal nitelikteki davaları ücretsiz olarak alan avukatlarla uğraşmaktadır

Baro Yönetim Kurulu, avukatlık görevinin ücret karşılığı yapılacağı kanısındadır. Şöyle düşünüyorlar: Eğer avukat, herhangi bir gerekçe ile ücret almazsa işte o zaman avukatlık onuru zedelenir. Öyleyse, siyasal davaları ücretsiz olarak alan avukatlar disiplin kurullarına verilmeli ve cezalandırılmalıdır

Ankara Barosu avukatlarından İsmet Erdemoğlu bugünlerde disiplin kurulunda sorguya çekilecektir Çünkü, Erdemoğlu, siyasal suçlardan ötürü yargılanan bazı sanıkların avukatlıklarını almıştır.

Avukatlık Kanunu, avukatlığın bir "kamu hizmeti" olduğunu "serbest meslek" niteliğinde bulunduğunu belirttikten sonra aynen:

- Avukat görevini yerine getirmede bağımsızdır demektedir. Yasanın 2'nci maddesinde de, avukatların ama-cının, hukuksal bilgi ve tecrübesini "adalet hizmeti" ve "kişilerin yararı" yolunda kullanmak olması gerektiğini belirtmektedir

Aynı yasaya göre avukat, herhangi bir davayı ücretsiz alabilir Bir davayı ücretsiz olarak alan avukat, Baro Başkanlığı'na bir dilekçe vererek, ücretsiz olarak aldığı davaları bildirir Yasa'nın 168. maddesi ile bu hükmü taşımaktadır

Ankara Barosu bundan önce de, bazı devrimci avukatları cezalandırma ve kınama yoluna gitmiştir. Avukat Halit Çelenk, siyasal davaları ücretsiz olarak aldığı için disiplin kuruluna verilmişse de, kurul bu konuda ceza verilmesine yer olmadığı sonucuna varmıştır Avukat Niyazi Ağırnaslı, avukat Nevzat Helvacı da, ücretsiz dava aldıkları için disiplin kuruluna verilmişlerdi. Avukat Doğan Tanyer, 12 Mart günlerinde devrimci öğretim üyelerinin avukatlıklarını ücretsiz olarak yürüttüğü için, "uyarma" cezası almıştı.

Hukukta bir genel ilke vardır. Bunu, sadece hukukçular değil, sokaktaki yurttaş da bilir. Bu kural şöyle özetlenir: "Kanunsuz suç ve ceza olmaz..."

Yani, herhangi bir eylem herhangi bir yasada suç olarak yer almamışsa, o eylem hakkında ceza verilmez. Avukatlık yasasında da, başka herhangi bir yasada da, ücretsiz olarak dava almayı yasaklayıcı bir hüküm yoktur.

Ankara Barosu bu hukuk kurallarını da görmezlikten gelerek bazı avukatların cezalandırılmalarını istemektedir...

Avukatın değeri, çoğu kez demir parmaklıklar ardında çok daha iyi anlaşılıyor. Bazı avukatlar, 12 Mart döneminde canlarını dişlerine takarak sanıkları savundular Halit Çelenk, Uğur Alacakaptan, Emin Değer, Niyazi Ağırnaslı, Doğan Tanyer, Ahmet Tahtakılıç, Turan Güneş, Ersan Şansal, Beyhan Gürson, Mükerrem Erdoğan, Necdet Özdemir, Zeki Oruç Erel, Kemal Yücel, Fehmi Çam Ankara'da, İstanbul'da da, Güiçin Çaylıgil, Orhan Apaydın, Ziya Nur Erün, Oran Arsal, Enis Coşkun, Nejlat Fertan, Demir Özlü, Faik Muzaffer Amaç, Alp Kuran ve daha başka nice saygıdeğer avukat, Diyar-bakır'da, Adana'da, İzmir'de sanıklardan beş kuruş almadan görevi şerefle yaptılar.

Ankara Barosu bunlara kızıyor işte...

12 Mart günlerinde, yapılan işkenceleri kamuoyuna yansıtan Ankara Barosu avukatları hakkında soruşturma açılmıştı. Yapılan işkencelere karşı ağızlarını açmayan Baro Başkanları, nedense bu işkenceleri ortaya koyanları cezalandırmayı uygun gördüler. Hak adına, hukuk adına herhalde!..

Şimdi Baro seçimlerini anımsıyorum: Bir kısım CHP'li avukat, bu Baro Yönetim Kurulu'nu seçtirmek için cübbelerini sıvamışlar, AP'lilerle, MHP'lilerle, MSP'lilerle, beraber çalışmışlardı. Kime karşı? Avukat Halit Çelenk başkanlığındaki devrimci avukatlara karşı. Kimleri seçtirmemek için? Uğur Alacakaptan'ı,

Ahmet Tahtakılıç'ı, Doğan Tanyer'i... Yani, par-tilerinin, iki senatörünü ve şimdi partilerinin avukatlığını yapanları...

Ankara Barosu, siyasal nitelikteki davaları ücret istemeksizin alan avukatlar hakkında soruşturma açmaktadır ama, sanık ailelerinden yüksek ücretler aldıktan sonra bir tek duruşmaya bile girmediği ileri sürülen üyeleri hakkında herhangi bir soruşturma açmamaktadır.

Örnek verelim...

Ankara Barosu avukatlarından, S.B.F. Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yılmaz Günal'ın, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılanan Nuri Çolakoğlu'nun ailesinden 25 bin lira aldıktan sonra, avukatlık görevini yerine getirmediği ve bir tek duruşmaya bile gelmediği belirtilmiştir. Bu konuda açılan tazminat davası, Ankara 6'ncı Asliye hukuk Mahkemesi'nin 1976/165 sayısında kayıtlıdır.

Ücretsiz olarak dava almak avukatlık onurunu zedeliyorsa, Ankara Barosu'ndan en çok para kazanan avukatın en onurlu avukat olarak ilan edilmesini öneriyorum...

(Cumhuriyet, 6 Haziran 1976)

KOMÜNİZMİ EZMEK İÇİN...

Son zamanlarda ülkemize sosyalist ülkelerin yöneticileri gelip gitmektedir. Kosigin, Jivkov derken, bugünlerde, Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'yu da ağırlayacağız.

Sözüm meclisten dışarı, bunların hepsi de, Marksist ve Leninist'tir. Türkiye'yi yöneten politikacılar, bunların tam tersidir. Yani bizimkiler, anti-Leninist ve anti-Marksist'tirler

Bizimkilere sorarsanız, Türkiye'deki bütün solcular, hem Marksist, hem Leninist, üstelik hem de Maoist'tirler. Solcuların hepsi Moskova'dan yönetilmektedir. Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir.

Komünizmi ezmek için çeşitli "taktikler" vardır. Bunlardan biri de, sosyalist ülke yöneticilerini ülkemize çağırıp, özgürlük ve demokrasi içinde kalkındığımızı göstermektir. Kosigin, Jivkov ve Tito özellikle bizim devlet adamlarını görüp tanıdıktan sonra:

- Neden bizim Demirel gibi bir Başbakanımız yok?. Demek ki, sosyalist rejim buna elvermiyor... deyip, hemen sosyalizmden vazgeçeceklerdir.

Gerçekten, yeryüzünde Demirel gibi bir Başbakanın eşine rastlanacağını sanmıyoruz. Basın-Yayın Genel Müdürlüğü de bu kanıda ki, Süleyman Demirel'in söylev ve demeçlerini, 265 sayılı Yasa'nın 29. maddesine dayanarak, "Turist celbi" gerekçesiyle basıp dağıtmıştır. Böylece, Demirel'in "Turistik değeri" bir devlet kuruluşu tarafından değerlendirilmiş olmaktadır.

Sosyalist ülke yöneticileri, bizim cephe ortaklığının önde gelenlerini gördükçe içlerini çekiyorlardır. Kültür deseniz bizimkilerde, tecrübe deseniz bizimkilerde, vatanseverlik bizimkilerde. Hele dünya sorunlarına bakış açısı...

Sosyalist ülke yöneticilerinin, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Türkeş'le tanışmaları, insanlık tarihinin geçirdiği aşamaları çok daha iyi tanımalarına olanak verecektir. Erbakan'ı görünce, İslâm'ın gücü karşısında dizleri titremiştir şüphesiz.

Ya şuna ne dersiniz: Bulgaristan Devlet Başkanı Türkiye'de olduğu günlerde, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turan Feyzioğlu, NATO'dan çıkabileceğimizi de açıklamadı mı? Bilirsiniz bazı adamlar için "gizli din taşıyor" denir. Sakın bu Feyzioğlu da devlet ve rejim düşmanı bir solcu olup, Demirel'i yıkmak için cephe Ortaklığı'na girmiş olmasın?..

Feyzioğlu NATO'dan çıkıp nereye girecek? AP'ye herhalde... Sosyalist ülke yöneticilerinin Türkiye'yi gezip dolaşmaları gerçekten çok yararlı oluyor. Bizimkiler ikide birde:

- Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir... deyip, Türkiye'deki solcuların analarından emdikleri sütü burunlarından getirmektedirler.

Sovyetler'den kredi alındığı gün, komünizmin ezilmesin den hiç söz etmiyorlar. Bulgarlardan elektrik enerjisi alındığında, hiç kimsenin komünizmden bir şikayeti yoktur. Hele TIR kamyonları için anlaşma olunca, gelsin komünistler... Belki haberiniz olmuyor, bizim, hani şu komünizmi her yerde ezmeye yeminli politikacılarımız var ya, işte bunlar, zaman zaman eşleriyle birlikte Varna plajlarına gidip, tatil geçiriyorlar. İşte o zaman komünizmin vatan ve tarih düşmanı olduğunu hiç ama hiç hatırlamıyorlar. Böyle günlerde o kadar uygar, o kadar hoşgörülü oluyorlar ki, komünizmin her yerde ezilmesi gerektiğini unutuyorlar bile...

Fakat kim ne derse desin; cephe ortaklığı sosyalist ülke yöneticilerini Türkiye'ye çağırarak Marksizm'i ve Leninizm'i içten içe yıkacaktır. Kosigin de, Jivkov da, Tito da, cephe demirbaşlarını gördükçe, önce "enternasyonalizm"den vazgeçip, bizimkiler gibi "milliyetçi" olacaklardır. Sonra da, ekonomilerini "hür teşebbüs" düzenine dayayacaklardır. "Detant" yani, kapitalist ve sosyalist bloklar arasındaki yumuşama, böylece, yeni boyutlar kazanacaktır...

Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov, Marksist-Leninist çetecidir. Jivkov, Bulgaristan'da "Partizm" adı verilen milis örgütlerinde faşizme karşı silahla savaşmıştır. Tito, faşizme karşı verilen silahlı savaşın liderlerinden biridir.

Demirel ise, her türlü şiddet hareketine karşı olduğu için barışçı yolları seçmiş, Amerikan şirketi temsilciliğinden başbakanlık koltuğuna sıçramıştır.

Yabancı ülkelerin devlet adamlarının Türkiye'ye gelip, bizimkileri yakından görmeleri çok yararlı olmaktadır. Fakat bu yeterli değildir. Politikacılarımızın, arasıra yurtdışına çıkarak dünyayı tanımaları gerekiyor.

Sadece bizimkiler dünyayı görmez, dünya da bizimkileri görmüş olur. İşte o zaman komünistler kapitalist, Maocular milliyetçi, Hıristiyanlar Müslüman, Museviler ülkücü, Ermeniler ise nurcu olur...

(Cumhuriyet, 7 Haziran 1976)

HAKLARI YOK...

Demokrasi tarihimizin en güç günlerini yaşıyoruz. Devleti ele geçiren cephe ortaklığı, başta can güvenliği olmak üzere, Anayasal hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmış ve ülkede adım adım tırmanan faşizmin ideolojik temellerini atmaya başlamıştır.

Aynı günlerde, ana muhalefet partimiz CHP'de amansız bir "iç kavga" sürmektedir. Parti içindeki düşünce ayrılıkları, taşlı, sopalı baskınlara dönüşmektedir.

Cephe Ortaklığı'na karşı en büyük örgütlü güç CHP'dir. Eğer CHP, kendi işlevini yerine getirmezse, eğer CHP Anayasal

hak ve özgürlüklerin bekçiliğini yapmazsa, faşizm, gözlerimizin içine baka baka iktidara gelebilir.

Cephe partilileri kendi içlerinde bütünleşirken, CHP çeşitli nedenlerle bölünüp parçalanmakta, partinin önde gelen politikacıları, bal vermeyen arılar gibi birbirlerini sokmaktadır. CHP, şimdi uğultudan geçilmeyen bir arı kovanı gibidir. Partililer bu kovan içinde birbirleriyle savaşmaktadır.

Dışa dönük savaş verilmesi gerektiği günlerde yaşıyoruz. CHP bütün ağırlığını, faşizmin tırmanışına ayırmalıdır. Düşünce ayrılıklarını ikinci plana itmek olanca güçle faşizme karşı savaşmak yerine taşlı, sopalı saldırılar gündeme alınmaktadır.

"Demokratik solculuk" bu mudur acaba? Özgürlük ve barış böyle mi gelecektir? "Ak günler" böyle mi kurulacaktır? !..

CHP bu noktaya birden bire gelmedi. Bir yıldan beri, feshedilen il başkanlıkları, türlü yollarla düşürülen il başkanları, yapılan delege seçimleri, CHP'yi adım adım bu huzursuzluğun içine attı. Koskoca CHP'de doğru dürüst bir "parti kütüğü" bile yoktur. Her gelen il başkanı, delege listelerini "alaturka" yöntemlerle saptamakta, bu da bazı usulsüzlüklere yol açmaktadır.

Ankara'da Çankaya İlçe Başkanlığı Kongresi CHP içinde yaratılan kargaşanın en üzücü örneklerinden biri olmuştur Delege seçimlerini kaybeden bir grup, Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurarak, kongrenin ertelenmesini öngören bir karar almıştır. İl Başkanlığı da, bir başka Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurarak, kongrenin yapılmasına olanak veren bir karar almayı başarmıştır.

Kongrenin yapıldığı sinema kapısı önünde toplanan bir kısım partililer gösteri yapmış, bu arada bir icra memuru kongreyi erteleyen kararla, sinema kapısına gelmiştir Kongre bu hava içinde devam ederken, bazı gençler sinemanın arka kapısından sahneye girerek, kongre divan başkanlığının üzerine yürümüştür. Bundan sonra da salonda taşlı sopalı bir kavga başlamıştır.

Bu gibi kavgalar artık son bulmalıdır... Korkarız ki, pazar günü Ankara'da ortaya çıkan bu üzücü çatışma başka illerdeki seçimlere de sıçrayacaktır. Genel Başkan Ecevit'in bu "kör dövüşü"ne bir son vermesi gerekmektedir Yoksa, bu gibi çatışmalar CHP'yi içten içe çürütecektir.

CHP bir yandan, liderinin ağzıyla, ülkeyi işçilerle birlikte yöneteceğini açıklarken öte yandan, bu tür çatışmalarla aklı başında seçmenleri, karamsarlığa sürükleyecektir. Oysa CHP önümüzdeki günlerde tek bir oyu bile yitirmemek zorundadır.

CHP milletvekilleri ve senatörleri, bir-iki oturum dışında, güçleri oranında görev yapmış değillerdir. CHP parlamenterlerinin, yasama görevlerini etkin biçimde yerine getirdiklerini hiç kimse söyleyemez. Bazı milletvekili ve senatörler delege seçimlerine, dışa dönük kavgadan çok daha fazla zaman ve güç ayırmışlardır.

CHP bu koşullarda muhalefet görevini yapamayacağı gibi, güven verici bir iktidar adayı da olamaz. Kendi iç kavgalarına dönük bir partiden, faşizme karşı güçlü ve etkili bir savaş verip iktidara gelmesi de beklenemez.

1973 seçimleri, faşizme karşı halktan güç alan bir tepkiyle oluşmuştu. Bunun içindir ki, dağlara taşlara "Umudumuz Ecevit" yazılmıştı. Bütün bunlar, kanlı bıçaklı delege kavgaları için miydi?

CHP halkın umutlarını ve özlemlerini bozuk para gibi harcamaya yetkili ve görevli değildir!..

(Cumhuriyet, 8 Haziran 1976)

YİNE PETROL KOKUYOR...

Cephe ortaklığı, devleti ele geçirdikten sonra hemen memur kıyımına girişti. Bütün bakanlıklarda, ilerici, yurtsever ve namuslu devlet memurları görevlerinden alındı, yerlerine cephe militanları yerleştirildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, memur kıyımında en ön sırayı almıştır. Cephe hükümeti güvenoyu alır almaz, Bakanlık odasına koşan Selahattin Kılıç, cumartesi-pazar dinlemeden Bakanlık müsteşarı Teoman Köprülüler'i görevinden almış, Köprülüler'in kadrosunu da dağıtmıştı. Köprülüler, yabancı petrol şirketleriyle savaşa girişen bir namuslu devlet memuruydu. Bakan Kılıç, Köprülüler'i bütün arkadaşlarıyla birlikte "tasfiye" etti.

Kılıç, Bakanlık içinde bu "operasyonu" tamamlayınca, Petrol Ofisi'ne göz dikti. Petrol Ofisi'nin dağıttığı benzin istasyon-

ların bir kısmı AP'li işadamlarınca işletilmekteydi. O günlerde. DP'den istifa ederek. Demirel hükümetine güvenoyu veren Ordu Milletvekili Ata Bodur'un oğlu tarafından işletilen benzin istasyonunun kira sözleşmesi uzatılmayınca, Petrol Ofisi'nin iki genel müdür yardımcısı hemen görevlerinden alındılar.

Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur tarafından işletilen ve Ankara'nın en işlek yeri Kızılay'da bulunan benzin istasyonunun işletme hakkı, görevlerinden alınan genel müdür yardımcılarının yerlerine gelenlerin imzalarıyla, yeniden bu Demirel milletvekilinin oğluna verilmiş oldu. Petrol Ofisi Genel Müdür Yardımcıları, Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç, Danıştay'da açtıkları davaları kazandılar amma, atı alan Üsküdar'ı çoktan geçmişti. Bakan Kılıç, Danıştay kararlarını çöp tenekesine attı.

Kılıç, Bakanlık içindeki kıyım ve Petrol Ofisi atamalarından sonra, Bakanlığına bağlı bulunan Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nü de unutmadı. Buradaki üç devlet memuru, yabancı şirketlerle amansız bir savaşa girerek devletin haklarını koruyorlardı. Bu üç namuslu devlet memuru Petrol İşleri Genel Müdür eski Yardımcılarından Abdullah [illegible] Genel Müdür Yardımcısı Yıldız Gönenli, Hukuk Müşaviri Birgül Kipoz'dur.

Abdullah Kütküt, Birgül Kipoz ve Yıldız Gönenli, görevlerinden alınarak [illegible] "ra-portörlük" kadrolarına [illegible] Kütküt, Kipoz ve Gönenli, Danıştay'a [illegible] durma kararı almışlardır [illegible] Bakan Kılıç bunları da uygulamamıştır.

Bu köşeden çok yazıldı. Petrol [illegible] Max Ball tarafından [illegible] elde almaz ayrıcalıklar tanımakta bürokratlar, ellerinden geldiği devlet hazinesini korumaya çalışı

Her kim ki yabancı şirketler [illegible] görevinden alınmıştır. Kütküt, [illegible] Kipoz [illegible] sadece üç yeni örneğidir.

Yabancı petrol şirketleri, yıllarca [illegible] fiyat dediğimiz fiyat üzerinden petrol satmışlardır. 1964 yılında Türkiye'den başka hiçbir ülkenin, petrolü [illegible] fiyat denilen yüksek fiyattan satın

almadığı anlaşılmıştır. Bakanlık içindeki namuslu bürokratlar, yabancı şirketlerin "afişe fiyat" yoluyla, büyük kârlar elde ettiklerini bildirerek, bakanlıktan bu konuda etkili önlemler almasını istemişlerdir.

28.2.1974 tarihinde çıkarılan 7/7854 sayılı kararname ile "afişe fiyat" sorunu bir ölçüde çözümlenmiştir. Bu kararname ile birlikte devletin Mobil şirketinden "7.305.604.42" dolar, BP'den "1.393.095.42" sterlin alacağı doğmuştur. 17.12.1974 gün ve 7/9131 sayılı kararname ile devletin, 16.10.1973-1.10.1974 tarihleri arasında Mobil'den "2.714.695.54" dolar, BP'den "632.215.53" sterlin alacağı olduğu saptanmıştır.

Yabacı petrol şirketlerinin zararına yol açan fiyat indirimi ile ilgili öneri ve görüşler, Abdullah Kütküt ve Yıldız Gönenli'nin imzalarını taşıyan 13.6.1975 tarihli raporla Maliye Bakanlığı'na bildirilmiştir. Kütküt ve Gönenli'nin imzalarını taşıyan bu rapor, Maliye Bakanlığı'nca işleme konulmamıştır. Bu rapordaki görüşler uygulama olanağı bulsaydı, devletin 120 milyon dolaylarında kârı olacaktı. İşte Kütküt ve Gönenli'nin suçları...

Yabancı şirketlerin, kârlarını azaltan kararnamelere karşı açtıkları davaları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına, hukuk müşaviri Birgül Kipoz izlemiştir Bu davalar reddedilmiş ve böylece devlet hazinesi yabancı şirketlere karşı korunmuştur. Birgül Kipoz'un suçu da budur...

Petrol konusu, cephe partililerinin neyin ve kimlerin milliyetçisi olduklarını ortaya koyan bir suçüstü tutanağı gibidir...

(Cumhuriyet, 9 Haziran 1976)

SINAV GÜNLERİ...

Son günlerin olayları, ilginç olduğu ölçüde korkunç boyutlara ulaşmıştır. Sağ eylemcilerin Anayasadışı tuttum ve görüntüleri, Cumhurbaşkanı'nca saptanıp eleştirilirken, birdenbire Gaziantep olayları ile karşılaşılmıştır. Böylece Türkeş, son günlerde sıkıştığı köşeden kafasını çıkarma olanağını bulmuştur.

Olay gerçekten üzücüdür. Çatışmada iki asker ve bir polis yurttaşımız hayatlarını kaybetmişler, henüz kimlikleri yeterince

belirlenemeyen iki kişi de güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonucu vurularak öldürülmüşlerdir.

Önce şu gerçeği saptayalım: Türk solu için tek geçerli yöntem, iktidara yurttaşın oyu ile gelip, iktidardan yine yurttaş oyu ile ayrılmaktır. Elinde silahla yeraltına giren sol, eninde sonunda kendi amaçlarına zarar verir. Şimdilik solun gündeminde tek madde olmalıdır. O da, Anayasa'nın işlerliğini sağlamaktır.

Bu gerçeği saptadıktan sonra, son günlerin olaylarını kuşbakışı gözden geçirerek bazı noktalar üzerinde duralım:

Federal Almanya İçişleri Bakanı Warner Mainhofer geçen hafta bir açıklama yaparak, Almanya'da örgütlenen sağ ve sol akımlarla ilgili bilgiler vermişti. Aynı günlerde bir sağcı gazete, Almanya'daki bazı örgütlerin ihtilal hazırlığı içinde olduğunu yazarak savcıları göreve çağırdı. Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, salı akşamı Türkiye radyolarından yayımlanan bir açıklamasıyla, bazı örgüt ve yayın organları hakkında "hazırlık soruşturması" yaptığını belirtti. Savcı Hakkı Coşkun'un açıklamasında, haklarında soruşturma yapılan örgüt ve derneklerin, Türkiye'yi on "Halk Cumhuriyeti"ne bölüp, "Fe-deral Anadolu Halk Cumhuriyeti" kurmak istediğinin saptandığı ileri sürülmektedir. Tecrübeli bir hukukçu olan Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, hiç şüphesiz ceza mahkemeleri hukukunda, hazırlık soruşturmasının gizli olduğunu bizlerden çok daha iyi bilmektedir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş Yasası'nın, Anayasa Mahkemesi'nce biçim yönünden iptal edildiğini hatırlatarak, dolaylı yolla, aynı yasanın önümüzdeki Ekim ayından önce çıkarılmasını istemektedir.

Ne büyük rastlantıdır ki, Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı'nın, ceza usulü hukukuna aykırı olarak yaptığı açıklamanın yayımlandığı gün, TRT'nin Türk Halk Kurtuluş Ordusu üyeleri olarak tanıttığı beş kişilik bir grupla, devletin güvenlik kuvvetleri arasında kanlı bir çatışma sürüp durmaktadır.

Çatışma haberlerinin radyo, televizyon ve basında yayınladığı saatlerde Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu, Devlet Güvenlik Mahkemesi kuruluş yasasıyla ilgili taslağın Başbakanlığa

sunulduğunu açıklamıştır. Bu açıklamadan sonra, bazı parti sözcüleri demeçler vererek 12 Mart günlerinden beri özledikleri tek sesli siyasal koroyu yeniden oluşturdular.

Federal Almanya İçişleri Bakanı Mainhofer, sağcı örgütlerin Almanya'daki çalışmalarından da söz etmiştir. Fakat Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, raporun bu bölümünü görmezlikten gelerek sadece sol örgütler için hazırlık soruşturması açılmak üzere olduğunu belli etmiştir. Bütün bunların Sayın Cumhurbaşkanı'nın "Pantürkizm" ve "Panislamizm" konularında ileri sürdüğü eleştirilerden sonra yapılmış olması, son derece dikkat çekicidir.

Bir sağcı gazetenin yayını, arkasından Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı'nın, ceza usulü ilkelerini zorlayan açıklaması, bunun ardından da Adalet Bakanı'nın Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile ilgili yasa taslağının hazırlanıp Başbakanlığa yollandığını söylemesi, bir zincirin birbirine bağlı halkalarıdır.

Gaziantep olayı bu ortamda patlak vermiştir. Olaylar ve açıklamalar birbirleriyle bağıntılıdır. Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, bu açıklamayı yapma gereğini neden duymuştur? Savcı neden, Federal Almanya İçişleri Bakanı'nın sağ örgütler konusunda yaptığı açıklamalar üzerine soruşturma açmayıp bütün ağırlığı, Gaziantep olayının patlak verdiği gün, sol örgütlere ayırmaya uygun görmüştür?

Sanırız bu sorular yakında aydınlığa kavuşacaktır

Bu gibi günlerde birbirine sımsıkı bağlı iki konu vardır. Birinci konu, siyasal iktidarın bu tür eylemleri gerekçe yaparak, anayasal hak ve özgürlükleri ortadan kaldırma olasılığıdır. İkinci konu, solun kendi içinde, tek geçerli çözüm yolunun demokratik yöntem olduğunu saptayıp, silahlı eylemleri kınamasıdır. Silah, önce bu silahı tutan eli yok etmekte, sonra da iktidara, solu ezmek ve boğmak olanağını vermektedir.

Türk solu yeni bir sınav daha yaşıyor. Bir yandan, silahlı eylemlerin çıkmaz sokaklarını işaret ederken, öte yandan da şiddeti iktidar eliyle sürdürenlere karşı savaşmak, Anayasa bekçiliğinin doğal görevlerindendir.

(Cumhuriyet, 12 Haziran 1976)

SUNTA MI, MOBİLYA MI?

Çoktandır mobilya konusuna değinmemiştik. Bugün, bu konuda bazı açıklamalar yapma zorunluluğu var.

Önce şu konuyu açıklığa kavuşturalım. Mobilya davası iki özelliğe sahiptir. Bunlardan biri, Yahya Demirel'in İsviçre'de varlığı saptanamayan şirketler aracılığı ile yapmış olduğu ihracat ve "vergi iadesi" konusudur. Bu konuda henüz bir dava açılmış değildir. Bu dosya Ankara Savcı Yardımcısı Ahmet Tercümanoğlu'nun elindedir. Tercümanoğlu bugüne kadar ne dava açmış, ne de kovuşturmaya yer olmadığı kararı vermiştir.

Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen dava, Yahya Demirel'in Kıbrıs'a, "mobilya" yerine "sunta" sattığını saptayan Gümrük Bakanlığı Müfettişi raporu üzerine açılmıştır. Kısaca özetlersek, "hayali şirketler" ve "hayali mobilya" iki ayrı konudur. "Hayali şirketler" konusunda henüz bir dava açılmamıştır. Açılan dava "hayali mobilya" ile ilgilidir.

Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, Davut İyigün, Hüsnü Çakmak ve Ünal Akçamur adlı bilirkişilerden, bez bir torba içinde bulunan suntaların incelenmesi istenmiş, bilirkişiler de bu inceleme sonunda görüşlerini bildirmişlerdir. Yahya Demirel de bu raporun okunmasından sonra tahliye olmuştur.

İsterseniz, biz konuyu biraz daha yakından inceleyelim... Yurtdışına gönderilen mobilyanın niteliklerini belirleyen "mevzuat hükümleri" incelenmeden sağlıklı bir sonuca ulaşmak olanaksızdır. Yani, neyin mobilya, neyin sunta olduğu, belirli kurallara bağlanmıştır. Bu nedenle, "sunta mı mobilya mı" tartışması, sadece "el yordamıyla" yapılmaz. Önce "mevzuat" içinde bulunan tanımlara göz atmak gerekir.

Bu konuda ilk başvuracağımız kaynak, "Gümrük Tarife Cetveli"dir. Bu cetvel uluslararası "Bruxeller Noumerekleature" ilkelerine uygun olarak hazırlanmıştır. Gümrük Tarife Cetveli 25.5.1965 gün ve 11711 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu konuyla ilgili olarak çıkarılan 474 sayılı yasa, Gümrük Giriş Tarife Cetvelleri'yle ilgilidir.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı, "Gümrük Giriş Tarifesi İzahnamesi" adıyla bir kitap yayınlamıştır. Bu kitap 3 cilt olup, 961 sayfa tutmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsü de, Gümrük Tari-

feleri'ne kolaylık sağlamak üzere "İstatistik Pozisyonları Gümrük Giriş Tarife Cetveli" adıyla bir kitap yayınlamıştır.

"Orman Ürünlerine İhraç Gücü Kazandırılmasına Dair" kararname 7/6270 sayılıdır "Orman Ürünlerine İhraç Gücü Kazandırılmasına İlişkin Genel Tebliğ", 3.7.1973 günlü Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. "Sunta mı, mobilya mı" konusunu, bu "mevzuatı" incelemeden ortaya koymak olanaksızdır...

Önce "sunta" konusunu açıklayalım. Dünyanın hiçbir ülkesinde sunta adıyla bir orman ürünü bulunmamaktadır Sunta, 1950 yıllarında kurulan ve adı "Suni Tahta Endüstrisi" olan bir firmanın kendi ürünlerine verdiği addır. Türkiye'de, "talaş" ve "yonga"dan yapılan "levha" ilk kez bu firma tara-fından çıkarıldığından, "talaş ve yongadan levha", günlük dilde "sunta" olarak adlandırılmaktadır.

Gümrük Tarife Cetveli'nde ağaçtan yapılan eşya şöyle tanımlanmaktadır: "Suni veya tahrip yoluyla elde edilen ağaçlar, pano, levha, blok ve benzeri şekillerde, tabii ve suni reçinelerle veya sair organik yapıştırıcı maddelerle elde edilmiş, yonga, talaş ve sair ağaç döküntülerinden..." yapılan levha...

Aynı cetvelde, "mobilya ve aksamı" ile, "monte edilmiş veya sökülmüş ağaç eşya"nın, mobilya sayılmayacağı belirtilmiştir. Yani, elimizdeki mevzuata göre "talaş ve yonga levha" kaplama olabilir. Bunların kaplama olması, mobilya sayılmasını gerektirmez. Çünkü aynı "mevzuat" mobilyayı açıkça tanımlamıştır.

Ayrı ayrı parçalar biçiminde yurtdışına gönderilen mobilyanın, bu "mevzuata" göre mobilya sayılması için, 1- bütün aksam ve parçalarının bir arada olması... 2- kurma dışında bütün bitim işlerinin tamamlanmış bulunması zorunludur

Özetle belirtirsek, "mevzuat" mobilyayı suntadan ayıran kesin ölçüleri getirmiştir Bu "mevzuat" incelenmeden el yordamıyla:

- Şu gösterdiğiniz, mobilya yapımında kullanılan malzemedir... demek işin özüyle bağdaşmaz.

Bilirkişiler, bütün bu mevzuatı bir yana bırakıp:

- Gösterdiğiniz bu tahtaya sunta diyemeyiz, çünkü iki yüzü de ceviz kaplamadır. Bu nedenle bunlara yonga levha demek daha doğru. Sunta olamaz. Şayet iki yüzündeki ceviz kaplamalar olmasa idi, o zaman tam olmamakla beraber, sunta ta-

biri kullanılabilir. Halk arasında, gösterdiğiniz tahta parça-larına "kaplanmış sunta levha" derler. Kaplama zımparalanmış, ancak cila yapılabilecek kadar hassas bir zımparalanma değildir. Aslında ceviz kaplama yatak odası veya yemek odası takımı yapıldığında cila esastır... gibi çelişkili beyanlarda bulunmuşlardır.

"Mevzuat" mobilyayı tanımlamış ve sınırlamıştır. Madde bir: Bütün aksam ve parçaları bir arada gönderilmiş mi? Madde iki: Cilalama zımparalama gibi bütün işlemleri tamamlanmış mı? Bu koşullar yoksa, gönderilen, mobilya sayılamaz. İşte kurallar, işte mevzuat...

Bütün bunlar sunta mı, mobilya mı tartışmasının düğümlendiği "hayali-mobilya davası" ile çözüme bağlanacaktır.

Peki... "Hayali şirketler" işi ne oldu? Ankara Savcı Yardımcısı Ahmet Tercümanoğlu'na soruyorum: Size belgeler vermiştik... Ne oldu bu dava? Ya iddianame düzenleyin, ya da kovuşturmaya yer olmadığı kararı verin. Evet ya siz ne dersiniz bu işlere, Adalet Bakanı Müftüoğlu, ya siz?

(Cumhuriyet, 13 Haziran 1976)

MC PETROL KUYUSUNDA

Bakanlar Kurulu, ham petrol ithal fiyatlarında iki aşamada yüzde on bir oranında bir yükseltme yapmış, ayrıca yabancı petrol şirketlerinin geçmişteki ithalatları için döviz transfer etmelerine olanak sağlamıştır. Dün hep birlikte okuduk.

Kamuoyu, Gaziantep olayı ile CHP iç çatışmalarına eğilmişken, yabancı şirketler devlet hazinesinden milyonlarca lira koparmayı başarmışlardır.

Biliyorsunuz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Selahattin Kılıç adında bir "zat-ı şerif"tir. Kılıç, Devlet Su İşleri'nde Demirel'in yardımcısıyken, CHP'ye girmiş, sonra da istifayı bastığı gibi soluğu yeniden Demirel'in yanında almıştır. Cephe partileri, dört oy farkla güven oyu aldıktan sonra hemen Bakanlığa koşan Kılıç, başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Teoman Köprülüler olmak üzere, yabancı şirketlerle çatışan bütün kadroyu temizlemişti. Geçenlerde bu köşede okudunuz: Bakan Kılıç, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nde de bir

"tasfiye hareketine" girişerek, akaryakıt işleriyle ilgili Genel Müdür Yardımcısı Yıldız Gönenli, Petrol Müşaviri Abdullah Kütküt ve Hukuk Müşaviri Birgül Kipoz'u görevlerinden almıştı.

Bakan Selahattin Kılıç'ın "tasfiye harekatı" ile yabancı şirketlerin çıkarları arasında bir ilginç ilişki bulunmaktadır. Ne zaman Bakan Kılıç, bazı devlet memurlarını görevlerinde alsa, bir de bakıyorsunuz ki yabancı şirketlerin zam istekleri kabul edilivermiş... Tabii ki rastlantı bunlar...

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Teoman Köprülüler görevinden alındıktan sonra, yabancı petrol şirketleri istedikleri fiyat artışını kolaylıkla sağlamışlardı. Şimdi de, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nde Abdullah Kütküt, Yıldız Gönenli ve Birgül Kipoz görevlerinden alındıktan sonra yabancı şirketlerin kârları yeniden artmaktadır.

Yabancı petrol şirketleri uzun süreden beri, fiyat artışı için görüşmeler yapmaktaydılar. Şirketler, yurtdışından getirdikleri petrol için yüksek fiyat istemekteydiler.

Ecevit hükümeti döneminde, aynı yabancı şirketler, aynı istemleri ısrarla ileri sürmüşlerdi. Ecevit hükümeti, yabancı şirketlerin elinde bulunan "ATAŞ Rafinerisi"ni devletleştireceğini söyleyerek bu işlere karşı koydu. Şirketlere, bu konuda bir süre de tanıdı.

Ecevit ve Irmak hükümetlerinden sonra iş başına gelen cephe partileri, yabancı şirketlerin isteklerini kabul edince uyuşmazlık bir süre için çözümlendi. Böylece "ATAŞ" yabancı şirketlerin elinde kalmış oldu.

Yabancı petrol şirketleri Ecevit ve Irmak hükümetlerinden sonra yeni isteklerde bulundular. Demirel hükümeti başlangıçta bu istekleri kabul etmedi. Ecevit hükümetinin yaptığı gibi, yabancı şirketlere bir süre tanıdı. Bu süre sonunda şirketler petrol ithal etmezlerse, ellerinde bulunan "ATAŞ Rafinerisi" devletleştirilmiş olacaktı. Süre 25 Haziran'da bitmekteydi.

Mobil şirketine tanınan süre, hiçbir gerekçe gösterilmeden kaldırıldı. Sonra da, dün gazetelerde okuduğumuz kararname yayınlanarak, hem "ATAŞ"a el sürülmedi, hem yabancı şirketler istedikleri fiyatı kabul ettirmiş oldular hem de ATAŞ Rafinerisi'ni ellerinden kaçırmadılar.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, son aylarda Irak'tan ham petrol almak için girişimlerde bulunduysa da olumlu so-

nuç alınmadı. Kapalı kapılar ardındaki görüşmelere katılanlar biliyorlar ki, Irak biraz da "Kerkük Türkleri" dolayısıyla yapılan "Pantürkist" yayınlar dolayısıyla Türk isteklerini kabul etmedi. Yani bizim milliyetçiler Kerkük'teki Türkleri kurtarmaya çalışırken, yabancı şirketlerin milyonlarına milyonlar katmış oldular.

Petrolün öyküsü şimdilik bu kadar. Bu kadarını öğrendikten sonra Bakan Selahattin Kılıç'ın, "büyük Türk milliyetçisi" olarak "yüz Türk büyüğü" arasına alınması uygun olmaz mı?..

(Cumhuriyet, 14 Haziran 1976)

... GELDİK KARATAŞ'A

Geçtiğimiz pazar günü, DİSK'e bağlı "Yeni Haber-İş Sendikası", TRT ile ilgili bir forum düzenledi. Foruma, Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Muhittin Taylan, Prof. Muammer Aksoy, Prof. Mümtaz Soysal, Prof. Uğur Alacakaptan, Tabii Senatör Ahmet Yıldız, Sosyalist Parti Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca da katıldı.

Foruma, Yeni Haber-İş Sendikası'nın, bazı demokratik kuruluşlarla birlikte hazırladığı dosyanın okunmasıyla başlandı. Dosyada MC'nin, radyo ve televizyonu "ele geçirme" ve "yönlendirme" hareketi içinde olduğu belgelerle açıklandı. Sendika, TRT yayınlarını, Anayasa ve TRT Yasası ilkeleri açısından inceleyerek, şu sonuca varmıştır:

Yayın ve personel uygulamalarıyla, yasal kararları tanımamakla, Anayasa'ya, TRT Yasası'na, Ceza Yasa'sına, idare hukuku ilkelerine ve göreve ilişkin tüm düzenleyici kurallara aykırı davranışlarıyla Karataş yönetimi, Atatürk devrimlerine, hukuka, ulusal bütünlüğe, toplum çıkarlarına, çağdaş düşün-ceye aykırılığın simgesidir...

Yeni Haber-İş Sendikası'nca hazırlanan dosyada, 18 Mayıs günü Kıbrıs çıkartmasıyla ilgili olarak yapılan bir yayında MHP propagandasına yer verildiği kaydedilmektedir. Bu satırları birlikte okuyalım:

Hatta bu konuda o kadar ileri gidilmiştir ki, her nedense 19 Mayıs günü yayınlanması uygun görülen Kıbns'la ilgili bir filmde,

"Türkler'e Ergenekon'dan çıkarken yol gösteren kurt, Kıbrıs Türkü'ne de yol gösterecektir" denilerek, açıkça MHP propa-gandası yapılmıştır...

Dosyada yazılanlardan öğreniyoruz ki, TRT'de oynanan "Taras Bulba" adlı film, ikinci kez seslendirilerek, filme "davadan döneni vurun", "Başbuğ", "Albay" gibi sözcükler de eklenmiştir.

Sendika, uzun süreden beri yayımlanan ve Atatürk devrimleriyle, kadın hakları konusunda Türk halkını bilinçlendirmeyi amaçlayan "Hanefi Kadın" adlı programın kaldırıldığını açıklamaktadır.

Yabancı petrol şirketlerinin, istedikleri zamları kabul ettirdikleri şu son günlerde, TRT'nin bu tutumu çok ilgi çekicidir Gelin dosyanın bu bölümünü beraber okuyalım:

Dünyadaki petrol hareketlerini ve Türkiye'deki yabancı petrol şirketlerinin faaliyetlerini anlatan "Petrol" adlı programın yayınlanması daha önce planlanmış olmasına karşın Televizyon Dairesi Başkanı Fahrettin Işıkçı tarafından "gerekçesiz" olarak yayından kaldırılmıştır:..

Petrol adlı programın yayından kaldırılması üzerine, Yayın Şubesi Müdürlüğü, programın hangi gerekçeyle kaldırıldığını sorunca, Şube Müdürü Kars'a, Müdür Vekili de Diyarbakır'a sürülmüştür.

Karataş yönetimi, faşizmi yeren "Daha Dündü" adlı programı da yayından kaldırmıştır. Savaşların insanlığa getirdiği acıları inceleyen "Gökler Kararmasın" adlı dizi film de yasaklanmış, "Çağımızı Yaratanlar" adlı bir filmin oynatılmasına izin verilmemiştir. Buna karşılık, "Birleşen Yollar" "Kahia", "Kaf Dağından Gelenler" gibi Türk Ceza Yasası'na aykın birçok film, televizyon ekranına getirilmiştir.

Yeni Haber-İş Sendikası'nın hazırladığı dosyada, İstanbul'un fetih yıldönümü dolayısıyla düzenlenen açık oturumda bir konuşmacının şu sözleri aktarılmaktadır:

- Ayasofya'da bir rekat namaz kılan, cennete gider

Bu sözlere şaşırmamak gerekir. Çünkü, Cephe partilerinin önemli konularından biri de, Ayasofya'yı müze olmaktan çıkarıp cami yapmaktır. Belki böylece, kendi seçmenlerine güç gösterisi yapmış olacaklardır. Onun içindir ki bu sözler, televizyonda da söylenmektedir.

Hazırlanan dosyadan öğreniyoruz ki, TRT'de faizi konu alan bir program, Genel Müdür Yardımcısı tarafından engellenmiştir. Bu bölümü de okuyalım:

Faiz konusunda bir program, TRT Genel Müdür Yardımcısı Nahit Katlan tarafından, "Doğrudan doğruya MSP'ye hücum ediliyor" gerekçesiyle sansür edildi...

Dosya gerçekten büyük bir özenle hazırlanmış. Burada TRT Haber Merkezi'nin, siyasal haberleri nasıl çarptırdığı, amaçlarından nasıl saptırdığı örnekler verilerek anlatılıyor TRT haberlerinde kullanılan "iddia edildi" "ileri sürüldü" gibi kalıpların, hem Türkçe kurallarına hem de haberciliğe aykırı yönleri de birer birer saptanarak sergilenmiş.

TRT'de sadece toplumsal içerikli programlar ve siyasal nitelikteki haberler değil, içinde "Karataş" geçen türküler de yasaklanıyormuş. Bir türkü, içinde "Gele gele geldik bir kara taşa" satırı bulunduğu için yayından kaldırılmış ve programcı da cezalandırılmış... Ne diyelim?.. Türkü ne kadar haklıymış. Doğrusu bu değil mi?

- Gele gele geldik bir Karataş'a...

(Cumhuriyet, 15 Haziran 1976)

Bazı ülkelerde bazı kimseler, devleti soymak için politikacı kılığına girerler. Partilerde, parlamentoda boy gösterirler. İhracat, ithalat, banka soygunu gibi işleri siyasal ilişkilerle yürütürler. Bunlar da çetedir. Çetelerin en aşağılığı bunlardır. Bunlar yüzlerine devlet adamı maskesi takıp, halkı soyarlar. Allah'a çok şükür, memleketimizde böyle çeteler yoktur!.. (Cumhuriyet, 22 Mart 1975, Çete...)

Bir toplum böyle çöker işte!.. Devletin yerini kaba kuvvet alır, susulur. Yasanın yerini Allah alır, korkulur. Yolsuzluklar, cinayetler birbirini izler, eller kollar bağlanıp götürülür. Vuran vurur, öldüren öldürür ve bütün bunlardan sonra, bir çete gelir ve devleti teslim alır. (Cumhuriyet, 15 Ocak 1975, Bir Örnek...)

Amerikan kapitalizmi, bütün kirlerinden arınıp kendini yenileyebilirse, Türkiye'de Demirel gibi bir başbakan. Feyzioğlu, Erbakan ve Türkeş gibi başbakan yardımcıları istemeyecektir. Çünkü bu liderler, partileri gibi çağdışıdır. (Cumhuriyet, 12 Mart 1975, Geleceğe Doğru...)

Uğur MUMCU

umag

ISBN 975-8084-38 0
9 789758 084388